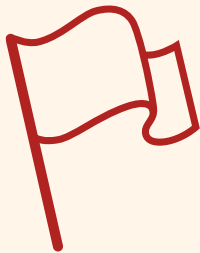

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad

Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund

Udgivelsesår: 1916-1916

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Arbejdsmanden

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Januar 1916

25. Aargang. Nr. 1

Situationen.

Siden vor Redegørelse i det sidst udkomne Fagblad har den faglige Situation helt skiftet Karakter.

Den faglige Situation staar helt i Kampens Tegn.

Arbejdsgiverforeningen indledede Kampsituationen med at forlange af De samv. Fagforbund, at de skulde foranledige en Del afgivne Strejkevarsler taget tilbage. Den Skrivelse, hvori dette Krav var stillet, havde følgende Ordlyd:

København, d. 18. Jan. 1916.

Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund i Danmark.

Under de Forhandlinger, der for Tiden føres mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne, og som indtil dette Øjeblik har ført til Afslutning af Overenskomster for ca. 20,000 Arbejdere, har det paa os gjort et meget pinligt Indtryk, at vi i de sidste Par Dage har modtaget ikke mindre end 9 Strejkevarsler fra Organisationer under og udenfor De samv. Fagforbund, nemlig fra:

Murersvendene i København,
Murersvendene i Provinserne,
Herrekonfektionsskræderne i København,
Træindustriarbejderne i hele Landet,
Forgyldeerne,
Glarimestersvendene,
Skibstømreerne i København,
Skibsværftsarbejderne i København,
Slagteriarbejderne.

Det kan selvfølgelig ikke undgaas, at der blandt de mange Fag, i hvilke der for Tiden forhandles, vil være adskillige, hvor der vil frembyde sig Vanskeligheder for at naa til en Overenskomst, men De samv. Fagforbund vil sikkert erkende, at det er overordentlig uheldigt, at der midt under de Bestræbelser, der udfoldes for at komme over den nuværende Situation, gribes ind ved Trusel om Arbejdsstandsning, som vil virke forstyrrende i vide Kredse, som f. Eks. en Strejke i Træindustrien, i Murerfaget og paa Skibsværfterne vil gøre. Vi erindrer om, at det er efter De samvirkende Fagforbunds udtrykkelige Ønske, at der er paabegyndt Forhandlinger mel-

lem de enkelte Fag, men hvis Konsekvensen heraf skulde blive den, at Arbejderne i de enkelte Fag, naar de følte sig utilfredse med Arbejdsgivernes Holdning, eller naar Forhandlingerne var endt uden Resultat, straks greb til Strejketrusel, vilde Muligheden for at naa et godt Resultat indenfor de mange Fag sikkert i allerhøjeste Grad formindskes. Forholdet er endda dette, at Hovedorganisationernes Medvirkning til at fremskaffe et Resultat ikke har været paakaldt, og dette plejer man dog ellers at iagttage, forinden man truer med Arbejdsstandsning.

Af Hensyn til hele vort Samfund tillader vi os at henstille til De samv. Fagforbund at foranledige, at de givne Strejkevarsler tages tilbage. De samv. Fagforbund vil sikkert være klar over, at Arbejdsgiverforeningen ikke kan forblive en rolig Tilskuere til Angreb paa enkelte af dens Medlemmer. Vi beklager i høj Grad, om der under de nuværende ydre og indre Forhold skulde opstaa en større Arbejdskonflikt i vort Land, men Ansvarer herfor hviler da udelukkende paa de Arbejderorganisationer, der har valgt at ombytte den fredelige Forhandling med Strejkevarslet, og paa De samv. Fagforbund selv, der ikke har formaaet eller ikke har ønsket at hindre Strejkevarslernes Udstedelse.

Det er vort Haab, at vi kan meddele vor Hovedbestyrelse, som i Anledning af den foreliggende Situation træder sammen førstkommande Fredag, at De samv. Fagforbund efter Arbejdsgiverforeningens indtrængende Anmodning har foranlediget, at Strejkevarslerne er taget tilbage, saaledes at Forhandlingerne om nye Overenskomster uforstyrret kan fortsættes indenfor de forskellige Fag, eventuelt med Bistand af de to Hovedorganisationer.

P. F. V.
S. C. Hauberg,

Sophus Agerholm.

Man ser af denne Skrivelse, at Arbejdsgiverforeningen dristig paastaar, at Arbejderorganisationerne maa bære Ansvarer, hvis der under den nuværende Situation skulde udbryde en Storkonflikt.

Det lyder ogsaa kønt i Arbejdsgiverforeningens

Mund, naar den af Hensyn til »Samfundets Ve og Vel« henstiller, at Strejkevarslerne tages tilbage.

Den samme Arbejdsgiverforening har, Gud véd for hvilken Gang, med den største Kynisme udstedt og iværksat sine Lock-outer uanset om Samfundet led derunder eller ej. Naar det at iværksætte en Lock-out overfor saa og saa mange Tusinde Arbejdere var i Arbejdsgiverforeningens Interesse, hvad ragede saa Samfundets Ve og Vel Arbejdsgiverforeningen. Hele denne opstyltede Skrivelse er derfor ikke andet end Hyklery, beregnet paa at faa umiddelbare Mennesker til at tro, at Arbejdsgiverforeningen er en Institution, der er sat til at vaage over Samfundets Ve og Vel.

Svaret, som De samv. Fagforbund gav paa den ovennævnte Skrivelse, kunde naturligvis heller ikke blive andet end et Afslag og en Protest imod den Opfattelse, der iøvrigt er kommen til Orde i Skrivelsen fra Arbejdsgiverforeningen.

Svaret var saalydende:

København, d. 19. Jan. 1916.

De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Til Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, Vestervoldgade 113.

I Skrivelse af G. D. har det ærede Forretningsudvalg beklaget sig over, at nogle Organisationer indenfor De samvirkende Fagforbund har fremsat Strejkevarsler uden at have givet tilstrækkelig Tid til nødvendige Forhandlinger om Oprettelse af nye Overenskomster i Stedet for de Overenskomster, der udløber 1. Februar, og vi anmodes om at udvirke, at de omtalte Strejkevarsler tages tilbage.

Saaledes foranlediget skal vi ikke undlade at gøre opmærksom paa, at Ansvar for den foreliggende Situation udelukkende maa lægges paa Arbejdsgiverforeningen.

Det er nemlig først og fremmest Arbejdsgiverforeningen, der ved sin Generalbeslutning om, at alle Overenskomster skulde opsiges i 1916, har gjort den faglige Situation saa omfattende, som den er.

Dernæst er det Arbejdsgiverforeningens oprindelige Standpunkt med Beslutningen om, at alle opsagte Overenskomster skulde prolongeres, mod at der ydes de lavere lønnede Arbejdere et midlertidigt Dyrtidstillæg, der i lang Tid forhindrede, at Realitetsforhandlinger kom i Gang mellem Fagenes Organisationer, og senere — da Arbejdsgiverforeningen endelig havde opgivet sit oprindelige Standpunkt — voldte det jo adskillige Vanskeligheder at faa en Del af Arbejdsgiverorganisationerne til at fravige det Paalæg, Arbejdsgiverforeningen i sin Tid havde givet dem om at rejse Kravet om Overenskomsternes Prolongation.

Arbejdsgiverforeningen har derfor Ansvar for den særlig spændte Situation, som for, at Forhandlingernes Paabegyndelse blev trukket i Langdrag.

Dertil kommer saa, at flere af de enkelte Arbejdsgiverorganisationers Stilling under de saaledes for sent paabegyndte Forhandlinger i høj Grad har bidraget til, at der allerede ligger flere Strejkevarsler paa Bordet.

Det er os nemlig bekendt, at de paagældende Arbejdsgiverorganisationer, uanset hvordan Lønniveauet i de enkelte Fag har været, uanset hvor ringe Adgang Fagets Arbejdere har haft til at opnaa en rimelig Fortjeneste ved Akkordarbejde eller paa anden Maade, og uden Hensyn til, at der i Øjeblikket er alvorlig Trang til Forbedring af Arbejdernes Fortjeneste og Kaar, kun har tilbudt ganske minimale Tillæg til bestaaende Lønninger, og det er os tillige bekendt, at de paagældende Arbejdsgiverorganisationers Repræsentanter saa afgjort har afvist yderligere Indrømmelser, at al videre Forhandling dermed var udelukket.

I øvrigt fremgaar det af de foreliggende Oplysninger, at Forhandlingerne sine Steder har været ganske omsonst alene af den Grund, at de vedkommende Arbejdsgivere i Virkeligheden slet ikke har sat Pris paa at forhandle sig til Rette med deres Arbejdere.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder kan vi ikke uden videre indrømme det ærede Forretningsudvalgs Anmodning om at søge de udsendte Strejkevarsler annullerede, da det efter vor Formening kun vil betyde, at Arbejdsgiverorganisationerne yderligere vilde kunne trække Forhandlingerne i Langdrag. Derimod er vi, saafremt det ønskes, villige til at yde vor Medvirken til at søge de verserende Konflikter løst ved snarest at aftale Fællesmøder og derpaa deltage i Forhandlinger om disse Sager.

Skulde det ikke lykkes at komme til Afslutning uden at Arbejdsstandsninger kommer til Udbrud, fralægger vi os imidlertid alt Ansvar derfor. Arbejdsgiverforeningen og dens Underorganisationer har, som vi foran har paavist, forvoldt denne Situation.

P. F. V.
Carl F. Madsen.

Otto Smith.

Overenskomstforholdene i en Del af de Fag, der omtales i Arbejdsgiverforeningens Skrivelse er senere gaaet i Orden.

Angaaende vore Lønsager har der været ført nogle resultatløse Forhandlinger med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, der ikke vilde give Arbejdsmændene et større Tillæg end det, Smedene var indgaaet paa, og da vi naturligvis ikke uden videre vilde akceptere dette, sendte vi den 25. Jan. flg. velmotiverede Strejkevarsel:

»Til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening,
Vestervoldgade 113,
her.

Efter at Arbejdsmændene i Jern- og Metalindustrien i en Række Aar ved de senere Overenskomstfornyelser hver Gang har maattet nøjedes med et ringere Tillæg til Timelønnen end rimeligt var, og efter at vi i Aar er kommet ind i en særlig Dyrtid, hvor der er langt ringere Forslag i den Ugeløn, Arbejderne bærer hjem end tidligere, og efter at det nu endeligt er kommet dertil, at der mellem Jernindustriens faglærte Arbejdes Gennemsnits-Timefortjeneste og Arbejdsmændenes do. er en

Forskellene paa mellem 14 og 15 Øre, havde Arbejdsmændene med Rette ventet, at der hos Jernindustriens ledende Mænd var en saadan Forstaaelse af disse Forholds tvingende Karakter, at der i Aar blev givet Arbejdsmændene et saadant Tillæg til deres Timeløn og øvrige Lønregler, at det dog nogenlunde kunde være Arbejdsmændene muligt at opretholde deres Hjem paa anstændig Maade. —

Disse berettigede Forventninger er desværre blevet skuffet, idet de gentagne Forhandlinger og Konferencer, der har været ført mellem vor Organisation og Jernindustriens Sammenslutning, er endte med et Tilbud, der kun vil forhøje Arbejdsmændenes Minimal-Timeløn i Provinserne og København til henholdsvis 37 og 39 Øre, med hvilke Satser Arbejdsmændene ikke kan lade sig nøje.

Under Hensyn til disse Omstændigheder tillader vi os herved at meddele, at vi desværre ser os nødsaget til at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der iværksettes Arbejdsstandsning hos og overfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutning i det Omfang, som maatte anses nødvendigt.

P. F. V.

Lyngsie.

Georg Hansen.«

Den 1. Februar sendte vi 2det Varsel, der var saalydende:

»Til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening,
her.

I Fortsættelse af vor Skrivelse af 25. f. M. tjener, at da der ikke senere er fremkommet Tilbud om et tilstrækkeligt Løntillæg til vore vedkommende Medlemmer, og da Dyrtiden fortsat piner Jernindustriens lavtlønnede Arbejdsmænd, har den dertil kompetente Forsamling set sig nødsaget til at vedtage, at der, fra og med den 8. ds. ved normal Arbejdstids Ophør, iværksettes Arbejdsstandsning hos og overfor samtlige Medlemmer af Jernindustriens Sammenslutning, hvad angaar alt Arbejdsmandsarbejde; alt for saa vidt der ikke forinden maatte være opnaaet en Ordning mellem os og nævnte Arbejdsgiverorganisation.

P. F. V.

Lyngsie.

Chr. Sørensen.«

Lørdag den 5. Februar blev der saa afholdt Møde i Arbejdsgiverforeningen om Sagen, men heller ikke her lykkedes det at opnaa Enighed, og Forligsmanden indkaldte saa Parterne til Møde Mandag den 7. Febr., hvor man først afbrød Forhandlingerne henad Morgenstunden for at fortsætte Tirsdag den 8. Febr.

Arbejdsgiverforeningen, der jo i sin Skrivelse af 18. Jan. saa skønt gjorde sig til Talsmand for Samfundets Ve og Vel, udsendte endnu medens Forhandlingerne fortsattes sit vældige Lock-out-Varsel, omfattende ca. 70,000 Arbejdere.

Dette Lock-out-Varsel kan bedre end mange Artikler fortælle, af hvilken Art Arbejdsgiverforeningens samfundsmæssige Beskyttelse er.

Man høre:

Kbhvn., d. 7. Febr. 1916.

Til Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund i Danmark.

»Efter at Dansk Skræderforbund i Lørdags har forkastet det af Forligsmanden stillede Mæglingforslag med Hensyn til Lagerskræderne, og Dansk Arbejdsmandsforbunds Forhandlinger med Jernindustriens Sammenslutning og Hovedorganisationerne samt Forhandlingerne i Papirindustrien samme Dag er endt uden Resultat, har vi opgivet Haabet om at naa til en Løsning af de forhaandenværende Konflikter uden Anvendelse af den af Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling givne Bemyndigelse til at erklære Lock-out. Foruden de allerede iværksatte 5 Strejker, der omfatter ca. 5000 Arbejdere, er der af Dansk Arbejdsmandsforbund varslet Strejke til 8. Februar, af Kobbersmedene til 9. Februar, af Tekstilarbejderne og Papirindustriarbejderne til 10. Februar; hvis disse Strejker iværksettes, vil de strejkendes Antal forøges med op imod 10,000 Arbejdere, og ved Arbejdsmændenes Strejke vil desuden hele Jernindustrien og Skibsværfterne blive sat ud af Virksomhed.

Under disse Forhold har man ikke anset det for forsvarligt længere at undlade at efterkomme det af Generalforsamlingen givne Paalæg, og i Fortsættelse af vor Skrivelse af 27. f. M. tillader vi os derfor at meddele, at en kompetent Forsamling i Henhold til Generalforsamlingens Bemyndigelse i Dag enstemmig har vedtaget, at forsaavidt der ikke forinden er skaffet Arbejdsro til Veje, vil der fra og med Onsdag Morgen den 16. Februar blive iværksat Lock-out overfor samtlige Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, der beskæftiges hos nedenstaaende Organisationers Medlemmer og hos nedennævnte Enkeltvirksomheder:

Foreningen af danske Cementfabriker, Foreningen af Grusgrave og Skærvfabriker, Teglværksforeningen af 1893 (dog saaledes, at Lock-outen for Brændere først indtræder fra og med Lørdag den 26. Februar), Entreprenørforeningen i København, Aalborg, Nordre Birk samt Svendborg og Omegn, Foreningen for Brolægningsentreprenører i København (dog med Undtagelse af de Arbejdere, der beskæftiges ved Brolægningsarbejder for Stat, Kommuner, Sporvejselskaber og Telefonselskaber), Foreningerne af Fabrikanter i Jernindustrien i København og i Provinserne, Aktieselskaberne Københavns Flydedok og Skibsværft, Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri og Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri (dog saaledes, at Lock-outen for Burmeister & Wains Staalværk først indtræder Lørdag Morgen den 26. Februar), Klejnsmedemester- og Mekanikerforeningen for København og Omegn, Centralforeningerne af Smedestre i Jylland og Østifterne og Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen for København og Omegn

(dog med Undtagelse af de ved Hestebeslag samt Gas- og Vandarbejde nødvendige Arbejdere), Foreningerne for Installatører af elektrisk Lys og Kraftoverføring for København og Omegn og i Provinsen, Gørtlerlavene i København og Provinsen, Kobbersmedelavet, Filehuggermestrenes Forening, Foreningen af Modelsnedkermestre indenfor Jern- og Metalindustrien, Foreningen af Leverandører af Bygningsstøbegods, Foreningen af Fabrikanter i Elektropletfaget i København, Karetmagerforeningen for København og Omegn, A/S. N. Larsens Vognfabriker og Vognfabriken »Scandia«, A/S. Nordiske Kabel- og Traadfabriker, H. A. Gruberts Sønner, Aktieselskaberne Nordiske Metalvarefabriker, Ernst Voss Fabrik, Glud & Marstrands Fabriker (med Undtagelse af de ved Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere), Københavns Malerlav (herunder indbefattet Vognmalerforeningen) og Centralforeningen af Malermestre i Danmark, Københavns Mur- og Stenhuggerlav, Københavns Tømmerlav og Centralforeningerne for Murer- og Tømmermestre i Jylland og Østifterne, Snedkerlavets Bygningsnedkerafdeling og Møbelsnedkerafdeling samt Centralforeningen af jydsk Snedkermestre og Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne (dog med Undtagelse af de til Forfærdigelse af Ligkister nødvendige Arbejdere), Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve, Isoleringsfabrikantforeningen, Stenhuggermesterforeningen, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Arbejdsgivere i Stukkaturfaget i Jylland, Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening, Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, for Jylland og for Østifterne samt A/S. Malling Dampmølle og Savværk for Savværkets Vedkommende (dog med Undtagelse af de ved Fabrikation af Emballage til Næringsmidler beskæft. Arbejdere), Dansk Pianofabrikantforening, Foreningerne af Fabrikanter i dansk Børsteindustri for København og Sjælland og i Jylland og Fyn, Sadelmager og Tapetsererlavet i København og V. Danielsen & Co., Skræderlavet i København og Centralforeningen af Skrædermestre i Jylland, Fyn og Østifterne, Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder og Fabrikant Anthon Christensen, Aarhus, Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen, Textilfabrikantforeningen, Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark, Papirfabrikerne (med Undtagelse af de Arbejdere, der er beskæftigede ved Fremstilling af Papir til Dag- og Ugeblade), Øresunds kemiske Fabriker, Aktieselskaberne Bing & Grøndahls Procelænsfabrik og Den kgl. Porcelænsfabrik og Fajancefabriken »Alumina« (med Undtagelse af de ved Fremstilling af Varer til Støt og Kommuner og koncessionerede Selskaber beskæftigede Arbejdere), dog saaledes, at Lockouten for de med Brænding ved Ovnene beskæftigede Arbejdere først træder i Kraft den 18. Februar, Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter og A/S. Fabriken »Fiducia«, samt Sammenslut-

ningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark.

Fra og med Lørdag Morgen den 26. Februar iværksættes Lockout overfor de hos Foreningen af danske Læderfabrikanter beskæftigede Medlemmer af De samvirkende Fagforbund.

Fra ovenstaaende Lockoutvarsel undtages de til Pasning af Heste nødvendige Arbejdere.»

P. F. V.
S. C. Hauberg,

Sophus Agerholm.

Den Lockout, der er budt den danske Arbejderstand, er en af de største, der nogensinde har foreligget.

Lockouten var oprindeligt varslet til at skulle træde i Kraft Onsdag den 16. Februar, men paa Forligsmandens Henstilling blev saavel Lockouten, som den af os varslede Strejke i Jærn- og Metalindustrien udsat i 8 Dage, og Forligsmanden indkaldte saa Parterne til Møde Lørdag den 12. Februar for om muligt at stille Mæglingsforslag.

Angaaende de andre store Lønsager, har der ogsaa været ført en Del Forhandlinger, uden at der dog er opnaaet Enighed, men Forhandlingerne skal fortsættes, og vi faar saa se, hvad der kommer ud deraf.

Siden sidst.

Fabrikarbejderne, København, har med Akts. De danske Cikoriefabriker opnaaet en Overenskomst, hvorved Ugelønnen hæves fra 26 a 27 Kr. til 27 a 28 Kr. + et Dyrtilstillæg af 3 Kr. pr. Uge. Endvidere har de faaet forskellige Special-Forhøjelser. — Overenskomsten gælder til 3 Mdr. efter den europæiske Krigs Ophør.

Glatved har paa Katholm Kalkbrud opnaaet en Overenskomst hvorved Timelønnen hæves fra 35 til 40 Øre. — Bundgravning fortsættes paa den gamle Akkord. — Naar Gravemaskinen arbejder tilfredsstillende, skal der optages Forhandling om Akkordpriser.

Kuskene, Kbhvn., har nu med Dampmøllerne afsluttet Overenskomst, hvorved Ugelønnen hæves fra 27 til 31 Kr., medens Arbejdsdagen forkortes med ½ Time. Betalingen for Overarbejde er hævet med 15 Øre pr. Time. Betaling for Pasning af Heste paa Søn- og Helligdage 2 Kr. — Overenskomsten kan opsiges med 3 Mdrs. Varsel til 1. Jan. 1921.

Horsens A. har med Imprægneringsanstalten afsluttet Overenskomst, hvorved Timelønnen hæves fra 40 til 47 Øre (52 Øre ved Havnen), og de har opnaaet Akkordforbedring paa de allerfleste Satser (ca. 15 pCt.). — Overenskomsten kan opsiges med 3 Mdrs. Varsel til 1. Jan. 1918.

Oliemøllerne, Kbhvn., har ved Forhandling med Firmaet Becket & Meyer opnaaet, at Firmaet er indgaaet paa at forhøje Ugelønnen fra 22 Kr. til 25

Kr. 50 Øre (svarer til 5½ Øre pr. Time). Dette gælder til 1. Februar 1916.

Toldbodarbejderne har nu opnaaet, at 2000 af Afdelingens Medlemmer paa Københavns Toldbod har ca. 100 Kr. gennemsnitlig pr. Mand i Dyrtidshjælp, og ca. 100 Mand har faaet en ekstra Hjælp af 22 Kr. til ugifte og 44 Kr. til gifte.

Kolding. Paa Sydbanernes Værksted er Timelønnen for 2 Mand hævet fra 35 til 38 Øre.

Jord- og Betonarbejderne har overfor Havnebestyrelsen opnaaet, at den betaler sine Arbejdere den samme Dagløn i Decbr. og Jan., som er gældende i Novbr. og Februar, uagtet Arbejdstiden er indskrænket med 1 Time daglig. Dette andrager ca. 2500 Kr.

Aalborg A. har opnaaet, at de ved Aalborg Kommune og Havn beskæftigede Arbejdsmænd har faaet et Dyrtidstillæg af 8 Øre pr. Time (fra 42 til 50 Øre).

Grenaa. Den nye Entreprenør ved Kirial Kalkbrud har tiltraadt den med den gamle Entreprenør oprettede Overenskomst. Samtidig er Akkordprisen hævet fra 29 a 31 Kr. til 31 a 33 Kr. pr. Fv. Kalksten og Kampstensakkorden hævet fra 2 Kr. til 2,25. Det angaar 17 Mand.

Lynge har med Akts. Farum Teglværk oprettet ny Overenskomst, hvorved Timelønnen er hævet fra 35 til 37 Øre + et Dyrtidstillæg paa 3 Øre pr. Time = 40 Øre. — Brændernes Ugeløn hæves fra 21 Kr. til 23,75 Kr. Endvidere har de opnaaet Akkordforbedring. — Overenskomsten kan opsiges til 1. Jan. 1917 med 2 Mdrs. Varsel.

Skive K. er nu enedes med Vognmandsforeningen om en ny Overenskomst. — Lønnen er hævet fra 20 til 25 a 26 Kr. ugentlig, og fra 45 til 50 Kr. maanedlig. Overarbejdsbetalingen er hævet, og 1. Maj er en overenskomstmæssig Fridag. — Overenskomsten gælder til 1. Februar 1917.

Hedehusene har nu med Kaffesurrogatfabriken »Danmark« faaet oprettet en ny Overenskomst, hvorefter Ugelønnen er hævet fra 25 til 27 a 28 Kr. De faar Sommerferie med fuld Løn 3 Søgnedage efter ½ Aars Anciennitet, 4 Dage det andet Aar og 6 Dage det tredje Aar.

Moselund er enedes med Tørvefabrikant Henriksen om at forny den gamle Overenskomst til 1. April 1917. Ved Afslutning af Sæsonen skal der udbetales hver voksen Arbejder et Dyrtidstillæg paa 10 pCt. af den i Sæsonen udbetalte Arbejds løn. — For den øvrige Tid af Aaret hæves Timelønnen til 40 Øre.

Lager- & Pakhusarbejderne, Kbhvn., har med Otto Mønsted afsluttet ny Overenskomst, hvorved Ugelønnen hæves fra 27 til 29 Kr. — For Løsarbejdere fastsættes Lønnen til 6 Kr. pr. Dag. — Desuden er det (udenfor Overenskomsten) fastsat, at Folkene ekstra faar udbetalt 3 Kr. pr. Maaned pr. Mand, og faar fuld Løn i 14 Dage under Sygdom.

Nyborg har ved Forhandling med Nyborg Byraad opnaaet, at der betales et Dyrtidstillæg af 125 Kr. aarlig til de kommunale Arbejdere, der har 1300—1500 Kr. i Aarsindtægt og 150 Kr. til dem, der har 1000—1300 Kr.

Gasværksarbejdernes Overenskomst er saa til Gæld forlænget fra 1. Oktbr. 1916 til 1. Februar 1917.

1915.

1915 er vel nok et af de frygteligste Aar, Menneskene har gennemlevet.

1915 fik i Arv Verdenskrigen med alle dens Rædsler og alt det frygtelige, der ikke lader sig beskrive.

Millioner af Nationernes bedste Mænd er dræbte eller gjort til Krøblinge.

Millioner af Kvinder og Børn har mistet deres Forsørgere.

Millioner af de Værdier, som den vidt fremskredne Kultur i Europa har skabt, er en rygende Ruinhob.

Den usigelige Nød, den Elendighed, denne Verdenskatastrofe har afstedkommet i de krigsførende Lande trods enhver Beskrivelse; men selv i de neutrale Lande har den store Del af Befolkningen mærket Krigens Følger i Form af en enorm Fordyrelse paa alle Levnedsmidlerne. Intet Under, at Arbejderne, der er ganske uskyldige i Krigens Opkomst, har stillet Krav om at faa deres Lønvilkaar forbedret. Men kun faa Arbejdsgivere har haft Forstaaelse af den Trang, der som Følge af Krigen var til Stede i de mange Arbejderhjem, og har søgt at mildne den noget. Den store Del af Arbejdsgiverne — vi tænker her særlig paa de Industrier, der i Kraft af den stigende Efterspørgsel og de deraf følgende stærkt forhøjede Priser paa alle Produkter har skovlet Penge ind — havde ingen Forstaaelse af den Nødtilstand, der herskede i deres Arbejdes Hjem.

Først da Arbejdsgiverforeningen havde produceret sine Masseopsigelser af alle de Overenskomster, der kunde opsiges til Udløb i 1916, først da fremkom der Tilbud om at give Dyrtidstillæg, men det skulde rigtignok kun være til »de lavestlønnede«, og Arbejdsgiverforeningens Hensigt var naturligvis ogsaa den at være enebestemmende om, hvilke Arbejdere der skulde i Betragtning.

Er det ikke en vidunderlig human Tankegang, jo tilvisse. Først sultlønnen man sine Arbejdere, saa kommer Krigen og hermed Chancen for at tjene Masser af Penge ved at opskrue Priserne, og alle disse rare Penge indkasseres — og saa, ja saa kommer de vedkommende Skorstensbaroner i Tanke om, at der er noget, der hedder Arbejdere, der er »lavtlønnede«, og at de bør have en lille Skærv.

Saaledes er den forbenede Kapitalismes Tankegang; men heldigvis behøver Arbejderne ikke at nøjes med de Smuler, der falder fra Kapitalisternes Bord. I Kraft af deres Organisation har de Magt til at underbygge deres Krav om bedre Livsvilkaar, og Arbejdsgiverforeningens overmaade humane Tilbud om at hjælpe »de lavestlønnede« blev afvist paa en saa eftertrykkelig Maade, at det blev forstaaet, og Forhandlingerne om reelle Løntillæg og dertil knyttede Dyrtidstillæg kom i Gang.

For os Arbejdsmænds Vedkommende er de Overenskomster, vi siden Kampagnen begyndte har af-

sluttet, af den Beskaffenhed, at de i nogen Grad har tilfredsstillet vore rimelige Krav. Men der er en lang Ende igen, inden vi faar alle vore ca. Halvfemte Hundrede Overenskomstforhold bragt i Orden, men i Kraft af den Organisation, Arbejdsmændene ved egen Kraft har skabt, lykkes det vel.

Situationen er ganske vist i Øjeblikket den, at Arbejdsgiverforeningen, der gerne vil pynte sig i den store Offentligheds Øjne med, at den er »samfundsberørende«, har varslet Lockout overfor ca. 70,000 Arbejdere.

Nu, da Arbejderne har krævet at faa Del i den Overflod af Gevinst, som Arbejdsgiverne i de store Industrier i de sidste 1½ Aar har puttet i Lommen, kommer Kløerne frem. Den »samfundsbevarende« Glans er gaaet af. Nu bryder Arbejdsgiverne sig Fanden om Samfundet. Nu skal der slaas til, saa det batter. Fingrene af Fadet, d'Hrr. Arbejdere. Vi alene vide, hvor meget vi kan undvære til Eder.

I vilde ikke modtage vort humane Tilbud om en Skærv til »de lavestlønnede« saa skal I Pinedød slet ingen Ting have. Paa Gaden med Eder! Om I og Eders Familie nu under den Dyrtdi der er skabt skal lide endnu mere Nød, hvad rager det os!

Det er Parolen fra Vestervold 113.

Det turde dog være et stort Spørgsmaal om Arbejdsgiverne kan faa gennemført deres »noble« Hensigt. For vort Vedkommende vil vi yde al den Modstand, som vi i Kraft af vor godt sammentømrede Organisation kan yde for at forhindre, at Arbejdsgiverforeningen faar Held til at gennemføre sine skumle Planer, og naar vi skal skrive en Oversigt over, hvad 1916 har bragt Arbejdsmændene, venter vi at kunde paavise, at Arbejdsgivernes Plan om at sulte Arbejderne ud mislykkedes.

1915 har ellers iøvrigt været et roligt Aar. Arbejdsgiverforeningen har ikke udsendt et eneste Lockout-Varsel. 1915 har i saa Henseende været et: »Stille før Stormen«. — Men trods den tilsyneladende Stillehed, der har hersket indenfor den faglige Bevægelse, har vort Forbunds Virksomhed ikke ligget stille.

Forretningsudvalget har behandlet og givet forskellige af vore Afdelinger Sanktion til at opsigse bestaaende Overenskomster og til at stille ny Lønkrav i 336 Tilfælde vedrørende godt 21,000 Mand.

Der har været behandlet over 400 løbende Sager, og disse har omfattet omkring 28,000 Mand. Heraf falder de fleste særlig i Aarets sidste Kvartal.

I 1915 er der afsluttet 167 Sager, der angik ca. 6000 Mand.

Der er optaget 10 Afdelinger. 1 Afdeling er overgaaet fra halv- til helbetalende, og 3 Afdelinger har sluttet sig sammen til 1.

Forbundets Medlemstal er steget med ca. 4000 Mand, fra ca. 40,000 til ca. 44,000.

Der er fra Forbundets Side 9 Gange varslet Strejke og heraf var 5 etableret.

Resultatet af Strejkerne blev, at der med de vedkommende Arbejdsgivere opnaaedes forholdsvis gode Overenskomster. I Strejkeunderstøttelse er der udbetalt c. 18,000 Kr.

Saaledes er Forbundets Virksomhed i 1915 tal-

mæssigt set; og de Kroner, der i Kraft af vor Organisation og vort Samarbejde er kommen Arbejdsmændene til Gode, er intet ringe Beløb, selv i det stille Aar 1915.

I 1916 forestaar store Ting, men endnu har vort Forbund og Sammenhold kunnet magte sin Opgave, og de gør det ogsaa i 1916.

Arbejdsmændenes Aarbog.

Trods Dyrtiden har der i flere Afdelinger været saa stærk en Efterspørgsel efter »Arbejdsmændenes Aarbog«, at vi saa os nødsaget til at lade nogle flere Eksemplarer optrykke for at tilfredsstille Behovet.

Medlemmer, som har bestilt, men som ikke har faaet Bogen, kan altsaa nu erholde et Eksemplar; vi gør opmærksom paa, at det tilbageværende Oplag er stærkt begrænset. Medlemmer, der ønsker at komme i Besiddelse af denne uundværlige Haandbog, maa derfor straks gøre deres Bestillinger hos deres Afdelingsformand eller Kasserer.

En god Overenskomst afsluttet med Aarhus Oliefabrik.

Med Aarhus Oliefabrik, der er udmeldt af Arbejdsgiverforeningen, har der været ført en Række Forhandlinger angaaende Arbejdsmændenes Løn og Arbejdsforhold, og det lykkedes ved disse Forhandlinger at opnaa, at Timelønnen i den kontinuerlige Drift, der før var 50 Øre, blev forhøjet til 57 Øre, og Timelønnen ved almindeligt Dagarbejde, der før var 42 Øre, blev forhøjet til 48 Øre. Desuden erholdt alle de faste Arbejdere, der ikke arbejder i Akkord, et Tillæg af 2 Kr. om Ugen (en Slags Dyrtdstillæg), der gælder i hele Overenskomstperioden.

For de løse Arbejders Vedkommende, der enten antages paa Pladsen eller til Pakhusarbejde, fastsattes en Timeløn af 51 Øre. Desuden opnaaedes der Tillæg ved Smudsarbejde, Godtgørelse for Slid paa Tøj ved Syrearbejde, og meget andet.

De opnaaede Forhøjelser betyder for de Arbejdere, der har Akkord, en aarlig Merfortjeneste af ca. 200 Kr., og for dem, der ikke har Akkord, er Merfortjenesten ca. 300 Kr. Overenskomsten, der er gældende i 3 Aar, omfatter ca. 300 Arbejdsmænd og 50 Mølleriarbejdere, og endvidere ved Losning og andet Pakhusarbejde beskæftiges der til Tider fra 100 til 150 løse Arbejdere.

Det fremgaar af denne Sag, hvad vi i flere af vore andre Artikler har bevist, at det er Arbejdsgiverforeningen, der overalt lægger sin klamme Haand paa Forhandlingerne. For det ses jo, at de Arbejdsgivere, der har afkastet og kan afkaste det Aag, Arbejdsgiverforeningen lægger paa dem, udmærket godt kan enes med deres Arbejdere om et rimeligt Løntillæg, alt under Hensyn til de herskende Dyrtider.

Højre i Aarhus Byraad henter sig et nyt Nederlag i deres Be- stræbelser for at beskytte Løjsere.

Det vil erindres, at for ikke saa lang Tid siden led Højre i Aarhus Byraad et eklatant Nederlag i deres Bestræbelser for at beskytte en Løjser, der ikke vilde være Medlem af Fagforeningen, idet den i den Anledning nedsatte Voldgiftsret afsagde en Kendelse, der gik ud paa, at den Mand, hvorom Striden drejede sig, J. Chr. Jensen, skulde præstere Bevis for, at han var Medlem af en Fagforening, i modsat Fald maatte »Aarhus Kommune anses for uberettiget til at beskæftige ham.«

Nu har en lignende Sag været Genstand for voldgiftsmæssig Afgørelse.

Nogle Arbejdsmænd, der tidligere havde staaet i Fagforening, havde faaet Plads som Maalerkontrollører, og disse pæne Mænd mente saa, de var blevne »saa pæne«, at det var for simpelt for dem at staa i Arbejdsmændenes Organisation, og det var ogsaa billigere for dem at staa uden for Organisationen, og de meldte sig ærørr ud.

Fra Forbundets Side klagede vi over, at Overenskomstens Bestemmelse om, at Aarhus Kommune skulde beskæftige organiserede Arbejdsmænd ikke blev overholdt og krævede, at Byraadet foranledigede, at de omtalte »pæne« Maalerkontrollører enten indmeldte sig paany i Fagforeningen eller ogsaa blev afskedigede; men Højre i Aarhus Byraad tog naturligvis ogsaa disse »pæne« Maaler-arbejdsmænd under Armene, og nægtede at opfylde vore Krav

Vi begærede saa Sagen behandlet jvf. Regler for Behandling af faglig Strid; men ved Mæglingssmøde opnaaedes der naturligvis ikke Enighed, idet Byraadets Mæglingssmand, Fabrikant J. Chr. Møller, stædigt modsatte sig vore Krav,

Sagen blev saa videre behandlet ved en Voldgiftsret, bestaaende af Fabrikant J. Chr. Møller og Smed Christensen, valgte af Aarhus Byraad, og Viceforretningsfører Hans Nielsen og vor Afdelingsformand J. Chr. Jacobsen, valgte af Forbundet.

Som Opmand fungerede Politimester Goll.

Denne Voldgiftsret, der afholdt Møde Tirsdag den 11. Jan., afsagde følgende

Kendelse:

Aar 1916, d 11. Jan., blev en Voldgiftsret sat, bestaaende af (de ovennævnte Herrer) i Anledning af en opstaaet Strid om, hvorvidt Maalerkontrollører falder ind under Overenskomstens § 10 af 4. April 1911.

D'Hrr. Christensen, Nielsen og Jacobsen besvarede Spørgsmaalet bekræftende, Fabrikant J. Chr. Møller besvarede Spørgsmaalet benægtende; Opmanden sluttede sig til Fabrikant J. Chr. Møller. Men da der var tre af Voldgiftsmændene, der havde sagt Ja, at Maalerkontrolløjerne skal være Medlemmer af Fagforeningen eller ogsaa afskediges, fik vi Ret i vor Paastand, og Højre, der jo ved enhver Lejlighed søger

at modarbejde de organiserede Arbejdsmænds Interesser, hentede sig et nyt Nederlag.

Mon de nu kan holde sig?

Ulykkesforsikringslovens Revision.

Det af Folketinget til Behandling af Ulykkesforsikringslovsforslaget nedsatte Udvalg har den 14. December 1915 afgivet Betænkning. Forslaget har derefter den 18. og 21. s. M. været til 2. Behandling, hvorved af 83 Ændringsforslag samtlige af Udvalget eller et Flertal indenfor dette stillede Forslag vedtoges, medens 19 Mindretalsforslag forkastedes. Blandt de vigtigste vedtagne Ændringer kan følgende anføres:

Ved Indenrigsministeriets Bestemmelse kan Loven bringes til Anvendelse paa Arbejdere, der midlertidig beskæftiges paa Island, Grønland og de vestindiske Øer af Bedrifter, som har Sæde eller Styrelse her i Landet (§ 7).

Saaftremt en forsikringsberettiget ikke har opnaaet Dækning hos en Arbejdsgiver, der ikke har opfyldt sin Forsikringspligt, eller i hans Bo paa det Tidspunkt, Forsikringsbeløbet forfalder til Udbetaling, udbetales det manglende forskudsvis af Arbejderforsikrings-Raadet, men paalignes derefter de anerkendte Forsikrings-selskaber i Forhold til deres Præmieindtægt af pligtige Ulykkesforsikringer (§ 21).

Maksimumsbeløbet for Dagpengeydelsen forhøjes fra 2 Kr. 50 Øre til 3 Kr. (§ 26). Maksimumsbeløbet for Erstatningen ved fuld Invaliditet forhøjes fra 6000 Kr. til 9000 Kr. (§ 32) og i Dødstilfælde fra 4000 til 6000 Kr. (§ 35).

Graden af den Forringelse af Erhvervsevnen, som der berettiger den forsikrede til Erstatning efter Loven, nedsættes fra 10 pCt. til 5 pCt. (§ 32).

Ved Fastsættelsen af Invaliditetsgraden skal der tages Hensyn til særlige Færdigheder, der kræves i vedkommendes sædvanlige Erhverv, samt til saadan forudbestaaende Forringelse af Erhvervsevnen, som maa antages at forværre Ulykkestilfældets Følger. Ved Afgørelsen af Ulykkestilfældets Omfang kan Raadet tilkende den tilskadekomne en Tilvænningserstatning for den Tid, der skønnes at maatte hengaa, indtil vedkommende opnaar den Førlighed, som svarer til den af Raadet forudsatte Invaliditetsgrad, eller efter Omstændighederne fuld Arbejdsførighed. Denne Erstatning maa ikke overstige et Beløb, der svarer til 100 Dages Dagpenge (§ 32).

Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie, der fra den Landejendom, paa hvilken de beskæftiges, ved betryggende Panteret i samme er tilsikret livsvarigt nødvendigt Underhold (Aftægt), henhører ikke under Forsikringen (§ 71).

Ejendomsskylden for Landejendomme, hvis Indehavere har Ret til Statstilskud saavel til deres Arbejderen som til egen og Hustrus Forsikring, forhøjes fra 6000 Kr. til 8000 Kr. (§ 74).

Forslaget har den 14. Januar været til 3die Behandling, hvor det vedtoges enstemmigt med nogle enkelte yderligere Ændringer af underordnet Betydning.

»Social Forsorg«.

Arbejdsløsheden i Oktober 1915.

Om Arbejdsløsheden i Oktober 1915 er der givet Oplysning for ialt ca. 124,100 Arbejdere, men hertil er der ved Supplering af Materialet paa enkelte Punkter foretaget et skønsmæssigt Tillæg af ca. 5400, saaledes at de i det følgende meddelte Tal vedrører ialt ca. 129,500 Arbejdere.

Af disse 129,500 Arbejdere henhørte ca. 63,700 under Organisationer i Hovedstaden og ca. 65,800 under Organisationer i Provinserne. Det samlede Antal arbejdsløse var ved Udgangen af Oktober Maaned ca. 5200 eller 4,0 pCt. af det hele Antal Arbejdere, og Antallet af de i Maanedens Løb tabte Arbejdsdage er opgjort til ca. 106,800 eller knap $\frac{5}{6}$ Dag pr. Arbejder. I Hovedstaden var der ca. 2700 arbejdsløse eller 4,2 pCt., i Provinserne ca. 2500 eller 3,7 pCt.

Deler man Arbejderne i 3 Hovedgrupper, 1) Bygnings- og Møbelindustri, 2) Arbejdsmænd og 3) samtlige øvrige Fag (væsentlig de egentlige Fabrikfag), og udregnes Arbejdsløshedsprocenterne for hver af disse, sammenstillede med de tilsvarende for de foregaaende Maaneder samt for Oktober Maaned i 1914 og 1913, faas følgende Tal:

	Antal Medlemmer	Arbejdsløshedsprocent						
		Juni 1915	Juli 1915	Aug. 1915	Sept. 1915	Okt. 1915	Okt. 1914	Okt. 1913
Bygnings- og Møbelindust	25 800	3,2	2,6	3,6	3,5	4,7	14,4	7,1
Arbejdsmænd . . .	30 600	4,5	5,6	5,1	6,0	7,0	14,1	4,4
Fabrikfag m. v. . .	73 100	2,8	3,2	3,3	2,5	2,5	6,3	3,7
Tilsammen . . .	129500	3,3	3,7	3,9	3,6	4,0	10,0	4,6

Af Bygnings- og Møbelindustriens Arbejdere var $4\frac{1}{2}$ a 5 pCt. arbejdsløse, af Arbejdsmændene 7 pCt. og af Fabrikfagenes Arbejdere $2\frac{1}{2}$ pCt. — Fra September til Oktober er Arbejdsløsheden forøget i kendelig Grad i Bygnings- og Møbelindustrien og blandt Arbejdsmændene, hvorimod den i Fabrikfagene er uforandret. — I Forhold til den tilsvarende Maaned i Fjor giver Tallene Udtryk for en betydelig Bedring af Arbejdsforholdene for alle 3 Hovedgrupper. Da Arbejdsmarkedet i Oktober 1914 imidlertid som Følge af Krigsudbruddet havde et stærkt abnormt Præg, vil det være naturligere at føre Sammenligningen tilbage til Oktober 1913. Ogsaa en saadan Betragtning viser en Formindskelse af Ledigheden for saavel Bygnings- og Møbelindustrien som Fabrikfagene, men paa den anden Side en betydelig Forøgelse for Arbejdsmandsgruppen. Ved denne Sammenligning maa dog de i Aar stedfundne Indkaldelser til Sikringsstyrken tages i Betragtning.

Arbejder Literatur.

I Lighed med tidligere Aar foreligger nu paa Arbejderpartiets Forlag »Fremad« Lømbog for Arbejdere 1916. Der er i denne Aargang den samme Righoldighed af statistisk og tabellarisk Stof

som i de forrige. Foruden dette findes i Aar en særdeles interessant Afhandling om Brugsbevægelsens Historie i Danmark, hvori for første Gang foreligger en samlet Oversigt over den københavnske Kooperation.

Yderligere er det sædvanlige, for alle Arbejdere uundværlige Stof, der omhandler en Mængde sociale Forhold, ført op til Dato og suppleret med adskilligt nyt. Vi nævner i Flæng: Fortegnelse over Fagforbund og Fagforeninger, Sygekasser, Arbejder- og Arbejdsgiverinstitutioner, Folketing og Landsting, Borgerrepræsentation og Magistrat m. m.

Den, der en Gang har vænnet sig til at have denne Bog hos sig, kan ikke undvære den. Vi anbefaler vore Læsere altid at have den i Lommen. Prisen er overkommelig, kun 75 Øre.

Samtidig benytter vi Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa den nylig udkomne Udgave af Gustav Bangs Skrifter fra samme Forlag. Der bydes her til en meget billig Pris — 2 indbundne Bøger for 2 Kr. tilsammen — Literatur af den ledigste Art. Dr. Bangs Personlighed og Forfatterskab er saa kendt indenfor Arbejderkredse, at en yderligere Anbefaling af dette Værk er overflødig. Vore Læsere bør snarest købe Bogen i Boghandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33.

I vort Forbunds Hovedledelse.

Samlet Hovedbestyrelsesmøde den 20.—21. Dec. 1915.

Dagsorden:

1. Virksomheden.
  2. Regnskab og Restanceliste.
- Dirigent: Jens Larsen.

(Referatets Fortsættelse).

ad. 1. Virksomheden.

Hans Nielsen synes godt, der kunde være Grund til at sige noget alvorligt til de samv. Fagforb. ang. Overenskomsten i Jernindustrien; han var ikke begejstret for Overenskomsten paa et Aar, for derved faar Arbejdsgiverne Lejlighed til at nedsætte Lønninger, som i Kraft af Krigssituationen er bleven fastsat.

Chr. Mikkelsen sluttede sig til Hans Nielsen.

Sophus Mortensen: Vi maa handle kraftigt her i denne Sag.

P. Johansen erindrede om, at vi ved tidligere Lejligheder havde protesteret mod, at Smedene oprettede Overenskomster, som kunde have Indflydelse paa vore Lønforhold. Svaret fra de samv. var gaaet ud paa, at Fagforbundene ingen Bemyndigelse havde til at nægte Organisationerne at indgaa paa de Overenskomster, der passede dem, og da der ikke er sket nogle Forandringer i disse Forhold, hjælper vor Protest vel næppe.

Formanden oplyste, at iflg. de samv.s Love var det bestemt, at Forretningsudvalget for de samv. skulde indkalde et Repræsentantskabsmøde, naar 15

Medlemmer af Repræsentantskabet krævede det. Den Side af Sagen var altsaa i Orden, men hvilket Resultat, der vilde komme ud deraf, var vanskeligt at sige. Resolutionen, der blev vedtaget paa Repræsentantskabsmøde i de samv., gav nemlig de øvrige Fagforbund frie Hænder. Om det formaalstjenlige i at faa Sagen drøftet i de samv., var et Spørgsmaal, der maatte overvejes meget nøje.

Resolutionen paa de samv. Repræsentantskabsmøde den 13. Sept., som Formanden oplæste, gav os ingen Basis for en effektiv Protest overfor Smedene, og nogen Bemyndigelse for de samv. Fagforbunds Forretningsudvalg til, selv om de vilde, at forbyde Smedene at indgaa paa den skitserede Overenskomst, var der ingen Hjemmel for i de samv. Fagforb. Love. Overvej derfor nøje de Skridt, der skal tages.

Hans Nielsen: Vi maa med al vor Magt protestere imod Smedenes Adfærd, og denne Protest maa være officiel.

Jens Larsen: Jeg er endnu paa den Side, at vi skal stille store Krav, og det er ogsaa min Tro, at det endnu skal lykkes os at faa et ordentlig Løntillæg gennemført.

Jens Larsen oplyste, hvad Forhandlingerne med Centralforeningen for Murer- og Tømrermestrene og Murerforbundet var resulteret i.

P. Mikkelsen: Vi maa have en bedre Overenskomst, end Smedene er ved at afslutte, og kan dette ikke ske, vilde Taleren ikke dele Forbunds-fællesskab med Smedene mere. Han var iøvrigt ganske enig med de forudgaaende Talere om, at der skulde protestere paa officiel Maade.

P. Johansen oplyste, at Smedene kun havde krævet 5 Øre mere i Timen, og det Tilbud, der var givet fra Sæmmenslutningen, var jo ikke saa langt fra Smedenes Krav.

Sophus Mortensen vilde gerne have Cirkulæret til Afdelingerne ud.

Angaaende Sagen iøvrigt behøvede Smedene ikke at slutte for saa lille Tillæg. Der var stor Mangel paa Arbejdskraft i Jernindustrien.

Vi maa derfor protestere paa allerkræftigste Maade overfor den ukammeratlige Adfærd, Smedene har udvist.

Vi skal ikke vige tilbage for at erklære Strejke overfor Jern- og Metalindustrien den 1. Februar, hvis vi ikke faar en tilfredsstillende Overenskomst afsluttet.

Formanden redegjorde nærmere for sit Synspunkt i Sagen. Jeg tror, vi kan neutralisere det, der er vedtaget mellem Smedene og Jernindustrien. Vi skal passe paa, at vore Dispositioner ikke styrker Arbejdsgiverne i at fastholde, at et 3 Øres Tillæg er et passende Tillæg, hvad let kan ske.

Endnu havde Drejer, Mikkelsen og Sophus Mortensen Ordet, hvorefter der skredes til Afstemning.

Det vedtoges:

at henvende sig til Forretningsudvalget for de samv. og klage over, at Smedene var i Færd med at slutte den omtalte Overenskomst med Jernindustrien.

Man gik derefter over til at drøfte den almindelige Virksomhed.

Chr. Mikkelsen mente, der manglede nogle af Svendborgs Sanktionsbegæring og om Udløbstiden af de afsluttede Overenskomster.

Formanden anmodede om at faa nærmere Oplysninger af Mikkelsen.

Iøvrigt meddelte Formanden, at Striden mellem Havnearbejderne og Belysningsarbejdernes Formand var ude af Verden. En nedsat Voldgiftsret havde afsagt en Kendelse, der gik ud paa, at J. P. Johansen ikke skulde have benyttet saa stærke Udtryk, paa den anden Side havde Havnearbejderne ikke været berettiget til at standse Arbejdet for at faa Johansen fjernet, og Johansen var nu igen i Arbejde.

Chr. Nielsen: Sagen med Belysningsarbejderne var nu ude af Verden, og han skulde kun anføre, at de stærke Udtryk var paatalt som uberettigede.

P. Johansen omtalte Formernes Optræden og den Agitation, som baade Formerne og Smedene udfoldede. Han ønskede, at Forretningsudvalget ændrede sin Stilling i Sagen med Smedene.

Man gik derefter over til Specialdebatten.

Skovarbejder-Strejken i Odsherred og »Social-Demokraten«s Anmodning om at støtte Skovarbejderne pekuniært.

Efter Udtalelser af Drejer og Formanden vedtoges det at yde en Hjælp paa Grund af de ganske særlige Omstændigheder, der forelaa.

Overenskomsternes Varighed.

Formanden erindrede om de lange Overenskomsternes Tilblivelse og de Kampe, der havde staaet om dette Spørgsmaal. I Almindelighed mente Formanden ikke, at Overenskomsternes Varighed burde være over 3 Aar.

Drejer vilde gerne give Formanden Ret, men nu kræver Arbejdsgiverne jo 1aarige Overenskomster, og hvad skal vort Standpunkt nu være?

Jens Larsen mente, det var for tidligt at tage dette Spørgsmaal op, saalænge vi ikke kendte Arbejdsgivernes Standpunkt i denne Sag.

Mødet hævet.

Mødet genaabnet den 21. Decbr. 1915.

Formanden: Vi kan kun væge os for lange Overenskomster, ved principmæssig at nægte at gaa ind paa Overenskomster, der løber paa længere Tid.

Chr. Mikkelsen: Kan vi gaa ind paa 1aarige Overenskomster?

Formanden: Ja, det mener jeg godt, vi kan, men vi skal saa i Fremtiden ogsaa holde fast paa, at Arbejdsgiverne udmærket kan gaa med til Overenskomster med kort Varighed.

Formanden oplæste derefter den Skrivelse, som var udarbejdet til Forretningsudvalget for de samv. Fagforbund.

Sophus Mortensen mente, at Skrivelsen ikke skulde indeholde de bestemte Lønsatser, for det kunde jo være, at de ikke var helt korrekte.

Formanden: Skrivelsen er udarbejdet i Henhold til Hovedbestyrelsens Beslutning.

Jens Larsen anerkendte, at Skrivelsen var udarbejdet i H. t. Beslutningen af Hovedbestyrelsen.

Drejer anerkendte ligeledes, at Skrivelsen var

udarbejdet i Henhold til Hovedbestyrelsens Beslutning. Han anbefalede, at vi afsendte Skrivelsen saaledes som den forelaa, og ikke ændre vort Standpunkt. Arbejderklassen har ikke under denne alvorlige Situation Lov til at splitte sig.

Formanden redegjorde endnu en Gang for sit Standpunkt og fraraadede, at vi gik videre end Skrivelsen anførte.

P. Mikkelsen delte Sophus Mortensens Standpunkt, men kunde godt tiltræde Skrivelsen.

Endnu havde Hans Nielsen, Jens Larsen, Sophus Mortensen og Formanden Ordet, hvorefter det vedtoges at sende Skrivelsen.

Man gik derefter over til at behandle Landsoverenskomsterne.

Formanden redegjorde nærmere for, hvor mange Medlemmer hver enkelt af disse omfattede.

Lønkravene fra de forskellige Afdelinger var højst forskellige.

Det var nødvendigt for at faa samarbejdet Kravene at indkalde Delegeretmøde for de enkelte Brancher.

Skal vi anlægge det Standpunkt, at Afdelingerne skal kræve et klækkeligt Tillæg.

Jens Larsen erindrede om, at Byggefagenes Udvalg havde vedtaget at kræve 15 Øre, og at man ikke gik ned under dette Krav.

Kravene for de forskellige Landsoverenskomster opstilledes og godkendtes.

Formanden: Tilbage er der nu Overenskomsternes Tekst. Han anbefalede at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til Udarbejdelse af denne.

Det vedtoges.

Hermed godkendtes Virksomheden enstemmigt.

ad. 2. Regnskab og Restanceliste.

Regnskabet toges til Efterretning

Restancelisten. Det vedtoges at rykke Fensmark, Kjellerup, Nykøbing Sj., Rødvig, Skanderborg, Trustrup og Ærøeskøbing.

Mødet hævet.

Georg Hansen,
Sekretær.

Rettelser til Afdelingsfortegnelsen.

Belysningsarbejdernes Fagforenings Formand hedder ikke J. P. Johansen, men derimod J. P. Johannesen.

Orlogsværftsarbejdernes Afdeling har faaet nyt Navn; Afdelingen hedder nu »Hærens og Flaadens Afdeling«, og den nye Formand er: H. Sjøgren, Holmbladsgade 75, C.

Aalborg A. Formanden for denne Afdeling er: H. P. Mortensen, Poul Paghsgade 29, 1.

Aarhus St. Formand er: L. S. Sørensen, Sølystgade 29, Aarhus.

Brønderslev har faaet ny Formand; det er Johs. Ingversen, Brønderslev.

Glatved har faaet ny Formand: Marius Mikkelsen, Balle pr. Balle.

Kolding har faaet ny Formand; hans Adresse er: P. Sørensen, Lindegade, Kolding.

Kolindsund har faaet ny Formand; hans Adresse er: Jens Jensen, Næsgaard pr. Grenaa.

Kvissel er optaget som ny Afdeling af Forbundet. Formandens Adresse er: Gotfred Andersen, Kvissel.

Lemvig har faaet ny Formand; Jacob Smith, Frederiksberg, Lemvig.

Løgstør har ogsaa faaet ny Formand; hans Adresse er: N. Petersen, Fjordgade, Løgstør.

Brandfolkenes Org. har faaet ny Kasserer, nemlig J. Merling, Lollandsvej 30, F.

Marmorslibernes Formand er flyttet fra Lyngbygade til Hillerødgade 10 St. L.

Vinduespolerernes Afdeling har faaet ny Formand og Kasserer. Disser Adresser er, for Formandens Vedkommende: Charles Hørup, Jægersborggade 13, 1., og for Kassererens: Henry Dyhr, Ryesgade 41 B, 4.

Odense A. har faaet ny Formand: Carl Larsen, Thorildsgade 12, Odense.

Seest har faaet ny Formand: Fr. Clausen, Seest pr. Kolding.

Skanderborg St. har faaet ny Formand: Erik Hansen, Vesterskovgade, Skanderborg.

Stevn har faaet ny Formand: Søren Sørensen, Vive pr. Hadsund.

Udbyneder. Formand er: Kr. Sørensen, Havndal St. Faxe. Formanden for Afdelingen Chr. Johansen er flyttet fra Stationsvej til Rønnedevej.

Gadevang. Formanden for Afdelingen And. Jørgensen er flyttet fra Kannikegade 9 til Milnersvej 6.

Helsingør F. Formand er: H. F. Petersen, Kongevejen, Helsingør.

Hørsholm er optaget som ny Afdeling af Forbundet. Formandens Adresse er: Thorvald Hansen, Dronningevej 20, 2, Hørsholm.

Knabstrup har faaet ny Formand, hans Adresse er: Vilh. Johansen, Bakkerup pr. Mørkøv.

Nykøbing F. Formand er: Peter Jespersen, Overgade 3.

Nørre Alslev er optaget som ny Afdeling af Forbundet. Formandens Adresse er: J. P. Møller, Vogterhus Nr. 7, Ravnhøj, Nørre Alslev.

Præstø. Formand er: Fr. Christensen, Skibbinge Hestehave pr. Præstø.

Stenlille. Formand er: N. Olsen, Tjørntved pr. Vedde.

Stubbekøbing. Ny Formand er: H. P. Hansen, Nykøbingvej 37.

Vordingborg. Ny Formand er: August Larsen, Strandgade, Vordingborg.

Væggerløse er optaget som ny Afdeling af Forbundet. Formandens Adresse er: A. Tværnø, Væggerløse.

FORBUNDETS TELEFONER:

Hovedkontoret	Central 2140.
Hovedkassererkontoret	— 11414.
Det københavnske Kontor	— 5978.
Arbejdssikkerhedskassen	-- 9961.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger giver af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmøde afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Capelli, Torvegade 62 B, 3., th. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensg. 28 C, 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7, 3. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad« Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm., Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejds mændenes Forbund for Kastrup og Omegn.

Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.**Hjørring.**

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm. Bestyrelsen.

Kolding

Arbejds mændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet. Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejds mændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejds mændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned. Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages. Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset. Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejds mændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.**Holbæk.**

Arbejds mændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.

Bestyrelsen.

Korsør Aideling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften, Formandens Adresse P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lyngø Aideling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance. Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen. Bestyrelsen.

Arbejds mændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejds mændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen. Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejds mændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejds løshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra Kl. 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejds løse finder Sted for Afd. A, Kl. 10, og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejds løshedskontrollen.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks

organiserede Arbejdsmand

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Februar 1916

25. Aargang. Nr. 2

Situationen.

I vort sidste Fagblad redegjorde vi for den faglige Situation, der da forelaa, og vi meddelte, at Forligsmanden i Anledning af den af os varslede Strejke i Jærn- og Metalindustrien havde indkaldt til Forligsforhandlinger, og disse fandt ogsaa Sted, og efter en cirka 3 Døgn's Forhandlinger stillede Forligsmanden et Mæglingsforslag, der efter at være behandlet i den samlede Hovedbestyrelse blev forelagt Støberiarbejdsmandenes Delegeretmøde, og her vedtoges det med 2 Stemmers Majoritet at tiltræde Mæglingsforslaget under den udtrykkelige Forudsætning, at Arbejdsmandene, der var beskæftiget hos Medlemmer af Jærn- og Metalindustriens Sæmmenslutning, blev undtaget fra den af Arbejdsgiverforeningen bebudede Lockout.

Skrivelsen til Forligsmanden var saalydende:

»Til

Statens Forligsmand i Arbejdsstridigheder,
Hr. Departementschef **Adolph Jensen**,
Slotsholmen, her.

Ved nærværende meddeles høfligst, at Deres i Gaar Aftes modtagne Mæglingsforslag, angaaende Tilvebringelse af en Overenskomst for Arbejdsmandene i Jærn- og Metalindustrien, i Nat er forelagt og drøftet paa Støberiarbejdsmandenes Delegeretmøde, og i Morges med 2 Stemmers Majoritet blev tiltraadt paa udtrykkelig Betingelse af, at Jærnindustriens Arbejdsmand ikke alligevel kastes paa Porten i Henhold til den Lockouttrusel, som Arbejdsgiverforeningen den 7. ds, for mindst 10. Gang byder dem. —

Under Hensyn til, at den til i Aften udsatte Strejkes Aflysning maa ske senest Kl. 3 Dags Eftermiddag, maa Besked angaaende ovennævnte Betingelses Tilstedeværelse være os i Hænde senest paa nævnte Tidspunkt. —

P. F. V.
(sign.) **Lyngsø.**

Georg Hansen.«

Og da vor Betingelse for Strejkens Aflysning endnu ikke var opfyldt, da Klokken var 3½, afgik der til Afdelingerne Iltegram om, at Strejken etableredes paa samtlige Støberier i Overensstemmelse med de givne Strejkevarsler.

Der kom nu Røre i Andedammen ved Vestervold 113, men Arbejdsgiverne kunde stadig ikke blive enige med dem selv om, hvorvidt det var samfundsbevarende at etablere Lockouten, eller det var mere samfundsbevarende at undlade at gøre det.

Vore Medlemmer fortsatte Strejken, og vi lod Forligsmanden vide, at det ikke kunde nytte, at han engang til kom med det samme Forligsforslag, og efter, at han havde haft en Del Konference med saavel os som Arbejdsgiverne, stillede han visse Ændringer til sit oprindelige Forslag, der var i vort Faveur, og Sagen blev igen forelagt vore Støberiarbejdsmands Delegerede den 25. Februar. Her vedtoges Forligsmandens Forslag med de seneste Ændringer.

Forligsmandens Forslag havde følgende Ordlyd:

ARBEJDSMÆNDENE I JÆRNINDUSTRIEN.

Mødet hos Forligsmanden den 14. Februar 1916.

Mæglingsforslag fra Forligsmanden.

Overenskomsten af 14. Marts 1911 mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Sæmmenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark er gældende til 1. Februar 1918 med følgende Ændringer og Tilføjelser:

Afsnit A.

Til § 3, sidste Stykke, tilføjes: »Ligesom det er en Selvfølge, at den Omstændighed, at en Arbejder fungerer som Tillidsmand, ikke bør give Anledning til, at hans Stilling forringes.«

§ 4, sidste Stykke, Ordene: »indhentet Tilladelse fra«, forandres til: »truffet Aftale om«.

Til § 6 gøres følgende Tilføjelser som Anmærkning: »Sæmmenslutningen erkender, at Arbejdsmandene i Tilfælde af, Akkordpriser eller Prislister paa lovlige Maade er eller vil blive bragte til Ophør, har Ret til at kræve optaget Forhandling om nye Priser med vedkommende Arbejdsgiver«.

§ 7, første Punktum, forandres til. »angaaende Omfanget af Overarbejde fastsættes kun den særlige Bestemmelse, at en Arbejdsmand, der har arbejdet uafbrudt en Dag og en Nat (eller omvendt), skal have Fridag (-nat) Dagen (Natten) efter.

Som ny § 8 tilføjes: »Naar en Arbejdsmand afskediges, afregnes hans Timeløn samtidig med Afskedigen«.

Afsnit C.

Til § 1, Den nuværende Minimalløn i Provinsen forhøjes med en Øre.

Til Minimallønningerne (inkl. den nævnte Forhøjelse) og til Timelønningerne paa 40 Øre og derunder, gives et Tillæg af 3 Øre, til Timelønninger paa 41—45 Øre inkl. et Tillæg af 2 Øre og til Timelønninger paa 46 Øre og derover et Tillæg af 1 Øre.

Desuden gives et ugentlig Dyrtidstillæg, som udgør, naar Timelønnen (inkl. nævnte Forhøjelse og Specialisttillæg) er:

39 Øre og derunder	2 Kr.
40 Øre	1½ —
41 og 42 Øre	1 —
43 og 44 Øre	½ —

under Forudsætning af at vedkommende Arbejder har arbejdet mindst 4 Dage i Ugen. Arbejdsmand, der helt eller delvis staar i Akkord, og hvis Gennemsnitsfortjeneste pr. præsteret Arbejdstime ikke overstiger henholdsvis 39, 40 42 og 44 Øre, faar de til de samme Timelønninger svarende Dyrtidstillæg. Forsaa vidt en Arbejdsmand staar i Akkord, som ikke er opgjort i den paagældende Uge, faar han sit Dyrtidstillæg — som foran nævnt — udbetalt a conto til Opgørelse, naar Akkorden afsluttes.

Den københavnske Minimallønsats opretholdes vedblivende for de Virksomheder i Provinsen, hos hvilke den hidtil har været gældende.

Til § 2, De hidtil til Kærnemagere og Rensere ydede Specialisttillæg til Minimallønnen ydes fremtidig i samtlige Virksomheder, som Overenskomsten omfatter. Faste Kranmænd, der vedvarende er beskæftigede ved mekaniske Hejseapparater, faar et Tillæg af 3 Øre til Minimallønnen i samtlige Virksomheder, som Overenskomsten omfatter. Riggere har et Tillæg af 5 Øre pr. Time til Minimallønnen, Borere og Forholdere et Tillæg af 1 Øre til Minimallønnen, naar de beskæftiges i Skibsbyggerafdelingen paa et Værft, der omfattes af Overenskomsten.

Til § 3, Tillæget pr. Støbedag forhøjes fra 25 til 35 Øre.

Ovenstaaende Forslag tiltrædes under Forudsætning af:

- 1) at der er vedtaget en Ordning mellem Parterne af Forholdene hos A/S Glud & Marstrands Fabriker;
- 2) at Spørgsmaalet vedrørende en Ændring af Regler for Behandling af faglig Strid henvises til Forhandling mellem Parterne. Medmindre der

opnaas Enighed om en anden Ordning, bliver »Normen« gældende fra den 1. April d. A.; indtil da gælder de nu bestaaende Regler;

- 3) at der udveksles Skrivelser mellem Parterne angaaende Kravet om Betaling efter andre Fags Prislister (jfr. Forbundets Forslag § 6).
- 4) at der optages Forhandling angaaende visse Ændringer i »Fælles Værkstedsregler«;
- 5) at Overenskomstens Afsnit C, § 5, sidste Stykke, er tiltraadt med Bemærkning om, at der optages Forhandling angaaende Arbejdstiden paa de Virksomheder, som har en anden Arbejdstid end den sædvanlige, idet det da er Forudsætningen, at Arbejdstiden ændres, dersom dette erkendes at være rimeligt under Hensyn til Fabrikens Tarv.

Bestemmelserne i Hovedoverenskomsten af 14. Marts 1911 med forannævnte Ændringer og Tilføjelser kommer ligeledes til Anvendelse paa nedenauførte 7 Overenskomster, der ligesom Hovedoverenskomsten skal være gældende til 1. Februar 1918. Dog er det en Forudsætning, at Arbejdsvilkaarene ikke herved paa noget Punkt forringes for de Arbejdere, der omfattes af de 7 Særoverenskomster.

1. Overenskomst af 17. Marts 1911 mellem A/S »Scandia«, A/S »Strømmen« og de øvrige under Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning hørende Fabriker i Randers og Arbejdsmandenes Fagforening sammesteds.

2. Overenskomsten af 17. Marts 1911 mellem A/S »Scandia«, Randers, og de af Fabrikens Arbejdere, der beskæftiges ved Boremaskiner i Klejnsmedeafdelingen.

3. Overenskomst af 17. Maj 1911 mellem Fabrikant H. Christoffersen, Holeby, og Arbejdsmandenes Fagforening for Fuglse-Holeby og Omegn.

4. Priskurant af 1. Juli 1911 mellem A/S Nordiske Kabel- og Traadfabriker og Fabrikarbejdernes Forbund.

5. Overenskomst af 13. Marts 1912 vedrørende Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejsaktieselskab.

6. Overenskomst af 11. Februar 1914 mellem Marstal Skibsbyggeri og Reparationsværft og Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling for Svendborg og Marstal.

7. Overenskomst af 31. Juli og 1. December 1914 mellem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Ladnings- og Losningsarbejde ved A/S Nordiske Kabel- og Traadfabrikers Havn i Middelfart.

Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelsen af ovenstaaende afgøres af et Udvalg, bestaaende af to Repræsentanter for hver af Parterne og med Forligsmanden som Opmand.

Forligsmanden udbeder sig Parternes Svar senest Tirsdag den 15. Februar Kl. 12.

Adolph Jensen.

I vor Skrivelse til Forligsmanden angaaende hans ændrede Forslag, tog vi et mere omfattende Forbe-

hold end tidligere; det hed, at Vedtagelsen kun var sket »paa den udtrykkelige Forudsætning, at den til 1. Marts varslede Lockout (Arbejdsgiverne havde nemlig igen udsat Lockouten paa Foranledning af Forligsmanden) ikke iværksattes overfor nogen Gruppe af D. A. F.s Medlemmer.«

Vort Forbehold blev opfyldt, idet Lockouten aflystes, og vi udsendte i Tirsdags, den 29. Februar, telegrafisk Besked til samtlige vore Afdelinger om, at Arbejdet genoptoges Onsdag Morgen.

Herefter var Forligsmandens Forslag af 14. Februar gældende med de Ændringer i Lønningerne, som følger af det sidste Ændringsforslag, og den Betaling, vore Medlemmer herefter havde Krav paa hos Jærnfabrikkerne, var følgende.

Nuv.	Timeløn paa	34 Ø.	hæves til	38 Ø.	} + et Dyrtdstillæg paa 2 Kr. pr. Uge
—	—	35 —	—	38 —	
—	—	36 —	—	39 —	} + Dyrtdstillæg 1 1/2 Kr. pr. Uge
—	—	37 —	—	40 —	
—	—	38 —	—	41 —	} + Dyrtdstillæg 1 Kr. pr. Uge
—	—	39 —	—	42 —	
—	—	40 —	—	43 —	} + Dyrtdstillæg 50 Øre pr. Uge
—	—	41 —	—	43 —	
—	—	42 —	—	44 —	} —
—	—	43 —	—	45 —	
—	—	44 —	—	46 —	} —
—	—	45 —	—	47 —	

Timelønninger paa 46 Øre og derover med 1 Øre.

Dyrtdstillægget skal udbetales (med sit fulde Beløb), naar vedkommende Arbejder har arbejdet mindst 4 Dage i Ugen.

Arbejdsmand, der helt eller delvis staar i Akkord, og hvis Gennemsnitsfortjeneste pr. præsteret Arbejdstime ikke overstiger henholdsvis 39, 40, 42 og 44 Øre, faar de til de samme Timelønninger svarende Dyrtdstillæg.

For saa vidt en Arbejdsmand staar i Akkord, som ikke er opgjort i den paagældende Uge, faar han sit Dyrtdstillæg — som foran nævnt — udbetalt à conto til Opgørelse, naar Akkorden afsluttes.

Støbetillægget, der før var 25 Øre pr. Støbedag, er forhøjet til 30 Øre.

Endvidere er det fastslaaet, at Rensere over hele Landet skal have mindst 2 Øre over Minimaltimelønnen, faste Kranmænd og Kærnemagere, ligeledes over hele Landet, skal have mindst 3 Øre over Minimaltimelønnen, Riggere 5 Øre og Borere og Forholdere paa alle Skibsværfter 1 Øre over Minimal-Timelønnen.

Udover disse egentlige Lønbestemmelser er der gennemført en Række Forbedringer i Overenskomstens Tekst, hvorom vi henviser til Forligsmandens Forslag af 14. Februar.

Det, der her er opnaaet, er det største Tillæg, som noget Fag nogen Sinde har affvunget Jærnindustriens Sammenslutning, og vi har derfor Ret til at gratulere vore Støberiarbejdere til det Skub fremad, de her har faaet, og som har ført med sig, at deres Minimaltimeløn reelt er bleven 41,6 Øre i Provinserne og 42,6 Øre i København, eller 4 1/2 à 5 1/2 Øre

mere, end en ung Smedesvend, der har staaet 5 Aar i Lære, og faar 1/2 à 1 1/2 Øre mere end Minimallønnen for selv gamle og dygtige Smedesvende.

Efter at vi havde udsendt Forligsmandens Forslag og redegjort for de Lønninger, der herefter skulde betales, er der imidlertid opstaaet nogle Uoverensstemmelser; i den Anledning har vi begæret en Række Spørgsmaal afgjort ved en Forhandling mellem os og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. Opnaas der ikke ved disse Forhandlinger Enighed, skal Sagen i Henhold til Forligsmandens Mæglingforslag afgøres af et Nævn, hvortil vi vælger 2 Mand og Sammenslutningen 2. Forligsmanden fungerer som Formand og Opmand i Nævnet.

De Spørgsmaal, der skal forelægges, er følgende:

1. Er det berettiget, at Sammenslutningens Medlemmer nægter at give de nye Lønninger tilbagevirkende Kraft til 1. Februar d. A.?
2. Er det berettiget, at man overfor de Arbejdere, der hidtil har oppebaaret et Specialisttillæg, inkluderer dette i vedkommendes Timeløn ved Beregningen af hans nuværende Timelønssats?
2. a. Det samme Spørgsmaal vedrørende de nyskabte Specialister.
3. Er det berettiget, at Metalstøberierne baade i København og Provinserne nægter at betale Støbetillæg til de af vore Medlemmer, der tilsiges til Deltagelse i Støbning og Udslagning?
4. Er det berettiget, at Skibsværfterne i Helsingør og Aalborg og eventuelt andre Steder medregner udbetalt Smudstillæg ved Ansættelsen af den Lønsats, hvorefter Dyrtdstillægget udbetales?
5. Er det berettiget, at Helsingør Skibsværft, der jævnfør gammel Kotume udbetaler Arbejderne et Tillæg af 1. Kr. pr. Mand pr. Skib ved Indsætning i Tørdokken, og 1 Kr. pr. Mand pr. Skib ved Udtagning af Tørdokken, medregner dette særlige Tillæg ved Ansættelsen af den Timelønssats, som Dyrtdstillægget udbetales efter?
6. Er det rigtigt, at H. P. Allerups Eftfl. i Odense medtager udbetalt Overarbejdspenge paa samme Maade, som nævnt i omstaaende Poster 4 og 5?
7. Er det rigtigt, at de forenede Jernstøberier i Aarhus, ved Støbning af Radiatorrør, nægter at betale Støberiarbejdsmandene, der tilsiges til Deltagelse i Støbning og Udslagning, det fastslaaede 5 Øres Tillæg pr. Støbedag, idet man paaberaaber sig et ekstra Tillæg paa 25 Øre pr. Støbedag, som Firmaet, jvnf. en tidligere truffet Overenskomst, hidtil har ydet udover det gamle Støbetillæg af 25 Øre pr. Støbedag?
8. Er det berettiget, at en Række herværende Firmaer overhovedet nægter at udbetale saavel Timelønstillæg som Dyrtdstillæg til ugelønnede Arbejdsmand, og vil det ikke være paa sin Plads, at der fastsættes en Skala overfor dette Forhold?
9. Er det berettiget, at flere herværende Fabrikker, som ved Strejkens Indtræden arbejdede i Dag- og Nathold, og som ved Arbejdets Genoptagelse

fortsatte hermed, nægter at betale mere end 25 pCt. Tillæg til dette formentligt nye Natholdsarbejde?

10. Er det berettiget, at Maskinfabriken Svendborg nægter at udbetale vore Medlemmer Overarbejdsbetaling for de 4 første Dage af den Uge, hvori den lovligt varslede Strejke begyndte?

Endvidere har vi henledet Sammenslutningens Opmærksomhed paa, at Spørgsmaalet om, at Reglerne for Behandling af faglig Strid ændres i Overensstemmelse med vore Krav, skal være afgjort inden 1. April.

Og endvidere anmoder vi om, at den vedtagne Forhandling angaaende visse Ændringer i »Fælles Værkstedesregler« snarest berammes.

1. Maj 1916.

Siden 1890 har Majdemonstrationerne fundet Sted overalt, hvor Arbejderbevægelsen bestaar. Der er demonstreret for en lovfæstet Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer og for Arbejdernes almindelige Klassekrav og kulturelle Krav og for Verdensfred.

Der er demonstreret imod de herskende Klassers Politik nationalt og internationalt, mod det vilde kapitalistiske Kapløb, mod national Undertrykkelse, mod det hemmelige Diplomati, mod Kaprustningerne. I Tilslutning til Udtalelserne fra de internationale socialistiske Kongresser, er det ved vore Majdemonstrationer paapeget, at denne Politik nødvendigvis vilde hidføre en Katastrofe, om den ikke ændredes i Tide. Vi har krævet Begrænsning af Rustningerne med fuldstændig Afrustning som Maal, Aabenhed og fuld parlamentarisk Ansvar i udenrigspolitiske Anliggender, fuld national Frihed og Selvbestemmelsesret for alle Folkeslag, økonomisk og kulturelt Samvirke mellem Landene til fælles Gavn.

Verdenskrigen har grusomt bekræftet vor Opfattelse om det hidtilværende Systems Fordærvelse og understreget Nødvendigheden af vore Krav.

Arbejderbevægelsen i de neutrale Lande har derfor en hellig Pligt til at holde disse Krav højt og at bevare enhver god Tradition, indtil den Tid kommer, hvor den internationale Arbejderbevægelse paany kan samle sig til Kampen for Menneskelighed og Kultur.

I Overensstemmelse hermed opfordrer De samvirkende Fagforbund alle Arbejderorganisationer i de forskellige Byer til at foranstalte Demonstrationer

MANDAG DEN 1. MAJ.

Fagforeningerne opfordres til, i Forbindelse med de socialdemokratiske Partiforeninger og gennem Arbejdernes lokale Fællesorganisationer at foretage de nødvendige Forberedelser, særlig med Hensyn til **Processionen gennem Gaderne, hvortil Politiets Tilladelse skal indhentes.**

Fællesorganisationerne anmodes om fortrinsvis at drage stedlige Kræfter frem som Talere ved Majdemonstrationen. Der vil senere blive tilsendt Fælles-

organisationerne Bestillingsseddel samt Prøveeksemplar af Feste tegn og Sange, som vil kunne faas til Anskaffelsesprisen hos De samvirkende Fagforbunds Kasserer, E. Svendsen, Nørre Farimagsgade 49, 1. Sal, København K.

Lyngsie.

25 Aar i Arbejderpartiets Tjeneste.

1891 — 22. April — 1916.

Den 22. April kan Dansk Arbejdsmandsforbund Formand, Michael Christian Lyngsie fejre sit 25 Aars Jubilæum som Formand for Arbejds mændenes faglige Organisation.

Lyngsie, der er født den 6. Juli 1864 i København, maatte allerede som Barn være med at bjerge Føden. 8 Aar gammel fik han Plads som Bydreng hos Blikkenslager Lambrecht paa Christianshavn.

12 Aar gammel kom han paa Hærens Laboratorium, hvor han arbejdede til 26 Aars Alderen, da hans politiske Overbevisning blev sat paa Prøve, idet det blev forlangt, at han skulde udmelde sig baade af Arbejds mændenes Forbund og socialdemokratisk Vælgerforening paa Amager, som han selv havde været med at stifte.

Lyngsie vilde ikke svigte sin Overbevisning, og saa blev han afskediget.

Kort Tid derefter valgtes han til Formand for Arbejds mændenes Forbund i København.

paa den Generalforsamling, der den 22. April 1891 valgte M. C. Lyngsie til Formand, var der kun faa Medlemmer til Stede, og hele Forbundets Medlemstal var kun 340 Mand. I de sidst forløbne 1½ Aar var der allerede valgt ny Formand 3 Gange, og Lyngsie var nu den fjerde. Der var Mismod til Stede, Skuffelsen over, at de 7 foregaaende Aars ihærdige Arbejde ikke havde kunnet fastholde flere Arbejds mænd indenfor Forbundet, havde bragt den gamle Hovedpude frem: »Hvad kan det nytte?«. Største Parten af den lille Flok, der var tilbage i Forbundet, bestod dog af Folk, der ikke var til Sinds at opgive Arbejdet for, at den københavnske Arbejdsmand samledes til Værn for sine Erhvervsinteresser; der skulde holdes ud. »Vi skal bare have fat i en Mand, der har Evner, og støt og solidt vil passe Forbundets Sager, saa maa og skal det gaa!« blev der sagt, og de, der kendte Lyngsie, mente, at han var Manden. Lyngsie stod den Gang i sin bedste Manddomskraft, han var 27 Aar, afskediget ½ Aar i Forvejen fra Statens Tjeneste ved »Hærens Laboratorium«, fordi han havde nægtet at afholde sig fra at deltage offentligt i Arbejderbevægelsen. Lyngsie tog Pladsen som Forbundets Formand, fast i den Overbevisning, at Arbejds mændene var gjort af lige saa godt Stof, som de faglærte Arbejdere, der alt var godt i Gang med at færdiggøre deres faglige Organisation.

Denne hans Overbevisning blev ikke beskæmmet. Forbundet voksede under hans Ledelse, og da Sammenslutningen mellem de 3 Forbund fandt Sted i 1896,

blev Lyngsie valgt til det samlede Forbunds Formand, hvilken Post han siden da uafbrudt har beklædt.

En optaget Mand er han, paa hvis Arbejdskraft der i udstrakt Grad lægges Beslag; men et fælles Kendemærke er det for alle hans offentlige Tillidshverv, at de kun er af den Art, hvor Arbejdsmændenes Interesser er fremme og kan gavnes — og dette er det, der har kaldt ham til disse Pladser.

I April 1898 blev han valgt ind i Folketinget som Repræsentant for Horsens By, og han bevarede dette Mandat i 8 Aar, indtil han — trods det, at hans Stemmetal stadig steg — faldt for en Sammenløbning af Højre og Venstre. Naa, deres Triumf var af ret kort Varighed; Kredsen indehaves nu igen af en Arbejdsmand.

I Københavns Borgerrepræsentation indvalgte Lyngsie i 1900 og er stadig bleven genvalgt, indtil han i 1914 tog Bopæl udenfor København, ved hvilken Lejlighed han maatte fratræde.

Da De samvirkende Fagforbund den 3. Januar 1898

blev dannet, blev Lyngsie valgt ind i Forretningsudvalget, og siden da Gang paa Gang genvalgt.

I Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg har Lyngsie haft Sæde siden 1896.

Da de københavnske Mælkeriarbejdere efter Strejken paa Københavns Mælkeforsyning i 1897 dannede Mælkeriet »Enigheden«, blev Lyngsie Formand, og har siden — paa et ganske kort Tidsrum nær — været Formand for dette Arbejdsmændenes kooperative Foretagende.

Men naturligvis er det særlig indenfor Arbejdsmændenes faglige Organisation, at Lyngsie har sat sit Præg.

Det vilde føre for vidt, selv ganske kort, at gengive den Virksomhed, som Arbejdsmændenes faglige Organisation under Lyngsie's Førerskab har udfoldet i de forløbne 25 Aar; men det gøres heller ikke nødvendigt. Arbejdsmændene, selv i den fjerneste Krog i Danmark, er vel vidende herom, og Arbejdsgiverne ved ogsaa udmærket godt, at de i Lyngsie, som Formand for de danske Arbejdsmænd, har en Mand for dem, der baade

vil og kan arbejde for at hæve sine Kammeraters økonomiske Forhold og Arbejdsmændenes Interesser i det Hele taget.

G. H.

Siden sidst.

Aarhus A. har nu faaet oprettet ny Overenskomst med Oliemøllerne. Timelønnen er hævet fra 42 til 48 Øre, og i kontinuerlig Drift fra 50 til 57 Øre, desuden faar alle faste Arbejdere, der ikke arbejder i Akkord, et Tillæg af 2 Kr. ugentlig i hele Perioden. For løse Arbejdere fastsættes en Timeløn.

Herning har faaet oprettet Overenskomst med den lokale Arbejdsgiverforening, hvorved Timelønnen er hævet fra 43 til 45 Øre. Tillæg naar der arbejdes udenfor Bygrænsen. Isarbejde betales med 65 Øre. Der er desuden opnaaet Akkordforbedringer. Fra 1. Febr. 1916 til 1. Febr. 1917 betales et Dyrtidstillæg af 10 pCt. til alle Time- og Akkordsatser.

Sorø har nu faaet oprettet Overenskomst med Købmand Hansen. Timelønnen er hævet fra 32 til 36 Øre. Savskæreren, Mølleren og Fyrbøderen faar 39 Øre.

Sparkær har nu faaet oprettet Overenskomst med Tørvefabrikanterne. Timelønnen er hævet fra 35 a 40 til 45 Øre. Der er tillige opnaaet gode Akkordforbedringer.

Rudkøbing har nu faaet oprettet Overenskomst med Kommunens Gasværksudvalg. Ugelønnen er hævet fra 26,25 til 30 Kr. Desuden har Arbejderne opnaaet 5 Dages Sommerferie.

Fra Udlandet.

At den faglige Bevægelse i de krigsførende Lande siden Krigens Udbrud har ligget omtrent ganske stille, fremgaar af følgende Indberetning, som vi har modtaget fra det internationale faglige Sekretariat i Berlin. Det hedder bl. a. herom angaaende Forholdene i

TYSKLAND.

Ved Verdenskrigens Udbrud i Aaret 1914 blev der beredt de økonomiske Kampe en uventet Afslutning. Forbundes Ledelse ansaa det for en Selvfølge, at alle Lønbevægelser og Strejker blev afbrudt. Noget senere traf Forbundslederne paa en Konference den Overenskomst, at man mere end ellers skulde bestræbe sig for at bilægge Uoverensstemmelser ved Forhandling, og at Angrebsstrejker kun maatte sanktioneres i paatrængende Tilfælde.

Trods dette, kunde Kampen ikke helt undgaas. Af og til maatte Arbejderne vægre sig imod paatænkte Forringelser af Arbejdsvilkaarene fra Arbejdsgivernes Side. Imidlertid er det kun et meget ringe Antal Strejker og Lockouter, som fandt Sted fra Krigens Udbrud og til Udgangen af 1914. Den Statistik, som nu foreligger fra Generalkommissionen, bringer Meddelelse om 16 Kampe, der fandt Sted i den nævnte Periode, og som ialt omfattede 1095 Personer. Af Kampene

var 5 Angrebsstrejker, 9 Forsvarsstrejker og 2 Lockouter.

Da der som Følge af ovenstaaende i Hovedsagen kun har været 7 Maaneder af Aaret 1914 til Førelse af Lønbevægelser og Lønkampe, saa er disse naturligvis baade hvad angaar Antallet og Omfanget langt tilbage for de tilsvarende Tal fra tidligere Aar.

I 1913 foretoges der saaledes 9,972 Lønbevægelser, omfattende 1,214,523 Deltagere; man ser heraf, i hvilken Grad Krigen ogsaa paa det faglige Omraade har standset ethvert Krav om bedre Livsvilkaar for Arbejderne, trods det, at Mangel paa Levnedsmidler og den deraf følgende frygtelige Dyrtid netop berettiger Arbejderne til at faa hævet deres i Forvejen ringe Løn.

Forhandlinger i det tyske Byggefag.

Den 31. Marts udløb Overenskomsten for de tyske Byggefag. Disse har i lang Tid gennemlevet en svær Krise. Situationen er derfor ikke gunstig for Arbejderne, som lider i høj Grad under den almindelige Dyrtid. Imidlertid vilde det jo heller ikke for Arbejdsgiverne være fordelagtigt, om der kom en Tid uden Overenskomst. Ligeledes har jo ogsaa Offentligheden stor Interesse i, at Kamp undgaas. Derfor har Statssekretæren for Indenrigsministeriet, Delbrück, gjort sig Umage for at faa Forhandling igang med det Formaal at faa Overenskomsten forlænget. Under Forsæde af Indenrigsministeriets Direktører, har da Repræsentanter for de interesserede Organisationer forhandlet med hverandre 11. og 12. Februar. Man var da ogsaa enedes om at forlænge den hidtilværende Overenskomst til 31. Marts 1917. Den skulde dog gælde endnu et Aar, dersom der ikke er sluttet Fred den 31. Decbr. 1916.

Men Forhandlingerne strandede paa Arbejdernes Krav om rundelige Dyrtidstillæg. Arbejdsgiverne vilde kun indrømme Timelønsforhøjelser paa 4, 5 og 6 Pfennig efter Arbejdstid og Arbejdets Art. Herpaa kunde Arbejderne ikke indgaa. Men de erklærede sig villige til ny Forhandling, naar der maatte fremkomme et andet Tilbud.

ENGLAND.

I England har Krigens økonomiske Følgevirkninger, Mangel paa Arbejdskraft og forhøjede Priser paa Levnedsmidlerne, særligt givet sig stærkt tilkende mod Slutningen af Aaret 1915. Selv i Virksomheder med flov Forretningsgang var Antallet af Arbejdere smeltet saadan sammen, at der kun var ganske ringe Arbejdsløshed. Man forsøgte at afhjælpe Manglen paa Arbejdskraft ved at flytte Arbejdere fra en Industri til andre, ved Overarbejde, ved udvidet Anvendelse af Kvinder og ved i udstrakt Grad at ansætte ikke-faglærte Arbejdere. »Labour Gazette« erklærer, at kvindelig Arbejdskraft maa drages til i bestandig større Udstrækning, for at fylde Hullerne, som bestandig bliver større.

I Kulindustrien, som har haft en meget god Forretningsgang, er den bortdragne Arbejdskraft bleven erstattet ved en større Regelmæssighed i Arbejdet, og ved en Forlængelse af den ugentlige Arbejdstid. I Ma-

skinindustrien og paa Skibsværfterne er der fortsat arbejdet under Højtryk og med meget Overarbejde. Den grove Jern- og Staalindustri har haft godt at bestille, hvilket derimod ikke har været Tilfældet med Blik- og Staalblikindustrien. Skotøjs- og Konfektionsindustrierne har hele Aaret været stærkt optaget af Militærarbejde, hvilket ogsaa gælder Trikotageindustrien. Bomulds-, Linnedvare-, Silke- og Possementindustrierne gennemlevede en Depression i Januar, men kom til Kræfter igen i de følgende Maaneder.

Som Tilfældet har været paa Fastlandet, saavel i de krigsførende som i de nevtrale Stater, har Dyrtiden ogsaa i England medført en forfærdelig Fordyrelse af Levnedsmidlerne, som man dog har søgt at bøde noget paa ved at yde Arbejderne et Dyrtidstillæg; ialt har 3,156,000 Arbejdere faaet et Dyrtidstillæg af omkring 3 sh. 10 d. ugentlig (i danske Penge omkring Kr. 2,75).

Der har ogsaa i 1915 fundet Arbejdstidsforkortelser Sted. Disse har ialt berørt 13,657 Arbejdere, som har faaet den ugentlige Arbejdstid forkortet med tilsammen 34,221 Timer.

Forhøjelserne af Levnedsmidlernes Pris steg i Aarets Løb, sammenlignet med Priserne i det foregaaende Aar, fra 18 % i Januar til 44 % i December. De berørte særlig Kød, Flæsk, Fisk, Mel og Brød, Smør og Ost var omtrent en Trediedel dyrere end Aaret i Forvejen. Sammenlignet med Juli 1914, den sidste Maaned før Krigen, udgjorde Prisstigningen paa Levnedsmidler i Detailudsalg 33 % i de større Byer og 29 % i Smaabyerne og paa Landet.

Levnedsmidlernes kolossale Stigning sluger, som man vil se, baade Dyrtidstillæget og mere til.

HOLLAND.

Den kommunalt-faglige Arbejdsløshedsforsikring, som var oprettet i nogle hollandske Byer, blev som bekendt ved Krigens Udbrud efter Ønske af og i Forstaaelse med den faglige hollandske Hovedorganisation ved en Nødlov provisorisk udbredt videre og sat under Regeringens finansielle Beskyttelse. Denne nye Institution kunde kun holdes oven Vandet ved en saadan Foranstaltning. For nogle Maaneder siden forlød det, at Regeringen havde til Hensigt at inddrage den nævnte Nødlov. Det er indlysende, at der derved blev fremkaldt en stor Uro i Arbejderklassen, og at Inddragelsen vilde betyde en fuldsændig Ødelæggelse af den gode Begyndelse til en Ordning af Arbejdsløshedsforsikringsvæsenet, hvis ikke hele Sagen blev Genstand for en definitiv Ordning samtidig. I Overensstemmelse hermed tog ogsaa den ekstraordinære Fagforenings Kongres paa meget afgørende Maade Stilling til Sagen. Nu ser »Het Volk« sig i Stand til at oplyse, at Nødloven skal inddrages den 31. April 1916, og at der i dens Sted skal træde en Rigs-Arbejdsløshedsforsikring efter det danske System.

10 Aars Fagbevægelse.

De i de hollandske samvirkende Fagforbund sammensluttede Organisationer kunde den 1. Jan. 1916 se tilbage paa en 10-aarig Virksomhed for denne Centralorganisations Vedkommende. Indtil dens Oprettelse

havde de hollandske Fagorganisationer været under en anarkistisk Indflydelse, som forkastede al praktisk faglig og social-lovgivende Virksomhed. Efterhaanden brød den Erkendelse dog igennem, at ved disse Metoder vilde Fagorganisationerne ikke faa nogen Betydning. Men denne Erkendelse blev fra anden Side bekæmpet af al Kraft og med alle Midler, og der førtes paa Kongressen de skarpeste Diskussioner. Nogle Forbund var udtraadt af den anarkistiske Centralorganisation, og endelig tog Diamantarbejdernes og Tømernes Organisationer Initiativet til Oprettelsen af en ny og paa praktisk Arbejde indrettet Centralisation.

Til at begynde med talte denne knap 19000 Medlemmer, men Antallet steg gennem Aarene og var i 1913 naaet til 84,478. Denne glædelige Udvikling blev i 1914 brat afbrudt af Krigen, men det er siden paany lykkedes at bringe Antallet i Vejret, saa der den 1. Decbr. 1915 var 97,049 Medlemmer. I 1907 var der Afdelinger i 95 Byer, men i 1915 i 335 Byer og Pladser.

Paa samme glædelige Maade er det gaaet med Centralisationens indre Udvikling og Indflydelse overfor Arbejdsgiverne. Antallet af Lønbevægelser er vokset navnlig i de senere Aar, hvilket vil sige parallelt med Forbundenes Vækst i Omfang og Styrke. I de 4 Aar fra 1908 til 1911 udbetales i Strejkeunderstøttelse 186,000 Gylden, men i de 3 Aar fra 1912 til 1914 ialt 643,000 Gylden. Samtidig er Antallet af de Tilfælde vokset, hvor Overenskomst afsluttes uden Kamp. I social-politisk Henseende er Centralisationens Indflydelse uomtvistelig

FRANKRIG.

Af en Oversigt fra vedkommende franske Ministerium ses det, at det franske Arbejdsmarked siden de første Krigsmaaneder er undergaaet en stadig Bedring. Den foretagne Undersøgelse omfatter 37,380 Virksomheder, hvori der beskæftiges 1,285,511 Arbejdere forud for Krigen. I August 1914 var 51 pCt. af disse Virksomheder og 65 pCt. af de der beskæftigede Arbejdere berøvet deres normale Virksomhed. I Juli 1915 var der kun 21 pCt. af Virksomhederne og 31 pCt. af Arbejderne i samme Situation. I disse 31 pCt. var indbefattet de til Militærtjeneste indkaldte. Da disse udgør 24 pCt. af de under normale Forhold beskæftigede, synker den virkelige Arbejdsløshed til 7 pCt. I efterfølgende Tabel vises den procentvis Fordeling mellem mobiliserede, arbejdende og arbejdsløse Arbejdere.

	Aug. 1914	Okt. 1914	Jan. 1915	Apr. 1915	Juli 1915
mobiliseret	24	24	24	24	24
beskæftiget	35	46	58	64	69
arbejdsløs	41	30	18	12	7

Den stadig aftagende Arbejdsløshed gør sig gældende i næsten alle Industrigrupper med Undtagelse af Byggeindustrien, hvor der ingen Forandring indtraadte fra Oktober til Januar.

I Metal-, Konserves-, Transport- og Læderindustrien og i de kemiske Virksomheder er Arbejdsløsheden gaaet ned til Nul. I Gummi- og Papirindustrien indtraadte en synlig Bedring i Juli, men denne mærkedes mindre i Træindustrien og Bogtrykkerfaget.

I Byggefagene, Glas- og keramiske Fabriker saavel

som i Guld- og Sølvlagene var endnu i Juli over 30 pCt. arbejdsløse.

Ved en i Slutningen af Juli foretagen særlig Undersøgelse viste det sig, at 30,000 Kvinder var beskæftiget ved Fremstilling af Ammunition i private Fabrikker. I Regeringsarsenalene var der 17,000 Kvinder beskæftiget, væsentligst ved Prøvning. I St. Etienne var de dog beskæftigede ved Maskinerne.

I Almindelighed viste det sig, at Kvinder havde opnaaet Ansættelse i mange Virksomheder, som var lukkede for dem forud for Krigen. Disse Kvinder har som oftest staaet deres Prøve paa bedste Maade og i nogle Tilfælde vist sig Mændene overlegne i Tilpasningsevne.

Bekendtgørelse

om Undtagelse fra Forbudet mod Arbejde i Fabrikker m. v. paa Folkekirkenes Helligdage.

I Lov om Arbejde i Fabrikker m. v. samt det offentlige Tilsyn dermed af 29. April 1913 § 26 er det fastsat, at alt Arbejde i Virksomheder under Arbejds- og Fabriktilsynet skal ophøre paa Folkekirkenes Helligdage; dog skal Indenrigsministeren være bemyndiget til efter indhentet Erklæring fra Arbejdsraadet at tilstede Undtagelser fra ovenanførte Regel i de i Paragraffen nævnte særlige Tilfælde.

I Henhold til den Indenrigsministeren saaledes tilagte Bemyndigelse har Indenrigsministeriet ved Bekendtgørelse af 23. December 1915 i Forbindelse med Ministeriets Bekendtgørelser af 23. Februar 1914, af 12. November 1914, af 30. Marts 1915, af 27. Juli 1915 og af 28. Oktober 1915 fastsat, at følgende Virksomheder skulle være undtagne fra Lovens almindelige Bestemmelser i det Omfang, som nedenfor nærmere angives:

Virksomheder, som henhøre under Lovbestemmelsens Litra a:

Systuer for Dame- og Børnekonfektion samt Mode- og Hattesystuer, for 6 af Folkekirkenes Helligdage om Foraaret og 4 om Efteraaret, hver Dag dog kun for Tiden indtil Kl. 2 Eftermiddag, og saaledes at det overlades Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet at træffe nærmere Bestemmelse om, for hvilke Helligdage Tilladelsen skal gælde. Hermed bortfalder den Systuer ved Bekendtgørelse Nr. 287 af 28. Oktober 1915 meddelte Dispensation.

Virksomheder, som henhøre under Lovbestemmelsens Litra b:

Garderobefarverier og kemiske Tøjrenserier, for saa vidt angaar Tiden til Kl. 4 Eftermiddag paa følgende Helligdage: De sidste 3 Søndage før Paaske, de sidste 3 Søndage før Pinse, Skærtorsdag, Langfredag, Store Bededag og Kristi Himmelfartsdag. Hermed bortfalder den Garderobefarverier og kemiske Tøjrenserier ved Bekendtgørelse Nr. 88 af 30. Marts 1915, jfr. Bekendtgørelse Nr. 287 af 28. Oktober 1915 meddelte Dispensation.

Det bemærkes, at det er tilladt at regne Søndagsdøgnet fra ethvert Klokkeslet mellem Kl. 12 Nat og Kl. 6 Søndag Morgen til det tilsvarende Klokkeslet Mandag Morgen, saaledes at der regnes med samme Klokkeslet for alle Arbejdere i Virksomheden. Tilsvarende Bestemmelse gælder med Hensyn til Folkekirkens andre Helligdage.

Denne Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

I vort Forbunds Hovedledelse.

Forretningsudvalgsmøde den 20. og 21. Januar 1916.

Dagsorden:

1. Sanktionsbegæring.
2. Løbende Sager.
3. Afsluttede Sager.
4. Forskellige Sager.
5. Jærn- og Metalindustrien.
6. Agitationen.
7. Retssager.
8. Optagelser.

ad 1.

Fra følgende Afdelinger forelaa der Anmodning om Sanktion til at opsigte bestaaende Priskuranter og stille nye Lønkrav

Middelfart overfor den lokale Arbejdsgiverforen.

Garveriarbejderne, Kbhvn., overfor Foreningen af danske Læderfabrikanter.

Ribe overfor Cikoriefabriken.

Kastrup overfor Villadsens Tagpapfabrik.

Fabrikarbejderne overfor Foreningen af danske Tændstikfabriker, Akts. Ny Kalkbrænderi, Københavns Mørtelværk, Reiermanns Papfabrik, Dampvadskeriet »Thor«, Akts. Schønning & Arvés Gummifabrik, Foreningen af danske Rebslagerier og Schreiber & Carl Petersens Sæbefabriker. —

Kuskene, Kbhvn., overfor den frie Vognmandsforening.

Lager- og Pakhusarbejdene overfor Københavns Kommune vedrørende Hospitalsarbejderne.

Horsens A. overfor Bygholm Teglværk.

Jord- og Betonarbejderne overfor Terrazzo- & Mosaikfabrikanterne angaaende Arbejdet ved fugefri Gulve.

Aalborg A. overfor Svovlsyrefabrikens Kridtbrud og Strøjbergs Kridtbrud.

Kuskene, Kbhvn., overfor Københavns Vognmandsforening vedrørende Dagrenovationen.

Aalborg A. overfor Kommunen.

Natvægterne, Kbh., overfor Akts. Dansk Nattevagt.

Tagpaparbejderne overfor Tagpapfabrikerne.

Kastrup overfor Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik.

Skive A. overfor Skive Kommune vedrørende Gasværksarbejderne og D. F. D. S.

Frederiksund overfor L. C. Petersen angaaende Losning og Ladning.

Møen overfor D. F. D. S.

Odense A. overfor St. Jørgens Teglværk.

Odense F. overfor Oliemøllen og Sæbefabriken.

Aalborg F. overfor Aalborg Glasværk vedrørende Smeltere og Plejere.

Kuskene overfor Christiansholms Fabriker, Tømmerhandlerne, Maskinsnedkerierne, Savværkerne og Dampvadskeriet »Thor«.

Støberiarbejderne, Kbh., overfor Nordiske Metalvarefabriker.

Havnearbejderne, Kbh., overfor Foreningen af danske Tændstikfabriker vedrørende Losning af Tændstiktræ.

Kuskene, Kbh., overfor Teglværksforeningen af 1893 vedrørende Teglværkskuskene.

Grindsted overfor Ingeniør Hoffmann.

Kallundborg overfor Rejsnæs Teglværk.

Lager- og Pakhusarbejderne, Kbh., overfor A. V. Kolding angaaende Pindehuggeri.

Nykøbing, Jyll. A., overfor Østerskompagniet.

Brande overfor den lokale Arbejdsgiverforening.

Aarhus C. overfor Bilejerne.

Sorø overfor Sorø Akademi vedrørende Skovarbejdene.

Samtlige Sanktionsbegæring er behandledes og godkendtes.

ad. 2. Løbende Sager.

Af løbende Sager forelaa der denne Gang til Forretningsudvalgets Behandling en stor Del. — En af de vigtigste Sager, der forelaa, var vort Lønkrav overfor Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning.

Forbundet havde jo som bekendt opsagt Overenskomsten og fremsendt Forslag til en ny, hvori man naturligvis krævede de i Jærnindustrien usle Minimallønninger forhøjet under Hensyn til Forholdene i al Almindelighed og den forhaandenværende Dyrtd. Man havde ligeledes i vort Overenskomstforslag krævet en Del Ændringer i de almindelige Bestemmelser o. s. v. Ved det Forhandlingsmøde, som der derefter fandt Sted, og i hvilket foruden Forretningsudvalget deltog Repræsentanter for vore forskellige Afdelinger, gjorde vi paa eftertrykkelig Maade Jærnindustriens Repræsentanter bekendt med, at vi ikke kunde nøjes med de Tillæg, som Smedene og Formerne og iøvrigt de under Metalkartellet tilsluttede Organisationer var indgaaet paa. — Jærnindustriens Repræsentanter synes imidlertid ikke at kunne forstaa, hvor berettiget vore Krav var, og Mødet endte derfor resultatløst. — Der har saa senere været afholdt en Konference, hvor man heller ikke opnaaede noget Resultat, og der forelaa nu til Forretningsudvalgets Afgørelse at fremsende 1. Strejkevarsel, hvilket vedtoges.

Havnearbejderne, Kbh., havde ført en Række Forhandlinger med Arbejdsgiverne i Københavns Havn, og disse Forhandlinger var ikke tilendebragte, men skulde fortsættes.

Randers F. havde forhandlet med Gasværksudvalget, men der var ikke opnaaet fuld Enighed. — Afdelingen anmodede saa om Sanktion til at give Strejkevarsel, hvilket vedtoges.

Oliemøllerne, Kbh. Angaaende vore der beskæf-

tigede Medlemmer, var der indkaldt til Forhandlingsmøde. — P. Mikkelsen deltog som Forbundets Repræsentant.

En Række Afdelinger søgte Godkendelse af deres Krav til Arbejdsgiverne, og efter at de forskellige Overenskomstforslag var gennemgaaet, dels af Forretningsførerene, dels af Hovedkontoret, godkendtes det, at Kravene fremsendtes som Forhandlingsgrundlag.

Fabrikarbejderne, Kbh., havde fremsendt Forslag til ny Overenskomst med saavel Akts, Carl Lunds Fabriker som Akts, Glud & Marstrands Fabriker. — Men medens det var lykkedes at opnaa Enighed om en forholdsvis god Overenskomst med Carl Lunds Fabriker, havde Firmaet Glud & Marstrand som sædvanlig afvist enhver Forhandling. — Og da vi for at fremtvinge en Forhandling havde afgivet Varsel til Iværksættelse af Strejke den 21 Januar, indmeldte Firmaet sig i Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning, og herfra forelaa der en Anmodning om at tilbagetage Strejkevarslet og saa lade Forhandlingerne om Overenskomstforholdene hos Glud & Marstrand gaa ind under Forhandlingerne, som der iøvrigt skulde føres vedrørende de andre Sager, der henhørte under Jærn- og Metalindustrien. — Denne Anmodning fandt Forretningsudvalget imidlertid ingen Anledning til at efterkomme, og Strejken er nu iværksat.

Med Jærn- og Metalindustrien havde der været afholdt et resultatløst Forhandlingsmøde, og det vedtoges derefter at afsende 1. Strejkevarsel.

Repræsentanter for Murerarbejdsmændene i Provinserne havde været samlet til et Delegeretmøde, og drøftet de Krav, der skulde stilles til Centralforeningerne.

Det vedtoges ogsaa at sammenkalde Repræsentanter for de af vore Medlemmer, der var beskæftiget paa Syrefabrikerne til et Delegeretmøde.

Angaaende Situationen iøvrigt, der meget nøje blev drøftet, henviser vi til vor Spidsartikel.

ad. 3. Afsluttede Sager.

Der forelaa her 15 Sager, der nærmere er omtalt under Rubriken »Siden sidst«.

ad. 4. Forskellige Sager.

Her forelaa som sædvanlig en Masse. De mest bemærkelsesværdige er en Voldgiftssag med Aarhus Kommune angaaende Maalerkontrollørernes Organisationsforhold. Denne Sag er omtalt i en særlig Artikel, da den er ret interessant og særlig viser, hvorledes Højre, hvor de har Magten, søger at udnytte Magten til Skade for Arbejderne.

En anden Sag fra Aarhus er ogsaa interessant. Det drejer sig her om et Arbejde, som Kommunen havde liciteret ud til nogle Medlemmer af Centralforeningen for Murer- og Tømmermestre i Jylland, og endskønt der i Overenskomsten med Kommunen er angivet, at Arbejde, som bortliciteres til Entreprenører alligevel skal betales med den for Arbejderne ved Kommunen fastsatte Timeløn, nægtede den vedkommende Arbejdsgiver, der havde faaet Arbejdet i

Entreprise, at rette sig herefter, idet han gjorde gældende, at den Overenskomst, som var sluttet med Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Provinserne, var gældende for ham, og ingen anden Overenskomst.

Vi protesterede overfor Byraadet, og det lod Protesten gaa videre til Entreprenørerne, men nu skete der det mærkelige, at Centralforeningens Formand, Murermester Laursen, Aarhus, erklærede overfor Byraadet, at det var rigtig, som Entreprenøren havde sagt, og herefter begærede vi naturligvis straks den omhandlede Sag behandlet jvf. Regler for Behandling af faglig Strid, men paa det i den Anledning afholdte Mæglingsmøde opnaaede der ikke Enighed, udover at man vedtog at anmode den faste Voldgiftsret om at afgøre Sagen. Sagen er saa senere oversendt til Voldgiftsretten.

ad. 5. Jærn- og Metalindustrien.

Foruden de almindelige Sager angaaende Forstaaelsen af Overenskomsterne, forelaa der her til Behandling vore Lønkrav til Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien.

ad. 6. Agitationen.

Her forelaa 6 Sager dels om at faa Talere og dels Anmodninger om at faa Tilskud til fortsat Agitation. Disse Sager/afgjordes paa ordinær Vis.

ad. 7. Retssager.

Aarhus A. meddelte, at Overretten i Viborg har frikendt Afdelingen for den Erstatningssag, Entreprenør Augustinus Petersen havde anlagt mod den, og som ved Underretten var gaaet Afdelingen imod, og anmoder nu Forbundet om at afholde de Udgifter, der havde været forbundet med Sagens Førelse baade ved Under- som ved Overretten.

Belysningsarbejderne her anmoder ligeledes om at faa refunderet nogle Sagsomkostninger, der var udgivet i Anledning af Sagsanlægget mod Københavns Magistrat for at faa denne til at tilbagebetale et Beløb, som uberettiget var paalignet 3 af deres Medlemmer til Enkepension.

Ved Dommen var det fastslaaet, at Magistraten ikke havde Ret til at paaligne noget Beløb, men Tilbagebetaling blev den ikke destomindre fritaget for.

Formanden fik Bemyndigelse til efter nærmere Undersøgelse at foretage det fornødne.

ad. 8. Optagelser.

Arbejdsmændenes Fagforening for Kvissel og for Hørsholm anmoder om Optagelse.

Vedtoges.

Mødet hævet.

Georg Hansen,
Sekretær.

Arbejdernes Cycle-Kreditselskab

kan i Aar fejre et lille Jubilæum, det er 15 Aar siden, vi solgte den første Cykle. Det, som har holdt Forretningen oppe i de mange Aar, har været den store Velvillighed, som Arbejdernes faglige Organisationers Ledere altid har vist os ved at anbefale vore Cykler i deres Organisationers Fagblade, og som vi hidtil har gjort os fortjent dertil, vil vi ogsaa forsøge det i Fremtiden ved at levere en Cykle, der er værd at anbefale.

Cyklerne i Aar er som tidligere forfærdiget af bedste Materiale, og Køberne har Ret til under Arbejdsløshed og Sygdom at staa til Restance med Afdragene.

Endvidere vil alle kunne faa deres Cykle repareret paa Afbetaling.

Selskabets Kontor er i Rømersgade 25, Stuen, lige over for Forsamlingsbygningen.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra Hovedkassererkontoret kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 4 Kr. 25 Øre.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 3 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Kassebøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 60 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepuder til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 1 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 25 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 15 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 10 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker, Sølvaale, med vort Forbunds Symbol og smaa Rosetter til en Pris à 30 Øre pr. Stk.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter, paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn.

Disse sidste Ting vil blive sendt Afdelingerne direkte fra vor Bogtrykker mod Postopkrævning.

Prisen for Papir og Konvolutter med Tryk:

	Papir ¼-Ark:	Konvolutter:
500 Stk.	Kr. 5,35	Kr. 3,25
400 —	— 4,60	— 2,83
300 —	— 3,85	— 2,41
200 —	— 3,10	— 2,00
100 —	— 2,30	— 1,65

Joh.s Sørensen,
Hovedkasserer.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger giver af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asiatarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmøde afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Capelli, Torvegade 62 B, 3., th. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Bagøsensg. 28 C, 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7, 3. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnarbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad« Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm., Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø.

Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«. Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adresse P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lyngby Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance.
Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omega.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra Kl. 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10, og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks

organiserede Arbejdsmand

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Marts 1916

25. Aargang. Nr. 3

Situationens Udvikling.

(Fortsættelse.)

Overenskomster tilvejebringes for Cementarbejderne, Provinsmurararbejdsmandene og Teglværksarbejderne med m. fl.

Hvad nu angaar de øvrige mange Lønsager, vi har til Behandling, er der opnaaet Overenskomst med Købmandsorganisationerne i forskellige Byer. Lige som det er lykkedes at opnaa Enighed om en Overenskomst i Cementindustrien. Tilbage af store Lønsager, der endnu laa uordnede, var Murararbejdsmandenes og Teglværksarbejdernes, o. fl. a.

Skønt der blev forhandlet omtrent baade Dag og Nat, lykkedes det ikke ved Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen at blive enige. Vi udsendte derfor den 11. Marts

vort 2det store Strejkevarsel

overfor følgende Foreninger og Virksomheder:

1. Foreningen af danske Cementfabikere.
2. Teglværksforeningen af 1893.
3. Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikere.
4. Foreningen af danske Oliemøllere.
5. Centralforeningerne af Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne.
6. Købmandsorganisationerne i de Byer, for hvilke der i de allersidste Dage har været forhandlet i Arbejdsgiverforeningen, uden at der er opnaaet en tilfredsstillende Ordning af vore vedrørende Medlemmers Løn- og Arbejdsforhold, samt Foreningen af Arbejdsgivere i Rudkøbing.
7. De samvirkende Maskinsnedkerier og Savværker og Københavns Tømmerhandlerforening.
8. Følgende Margarinefabrikker: Otto Mønstedts Margarinefabrik i Aarhus, Steensens Margarinefabrik i Vejle, Margarinefabriken »Alfa« i Vejen og A/S. J. D. Koopmanns Margarinefabrik i Silkeborg.
9. Randers Vognmandsforening og Entreprenør Breede, Randers.
10. Hollandske Mølle, Helsingør.

Samt iøvrigt eventuelle andre Virksomheder, som det maatte anses nødvendigt at medregne.

Dette vort andet Fremstød medførte, at Forligsmanden igen greb ind og indbød til Møde angaaende Overenskomstforholdene med Teglværksforeningen, Murer- og Tømrermestrenes Centralforeninger, Træla-

gerarbejderne ved de københavnske Træ- og Savværker.

Trælagerarbejdernes Lønforhold ordnedes saa ved et Møde Lørdagen den 18. Marts.

I Lønsagerne med Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestrene i Provinsen og Teglværksforeningen af 1893, stillede Forligsmanden følgende Mæglingforslag:

MURARBEJDSMANDSFAGET I PROVINSEN.

Overenskomsten og Normal-Priskuranten af 2. Maj 1913 mellem Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund fornyes med nedenstaaende Ændringer og Tilføjelser:

- 1) Til de i Overenskomsten nævnte Byer føjes følgende: Grindsted, Hjørring, Holstebro, Ringkøbing og Thisted samt Hørsholm.
- 2) Alle Timelønninger forhøjes med 3 Øre. Der ydes et Dyrtidstillæg til de saaledes forhøjede Timelønninger, udgørende:
Naar Timelønnen er 43 Øre eller derunder: 5 Ø.
Naar Timelønnen er 44 Øre eller derover: 4 Ø.
- 3) For Arbejde ved Jernbeton, Tjæring, Asfaltering o. l. betales, for saa vidt det ikke udføres i Akkord, et Tillæg af 10 Øre til Timelønnen. Arbejderne ved Betonblandemaskine betales, hvor Betonstøbning udføres i Akkord, efter den københavnske Priskurant med Fradrag af 10 pCt., med mindre der ved lokal Priskurant er fastsat en særlig Pris for dette Arbejde. Hvor der ved et Byggearbejde arbejdes i Akkord paa Murararbejde, og der ved dette Foretagende anvendes Mørtelblandemaskine, betales der for Arbejdet ved denne Maskine 10 Øres Tillæg til Timelønnen. — Nedbrydning af hele Bygninger, større Dele af saadanne, Dampskorstene, Tegl- og Bagerovne o. l. Ovne betales, for saa vidt Arbejdet ikke udføres i Akkord, med et Tillæg af 5 Øre pr. Time.
- 4) Bestemmelsen om, at den normale Arbejdstid

for Arbejde paa Værksted regnes til 10 Timer daglig, udgaar.

- 5) Opgørelser af Akkorder og Udbetaling af Overskud foregaar i Henhold til de til enhver Tid bestaaende Prisfortegnelser.
- 6) Der tilføjes, at naar en Arbejdsmand afskediges, skal han have sin Timeløn udbetalt til og ved Afskedigelsen.
- 7) Opsigelse af Overenskomsten og Normal-Priskuranten kan finde Sted med 3 Maaneders Var- sel til en 1. Februar, dog tidligst til Februar 1918. Den opsigende Part skal senest en Maaned før Udløb- stiden fremsætte Forslag til ny Overenskomst.
- 8) Naar Centralforeningerne eller Arbejdsmands- forbundet optager som ny Afdeling en By eller Plads, der ikke er nævnt i Overenskomsten, optages der straks Forhandling mellem Parterne om den Timeløn, der skal være gældende for vedkommende By eller Plads.
- 9) Overenskomsterne om Regler for Behandling af faglig Strid afløses af følgende Bestemmelse:
Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne »Norm«; dog saaledes, at hvor Striden drejer sig om Forstaaelsen af Overenskomster eller Aftaler mellem Centralforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund, vælges henholds- vis Mæglings- og Voldgiftsmænd af disse Parter, og hvor Striden drejer sig om Forstaaelsen af lokale Tillæg til den centrale Priskurant, vælges Mæglings- og Voldgiftsmændene af de modstaa- ende lokale Organisationer.
- 10) Til Akkorder efter Normal-Priskuranten gives et Dyrtidstillæg af 10 pCt. undtagen for Beton- støbning og indvendigt Pudsearbejde.
- 11) De ovennævnte Tillæg til Timelønnen gælder fra 1. Februar d. A. Krav paa Efterbetaling bort- falder, for saa vidt det ikke er fremsat senest 14 Dage efter Vedtagelsen af nærværende Mæg- lingsforslag. Til de før Forslagets Vedtagelse paabegyndte Akkorder gives ikke Dyrtidstillæg.
- 12) Om de lokale Priskuranter optages Sagen til Forhandling mellem Centralforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund, eventuelt med Til- kaldelse af Hovedorganisationerne. For saa vidt der heller ikke her opnaas Enighed, tilsiger Forligsmanden sin Bistand til Sagens Ordning. De nye lokale Overenskomster faar tilbage- virkende Kraft fra 1. April.
- 13) Uoverensstemmelser vedrørende Forstaaelsen af foranstaaende Mæglingsforslag afgøres af et Udvalg bestaaende af 2 Repræsentanter for hver af Parterne og med Forligsmanden som Opmand.

Forligsmanden udbeder sig Parternes Svar paa Mæglingsforslaget senest Onsdag Aften den 29. Marts.

Adolph Jensen.

For Teglværksindustrien lød Forligsmandens For- slag saaledes:

Mæglingsforslag fra Forligsmanden angaaende Løn- forholdene i Virksomheder indenfor Teglværksfor- eningen af 1893.

Alle Timelønninger paa 33 Øre og derunder forhøjes med 4 Øre.

Alle Timelønninger paa 34 Øre og derover forhøjes med 3 Øre.

Desuden ydes der alle timelønnede Arbejdere et Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge og alle akkordløn- nede Arbejdere et Dyrtidstillæg, der udgør 3 Kr. pr. Uge, naar Akkordfortjenesten har været indtil 5 Kr. pr. præsteret Arbejdsdag, og 2 Kr. pr. Uge, naar Akkordfortjenesten har været 5 Kr. eller der- over pr. præsteret Arbejdsdag.

For hver forsømt Arbejdsdag fradrages i Dyrtids- tillægget henholdsvis 33 og 50 Øre.

Der optages lokale Forhandlinger om Revision af Priskuranternes samt om øvrige ved Særoverens- komster fastsatte Forhold, Hvor der opnaas Enig- hed om nye Priskuranter, bortfalder fra disses Ikrafttræden ovennævnte Dyrtidstillæg til Akkord- arbejde.

For Brændere fastsættes et Dyrtidstillæg af 3 Kr. pr. Uge. Andre uge- og maanedslønnede Ar- bejdere faar et til deres gennemsnitlige Timefortje- neste (beregnet efter 60 Timer pr. Uge og 250 Ti- mer pr. Maaned) svarende Tillæg i Overensstem- melse med ovenstaaende, med mindre deres Løn- forhold ordnes paa anden Maade ved lokal For- handling. For Kuske og Brændere forbliver Arbejds- tid og Arbejdsforhold iøvrigt som hidtil, med mindre anderledes vedtages ved lokal Forhandling.

Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelse af ovenstaaende afgøres af et Udvalg, hvortil hver af Parterne vælger to Repræsentanter, med For- ligsmanden som Opmand.

Forligsmanden udbeder sig Parternes Svar se- nest Torsdag Aften den 30. Marts.

Adolph Jensen.

Denne vor anden Strejkebevægelse saa mod Slut- ningen ret truende ud. Det var navnlig de stædige og nærige Cementfabrikanter, som en lang Tid saa ud til at skulle blive den Sten, der væltede hele Læsset. De gæve Cementbaroner begyndte deres »Tilbud« paa sædvanlig Maade: med at byde ingenting. 1 Øre i Timelønstillæg var deres Takst, og den skulde vi endda »tage straks«, hvis vi vilde være sikre paa at faa den Himmerigmundfuld. Vi forærede dem natu- rligvis dette Krigstilbud, og lod dem vide, at de ikke forstod Situationen, og at de tog fejl Bestik, hvis de troede, at det var Stillingen fra 1912, der her forelaa paany. D'Hrr. Cementbaroner vred og vendte sig, men Tomme for Tomme maatte deres Høvding, den for sin Stædighed verdenskendte Hr. Direktør Berg, give sig, og efter flere Forhandlingsomgange, baade lokalt og i Arbejdsgiverforeningen, var 1-Øren forvandlet til 5 à 6 Øre, og en Nat oppe i Arbejdsgiverforeningen gav de saa endelig op og indgik paa at yde Cement- arbejderne baade Akkordforbedringer og et Timeløns- tillæg.

Det var en vældig Tørn, men den gik,

En Række Købmandssager gik i Orden oppe i Arbejdsgiverforeningen, hvor de vigtigste Spidser af Provinsernes Storkøbmænd med stigende Rædsel maatte tilbringe Nattetime efter Nattetime, Døgn efter Døgn. Horsens, Svendborg, Helsingør, Næstved, Nykøbing Fl., Rudkøbing og Hollandske Mølle, Helsingør, sluttedes i Arbejdsgiverforeningen. Aalborg, Randers og Kerteminde gik i sidste Øjeblik i Orden hjemme under det Tryk, som vort 2det Strejkevarsel afgav. Aarhus, hvad Pakhusforretningerne angaar, var haardst at komme over, men her var det vore brave Aarhus-Kammerater, som Stejlheden var faret i, og de gav sig først overfor et Mæglingsforslag, som Forligsmanden stillede Kl. henad 6 den samme Dags Morgen, som Strejken skulde være traadt i Kraft.

Teglværkssagens Ordning trak Grusgravene med sig, der derefter gik i Orden en sen Nattetime i Arbejdsgiverforeningen.

Oliemøllierne og Margarinefabrikanterne, hvilke vi havde indsat i Strejkevarslet som Gidsler for, at der kunde fremtvinges en Ordning, var ogsaa særdeles haardnakkede, og de fede Herrer ligefrem blegnede over vore Krav til dem; men Guldstrømmen, der for Tiden flyder i deres Kasser, trak, og vi trykkede, og saa maatte de Herrer give sig; men rigtignok heller ikke før i sidste Øjeblik, og nede hos Forligsmanden, der i disse 2 Sager stillede følgende Forslag:

OLIEINDUSTRIEN.

Mødet hos Forligsmanden den 7. April 1916.

Mæglingsforslag fra Forligsmanden.

Timelønningerne forhøjes med 4 Øre i Toholdsdrift og 4½ Øre i Treholdsdrift.

Desuden gives et Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge.
(sign.) **Adolf Jensen.**

MARGARINEINDUSTRIEN.

Mødet hos Forligsmanden den 7. April 1916.

Mæglingsforslag fra Forligsmanden.

Lønningerne ved nedennævnte Fabrikker fastsættes som følger:

»Vejle«	36½ Kr. pr. Uge
J. D. Koopmann	27 — — —
»Alfa«	26 — — —
Otto Mønsted	45 Øre pr. Time
Aalborg	42 — — —

Desuden ydes ved samtlige Fabrikker et Dyrtidstillæg af 12½ Kr. pr. Maaned, der efter Aftale ved hver enkelt Fabrik kan udbetales med 3 Kr. pr. Uge. For Dele af en Maaned eller en Uge ydes Dyrtidstillæget med et forholdsmæssigt Beløb.

Med ovennævnte og med de mellem Parterne vedtagne Ændringer fornyes de hidtil bestaaende Overenskomster 2 Aar fra Udløbstiden at regne.
sign. **Adolph Jensen.**

Olie- og Margarinemændene tog først disse Mæglingsforslag bogstavelig i sidste Minut, akkurat 21 Mi-

nutter før Arbejdet rundt i Provinserne skulde standses samme lyse Morgen.

Vor Forbundsformand maatte skrive Telegrammerne til vore Folk i Morgenskæret ved Forligsmandens Pult.

Af Skræk for de »forfærdende« Forligsorslag, som Statens Forligsmand i den Omgang stillede, bøjede **Træindustriens Fabrikantforening** sig for Skæbnen og gik paa Forlig med os, men rigtignok ogsaa først i allersidste Øjeblik og nede i Forligsmandens Stuer, da han allerede havde Haanden over Blækkuset for at skrive dem en Mægling.

Det Forlig kom til at se saaledes ud:

TRÆLAGERARBEJDERNE.

Mødet hos Forligsmanden den 18. Marts 1916.

Parterne enedes om følgende:

Overenskomsten af 14. Februar 1913 mellem Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Trælagerarbejdernes Fagforening i Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn fornyes som gældende til 15. Februar 1918 og Overenskomsten af Februar 1913 mellem Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn og samme Fagforening fornyes som gældende til 1. April 1918, begge med følgende Ændringer og Tilføjelser:

- 1) Alle Minimallønninger forhøjes med 4 Øre pr. Time. Ingen timelønnede Arbejdere faar et mindre personligt Tillæg end 4 Øre pr. Time.
- 2) I Dyrtidstillæg ydes:
  - a) Til alle timelønnede Arbejdere 1½ Kr. pr. Uge med Fradrag af 25 Øre pr. ikke præsteret Arbejdsdag.
  - b) Til alle akkordlønnede Arbejdere 5 pCt. paa Akkorden.

Fabrikantforeningen erklærer sig villig til at opfordre sine Medlemmer til at anvende Overenskomstens Akkordprisinde i alle saadanne Tilfælde, hvor Virksomhedens Tarv tillader Akkordarbejde.

**Einar Jørgensen. C. F. Madsen. A. Aubertin.
I. C. Nielsen.**

Under Forbehold af Generalforsamlingens Godkendelse:

For Dansk Arbejdsmandsforbund:
sign. **P. Mikkelsen.**

For Trælagerarbejder Afdelingen:
sign. **P. C. Madsen.**

En Masse andre Sager røg i Orden under samme Situations Tryk, og det lykkedes en Mængde af vore lokale Afdelingsledelser, der var smarte nok til at udnytte Stillingen hjemme, og ved en energisk Gaaenpaa forlange »Tingene i Orden straks«.

Den 7. April om Morgenen henad 7-Tiden gik vore Tillidsmænd, trætte og forvaagede, hjem i Bevidstheden om, at Arbejdsmændenes 2den Offensiv for vore Medlemmers Hjem og Arne var tilendebragt med et Resultat, som ingen Spaamand kunde have forudsagt.

Hermed havde vi i dette Foraar bragt ca. 20,000 af vore Medlemmers Lønsager i Orden og var klar til at paabegynde vor tredje Offensiv.

Derom i næste Fagblad.

Lyngsies Jubilæum.

Som meddelt i vort forrige Fagblad havde vort Forbunds Formand den 22. April været Formand for de organiserede Arbejdsmænd i 25 Aar.

I den Anledning modtog Lyngsie en Masse Telegrammer fra omtrent samtlige Afdelinger i Forbundet, og der gik som en rød Traad igennem Telegrammernes Tekst en dybtfølt Tak og Anerkendelse for det Kæmpearbejde, Lyngsie havde udrettet til Gavn for Arbejdsmændene, først med at faa dem gjort begribelig, at hvis de vilde vinde fremad og opad, baade kulturelt og økonomisk, saa maatte de samle sig til en Enhed.

Det er interessant i denne Forbindelse at se, hvorledes Arbejdsmændenes Hær siden den store Sammenlutning i Dansk Arbejdsmandsforbund skete, Aar for Aar er vokset.

Forbundets Medlemstal var i:

1897:	14,000	Medlemmer
1901:	23,016	—
1902:	20,918	—
1903:	19,676	—
1904:	19,673	—
1905:	20,673	—
1906:	23,717	—
1907:	27,769	—
1908:	29,903	—
1909:	30,849	—
1910:	30,467	—
1911:	30,379	—
1912:	31,050	—
1913:	36,913	—
1914:	40,156	—
1915:	43,747	—

Omtrent fire og fyrretyve Tusinde talte de danske organiserede Arbejdsmænd ved Aarets Udgang, og der er kommen adskillige Tusinde til siden. Og naar denne mægtige Fremgang er sket, er det, fordi det har staaet Arbejdsmændene ganske og aldeles klart, at Dansk Arbejdsmandsforbund er en Institution, som det betalte sig at være Medlem af, en Institution, hvor de Øre, der betales i ugentlig Kontingent, i Aarenes Løb blev forvandlet til saa mange Guldpenge, at det blev synlig ikke alene paa Medlemmerne selv, at deres Kaar var forbedret i betydelig Grad, men ogsaa paa deres Familie, og det var derfor intet Under, der skete, naar der fra det ganske Land sendtes Lyngsie, som Foregangsmand for denne Institution, mange venlige Hilsener og Tak for veludført Arbejde.

Selve Dagen blev indledet med, at Kammeraterne paa Hovedkontoret om Morgenen, da Lyngsie ind-

fandt sig, bød ham »Velkommen« i hans i Dagens Anledning blomstersmykkede Kontor.

Forretningsfører Jens Larsen oplæste en Adresse fra Hovedbestyrelsen og Kontorpersonalet, og overrakte ham et Sølvbæger, indeholdende 25 Guldstykker.

Chr. Sørensen havde i Dagens Anledning sadlet Pegasus'en, og følgende Prolog var Resultatet:

»Naar Arbejdsmænd samles for sammen at drøfte, hvordan vi vor Stand i Fællig kan løfte, er der et Navn, som ofte bli'r nævnet.

— Navnet er Lyngsie.

Sammen med os har han ofte stævnet til Kamp, hvorigennem vi Uret har hævnnet, og hjemhentet Brød til vort Hjem.

Forrest i Fylkningen gik han som Fører,

— aldrig om Arbejdskamp Du hører, uden at deri hans Navn toner frem. —

Den Gang, da Arbejdsmænd, angst og forsagte, troede selv: »Vi kan intet magtel«

var han blandt de faa, der trods alt forstod:

»Det afhænger kun af vort eget Mod,

af vor Tro paa vor Sag og vort Sammenhold, om, trods List og Vold,

vi skal frem til Sejrene kæmpe.«

— Tre Hundrede Mand kun, en liden Flok,

der mente det samme, de troede nok, trods Aaringernes Modgang, at Kampen var mulig,

naar en Fører de fik med Oversigt og Kløgt,

med Evner til Kamp og til Sagens Røgt,

— saa valgte de Lyngsie.

Og Valget, det kom de ej til at fortryde,

fra Tusinder højt vil i Dag det lyde:

»Gennem bragende Kamp, gennem sindig Forhandling,

vor Fører var Lyngsies!»

— Og naar der nu er sket den Forvandling:

de tre Hundrede som femten Tusinde tælles

i Forbund om Kampens Møje og Løn,

— vældig Hær, en Fylkning saa skøn, —

saa ved vi alle, vort Samlingsmærke,

der samler snart femti Tusind stærke

Arbejdsviljer til fælles Værk,

er Christian Lyngsies! —

Og derfor Tak for, hvad Du har lidt,

mens for vor Sag Du har kæmpet og stridt,

— for hver Gang Du klogt holdt tilbage,

for hver Gang Du ildfuld hidsed' os frem;

— en Tak i Dag fra hvert Arbejdsmandshjem

til Christian Lyngsie.

Og vi, der daglig har staaet Dig nær,

og vi, der ofte har fundet Dig sær

og egenraadig — til Tider og tvær,

— vi kender dog ikke mindst dit Værd,

— vor Fører, Høvdingen i vor Hær. —

— Vi hilser Dig, Christian Lyngsies! —«

Fra det københavnske Forbunds Hovedbestyrelsesmedlemmer og Afdelinger blev der overrakt Lyngsies

Takadresser og et Bæger med Guldmønter; foruden havde enkelte københavnske Afdelinger sendt Lyngsies Erindringsgaver.

Arbejdsløshedskassens Formand bragte Lyngsies en Hilsen og Tak for dels hans Virksomhed som Forretningudvalgsmedlem og dels en personlig Tak for det gode Samarbejde, der herskede mellem Forbundet og Arbejdsløshedskassen.

I Dagens Løb strømmede det ind med Telegrammer fra Provinsafdelingerne og forskellige Erindringsgaver, men det vil blive altfor vidtløftigt blot at nævne, hvor Telegrammerne og Gaverne kom fra, kun skal vi tilføje, at der kom Deputationer fra saavel Socialdemokratisk Forbund, De samvirkende Fagforbund, Social-Demokraten, Mælkeriet »Enigheden« m. fl. for at lykønske Lyngsies.

Onsdag den 26. April samledes Hovedbestyrelsen, Forbundets Repræsentanter i De samvirkende Fagforbund, Kontorpersonalet og enkelte Venner med Lyngsies og hans Familie til en lille festlig Sammenkomst i Festsalen i Rømersgade 22.

Forretningsfører P. Mikkelsen bød Velkommen og takkede Lyngsies for det Arbejde, han havde udført, specielt for de københavnske Arbejdsmænd.

Han rettede ligeledes en varm Tak til Lyngsies Hustru, der særlig i Begyndelsen havde taget et Tag med for at organisere Arbejdsmændene.

Efter at nogle Sange af »Chr.« var afsunget, talte Forretningsfører Jens Larsen for Jubilaren; han skitserede i store Træk Dansk Arbejdsmandsforbunds Tilblivelseshistorie, og den Andel, Lyngsies havde i, at Forbundet nu stod saa stærkt, som det gjorde. Han sluttede med at bringe Lyngsies den samlede Hovedbestyrelses Tak for det evnerige Arbejde, han havde udført til Gavn for de danske Arbejdsmænd.

Folketingsmand Stauning bragte Lyngsies en Hilsen fra det danske Arbejderparti, saavel den faglige som den politiske Del, og udbragte et kraftigt besvaret Leve for Jubilaren.

Ordet blev herefter givet frit, og det gik nu Slag i Slag med Talerne indtil Kl. 11, paa hvilket Tidspunkt den københavnske Forretningsfører med velvalgte Ord hævdede den alvorlige Del af Festen.

beskæftiget som Ekstraarbejdere, fik ved den Lejlighed flere Steder et godt Løntillæg.

Nu, da Overenskomsten med Centralforeningerne i Jylland og Østifterne er underskrevet og trykt, og de private Arbejders Løniveau derved er bleven hævet, har Forbundet straks taget Initiativet til at søge Ekstra- og Kolonnearbejdernes Lønforhold forbedret, og der er i den Anledning tilstillet Chefen for De danske Statsbaners Baneafdeling, Hr. T. A. Raben, en Skrivelse, bilagt med en Del Overenskomster med Centralforeningerne for Jylland og Østifterne, og i denne Skrivelse har vi opfordret ham til at foranledige, at Banebestyrerne i de forskellige Kredse giver Ordre til, at de i ovennævnte Overenskomster fastsatte Timelønninger udbetales Ekstra- og Kolonnearbejderne, der er beskæftiget paa de forskellige Strækninger i Danmark.

Vi vilde sætte Pris paa, at vore Afdelinger, der har Medlemmer beskæftiget som Ekstra- og Kolonnearbejdere, holder os à jour med de Forandringer, der herefter sker i deres Lønforhold.

Remisearbejdernes Lønforhold.

Repræsentanter for Remisearbejdernes Fællesafdeling var den 1. April til Forhandling med Generaldirektøren for De danske Statsbaner, og her opnaaedes der følgende Forbedringer:

For Arbejdsmænd forhøjes Timelønnen fra 38—48 Øre til 42—52 Øre for København og Aarhus og for de øvrige Depoter i Landet til 40—50 Øre.

For Hjælpere hæves Lønnen fra 40—50 til 40—54 Øre. Naar man ikke har forlangt Begyndelseslønnen hævet, er Grunden den, at der ikke ansættes flere Hjælpere, og de nuværende alle er paa 50 Øre, og nu kommer paa 54 Øre.

Samtidigt blev Paragraf 4 i vort Lønregulativ ændret saaledes, at en Bestemmelse, hvorefter Lønoprykning udover 44 Øre kun kunde ske efter en særlig Indstilling for Duelighed, blev strøget. Herefter skal Lønoprykning ske hvert andet Aar med 2 Øre ad Gangen til Slutlønnen.

For Rensning af Fyr paa Maskiner havde vi i vort Andragende forlangt 10 Øre ekstra i Timen. Dette var af Maskindirektøren afgjort dermed, at der til Depoterne var sendt Meddelelse om at give 4 Øre mere for det Arbejde. Men efter at jeg havde omtalt Arbejdets Art og det for Helbredet nedbrydende derved, bad Generaldirektøren Maskindirektøren om atter at undersøge Sagen og mulig give de forlangte 10 Øre, saaledes at Arbejdstiden derved kunde nedsættes, uden at medføre Tab af Fortjeneste.

Nogle Sager om Mertimepenge og Natpenge henvises til en Forhandling hos Direktøren; denne vil i en nær Fremtid finde Sted.

Forhøjelse af Ugelønnen for de Arbejdsmænd, der kører som Fyrbødere, henvises ogsaa til Maskindirektøren.

Statsbanerne bør følge Lønstigningen hos de private Arbejdsgivere.

Forbundet opfordrer Statsbaneledelsen til at forhøje Ekstra- og Kolonnearbejdernes Løn.

Som bekendt vedtog Rigsdagen f. A. en Anmærkning paa Finansloven om, at Ekstra- og Kolonnearbejdernes Løn skulde være den paa de forskellige Pladser for private Arbejdere gældende Minimalløn, dog ikke under 35 Øre.

Vi forstod Vedtagelsen saaledes, at den Løn, der skulde betales, var den for Løsarbejde gældende, og det lykkedes os ogsaa at faa Statsbaneledelsen til at forstaa dette, og de af vore Medlemmer, der var

Politiasistent Borchs uartige Mund.

Den bekendte Politiasistent Borch, der bevogter Statsbaneanlægernes private Arbejder, og som har haft utallige Skærmydsler med Arbejderne, har nu endelig selv faaet Politikniplen paa Nakken:

DOM:

Under denne fra begge Sider ved Sagfører procederede Sag har Klageren, Jord- og Betonarbejder John August Petersen, under Anbringende af, at Indklagede, Politiasistent C. F. T. J. Borch, den 24de Juli 1915 under et Forhør i Rettens 6te Kriminalkammer, hvor Klageren havde afgivet Vidneforklaring i en der verserende Sag, udtalte, at Klageren havde forklaret, mod bedre Vidende, paastaaet Indklagede idømt Straf for Ærefornærmelse, Sigtelsen mortificeret og Indklagede dømt til at betale ham Sagens Omkostninger.

Indklagede, der har erhvervet Bevilling til fri Proces, har erkendt at have fremsat den paaklagede Udtalelse, men paastaar sig gennem den for ham beskikkede Sagfører, Højesteretssagf. Levy, frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han gør gældende, at Udtalelsen var berettiget og i alle Fald fremsat i begrundet god Tro og med naturlig og berettiget Anledning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at den omtalte, ved 6te Kriminalkammer behandlede Sag angik 3 Personer, der sigtedes for Vold og Fornærmelse mod Indklagede i dennes Egenskab af Politiasistent ved Statsbaneanlægene; to af de sigtede tillodes det paa deres Begæring at afgøre Sagen med Vedtagelse af Bøder, medens den tredje blev aktioneret og idømt Straf efter Straffelovens §§ 100 og 101. Under Forhørene blev det af Klageren, der mødte som Vidne, og en af de Personer, der senere blev inddraget i Sagen, som sigtet for Fornærmelse mod Indklagede, i Overensstemmelse med, hvad der allerede var udtalt til den optagne Politirapport, forklaret, at Indklagede ved den paagældende Lejlighed ikke var ædru, af Klageren endog i den Form, at Indklagede var beruset, hvilket foranledigede Indklagede til at fremsætte den her under Sagen paaklagede Udtalelse. Under Forhøret forklarede en af de sigtede, at han ikke fik Indtrykket af, at Indklagede var paavirket af Spiritus, en anden, at der i Indklagedes Optræden intet som helst var, der tydede paa, at han var paavirket af Spiritus, hvorledes en Række Vidner afgav hermed stemmende Forklaring, for to's Vedkommende i den Form, at Indklagede var absolut ædru, medens andre Vidner forklarede, at de havde haft den Opfattelse, at Indklagede var beruset, og støttede denne paa, at han ved den omhandlede Lejlighed var i høj Grad ophidset og febrilsk, og at hans Øjne var stirrende, men tilføjede, at det var meget muligt, at hans ophidsede Tilstand udelukkende skyldtes den Kamp, hvori han havde været med to af de sigtede. Ved Dommen i den mod en af de sigtede anlagte Justitssag, blev det udtalt, at forsaavidt det under Sagen havde været gjort gældende, at Indklagede ved den paagældende Lejlighed skulde have været beruset, maatte dette Anbringende efter det under Sagen oplyste an-

ses for ganske ubeføjet. Indklagede selv hævder, at han den paagældende Dag ikke havde nydt Spiritus, men at han, der havde været i Virksomhed fra tidlig om Morgenen, følte sig træt og blev meget forpustet under Kampen med en af de sigtede.

Under nærværende Sag har Klageren ført en Del Vidner, der har forklaret, at det er deres Opfattelse, at Indklagede ved den paagældende Lejlighed var beruset; men ligesom ingen af Vidnerne har set Indklagede nyde Spiritus den paagældende Dag eller mærket Spirituslugt hos ham, støtter de kun deres Formening om, at han var beruset derpaa, at hans Holdning var vaklende under Optrinnet mellem ham og to af de sigtede, at hans Ansigtstræk var ophidsede og hans Øjne stirrende, og at han var »opkogt« i Hovedet, at hans Armbevægelser var ganske som en beruset Mands, og at han under Haandgemænget faldt paa Knæ, og at han ikke vilde lade sig overtale til at opgive Anholdelsen af en af de sigtede, altsammen lagttagelser, der ikke overfor andre Vidners klare Udtalelse om, at Indklagede var absolut ædru, og overfor de ham fra hans Foresatte meddelte Vidnesbyrd om fortrinligt Forhold under sin mangeaarige Tjeneste kan tjene som Bevis for, at han skulde have været paavirket af Spiritus under sin Tjenestegerning den omhandlede Dag.

Da paa den anden Side Indklagede ikke har bevist sin Beføjelse til at sigte Klageren for at forklare mod bedre Vidende, kan han ikke undgaa at lide Dom efter Klagerens Paastand saaledes, at han vil være at anse efter Straffelovens § 215 efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 40 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 4 Dage, hvorhos den fornærmelige Udeladelse vil være at mortificere og Indklagede at tilpligte at godtgøre Klageren Sagens Omkostninger med 12 Kr. 21 Øre.

I Salær til den for Indklagede beskikkede Sagfører, Højesteretsagfører Levy, hvis Sagførelse har været lovlig, udredes der af det offentlige 50 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den ovennævnte, for Klageren, Jord- og Betonarbejder John August Petersen, fornærmelige Udeladelse bør være død og magtesløs.

Indklagede, Politiasistent C. F. T. J. Borch, bør til Statskassen bøde 40 Kroner eller i Mangel af Bødens fulde Betaling inden den nedennævnte Frist hen sættes til simpelt Fængsel i 4 Dage.

Indklagede godtgør Klageren Sagens Omkostninger med 12 Kr. 21 Øre.

I Salær til Højesteretssagfører Levy betaler det offentlige 50 Kroner.

Den idømte Bøde og Godtgørelse for Sagsomkostninger til Klageren at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

I vort Forbunds Hovedledelse.

Samlet Hovedbestyrelsesmøde den 23. Februar 1916.

Dagsorden:

1. Jernindustriens Forhold,
2. Den almindelige Situation.

Dirigent: Jens Larsen.

Formanden meddelte, at Hovedbestyrelsesmødets pludselige Indkaldelse skyldtes, at vi senest paa Fredag skal give endelig Besked til Forligsmanden om Støberiarbejdernes Sag, og dermed om den første store Omgang af vor Lønbevægelse iaar.

Da vi sidst var samlet med Støberiarbejdernes Delegerede, drøftede vi Forligsmandens Forslag, og under den bestemte Forudsætning, at Støberiarbejderne ikke kom ud i den bebudede Lockout, blev det vedtaget med 2 Stemmers Majoritet.

Der maatte her ligge det Spørgsmaal, om vor Vedtagelse gjaldt, hvis Arbejdsgiverforeningen blot inden Lockoutens Ikrafttræden aflyste denne. Form. havde imidlertid ekspederet det saaledes, at vi maatte have Svar inden Fredag Kl. 3, og skønt Forligsmanden, der var enig med os i Realiteten, havde protesteret, var Strejken ekspederet i Overensstemmelse hermed.

Herover havde Forligsmanden beklaget sig og spurgt, om vi vilde vedstaa vor Tiltrædelse, hvis Arbejdsgiverforeningen i Løbet af et Par Dage tilbagekaldte Lockouten. — Dette havde vi ikke kunnet indgaa paa, og det var videre meddelt os, at naar de andre Sager ikke gik i Orden, var det, fordi Arbejdsgiverforeningen ikke vilde afslutte Situationen, naar Støberiarbejdsmændenes Sag stadig var løbende.

Saa blev Hovedorganisationernes Forretningsudvalg indkaldt af Forligsmanden, og her havde Formanden stillet sig paa det Standpunkt at kræve Forbedringer i Forslaget, og ment det klogest at kræve Forbedringer paa Dyrtdistillæget.

Paa Mødet hos Forligsmanden havde Hauberg erklæret, at Lockouten ikke kunde aflyses, hvis ikke Skræderstrejken, Støberiarbejdsmandsstrejken og Skibstømmerstrejken kom i Orden.

Efter et Ordskifte om Skibstømmerkonflikten blev der nedsat et Udvalg om Skrædersagen og Arbejdsmandssagen. — Om Skrædersagen blev der hurtig Enighed, men om vor Sag kæmpedes der i et Udvalg til henad Kl. 7 om Morgenen. Herunder havde Formanden krævet Dyrtdistillæget hævet til at andrage mindst 1½ Kr. med Bibeholdelse af 2-Kroners Tillæget, hvor dette var givet.

Efter mange Timers Forhandling indgik Arbejdsgiverforeningen paa at aflyse Lockouten, og Forligsmanden hævdede, at hermed var vi i Virkeligheden bundne til det forelagte Forlig. Det vilde vi ikke indrømme, skønt Forligsmanden havde erklæret at han følte sig overbevist om, at den faste Voldgiftsret vilde erklære det samme.

Endelig kom der sent paa Morgenen Forslag om, at Timelønssatsen 38 Øre, der før skulde have et Dyrtdistillæg af 1 Kr., fik dette forhøjet til 1 Kr. 50 Øre, og at Satsen 40 og 41 Øre fik Dyrtdistillæget for-

højet fra 50 Øre til 1 Kr. om Ugen, mod at vi skulde give Afkald paa Halvdelen af den Forhøjelse af Støbetillæget, der tidligere var naaet.

Om dette Forslag havde Formanden saa konfereret med Forretningsudvalget og de københavnske Repræsentanter i Forhandlingsudvalget. Forretningsudvalget var kommen til den Erkendelse, at her var Citronen presset saa meget som muligt, og at Forslaget derfor burde tages, da en Forkastelse vilde være for korbar af Hensyn til de mange andre Tusinde Kammeraters Interesser.

Denne Stilling anbefalede Forretningsudvalgets Flertal Hovedbestyrelsen at møde med paa Støberiarbejdsmændenes Delegeretmøde.

Formanden gav derefter en Oversigt over de Lønsager, vi iøvrigt har fremme.

Heraf fremgaar det, at der er store Sager, for ca. 10,000 Mand, der er klar til at ekspederes, og hvor vi maa være forberedt paa at varsle Strejke, og maa ske etablere Strejke, og i 3die Omgang er der andre 10,000 Mand.

Det turde være tvivlsomt, om vi var tjent med at faa alle disse Sager afgjort under Pres af en gammel Lockout.

Ud fra disse Grunde og med Henblik paa disse Fakta, tilraader Forretningsudvalgets Flertal at tage Forliget.

Arbejdsgiverforeningen kan ikke, en Gang til, lave en Storkamp med godt Resultat for dem, og vi har større Frihed til at tumle med vore andre Sager.

Vi maa nu gøre op, hvad der er klogt nu, og ikke blot under Hensyn til denne Sag, men under Hensyn til alle vore Sager.

Vi maa huske, at vor Minimalløn nu er bragt op over Smedenes Minimalløn.

Formanden overlod herefter Sagen til Hovedbestyrelsens Diskussion.

Hans Nielsen undervurderede ikke det Arbejde, der var gjort, og erkendte, at Forbedringen paa Dyrtdistillæget var af stor Betydning.

Vi er ikke bundne for de kommende Sagers Vedkommende, og vi faar vel nok Lockouten en Gang eller to endnu; men han troede heller ikke, vi var daarlig tjent dermed.

Det var meget muligt, at vi nu vilde faa nogen Luft med Hensyn til vore andre Sager, men hvis vi faar en ny Lockouttrusel, vil vore Støberiarbejdsmænd saamænd nok komme med.

Der er noget berettiget i, at der klages over, at vi ikke besvarer Arbejdsgiverforeningens Trusler. Man overlader i Virkeligheden til den ene af de kæmpende Parter at bestemme, i hvor stor Udstrækning Kampen skal føres. Der var Omraader, hvorpaa vi kunde have ramt Arbejdsgiverne, f. Eks. ved Havnene. — Haabede, at vi i Fremtiden vilde komme til at tage en dertil svarende Stilling, selv om det var vanskeligt i den foreliggende Sag.

Spurgte Formanden om, hvorledes De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg ser paa Sagen.

Vi maa særlig i Cementindustrien holde fast paa vort Krav om Tredelingen af den kontinuerlige Drift.

Vi kan vel næppe lade være at tage det foreliggende, selv om det er nogle hæslige Hager, de 7 Overenskomster er hængt paa. Det var navnlig et farligt Præcedens for Fremtiden.

Kunde altsaa tildels være enig med Formanden om hans Stilling, naar der saa ikke ligger nogen som helst Aftale om de kommende Sager.

Formanden: Der er angaaende de nye Sager kun det, at Arbejdsgiverforeningens Formand havde maattet erklære, at de andre Sager vilde komme, men at de ikke skulde komme frem under Lockout-situationen. I Overensstemmelse hermed havde Formanden talt med Forligsmanden. Vi har altsaa Luft til alle vore kommende Sager, og er ikke bundne. Vi har reserveret os i saa Henseende.

Med Hensyn til de 7 Overenskomster, der er hæftet paa, er der sket det, at den ene slet ikke vedrører os, og det er benyttet overfor Forligsmanden med det Resultat, at den (Borerne paa »Scandia«) er ud-gaaet af Listen. Med Hensyn til Akkordsatserne for Kabelosningen i Middelfart skal disse være omfattede af Bestemmelsen i Forslaget om, at der kan forhandles om Akkorderne.

Drejer erindrede om, at hans Stilling paa Delegeretmødet havde været den, at vi ikke skulde vedtage Forslaget, og han troede endnu, at vi vilde have staaet bedre, hvis Delegeretmødet havde fulgt ham. Vor Strejke havde været bedre fundamenteret, hvis vi var gaaet i Strejke paa et regulært Lønkrav i Stedet for paa det principielle Spørgsmaal.

Drejer hørte nu til Forretningsudvalgets Mindretal, der ikke mente at kunne anbefale Forslaget.

Dyrtidstillæggets Forhøjelse paa Bekostning af Støbetillægget var at tage fra de smaa Lønninger og lægge paa de højere Lønninger.

Forretningsudvalget var samlet i Mandags, inden Formanden gik til Forligsmanden, og her var det i hvert Fald fra 2 Medlemmers Side fremhævet, at det, der skulde søges naaet, var at skaffe et større Tillæg til Minimallønningerne.

Formanden er nu gaaet den modsatte Vej. — Synes ikke, vi med en rolig Samvittighed kunde gaa ud til Støberiarbejderne og foreslaa disse lave Lønninger.

Endvidere var det en Uhyrlighed, at de 7 Overenskomster var hæftet paa, og Drejer var bange for, at den Sikkerhed, der nu var skabt for, at der kunde forhandles lokalt om Akkorderne ved Kabelosningen, ikke skulde betyde mere end det hidtil havde betydet.

Det, der er sket, er iøvrigt, at medens vi hidtil har kunnet holde denne Overenskomst udenfor Jærnindustriens Overenskomstforhold, er den nu kommen derind. Dette er en Voldshandling mod de paagældende Medlemmer.

Tør man eventuelt tage Strejke i Middelfart om denne Sag, ellers kommer de til at arbejde for de nuværende Lønninger til 1918.

Den Timeløn, der herefter bliver gældende ved dette Arbejde, bliver for Fremtiden 43 Øre, og det er skandaløst lavt ved en Havn.

Vi har her maaske skabt et Præcedens for, hvad der overhovedet kan naas ved Middelfart Havn. Navnlig

under Hensyn hertil maatte han tage Afstand fra det, der forelaa.

Med Hensyn til det, der kommer, aflæser Formanden og Taleren Situationen forskelligt.

Jeg tror, der er skabt et Præcedens, medens Formanden tror der er skabt Luft.

Hans Nielsen havde Ret i, at man i Cementsagen maatte holde fast paa 3 Holds Driftens Indførelse, men dette Spørgsmaal hænger vist allerede nu højt oppe i Skyerne.

Omtalte, hvorledes det i Gaar var gaaet i Tegl-værksforhandlingerne.

Indrømmede, at i Forhold til, hvad der før er opnaaet for Jærnindustrien, er der naturligvis opnaaet mere denne Gang. Var bange for, at vi i 1918 kom til at slaas med Sammenslutningen om at faa Lov til at beholde Dyrtidstillægget som Løntillæg for en 5-aarig Overenskomst.

Vilde ikke være med at anbefale dette Forslag overfor Delegeretmødet.

Jens Larsen: Hvilke Meninger vi egentlig hver for sig har, er vi dog altid enige om at skaffe det mest mulige for vore Medlemmer. Vi er uenige om Midlerne, men det har vi været saa tidt, og vi har altid kunnet enes om, at det, der saa blev vedtaget, skal der arbejdes paa at faa gennemført.

Det, der klagedes over paa Delegeretmødet, var ikke, at Minimallønningerne fik for lidt, men derimod, at de Lønninger, der ligger over 40 Øre, fik for lidt.

Troede ikke, at vi ved at tage en Kamp havde faaet mere ud af Lønsagen for vore Støberiarbejdsmænd. Selv om vi havde opnaaet en Smule paa Lønnen, vilde det ikke kunde betale det, der ofredes paa Kampen.

Taleren havde ikke troet, at vi skulde have Arbejde baade med at stoppe Afdelingerne, da de løb løbsk, og ogsaa Hovedbestyrelsens Medlemmer, der vilde løbe med.

Vi havde sanktioneret store Krav; men hvis vi ikke havde gjort det, saa havde vi heller ikke opnaaet det, vi naaede, — der endda var mere, end de fleste af os havde ventet.

Selv om Drejer har Ret i, at vi til 1918 skal kæmpe for at beholde det vi har, har vi alligevel ikke Lov til at forhindre vore Medlemmer i at faa det Tillæg, der kan faas fra nu af og til 1918.

Hvis det er rigtigt, at Jærnindustriens Indflydelse i Arbejdsgiverforeningen er stærk, saa kan man gaa ud fra, at netop Jærnindustrien vil staa som et Bolværk mod fremtidige Lockouter, efter at deres egne Sager er kommen i Orden.

Troede, at det, der var naaet i Jærnindustrien, vilde være godt for os at tage f. Eks. ogsaa i Tegl-værksindustrien.

At Teglværksejerne stiller sig stejlt, berettiger os ikke til at tro, at de kan holde dette Standpunkt. Vi har jo Skridt for Skridt tvunget Jærnindustriens Mænd bort fra deres Standpunkter.

(Fortsættes).

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser, Maj 1916.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 2., N. Telf. Nora 141. Form. J. P. Johannessen, Bopæl ved Kontoret. Kasserer Ch. Christensen, Hørdumsvej 41, 1., V.

Brandfolkernes Organisation, Frederiksberg. Form. G. Petersen, Ved Grænsen 68, Vanløse, Frederiksberg. Kasserer J. Merling, Lollandsvej 30, 3., F.

Brønderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Knaubrostræde 20, 1. K.

Chaufførernes Afdl. Form. og Kass. Th. Petersen, Nansensgade 36 St. K. Telf. Byen 700.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. H. M. Andreasen, Torvegade 14 C. Kasserer A. Andersen, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Sophus Mortensen, Kontor, Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Privat Nora 3212. Kasserer O. Jespersen, sammesteds.

Film- & Biografteaterernes Org. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass. H. P. Petersen, Telf. Nora 2863 y., Blaagaardsgade 31 C., 1. N.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 10, St., F. Kass. N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Fuglebakkevej 49, F. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Kontor: Dr. Tværgade 40, St. Tlf. Palæ 282. Form. Chr. Nielsen, Holmensgade 36, 1., K. Kasserer Thomas Nielsen, Borgergade 69, St., K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Anth. Jensen, Classensvej 25 C. Ø. Kasserer S. Petersen, Godsbanegade 14, 1. B.

Hærens og Flaadens Afdl. Form. H. Sjøgren, Holmbladsgade 75. C. Kass. H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Form. R. Andersen, Østre Fasanvej 2, 3., F. Kasserer C. Junggren, P. D. Løvs Allé 3, St., L.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Axel Olsen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Ny Gade 2, 2. th. ved Thygo Brahesallé.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. Hans Jacobsen, P. Knudsenegade 30, V. Kass. W. Nielsen, P. Knudsenegade 26, St., V.

Kastrup. Afdelings Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. J. P. C. Jørgensen, Nordmarksvej 51, Kastrup, Amager. Telf. Kastrup 91. Kass. Johannes Schach, Italiensvej 4, 4. S.

Kuskenes Fællesforbund. Form. A. H. Kalhauge, Herluf Trollesgade 12, St., K. Telf. 5640. Privatb. Villa »Mis«, Enghavevej, V. Telf. Valby 479. Kass. N. Olsen, Classensvej 7, St., Ø.

Københavns Banegaardens priv. Arbejderes Afdl. Form. Julius Jessen, Møllegade 27 B, 3., N. Kass. Jens Hansen, Hedebygade 5, 1., tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, Solitudevej 12, St., N. Kass. C. Larsen, Cypernsvej 26, 1., S.

Marmor- og Granitlibernes Fagforening. Form. Carl Nielsen, Hillerødgade 10, St., L. Kass. J. Jensen, Baldersgade 11 A, 1., L.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. M. Jensen, Østre Fasanvej 217, L. Telf. Taga 68 x. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Natvægternes Afdeling. Form. V. Kalkerup, Rørholmegade 16, Kld. Telf. Byen 1638 y. Kass. Th. Olsen, Mathildevej 5, 3., F.

Onemøllernes Afdl. Form. Chr. Jørgensen, Turesensgade 26, 1., K. Telf. Byen 454 y. Kass. C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S.

Remisearb. Fællesafd. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings Formand: C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. N. Hansen, Venusvej 4, 1., S. Kass. J. Madsen, Ø. Fasanvej 241, 1., Haveh. L.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdeling. Form. P. Johansen, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Form. J. V. Johansen, Jerichausgade 39, V. Kass. Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpararbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. tv. Ø. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., V. Telf. Nora 1366 y.

Teglværksarb. Afdl. Form. A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., B. Kass. L. F. Larsen, Haderslevgade 29, St., B.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Valhals Allé 4, St., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. P. C. Madsen, Østerbrogade 57 N. 11, 1., Ø. Telf. Øbro 221 u. Kass. O. Dehn, Norgesgade 4 B, St., S.

Vinduespolerernes Afdl. Form. J. Fossum, Vesterbrogade 110 B. V. Kass. Henry Dyhr, Ryesgade 41 B, 4.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, Nørresøgade 29, St., K. Telf. 5978.

JYLLAND OG FYN:

Aalborg A. H. P. Mortensen, Paul Paghsgade 29, 1. Telf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Mortensen, Christiansg. 5, 2. Telf. 331.

Aalborg H. P. Frost, Østerbro 22, 3.

Aalborg K. Thomas Nielsen, Dannebrogsgade 13, 1. Telf. 2380.

Aarhus A. Søren Nielsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073.

Aarhus C. S. A. G. Andersen, Gyldenløvesgade 7.

Aarhus H. Vald. Petersen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8. Telf. 1948.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus Kom. J. Chr. Jacobsen, Falstersg. 3, St. Telf. 3539.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Helgolandsgade 29. Telf. 3278.

Aarhus M. Chr. Friis, Heybergsgade 28, 4.

Aarhus St. L. S. Sørensen, Sølystgade 29, 2.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Aidt* Henrik Petersen, Vidstrup pr. Ulstrup.

Arden. Jens P. Nielsen, Mylenberg Teglv., pr. Arden.

Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.

Assens, Jyll. Nikolaj Buus, Assens pr. Mariager. Telf. Cementcent. 7.

Avning. Niels Mogensen, Avning St.

Beder-Malling. N. H. Hansen, Malling.

Bogense. Valdemar Holm, Odense Landevej.

Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.

Brahetrolleborg*. J. P. Jensen, Hundstrup pr. Stenstrup.

Bramminge. Jakob Sørensen, Bramminge.

Brande. Chr. Olsen, Grarupvej.

Brønderslev. Johs. Ingversen, Brønderslev.

Brørup. L. Gaarde, Brørup St.

Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov.

Bøgeager — (P.). Jens Hansen, Højgaard Teglværk, Grejsdalen.

Ebeltoft. Niels Nielsen, Nedergade.

Esbjerg. J. H. Ravn, Skolegade 41. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.

Faaborg. N. C. Rasmussen, Kalkovej 80 B.

Faarup. Niels Madsen, Faarup St. Jylland.

Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 21. Telf. 77.

Fredericia F. H. J. Hansen, Søndermarken.

Fredericia H. H. C. Nielsen, Gothersgade 6. Tlf. 33.

Fredericia K. Ole Sørensen, Søndervoldgade 7.

Frederikshavn. Chr. Mortensen, Glerupvej 4.

Glatved. Marius Mikkelsen, Balle pr. Balle.

Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.

Grindsted. Chr. Nielsen, Sdr. Ommevej, Grindsted.

Hadsten*. S. Rasmussen, Byen I.

Hasle, Jyll.* L. Rasmussen, Hasle pr. Aarhus.

Herning. Jacob Kirkegaard, Godthaabsvej 35.
Hinnerup*. Jens H. Thomsen, Søften, Hinnerup.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4.
Hobro. A. Kristensen, Vestergade 23.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Schauborgvej.
Holstebro K. L. Frederiksen, Bækkelund 15.
Holstebro St. V. Madum, Vestergade.
Hornslet. Chr. Hansen, Hornslet.
Horsens A. A. C. Jensen, Badstuegyde 10.
Horsens H. Rasmus Rasmussen, Aaboulevard 104.
Horsens K. Anton Johansen, Frederiksgade 35 A, 2.
Hvornum. Chr. Petersen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Karup. Simon Petersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. L. Jensen-lb, Kjellerup.
Kolding. P. Sørensen, Lindegade.
Kolind. Marius Knudsen, Kolind.
Kolinsund. K. Kristensen, Fannerup pr. Ørum.
Kvissel. Gotfred Andersen, Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa St.
Laurberg. Chr. Jensen Scheldal, Laurberg.
Lem. Thomas Baunsgaard, Sønderhede, Lihme pr. Skive.
Lemvig. Marius Christensen, Frederiksgade 16.
Lysbro. Anders P. Nielsen, Lysbro, Silkeborg.
Løgstor. N. Petersen, Fjordgade.
Løsning. Rasmus Skov, Ankersminde pr. Hedensted.
Mariager. John Sørensen, Mariager.
Middelfart. P. Madsen, Assensvej 8 aa.
Moselund. Jørgen Bøjlesen, Moselund pr. Engesvang.
Mønsted. Martin Mortensen, Sparkær St.
Mørke*. Marius Rasmussen, Mørke pr. Mørke.
Nyborg. Carl Larsen, Frisengaardsvej 3.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Peter Jensen, Klingenbergsg.
Nykøbing, Jyll. F. L. Sørensen, Vesterbro 20.
Nørre Aaby. Oskar Dolleris, Gadstrup Mark, Nørre Aaby.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Østergade 55, B. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Niels Kristoffersen, Godthaabsv. 6.
Ødder. N. Sørensen, Rørtvej 9.
Odense A. Carl Larsen, Dronningensgade 63.
Odense F. R. Pedersen, Dagmarsgade 12, St.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, 1. St. Hans Landsogn.
Odense H. Hans Jensen, Ny Tolderlund.
Odense Kom. Lars Andersen, Palnatokkevej. Telf. 2935.
Odense K. Peter Jensen, Jens Bengtssonsgade 10, 1.
Odense M. Chr. Jensen, Jens Bengtssonsgade 17, St.
Odense S. J. P. Hansen, Skovalleen, Fruens Bøge.
Odense St. Rasmus Nielsen, Nedergade 7.
Onsild. C. Nørsgaard, Holmegaard, pr. Hobro.
Pindstrup. Jens P. Jensen, Pindstrup St.
Randers A. H. C. Essenbæk, Møllestræde 11. Tlf. 1067.
Randers F. Jens L. Jensen, Carl Metzgade 23.
Randers J. Marius Frandsen, Nørrebrogade 29.
Randers K. P. C. Nielsen, Carl Metzgade 6. Telf. 1571.
Randers M. H. P. Lauritsen, Carl Metzgade 4. Telf. 1156.
Ribe. J. P. Gram, Ribe.
Ringkøbing. Carl Tuesen, Tværvej 2. Telf. 233.
Rudkøbing. Johs. Jæger, Ramsherredsgade.
Rønbjerg. M. Chr. Nielsen, Rønbjerg St.
Sall*. J. P. Jensen, Sall pr. Hammel.
Seest*. Iver Bøgebjerg, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Niels Nielsen, Ryesgade 5.
Silkeborg St. Niels Aagaard, Tolbodgade 9.
Sindal. Senius Kristensen, Sindal.
Skaade. Marinus Nielsen, Langballe Mark pr. Maarslet St.
Skagen. N. P. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. H. Petersen Sørensen, Møllegade 32.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skive A. Frands N. Frandsen, Braarupvej, pr. Skive.
Skive K. Th. Thomsen, Godthaabsvej 2.
Skjød*. J. A. Jensen, Brundt Mk. pr. Hinnerup.
Skovarbejderne*. Jens J. Rytter, Nebel pr. Raarup.
Sparkær. P. Risom, Sparkær St.
Stenstrup. Anton Petersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stevn. Søren Sørensen, Vive pr. Hadsund.
Stilling. Anders Andersen, Stilling.
Struer. N. P. Iversen, Nørregade 1.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 39. Telf. 361.
Tamdrup*. Niels M. Mikkelsen, Lund St.

Thisted. Chr. Iversen, Østergade 11.
Tilst. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinning*. Chr. Hansen, Tinning pr. Hinnerup.
Tranbjerg. Rasmus Sørensen, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Jørgen Jensen, Lund pr. Trustrup.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Ulstrup. Chr. Jespersen, Hvorslev pr. Ulstrup.
Varde. Klemen Petersen, Torvet, Varde.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. M. Th. Madsen, »Skrænten«, Grejsdalsvej 35.
Vejle F. J. A. Dahl, Gormsgade 9, 2.
Vejle K. Søren A. Winther, Skovgade 19.
Vejle M. Chr. Pedersen, Koldingvej 16.
Viborg A. S. J. Høgh, Holstebrovej 10, 1.
Viby, Jyll. H. C. Schrøder, Viby, Jylland. Telf. Viby 40.
Voldby*. N. C. Christensen, Voldby pr. Hammel.
Vårnum-Ørum. Th. Thomassen, Vårnum pr. Randers.
Ølgod*. Kristian P. Pedersen, Harkes pr. Ølgod.
Ørting — (P.) Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Ballerup. Peter Petersen, Ballerup.
Birkerød. Chr. Poulsen, Kildehøjsvej.
Bloustrød. Lars Frandsen, Ludserød pr. Birkerød.
Borup. Georg Lassen, Nørre Dalby pr. Borup.
Farum*. Carl Jensen, Farum Mark, pr. Farum.
Faxe. Chr. Johansen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Ole Olsen, Faxe Ladeplads.
Fensmark*. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Ølstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Martin Jørgensen, Frederiksborggade.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej.
Gadevang. And. Jørgensen, Milnersvej 6. Hillerød.
Glostrup. Niels J. Nielsen, Glostrup.
Gørlev. Carl Jensen, Gørlev.
Hasle, Bornholm. L. A. Svendsen, Storegade.
Haslev. Martin Mortensen, Snagen, Haslev.
Hedehusene. Ole Paulsen, Hedehusene.
Helsingør A. Chr. Pedersen, Skyttenstræde 13, 1. o. G.
Helsingør F. H. F. Petersen, Kongevejen, Helsingør.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge*. Anders Pedersen, Svansbjerg pr. Køge.
Hillerød. H. P. Jensen, Carlsberg. Tlf. 312.
Holbæk. Ant. Hansen, Godthaabsvej 12. Telf. 132.
Holeby*. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby.
Hvalsø. Chr. Andreasen, Skovhastrup pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Jyderup. Rud. Rasmussen, Jyderup.
Kallundborg. Peter Jensen, Lyngen, Kallundborg.
Knabstrup. Vilh. Johansen, Bakkerup pr. Mørkøv.
Korsør. P. Petersen, Skovvejen 41.
Køge Gummiarb. Jens Feigh, St. Møllevej 20.
Langebæk*. Frederik Rasmussen, Langebæk.
Lyngø. Sophus Nielsen, Badstrup pr. Lyngø.
Møen. Kr. Hansen, Storegade 18, Stege.
Mørdrup. Chr. Christensen, Kongevejen v. Nøjsomhed pr. Helsingør.
Nexø. Nikolaj Johansen, Kirkestræde.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F. Peter Jespersen, Overgade 3.
Nykøbing Sj. Elias Nielsen, Egebjergvej 6.
Nysted. R. C. Jensen, Østergade 13.
Næstved. H. P. Andersen, Brandtsgade. Tlf. 562.
Nørre Alslev. A. C. Mortensen, Eskildstrup, Falster. Telf. Eskildstrup 33.
Præstø*. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 109.
Ringsted. Vilh. Andersen, St. Knudsgade 23.
Roskilde. Axel Petersen, Ringstedgade 2. Telf. 813.
Rødvig*. J. Fr. Frandsen, Haunlev, Rødvig.
Rønne. Jens Jørgensen, Møllegade 57.
Sierslev*. Niels P. Larsen, Sierslev, St. Hedinge.
Skelskør. Hans Andreasen, Skovvej.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Bredgade 44.
Slagelse F. Janus Chr. Nielsen, Slagelse Mark, Slagelse.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille. N. Olsen, Tjørntved pr. Vedde.
Strøby. Mads P. Madsen, Holtug pr. St. Hedinge.
Stubbekøbing. H. P. Hansen, Nykøbingvej 37.
Svaneke. Carl Kofoed, Wiggen, Svaneke.
Taarnborg. Niels Jørgensen, Svendstrup pr. Korsør.
Vemmetofte*. Anders Pedersen, Snerup pr. Karise.
Villingebæk. Oluf Petersen, Villingebæk pr. Hornbæk.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade.
Værløse. Svend Hansen, Lille Værløse Braadre, Værløse.
Væggerløse. A. Tværnø, Væggerløse.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger giver af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmøde afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Broløgningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagl. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Bagtæssensg. 28 C, 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7, 3. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnarbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad« Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm., Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Graven«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.

Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er P. Petersen, Skovvejen 41, 1., Telf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance.
Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra Kl. 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10, og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

April 1916

25. Aargang. Nr. 4

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling

blev afholdt i Dagene 26., 27. og 28. April i Folkets Hus, Enghavevej i København, med følg.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Regnskaberne.
3. Arbejdsløshedskassernes Virksomhed.
4. Opførelse af en Fagforeningsbygning i København.
5. Arbejderskolen.
6. Regler for Behandling af faglig Strid mellem Arbejdernes kooperative Foretagender og de faglige Arbejderorganisationer.
7. Fastsættelse af Lønninger.
8. Valg af Medlemmer til Forretningsudvalget, Revisionskomiteen og Grænseudvalget samt Indstilling af Medlemmer til Arbejdsraadet.

Der var 366 Delegerede, repræsenterende 49 Forbund med 131,126 Medlemmer, 1 enkeltstaaende Forening med 174 Medlemmer samt 36 Fællesorganisationer. Desuden var Forretningsudvalgets 15 Medlemmer og 7 Gæster tilstede.

Formanden, Carl F. Madsen, aabnede Generalforsamlingen og bød i velvalgte Ord saavel de Delegerede som Gæsterne Velkommen.

Efter at J. A. Hansen og Vilh. Nygaard var valgt som Dirigenter og Anton Andersen og Alfred Christiansen som Sekretærer, talte Gæsterne, Gust. Bauer, Tyskland, Ole O. Lian, Norge, og Marie Christensen fra Husassistenternes Fagforening. Deres Taler blev bevaret af Dirigenten J. A. Hansen.

Man gik derefter over til at behandle Dagsordenen.

Punkt 1. Beretning om Virksomheden.

Formanden, Carl F. Madsen, aflagde følgende Beretning om Virksomheden: Da vi i 1913 afholdt vor sidste Generalforsamling, bestod De samvirkende Fagforbund af 52 Forbund med 1,216 Afdelinger, 5 enkeltstaaende Foreninger, tilsammen 107,067 Medlemmer.

I den forløbne Trearsperiode er Søfyrbødernes Forbund og Kobbersmedenes Forbund gaaet fra, medens Forsikringsfunktionærernes Organisation er indtraadt. Der har i de forløbne Aar været en fortsat Fremgang. I 1913 oprettedes der saaledes 40 nye Afdelinger, og der var en Tilgang af 7,631 nye Medl.

I 1914 blev der oprettet 17 nye Afdelinger og 6,423 nye Medlemmer kom til. I 1915 var Tilgangen 42 nye Afdelinger og 10,768 nye Medlemmer.

I de tre Aar er der saaledes oprettet 99 nye Fagforeninger, og der har været en Tilgang af 24,822 Medlemmer. Under de samvirkende Fagforbund er altsaa nu centraliseret ca. 132,000 org. Arbejdere.

Syernes Organisationsforhold. Paa sidste Generalforsamling oplystes, at Syernes Forbund havde besluttet at indtræde i Dansk Skræderforbund. En Del Vanskeligheder bragte dog Sagen til at trække i Langdrag. Omsider formede det sig saaledes, at Syernes Forbund maatte ophæves, da man ikke kunde faa løst Formands spørgsmaalet; men under Medvirkning af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg lykkedes det nu at naa til en planmæssig Bestræbelse for at samle de forskellige Afdelinger i Landet under Dansk Skræderforbund. Resultatet heraf har vist sig tilfredsstillende, og de fleste Afdelinger er tilsluttede Skræderforbundet.

Deltagelse i Møder. Det bliver efterhaanden vanskeliggere at naa til Enighed med Arbejdsgiverne i de enkelte Fag. Sagerne, baade store og smaa, gaar som Regel til Hovedorganisationerne. Arbejdsgiverforeningen har tvunget dette frem, fordi dens Ledelse vil have Indseende med alt, hvad Arbejdsgiverne foretager sig. Men som Følge heraf kommer Sagerne ofte ganske raa til Hovedorganisationerne, og der maa tilbringes Dage og Nætter i Arbejdsgiverforeningens Bygning med Behandlingen af dem. Endda fører disse Forhandlinger ofte ikke til noget; Arbejdsgiverne fremkommer nødigt med Tilbud, men opfordrer saa meget ivrigere Arbejderne til at slaa af paa deres Fordringer. Hyppigt opnaas derfor Resultaterne først paa Tomandshaand eller Sagerne gaar til Forligsmanden.

Forretningsudvalget har været repræsenteret ved 507 Møder, dels i Arbejdsgiverforeningen, dels hos Forligsmanden. Endvidere har Forretningsudvalget været repræsenteret ved 29 Forbunds-Kongresser, og det har siden sidste Generalforsamling afholdt 120 Møder.

Strejkende Medlemmer. De samvirkende Fagforbund har ydet Understøttelse til 16 Organisationer. Beløbs Størrelse er 302,031 Kr. Til Dækning af dette Beløb er der paalignet Organisationerne 3 Kr. 85 Øre for heltbetalende Medlemmer.

Finansielle Forhold. Paa sidste Generalforsamling blev det henstillet til Organisationerne at bringe deres

Strejkefond op til mindst 30 Kr. pr. Medlem. Denne Henstilling synes Organisationerne at have erindret; thi Beholdningen i Strejkefondene er forøget med ca. 2 Mill. Kr.

Forretningsudvalget. Da Centralarbejdsanvisningskontoret blev oprettet, blev Næstformanden i De samvirkende Fagforbund, P. Hvidtfeldt, udnævnt til Kontorchef i en af den nye Institutions Afdelinger. Forretningsudvalget konstituerede derefter med Repræsentantskabets Tilslutning Sekretær Otto Smith som Næstformand, Malerforbundets Formand, Rudolf Poulsen, er indtraadt i Forretningsudvalget. Taleren mindedes det sørgelige Tab ved R. P. Daugstrups Død. I Stedet for Daugstrup, der var valgt af Socialdemokratisk Forbund, valgtes Forretningsføreren for Typografforbundet Viggo Christensen.

Den faste Voldgiftsret. I den forløbne Periode har der været indbragt 76 Sager for Den faste Voldgiftsret. Sagerne berørte 19 Organisationer, af hvilke de 16 tilhører De samvirkende Fagforbund. Der afsagdes Kendelse i 50 Sager og opnaaedes Forlig i 16, medens 10 Sager bortfaldt. De samvirkende Fagforbund har givet skriftlige Indlæg i 50 Sager og har deltaget i 61 Møder.

Arbejdsgiverne vandt 26 og tabte 7 Sager. Arbejderne vandt 11 Sager og tabte 5 Sager. I en Sag frifandttes Parterne for hinandens Tiltale.

I Loven om Den faste Voldgiftsret er det bestemt, at Indenrigsministeren efter 5 Aars Forløb skal foranledige nedsat et Udvalg til at foretage Gennemsyn af Loven og eventuelt foreslaa Forandringer i Loven. I Henhold hertil er der ogsaa nedsat et Udvalg af Arbejdsgivere og Arbejdere. Den faste Voldgiftsrets Formand er Formand for ovennævnte Udvalg.

Arbejdsgiverforeningen har fremsat nogle Ændringsforslag, som tager Sigte paa et udvidet kollektivt Ansvar for Organisationerne. Dette har vi paa det bestemteste modsat os. Vore Bestræbelser gaar i modsat Retning.

Paa Grund af de omfattende Forhandlinger om Løn- og Arbejdsvilkaar er Forhandlingerne midlertidig indstillet.

Grænseforhold. Grænseudvalget har kun haft fire Sager til Behandling. Det har afsagt Kendelse i tre og mæglet i en Sag.

Forretningsudvalget har beskæftiget sig med ikke mindre end 23 Spørgsmaal vedrørende Uoverensstemmelser mellem Organisationerne og det er som Regel lykkedes ved Forhandling med Repræsentanter for de vedkommende Fag at faa Tvistighederne bilagt.

Landarbejderforbundet synes nu at have overvundet sine Børnesygdomme. Da det var lykkedes at overvinde den indre Splid, som trykkede Organisationsarbejdet, var en ny gunstigere Tid begyndt for Landarbejdernes faglige Sammenslutning. Forbundet havde paa sin Kongres i 1914 vedtaget at søge nærmere Tilslutning til den øvrige Arbejderbevægelse. Der blev derefter givet det socialdemokratiske Parti, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund Adgang til at vælge Repræsentanter ind i Landarbejdernes Hovedbestyrelse. Sekretær Hedebo var blevet

valgt af De samvirkende Fagforbund, og disse var sammen med Socialdemokratisk Forbund gaaet ind paa at udgive et Medlemsblad for Landarbejderne; dette Landarbejderblad var udkommet siden Juli 1915, og Organisationen er nu i stadig og glædelig Fremgang.

Tyendelovens Afskaffelse. Om dette Emne afholdtes et Møde den 13. August af Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Socialdemokratisk Forbund, Husassistenternes Forbund, Landarbejderforbundet og Socialdemokratisk Ungdomsforbund. Initiativet var taget af Husassistenternes Forbund, som paa sin Kongres 11. og 12. Juli havde drøftet Spørgsmaalet om Tyendelovens Afskaffelse og vedtaget at henvende sig til de øvrige ovennævnte Organisationer om Samarbejde i denne Sag.

Paa Mødet enedes man om følgende Fællesudtalelse:

»Mødet udtaler sin Tilslutning til det af Husassistenternes Forbund rejste Krav om Afskaffelse af Tyendeloven af 1854 og om Udvidelse og Forbedring af den bestaaende Arbejderbeskyttelseslovgivning, saa denne kommer til at yde fornødent Værn for saavel mandlige som kvindelige Arbejdere i den tjenende Stand, og navnlig for saadanne Arbejdere under 18 Aar.

Mødet henviser Sagen til den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe med Opfordring til enten at fremsætte Lovforslag i den angivne Retning eller foranledige, at der fremsættes et Regeringsforslag.«

Polske Arbejdere ved Landbruget. Indenrigsministeren har i April forrige Aar nedsat et Udvalg bestaaende af Arbejdsgivere og Arbejdere, som under Statens Medvirkning og paa dens Foranledning skal virke for, at der anvendes danske Arbejdere til Landbrugsarbejde i Stedet for fremmed Arbejdskraft.

De samvirkende Fagforbund er repræsenteret i Udvalget ved Formanden.

Arbejdsanvisningsdirektøren Jensen Sønderup er Udvalgets Formand.

Et Repræsentantskabsmøde i April f. A. tilsagde Udvalget sin kraftigste Støtte. Det lykkedes allerede sidste Sommer at skaffe et stort Antal danske Arbejdere til Roearbejde, og Forsøget synes at være faldet ganske godt ud. Der vil dog hengaa lang Tid, inden de ca. 12000 polske Arbejdere, hvoraf de fleste er Kvinder, kan erstattes med danske Arbejdere.

Lønbevægelsen. I den forløbne Periode har der været adskillige større Sammenstød med Arbejdsgiverforeningen. Der har saaledes været syv Lockout Situationer. I 1913 stilledes man 4 Gange overfor Trusel om Lockout. Det skete først i Anledning af Konflikter i Malerfaget og ved Murarbejdsmandsarbejdet i Provens; senere var det Tobaksindustrien, der var Anledningen, derefter Uoverensstemmelser ved københavnske Mørtelfabriker og i Skotøjsfaget, og fjerde Gang gjaldt det forskellige Arbejdsmandskonflikter.

Konflikten i Frihavnen, der begyndte i December 1913 og varede til ind i Juli 1914 og endelig Lockoutvarslet i Juli 1914 i Anledning af forskellige Konflikter, som dog blev løste umiddelbart efter den euro-

pæiske Krigs Udbrud i Begyndelsen af August samme Aar.

Der var indtil 1. Januar 1916 opnaaet Fordele for ca. 61,000 Medlemmer, og Arbejdstiden var blevet forkortet for ca. 5000 Medlemmer med ca. 20,000 Timer pr. Uge. Af Medlemmerne havde godt 8000 været i Strejke, medens 52,500 ikke havde været i Konflikt.

Krigens Virkninger. De samvirkende Fagforbund tog dels Initiativet til, ydede dels sin Medvirkning til at læmpe Krigens uheldige Indflydelse paa talrige sociale Forhold. Der var saaledes Bestræbelserne for at faa kommunale Arbejder i Gang, hvilket lykkedes i udstrakt Grad, endvidere Loven af 2. Oktober 1914, som udvider Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse og Understøttelsen til Enker, fremdeles de politiske og faglige Organisationers Indgriben i Maksimalprisforanstaltningerne og Virksomheden til Fremme af Dyrtidsloven af Decbr. 1915.

Endelig knyttedes hertil en Del Oplysninger om de internationale faglige Forbindelser, som bristede med Krigens Udbrud, men dog for Efterretningskorrespondancens Vedkommende tildels genoprettedes i Sommeren 1915. For at gøre, hvad muligt var for at vedligeholde den øvrige Forbindelse og Forstaaelse, havde vi herhjemme fra bl. a. udsendt en skriftlig Redegørelse over Forholdene i Danmark under Krigssituationen. Fra nogle Sider var det foreslaaet at flytte det internationale faglige Bureau til Schweiz, fra anden Side til Paris, men De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg havde modsat sig denne Tanke, da en saadan Flytning formentlig ikke kunde ventes at faa nogen Betydning. Med Landsorganisationen i Holland er der truffet den Ordning, at den besørger Korrespondancen med Lande, som Tyskland ikke kan komme i Forbindelse med.

Lønbevægelsen i 1916. Arbejdsgiverforeningen havde som bekendt maaget det saaledes, at de allerfleste Overenskomster kunde opsiges til Ophør i de første Maaneder af 1916. Spørgsmaalet om den eventuelle Situation blev allerede rejst paa Repræsentantskabsmødet i De samvirkende Fagforbund i April i Fjor, men da det endnu ikke var muligt at skaffe nogen Klarhed over Stillingen, udsattes Sagen til et ekstraordinært Repræsentantskabsmøde i September, og her billigedes det, at Organisationerne i Overensstemmelse med deres Interesse søgte Forhandlinger med Arbejdsgiverne, medens Repræsentantskabet iøvrigt forbeholdt sig sin Stilling.

Derefter fulgte Opsigelserne fra begge Sider, idet Arbejdsgiverforeningen sørgede for, at ingen Overenskomst, som kunde opsiges, forblev uopsagt. Saa kom Arbejdsgiverforeningens oftere omtalte Skrivelse til De samvirkende Fagforbund i Oktober i Fjor. Arbejdsgiverforeningen vilde ifølge denne »under ingen Omstændigheder gaa med til at bøde paa den forhaandenværende Dyrtid med Ændringer i Overenskomsterne«, hvorimod den kunde gaa med til et Dyrtidstillæg paa de lavere Lønninger.

Paa det derefter følgende Fællesmøde den 2. November foreslog Arbejdsgiverforeningen i Overensstemmelse hermed, at man lod de gamle Overenskom-

ster forlænge alene imod, at der ydedes en Dyrtidshjælp, om hvilken der kunde træffes nærmere Bestemmelse af et Fællesudvalg paa 10 Medlemmer, som Mødet skulde nedsætte. Arbejdernes Repræsentanter præciserede deres afvisende Stilling heroverfor i et Forslag om, at man skulde opfordre de forskellige interesserede Fags Repræsentanter til at træde sammen for ganske simpelt selv at søge at naa til Enighed paa sædvanlig Maade, uden at hindres heri ved nogen særlig Indgriben fra Hovedorganisationerne.

Fællesmødet bragte intet Resultat, men nu, da Standpunktet indenfor Arbejdernes Hovedorganisation var fastslaaet, begyndte Arbejderorganisationerne simpelt hen at virke i Overensstemmelse hermed, og det lykkedes ret hurtigt at bryde Arbejdsgiverforeningens Modstand.

De første større Forhandlinger blev optagne i Jærindustrien mellem dennes Arbejdsgiversammeslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. De førte til Overenskomster, ved hvilke det af Arbejdsgiverforeningen opstillede Program ganske blev forladt, idet omfattende Ændringer og overenskomstmæssigt fastslaaede Lønforhøjelser blev gennemførte. Overenskomsterne godkendtes af alle Organisationers kompetente Forsamlinger.

Efterhaanden gik det paa lignende Maade i Fag efter Fag, først i Tobaks- og Skotøjsindustrierne, derefter i andre. Dog indtraadte der, efter at de førstnævnte større Omraader var ordnede, en Standsning i Forhandlingerne. Arbejdsgiverne nægtede nemlig nu under de enkelte Sager at forhandle om andet end Dyrtidshjælp. Følgen blev 16 Strejkevarsler og 6 Strejker i Løbet af Januar og Februar. Saa fik vi det første store Lockoutvarsel, omfattende ca. 75,000 Arbejdere baade under De samvirkende Fagforbund og udenfor disse. Forligsmanden greb imidlertid ind, og tre Gange blev Lockouten, der skulde have været iværksat den 16. Februar, udsat, senest til den 1. Marts. Ogsaa nogle af de varslede Strejker udsattes. Forligsmandens meget energiske Bestræbelser førte omsider til et Resultat, og man var ude af den første større Konfliktsituation i Foraarets Lønbevægelse.

Det varede dog ikke længe, før Situationen atter blev sammentrængt og spændt. En hel Række uløste Sager kørte i Staa, og over 40 Strejkevarsler udsendtes. Under et enestaaende Højtryk forhandlede paany, og efter store Anstrengelser kom man igennem alle Sagerne undtagen de københavnske Murarbejdsmands og Snedkernes.

Nu indtraadte det tredie — og indtil de allersidste Dage verserende — Kampafsnit af Lønbevægelsen. Paany bebudede Arbejdsgiverne Lockout, denne Gang i to Tempi, der begge har beredt almindelig Overraskelse. Først kom den 4. April Varslet om Byggfags Lockouten, begrundet med Murarbejdsmandenes Strejke, og Jord- og Betonarbejdernes, Murer- og Tømrersvendenes Forhold i Provinsen samt Snedkerstrejken. Denne sidste gik dog straks efter i Orden; desuagtet faldt andet Varsel og derpaa den helt nye Lockouttrusel overfor Dansk Arbejdsmandsforbund.

Lockouten udsattes til efter Paaske, medens Tømmerkonflikten afsluttedes, og Forhandlingerne om Jord- og Betonarbejderne fortsattes; midt under disse kom dog det andet Varsel om den store Arbejdsmands-Lockout.

Trods Vanskelighederne er det lykkedes at naa til Enighed om nye Overenskomster for næsten alle i Lønbevægelsen inddragne Medlemmer indenfor De samvirkende Fagforbund. Der er indenfor disse sluttet nye Overenskomster for ialt 73,366 Medlemmer. Tilbage er der ca. 11,170 Medlemmer.

Det kan være vanskeligt at opgøre Resultatet ganske af den førte Lønbevægelse nu. Tillægene er en Del forskellige i de forskellige Fag. For vore henvendte 80,000 Medlemmer fra denne Lønbevægelse tør man dog maaske nok regne med en opnaaet Merindtægt af ca. 12 Mill. Kr. aarlig.

Kaster vi da Blikket tilbage paa de forløbne Aar, kan vi konstatere Fremgang paa alle Omraader. Medlemstallet er blevet betydelig forøget, Lønnen hævet med mange Millioner og Arbejdstiden forkortet for talrige Medlemmer. Dette er naaet paa et Tidspunkt, hvor de store Lande i Europa sukker under Krigen med dens Stagnation og dens Drab eller Lemlæstelse af Millioner af Mennesker.

Vi har vist Verden, at vi gennem vort Sammenhold har kunnet rydde selv de tungeste Sten af Vejen. Samlede er vi den Magt, som ogsaa i Fremtiden kan bringe Sejren hjem.

Til Slut en Tak til samtlige Forbunds Hovedbestyrelsesmedlemmer, Forretningsudvalget og mine Medarbejdere paa Kontoret for godt Samarbejde i den forløbne vanskelige Tid.

Hermed sluttede Formanden sin Beretning, og efter en Diskussion, hvori deltog en Række Talere, der i det store og hele udtalte sig anerkendende om Virksomheden, godkendtes denne enstemmig.

Punkt 2. Regnskaberne.

Godkendtes uden Omtale ogsaa enstemmig.

Punkt 3. Arbejdsløshedskassens Virksomhed

Indlededes af Medlem af Arbejdsløshedsnævnet, A. Johansen, der oplyste, at der endnu var ca. 20,000 organiserede Arbejdere, som ikke var forsikrede mod Arbejdsløshed.

I sidste Halvdel af Regnskabsaaret af 1914—15 var Udbetalingen af Understøttelser særlig stor som Følge af den ved Krigen forarsagede Arbejdsløshed.

Af Kassernes Indtægter var ca. 1,800,000 Kr. Medlemmernes Bidrag og 1,400,000 Kr. Stats- og Kommunaltilskud. Under ekstraordinære Tilstande ved Indkaldelsen til Sikringsstyrken var mange Medlemmer kontingentfri. Ministeriet havde imidlertid bestemt, at Staten ydede Bidrag til Kasserne for disse Medlemmer med et Beløb, der svarer til Halvdelen af det Beløb, de skulde have betalt, hvis de havde været udenfor Militærtjeneste. Taleren omtalte derefter udførligt enkelte Bestemmelser i den reviderede Arbejdsløshedskasselov, bl. a. Bestemmelsen om Oprettelse af Krigsfond. Omtalte Dyrtidslovene og pegede paa den Be-

tydning, det havde, at Kasserne havde faaet Lejlighed til at udbetale de af det offentlige bevilgede Beløb til de Arbejdsløse. Taleren erindrede om den vedtagne Lov om Arbejdsanvisning og omtalte de Bestræbelser, der var udfoldet for at oprette Fællesanvisningskontorer, som administreredes af Kasserne selv. Disse Bestræbelser havde ikke givet stort Resultat. Det Samarbejde, der er skabt med Centralarbejdsanvisningen, bør opretholdes, saa vi ikke skal miste Indflydelse paa Anvisningen.

De givne Oplysninger toges til Efterretning.

Punkt 4. Spørgsmaal om Opførelse af en Fagforeningsbygning i København.

Formanden, Carl F. Madsen, mindede om de Beslutninger, der tidligere var truffet angaaende denne Sag. Naar man paa en Generalforsamling havde vedtaget at fremme Sagen, medens en anden Generalforsamling havde henlagt denne, var den sidste Beslutning taget, fordi der var rejst Krav om at knytte Herberge for tilrejsende Arbejdssøgende til Fagforeningshuset. Opførelsen af et Herberge var ikke en Opgave, der paahvilede De samvirkende Fagforbund. Paa Grund af Pladsforholdene i de nuværende Lokaler var det absolut nødvendigt snarest at skaffe D. s. F. andre Kontorlokaler. Omtalte udførligt de Overvejelser, der havde fundet Sted angaaende enten Køb af en Ejendom eller Leje af Lokaler hos en privat Husejer. anbefalede et af Forretningsudvalget stillet Forslag, der bemyndigede til at erhverve eller lade opføre en passende Bygning, samt til at lade udskrive de dertil fornødne Midler.

Det af Forretningsudvalget stillede Forslag kunde ikke fuldt ud tiltrædes, men der vedtoges vedrørende denne Sag følgende

Resolution:

»Generalforsamlingen bemyndiger Forretningsudvalget til om fornødent at erhverve eller lade opføre en Bygning i København og til at udskrive de dertil nødvendige Bidrag i Organisationerne med lige store Beløb, begrænset efter Hensyn til den Sum, som en saadan Bygning maatte koste, og efter at indhentede Beregninger med Sagkyndiges Bistand, ledsagede af Tegninger og Overslag, er godkendt af et Repræsentantskabsmøde.«

Punkt 5. Arbejderskolen.

Th. Stauning mindede ved at erindre om det Arbejde, der hidtil var udført fra Arbejderpartiets Side for at uddanne politiske og faglige saavel som journalistiske Medarbejdere indenfor Arbejderpartiets Lederkreds, og han paapegede tillige de Vanskeligheder, der havde været forbundet med en saadan Uddannelse, ikke mindst naar der var Tale om at skaffe Lærerkæfter. Spørgsmaalet om Oprettelse af en Arbejderskole var derfor drøftet indenfor et Fællesudvalg af Partimænd, der dels repræsenterede politiske og faglige Organisationer og dels Lærerstand.

Mange Undersøgelser angaaende Partiskoler i Ind-

og Udland var foretaget, og Overvejelser om den heldigste Fremgangsmaade, naar der var Tale om vore hjemlige Forhold, var foretaget.

Udvalget havde derefter gjort følgende Indstilling til Partikongressen i 1915:

»Kongressen beslutter at opfordre Partiets Bestyrelse og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg til at vælge Medlemmer til et Fællesudvalg, der atter kan tiltrædes af Repræsentanter for andre Institutioner, som maatte have Interesse i Oplysningsarbejdet (Læseselskab, Arkiv m. fl.) Det saaledes dannede Fællesudvalg forestaar Arbejdet med Tilvejebringelse af Midler til Oplysningsarbejdet, og iværksætter iøvrigt de Arbejder, som Kongressen hermed beslutter:

1) Der udstedes Anmodning til samtlige til Arbejderpartiet hørende faglige, politiske og kooperative Organisationer om at yde et Bidrag af 10 Øre pr. Medlem aarlig, foreløbig til næste ordinære Kongres, til Arbejderskole-Fonden.

De samvirkende Fagforbunds anbefaling for Sagen søges, og Kongressen giver sin anbefaling til politiske Organisationer.

Arbejderskolefonden anbringes til Forrentning. Renterne og om fornødent mindre Dele af Kapitalen kan anvendes til Skole- og Foretagsvirksomhed, medens Hovedsummen iøvrigt skal tjene til Grundfond for den Skolevirksomhed, der senere skal iværksættes.

2) Der etableres, saa snart som Forholdene tillader det, en Aftenskole i København for unge Arbejdere, henviste af Organisationerne, samt i Tilslutning dertil en Foretagsvirksomhed.

3) Der optages en Forhandling med Arbejder-Højskolen i Esbjerg med det Formaal eventuelt at knytte denne Skole som almendannende Institution til Partiet.

5) Fællesudvalget udarbejder Plan til en Arbejderskole med Dagundervisning, eventuelt anlagt saaledes, at den kan søge Statens Støtte i Henhold til Højskoleloven. Planen fremsættes, naar Midler og øvrige Betingelser skønnes at være til Stede.»

Taleren anbefalede paa Forretningsudvalgets Vegne og med Repræsentantskabets Tilslutning følgende

Resolution:

»De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling 1916 tiltræder den Beslutning, den socialdemokratiske Partikongres i 1915 har truffet angaaende Oprettelsen af Arbejder-Højskoler, og bemyndiger Forretningsudvalget til at arbejde videre paa Sagen paa det vedtagne Grundlag.«

Forretningsudvalgets Forslag vedtoges med alle Stemmer mod 3.

En Anmodning fra Arbejderskolen i Esbjerg om et Tilskud paa 3 a 5,000 Kr., henvistes til Behandling i det kommende Udvalg.

Punkt 6. Regler for Behandling af faglig Strid i kooperative Foretagender.

Paa Forretningsudvalgets Vegne anbefalede Formanden et Forslag til saadanne Regler. Disse var tiltraadt af samtlige Organisationer, og af de kooperative Foretagender.

Bagernes Forbund havde dog ikke tiltraadt Reglerne.

Reglerne er med de fornødne Ændringer de samme, som er gældende mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne.

Punkt 7. Lønningerne.

Efter at disse var fastsat, behandledes Dagsordenen.

Punkt 8. Valg.

Uden Afstemning genvalgtes som Formand Carl F. Madsen. Til Næstformand og Sekretær genvalgtes Otto Smith. Endvidere genvalgtes som Sekretær Peder Heдебol og som Kasserer E. Svendsen.

Som Medlemmer af Forretningsudvalget valgtes:

Vor Forbundsformand M. C. Lyngsie med 251 St.,

Skræder Will. P. Arup med 207 St.,

Smed J. A. Hansen med 207 St.,

Tobaksarbejder Alf. Christiansen med 205 St.,

Fru Sofie Rasmussen med 193 St.,

Snedker Martin Petersen med 191 St.,

Former Arnold Nielsen med 182 St.

og Maler Rudolf Poulsen med 171 St.

Suppleanter blev: Tapetserer J. P. Jønson, Slagter Vald. Hartmann, Træindustriarbejder V. S. Petersen og Bager Z. Friis.

Revisionskomiteen kom til at bestaa af Tobaksarbejder Vilh. Nygaard, Typograf Laur. Jensen og Smed Niels Lundby.

Til Grænseudvalget valgtes følgende:

Smed J. A. Hansen, Former Arnold Nielsen, Typograf Viggo Christensen, Formanden for vor Arbejdsløshedskasse, Johs. Nielsen, og Bager J. P. Nielsen.

Efter at Gæsterne havde takket for Samværet, sluttede Dirigenten, Vilh. Nygaard, Generalforsamlingen med at udtale Haabet om, at den uheldige Krig snart maatte afsluttes og Arbejdernes internationale Samarbejde genoprettes.

Ungsocialisterne og Fagbevægelsen i Sverrig.

Rummel for Generalstrejke.

Efterstaaende gengiver vi en Artikel, som vor Broderorganisationes Fagblad, »Grovarbetaren«, har indeholdt, og hvori der trækkes nogle gode, gamle Organisationslinier og -Principper op, og samtidig anstilles nogle nøgterne Betragtninger over de mulige Følger af Splittelsesbevægelsen og overfor selve denne Bevægelse indenfor Arbejderpartiet.

Artiklen er saalydende:

»Den, som har deltaget i Arbejderorganisationernes Virksomhed i et Tiaar har udentvivl lagt Mærke til den Forandring, der er foregaaet med Hensyn til

Spørgsmaalet om vort indre Arbejde. Vi erindrer vel nok, hvordan vi paa vore Fagforeningers eller andre Organisationers Møder kæmpede og stred mod hverandre i det ene eller det andet Spørgsmaal, men imod Fjenden viste Fronten sig altid ubrutt. Det faldt aldrig nogen af Minoriteten ind at rakke Majoriteten offentligt ned i Tale eller Skrift. Indre Anliggender behandlede altid indenfor Organisationen. Dette har været vor Bevægelses Styrke, Organisationens A til Ø, og forøvrigt en Grundbetingelse for Bevægelsens videre Udvikling frem til det, den er i Dag.

Man kan derfor ikke frigøre sig for en vis Beklemthed, naar man ser, hvorledes man nu paa alle Maader søger at splitte vor Bevægelse, og da først og fremmest ved at mistænkeliggøre Organisationernes ledende Mænd — de samme Personer, som vi selv har valgt til disse Stillingen.

Saa længe disse Splittelsesbestræbelser holdt sig indenfor den politiske Organisations Ramme, har der ikke været Anledning til at beskæftige sig med Sagen i de faglige Organer, men visse Foreteelser fornylig har medført, at det maaske kun er et Tidsspørgsmaal, hvornaar man fra den Side gør Forsøg paa at tage Ledelsen indenfor Fagforeningsbevægelsen. Men nogle selvbestaltede Ledere har Sveriges fagligt organiserede Arbejdere aldrig tolereret.

Betragter man nu disse Opløsningstendenser, vil man opdage, at de har faaet deres Hjemstedsret i Organisationerne paa samme Tidspunkt som visse borgerlige Elementer er optaget deri. Det er ogsaa Forklaringen paa, at Fagforeningsbevægelsen hidtil har været uberrørt deraf; thi indenfor denne har de intet at skaffe. Heldigvis! Thi det er en Kendsgerning, at man indenfor de Kredse aldrig vil kunne forstaa Solidaritetens Bud i samme Udstrækning som i Arbejderklassen. Og med fager Tale kommer man jo ikke langt.

Som bekendt tilstillede Socialdemokratisk Ungdomsforbund fornylig sine Klubber et hemmeligt Cirkulære, hvori der blev indbudt til Afholdelsen af en ekstra Kongres med Spørgsmaalet om Iværksættelse af Generalstrejke i Tilfælde af Krigsudbrud paa Dagsordenen. Ungdomsforbundet har selvfølgelig Ret til at holde Kongres, naar det lyster; men i det paagældende Cirkulære opfordredes Klublederne til at agitere indenfor Fagforeningerne, Fællesorganisationerne og de politiske Foreninger for Tilslutning til Kongressen.

Og hvorfor?

Jo, Partiledelsen og Ledelsen for den faglige Landsorganisation har nemlig paa Forslag af Ungdomsforbundet behandlet Spørgsmaalet og henlagt Sagen i Tiden før Cirkulærets Fremkomst, og senere afvist Spørgsmaalet. Og da Arbejderbevægelsens øverste Ledelse nu ikke har anset det for hensigtsmæssigt at holde Kongres om Sagen paa det paagældende Tidspunkt, har Ungdomsforbundets Centralledelse under megen Brask og Bram sammenkaldt til Kongres for at varetage de stakkels vildledte Arbejders Interesser. Den som tror at slige Hensyn har været de afgørende, har dog nok taget grundigt fejl. Man kan nemlig, naar man læser Referatet af Kongressens Forhandlinger, ikke undgåa at lægge Mærke til, at Hovedvægten er

lagt paa at fremstille Arbejderbevægelsens Ledelse i et saa ufordelagtigt Lys som mulig. Og da forstaa man Hensigten.

Med Forspillet til denne Kongres er en ny Epoke indtraadt i Arbejderbevægelsens Historie. Og det er, hvorvidt en Organisation har Ret til at sammenkalde en anden Organisations Medlemmer til Møde, naar Bestyrelsen for den førstnævnte vægrer sig ved at gøre det. Man tænke sig f. Eks. at Grubearbejderforbundets Styrelse sammenkaldte til en Kongres som den ansvarlige Ledelse for Landsorganisationen havde vægret sig ved at sammenkalde. Eller at Partistyrelsen tog sig for at sammenkalde Ungdomsforbundets Klubber til Kongres. Mon man alligevel vilde synes, at det var loyalt? Eller om Papirarbejdernes Organisation behagede at sammenkalde vort Forbunds Medlemmer til Kongres. Alene denne Tanke synes ganske absurd. Det hed ganske vist i Cirkulæret, at man kun skulde søge at interessere andre Organisationer for at sende Repræsentanter, men den virkelige Mening er let gennemskuelig. Og selv med Anvendelsen af al Verdens Prokuratorkneb bliver Anretningen ikke paa nogen Maade mere smagfuld.

Men hvad har nu denne stort anlagte »Arbejderkongres« udrettet?

Jo, de har i hele to Dage diskuteret, hvorvidt Generalstrejken kunde anvendes som Middel mod Sverrigs Indblanding i Krigen. Man tør vel formode, at alle de forsamlede ved Afskedens Stund har været enige om, at de af denne diskuterede og mulig vedtagne Foranstaltninger er af saa stor Betydning, saa en Krig med Sverrig herefter er umulig.

For alle os andre, som ikke kan se Sagen fuld saa enkel, staar Spørgsmaalet derimod fremdeles uløst. Og dertil kommer, at man ganske afgjort ikke har gavnnet Fredssagen det bitterste med Spektakel. For at bevise, at Arbejderklassen er fredsvenlig, behøver man virkelig ikke at holde Kongres.

Men lad os for Alvor overveje om en Generalstrejke efterfulgt af Vægning mod Mobilisering er gennemførligt i vort Land. Skal Strejken faa nogen Betydning fordres det selvfølgelig først og fremmest, at Kommunikationsarbejderne deltager. Jernbanepersonalet behøver, som bekendt, ikke at møde ved almindelig Mobilisering. Det ligger derfor nær at tænke, at de ikke vil risikere deres Liv ved at deltage i en Mobiliseringsstrejke. Egoismen er som bekendt ikke saa lille i vort Folk. Og hvorledes skulde de Hundredetusinde Landarbejdere, som ikke paa nogen Maade er organiserede, stille sig. Og hvordan skulde de, man almindeligvis kalder de intellektuelle, stille sig? Det behøver man ikke at spekulere over. Resultatet vilde sikkert blive, at de, der deltog i Strejken, blev Ofre for de ikke strejkendes Kugler.

Og saa melder det Spørgsmaal sig vel af sig selv: Er det bedre at lade sig skyde ned af Landets egne Undersaatter end af en fremmed Magts? For min Ringhed staar det klart, at paa den Maade var intet vundet.

Man har sagt, at Erfaringerne fra Generalstrejken i 1909 ikke har Betydning naar der er Tale om Gene-

ralstrejke mod Krigen, thi den Gang gjaldt det økonomiske Interesser. Det kan være rigtigt. Men Risikoen at blive skudt som Desertør fandtes ikke den Gang, og den maa være blind, der ikke kan se hvor langt eller hvor kort Solidariteten vil række, naar det saaledes gælder.

Og hvorledes var det med Iværksættelsen af Strejken den Gang? Ja, da fulgte vi en bestemt Parole, som udgik fra Hovedledelsen. I det Stykke taaler Hr. Høglunds (Ungdomsforbundets Leder. Red.) Strejke og Strejken i 1909 ingen Sammenligning.

Saa siger man, at Generalstrejken mod Krigen skulde være forbi efter to—tre Dages Forløb og ikke som i 1909 strække sig over mange Uger.

Ja, men saadan ræsonnerede man jo ogsaa i 1909. Nej, hvorledes en Strejke forløber, kan man ikke forudsige, man kan kun antage. Der findes en god gammel Regel, der siger, at man ikke kan komme Udviklingen i Forkøbet, og derfor er det vanskeligt paa Forhaand at tage Beslutning om, hvorledes man skal stille sig ved eventuelt Krigsudbrud. Kommer Krigen oprulles Situationerne sikkert af sig selv, og hvert Individ maa selv handle. Derfor er en Generalstrejke mod Krigen overordentlig svær at organisere, men det er maaske endnu værre at planlægge den. Det lader ogsaa til, at den afholdte Kongres har været ganske paa det rene hermed. Man mærker nemlig ikke Spor af noget positivt derfra, Kongressen efterlader sig intet andet end et Slags Fredsmanifest og saa en Udtalelse om Nødvendigheden af ny Kongres. Med Henblik herpaa valgtes en Slags Overhøjhed, der sammen med Ungdomsforbundets Centralledelse skal sammenkalde til en saadan ny Kongres, hvis det formenes at være hensigtsmæssigt.

Dette var altsaa kun Indledningen til den Særpolitik, som nu skal fortsættes. Hvorlænge skal Arbejderklassen tolerere dette Splittelsesarbejde? Det er sandelig paa høje Tid, at man faar Øjnene op og faar gjort sig det klart, hvad det er, der gaar for sig.

Meget, meget mere skulde kunne føjes til foranstaaende, men det vilde sikkert lægge Beslag paa al for megen Plads, hvis Spørgsmaalet skulde udvikles nærmere. Men vi skal stadig og blot erindre, at vor Organisations Styrke udadtil var, er og bliver — Enighed og Solidaritet i vor Opræden. Samlede staar vi, splittede falder vi.

En Pligt.

Det er af alle Arbejdere anerkendt som en Pligt at tilhøre Fagforeningen, men det er ikke mindre en Pligt at tilhøre den politiske Organisation, med hvis Bistand betydelige Resultater opnaas for Arbejderklassen.

De socialdemokratiske Foreninger er Arbejderklassens politiske Organisationer, og navnlig i de Tider, vi nu gennemlever, har vi erfaret, af hvilken Betydning Socialdemokratiets Arbejde er for den arbejdende Befolkning, og i hvilken Grad der tiltræn-

ges stærke politiske Organisationer til at føre Kampen imod Kapitalmagten.

Den faglige Kamp for bedre Livsvilkaar kan ikke alene føre os til Maalet; kun ogsaa gennem politisk Arbejde er der Mulighed for helt og fuldt at opnaa den økonomiske uafhængige Stilling, der tilkommer den, der arbejder.

Ved den nye Grundlov aabnes store Muligheder for det arbejdende Folk; ved den almindelige Valgrets Hjælp kan den politiske Magt nu erobres og økonomisk Frigørelse for Arbejderklassen gennemføres.

Men bag Repræsentanterne paa Rigsdag og i Kommunalbestyrelse maa staa stærke politiske Organisationer, og for at dette kan blive Tilfældet, maa Fagforeningsmedlemmer erkende deres Pligt og indmelde sig i den politiske Organisation, hvortil de hører.

Vi bringer nedenfor en Fortegnelse over de socialdemokratiske Foreningers Adresse i København-Frederiksberg, hvor Indmeldelser modtages, og oplyser, at Kontingentet er 50 Øre for Mænd, 25 Øre for Kvinder pr. Kvartal.

1. Kreds: Maalerkontrollør H. P. Løvstad, Sdr. Boulevard 26, 4.
  2. — Lygtetænder F. V. Schrøder, Hallandsg. 6, 4.
  3. — Arbejdsmand H. P. Sørensen, Turesensg. 25, 1.
  4. — Formand Carl Brandt, Ryesgade 41, G, 4.
  5. — Stølemager Fr. Jensen, Blaagaardsg. 4 a, 4.
  6. — Inkassator C. Jacobsen, Livjægergade 25, 3.
  7. — Garver C. P. Christensen, Adelgade 17 b, 5.
  8. — Snedker N. P. Hansen, Fredericiag. 49 a, 1.
  9. — Karetmager J. V. Hansen, Kirkegaardsvej 47, 1.
  10. — Fabrikarb. Chr. Hansen, Hobrog. 7, St. tv.
  11. — Lygtetænder Carl Kirkegaard, Jagtvej 79, 4.
  12. — (østlige Del): Assistent P. M. Andersen, Husumgade 7, 4.
  - » — (vestlige Del): Tømremester L. Christensen, Degnemose Alle, 86, Brh.
  - » — » Overtelegrafist Chr. Møller, Aalekistevej 232, Vanløse.
  13. — Lygtetænder A. Eriksen, Valdemarsg. 43, 3.
  14. — (østlige Del — Vesterbro): Bryggeriarbejder J. Madsen, Vesterbrogade 127 e, 1.
  - » — (vestlige Del — Valby): Antikvarboghandler Andersen-Larsen, Langgade 6, Valby.
  15. — (vestlige Del — Utterslev): Smed H. Karlsson, Lille Frederiksborgvej 24.
  - » — (østlige Del — Strandvejskvarteret): Arbejdsmand N. Falk, Vald. Holmersg. 42, 1.
- Frederiksberg 1. Kreds: Lygtetænder K. Nielsen, Niels Ebbesensvej 11, 2.
- 2. Kreds: Inkassator W. Jersie, Nye-landsvej 61, St.
- 3. Kreds: Skatteopkræver P. Jørgensen, Grundtvigs Sidevej 2, 1.

I vort Forbunds Hovedledelse.

SAMLET HOVEDBESTYRELSESMØDE

den 23. Februar 1916.

Dagsorden:

1. Jernindustriens Forhold.
2. Den almindelige Situation.

Dirigent: Jens Larsen.

(Referatets Fortsættelse.)

J. L a r s e n imødegik Drejer m. H. t., hvad der var sket før og under de sidste Forhandlinger hos Forligsmanden. Drejers Gengivelse af Forholdet med Middelfart er heller ikke helt rigtigt. Denne Overenskomst har altid været afsluttet mellem Jernindustrien og os. Og saa Løfteparagraffen kunde sikkert benyttes her.

Pegede paa, hvad der kunde ske, hvis vi tog Kampen og skulde kræve Understøttelse andre Steder fra.

Vi maatte ogsaa sørge for at have Kræfter til at øve et Pres paa Arbejdsgiverne i Sagerne om Teglværk og Cement. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Treholdsdrift erindrede Larsen om, at Papirindustriarbejderne havde gaaet ind paa at slutte Overenskomst, uden at faa dette indført.

Vi maa til 1918 søge at faa Arbejderne samlet til stærkere Modstand mod de 5-aarige Overenskomster. Imødegik Tanken om en Udvidelse til Storkampe.

Sluttede med at sige, at han troede, at dette Forslag var daarligere for Provinserne, men det gav flere Penge, og navnlig efter Delegeretmødet mente han, det burde anbefales. Dog maatte selvfølgelig Hovedbestyrelsen bestemme, hvad der skal være Hovedbestyrelsens Stilling.

H a n s N i e l s e n: Vi hænger paa den i denne Sag. Og hvis Delegeretmødet forkaster dette Forslag, vilde han ikke være ked deraf.

Om Tredelingen af Arbejdstiden for Cementarbejderne udtalte han sig meget kraftigt — vi maa holde fast her, saa kan vi nok gennemføre det, lige saa vel som vi kunde for Oliefabrikerne.

Cementindustriens Sag maa fremmes, selv om vi her skal gribe til uprøvede Midler. Her maa vi af Hensyn til vore Medlemmer ikke give tabt.

Det, der er budt os, er det meste, der overhovedet er budt, men det er for lidt i Forhold til de Forhaabninger, der er vakt hos vore Medlemmer.

F o r m a n d e n: Hovedbestyrelsen er jo ikke vant til, at vi kommer med en Sag, hvori der er naaet noget, og saa giver os til at fortælle, hvor skidt det er.

Vi i Hovedbestyrelsen har altid i det store og hele formaaget at bringe saa meget som muligt ud af de foreliggende Sager og bevare vor Kraft til de andre Sager, der kommer efter.

Fra 1905 til 1916 har vi kæmpet for Støberiarbejdsmændene og kæmpet paa bedste Maade. I de 11 Aar har vi naaet en Stigning paa 6 Øre paa Minimallønnen. Nu kommer vi med en 2-aa rig Overenskomst, der giver 7,6 Øre, foruden hvad der er opnaaet paa Specialistillæggets Omraade.

Naar vi sammenligner det, der er naaet paa denne 2-aa rige Overenskomst, med hvad der er naaet i de

11 Aar, har vi ikke Lov til at sige, at dette intet er værd.

At der er givet en Del som Dyrtidstillæg har vi jo hele Tiden været indforstaaet med, og Tillægget skal jo være lige saa længe som Overenskomsten gælder. Og saalænge denne Overenskomst varer, er de 41,6 Øre det mindste der kan bydes en Støberiarbejdsmand.

Er Forholdene ikke saaledes, at alle andre har nøjedes med mindre end vi har faaet, og derved gjort Vanskelighederne større for os. Alligevel er der her præsteret et Stykke Organisationsarbejde, der er det bedste der er gjort, saa længe vor Organisation har bestaaet, naar vi ser paa, at det er en Landsoverenskomst og paa de foreliggende særlige Forhold.

Det Synspunkt, hvorunder vi bedømmer Sagen, maa være det: Kan vi foretage noget for at fremskaffe noget bedre?

Der er ikke anvist anden Vej hertil end, at Delegeretmødet ikke skulde have vedtaget Forslaget eller at en reel Forkastelse havde været bedre end den forbeholdne Vedtagelse.

Formanden troede ikke, dette var rigtigt og mente, at det, der ligger paa Bordet idag beviser, at der er handlet rigtigt.

Hvis vi nu indtager det Standpunkt at sige til Støberiarbejdsmændene, at vi tror der kan skaffes mere ved at forkaste Forslaget, vil Delegeretmødet følge det. Resultatet vil blive, at Lockouten træder i Kraft paa Lørdag Aften, og derved har vi i Virkeligheden ekspederet alle de af vore Medlemmer, der har Lønkrav fremme og kan være Tale om, ind i Suppen.

Naar saa Regering, Forligsmand og den offentlige Mening vendes mod os, tror saa nogen, at der kan aftvinges Jernfabrikanterne mere? Vi vilde faa alt imod os og Pressen lukket for os. Under saadanne Forhold kan vi ikke fremtvinge mere.

Kom saa virkelig Jernindustrien og bød noget, var vi jo — grundet paa den spildte Tid — nødt til at kræve vore andre Sager ført frem til Forhandling og Afgørelse samtidig, og derved selv opretholde Lockoutsituationen.

Under dette Pres vilde der blive os paatvungen en Generalordning og derved vilde vore Medlemmers og Afdelingers Chancer blive spolerede. Derfor bør vi sige, at da der nu er bragt det mest mulige ud af denne Sag, bør vi slutte den og se at faa Luft til at faa det mest mulige ud af de mange Hundrede Sager, der kommer efter.

Hvis vi skaber en Situation, som den omtalte, vilde dette være Topmaal af Vanvid og en Mangel paa Ansvarstølse overfor vore 20,000 andre Kammerater. Af Hensyn til alt dette skal vi tage det foreliggende.

J. P. J o h a n s e n kunde ikke slutte sig til det foreliggende Forslag. Blev det vedtaget, vilde han paa Delegeretmødet tie stille, naar det blev anbefalet; — troede, at Grunden er, at der hos en Del af Hovedbestyrelsen er Frygt for, at vi ikke kan faa vore Medlemmer til at betale Ekstrabidrag.

Taleren troede, at Forholdet var ganske modsat.

Hvis vi bliver ved at bøje af, kan der let ske en Spaltning blandt Arbejdsmændene.

Chr. Mikkelsen, Svendborg: Støberiarbejderne i Svendborg var godt tilfreds med det tidligere foreliggende Forslag, og ved den sidste Forandring var der rettet paa den eneste Anke, der har været fremset. Hos Arbejdsmændene i Almindelighed var der ikke Lyst til at tage en Storkamp. Kunde derfor anbefale Forslaget.

Drejer replicerede til Formanden, fastholdt at vi ikke havde udnyttet Chancerne tilstrækkeligt og at han ikke kunde være med til at anbefale det foreliggende. Kunde heller ikke erkende, at han, hvis Flertallet paa Hovedbestyrelsesmødet vedtog at modtage Forslaget, var pligtig at være med at anbefale Forslaget paa Delegeretmødet.

P. Mikkelsen imødegik Formanden. Troede slet ikke paa, at vi fik fri Bane for vore andre Sager, naar vi sluttede Fred her. Omtalte udførligt den Taktik, der var fulgt i denne Lønkampagne, og mente at det havde været klogere, om vi havde været tidligere fremme.

Som Forslaget ligger nu, maa vi huske, at vi ikke blot har lavtlønnede Brancher tilbage, der er ogsaa Brancher, der er højere oppe, og for dem vil det blive vanskeligere at skaffe et antageligt Tillæg.

Det har altid været Tilfældet inden for Hovedbestyrelsen, at naar man har taget en Beslutning her, hjælper vi loyalt ad at føre den ud i Livet, saaledes maa det ogsaa være i Fremtiden, og det maa gælde begge Sider i Hovedbestyrelsen.

P. Johansen henviste til sine Udtalelser paa sidste Delegeretmøde. Den sidst skete Forhøjelse vilde gavne ca. 35 pCt. af de københavnske Støberiarbejdsmænd. Mente vi skulde anbefale Forslaget overfor Delegeretmødet.

Jens Larsen imødegik forskellige Udtalelser fra de, der ikke ønskede Forslaget vedtaget og anbefalede at tilraade Delegeretmødet at tage Forslaget.

Soph. Mortensen replicerede til Hans Nielsen, J. P. Johansen og Drejer. Kunde ikke forstaa, at de, der havde været med ved Forhandlingerne, kunde mene, at der kunde være naaet mere ved at tage Lockouten. Anbefalede Forslaget.

J. P. Johansen beklagede, at Hovedbestyrelsen ikke var indkaldt forinden sidste Delegeretmøde. Replicerede til Soph. Mortensen.

Drejer mente ikke, der blandt Medlemmerne var Stemning for at tage Forslaget.

Formanden: Debatten viser, at det er nødvendigt at gaa i Detailler, og da vi ikke kan være her længere end til Kl. 8, maa vi fortsætte i Morgen.

Chr. Mikkelsen, P. Johansen og P. Mikkelsen havde Ordet for korte Bemærkninger.

Mødet hævet Kl. 8.

Mødet genaabnet Fredag Morgen Kl. 9.

Formanden udtalte efter en Indledning om den alvorlige Situation og om, at man som Følge af Ansvarret maa lade sig overbevise, naar der fremføres reel Begrundelse for andre Standpunkter:

Der er sagt, at naar vi er færdig med denne Sag og vi kommer med vore andre Sager, faar vi alligevel en ny Lockout, og derfor er der ingen Grund til at undgaa denne Lockout.

Saadan har man ikke Lov at ræsonnere, thi saa maatte man jo al Tid sige, at vi altid skal tage enhver Strid, fordi der altid kommer andre Kampe. Dertil kommer, at netop vi i vort Forbund er mere interesseret end nogen anden Organisation i, at vore Sager bliver taget portionsvis, og naar man forfægter det modsatte, gør det ogsaa paa mig Indtryk af at komme fra Folk, der ikke før har været med i Ledelsen af en stor Lønkamp.

Det er jo netop at stille Arbejdsgiverforeningen i en vanskelig Situation, naar man nøder den til, trods det Ansvar, der fremkaldes af den særlige Situation iaar, at gentage dens Lockoutvarsler.

Der er kritiseret over Støbetillæggets Bortfalden til Fordel for det udvidede Dyrtidstillæg. Men Kritiken mod det tidligere Forslag var jo netop rettet mod, at de mellemstore Lønninger fik for lidt, derfor maatte man jo bestræbe sig for at faa rettet paa dette Punkt.

Drejer kritiserede, at Middelfart-Overenskomsten nu skulde gaa med, og hævdede, at nu kunde Industriherrerne rundt om komme og forlange det samme. Men det er jo ganske forkert, — det der fornyes er jo kun det, Drejer selv for 2 Aar siden er gaaet ind paa.

P. Mikkelsen har sagt, at der ved denne Sag er skabt en uheldig Præcedens. Er det da et uheldigt Præcedens at faa Minimallønnen i Jærnindustrien forhøjet med 7½ Øre. Det vil tværtimod kunne virke befrugtende paa andre Forhold, f. Eks. i Teglværksindustrien.

Drejer har sagt, at vi alt for ofte bøjede af for Arbejdsgivernes Lockouttrusler. Heroverfor maa vi have Lov til at gøre opmærksom paa, at ingen Organisation har staaet saa stejlt og spillet saa højt Spil under Lockoutsituationer som vi.

Ligeledes mener Drejer, at vi skulde have forkastet Forslaget paa Delegeretmødet, i Stedet for at vedtage det med Forbeholdet, men Kendsgerningerne har vist, at vi har handlet rigtigt. Vi har netop hindret Arbejdsgiverforeningen i at benytte denne Lockout overfor nye Sager eventuelt ved Hjælp af stadige Udsættelser, og selv nu da Skræderne har forkastet Forslaget, har jeg Tro til, at vi kan faa Forligsmanden til at lægge saa stærkt Pres paa Arbejdsgiverne, at de alligevel maa aflyse Lockouten, hvis vi vedtager.

Jeg forstaaer ikke Hans Nielsens Foragt for den offentlige Mening — han maa jo selv have Erfaring for hvad det vil sige at staa med hele den offentlige Mening imod sig.

Formanden udviklede nærmere, hvilken Følge Presens Stilling kunde faa under denne Sag.

Drejer troede ikke, at vore andre 2—300 Sager fik bedre Kaar, fordi vi faar dette Lockoutgespænst ud af Verden. Men hvis vi ikke faar denne Situation løst, faar vi jo alle disse Sager ind i Situationen, og hvor skal vi saa kunne faa disse Sager ordnet til vore Medlemmers Fordel?

Man paastaar, at en senere Lockoutsituation ogsaa

vil vende Stemningen imod os. Vi har jo selv forberedt Offentligheden paa, at der kommer flere Sager, og det skal vi nok siden vide at benytte.

Det har ikke været galt, at vi holdt vore Sager tilbage. Vi har haft Nytte deraf.

Kritikken har Ret i, at det Forslag, der ligger, ikke er godt nok, men der er ogsaa paastaet, at det kunde være blevet bedre.

Man bør da erindre, at det, vi har naaet, er, at vi har faaet hævet Provinsens Minimalløn fra 34 til 41,6 Øre og hertil kommer de Speciallstillæg, der fra København udvides til Provinserne, hvad der i visse Tilfælde vil bringe den op paa 44,6 Øre. Det er et saa stort Spring, at der skal gode Grunde til for at faa os til at tro, at der kunde naas mere. Baade denne Industris Hovedfag og Arbejderne i andre Industrier har jo maattet nøjes med mindre. Smedene har Jernindustrien Lov til at byde 37 Øre pr. Time for Nyudlærte og 41 Øre for ældre Svende; men de har ikke Lov til at byde en Arbejdsmand mindre end 41,6 Øre i Provinsen og 42,6 i København.

Det er fremført, at vi ikke maa se denne Overenskomst i Belysning af 2 Aar; men at vi i 1918 sikkert vil komme til at slaas med Spørgsmaalet om, at den fortsat skal gælde i 5 Aar, og at Stillingen til den Tid vil være vanskeligere for os end nu.

Men vi véd jo slet ikke, hvad Stillingen vil blive i 1918. Nu maa vi se at faa saa meget som muligt ud af 1916.

Formanden spurgte efter, hvor han og de, der havde staaet ved hans Side, havde været, og mindede i denne Forbindelse om Sagens Udvikling, der ikke syntes ham at tyde paa Frygt eller Vigen.

Den fremførte Kritik savner Begrundelse og der mangler især Begrundelse af, at vi kunde have faaet mere ved at bære os anderledes ad.

Selv efter at Skræderne har forkastet, er Spørgsmaalet for os, om vi saa skal sætte alt paa Spil, og vi maa være varsomme.

Drejere: Vilkaarene for denne Diskussion er saa ulige, at det er haabløst at fortsætte; thi selv om vi kunde overbevise Forretningsudvalgets Flertal, er Lyngsø, Jens Larsen og Mortensen jo alligevel bunden af deres Løfte til Forligsmanden. Vilde derfor ikke mere deltage i Diskussionen.

Hans Nielsen stillede sig tvivlende overfor den Mulighed, at vi kunde faa Lockouten aflyst, selv efter at Skræderne har forkastet. Mente at i Henhold til Beslutningernes Ordlyd vilde Forliget herefter vælte. Mente at Skræderne ikke skulde staa alene med Ansvar for denne Væltning. Har vore Medlemmer ikke Krav paa at faa at vide, hvorledes Meningerne er delte her i Hovedbestyrelsen?

Mente dette og mente derfor ikke, at det var illoyalt, at vi indenfor Forbundets Rammer gav vore Anskuelse Udtryk.

Formanden: Hans Nielsen har her berørt et stort Fagforeningsspørgsmaal og teoretisk set har han Ret, men Praksis lærer noget andet. Vi har altid i Forbundsledelsen sat en Ære i, at vi altid mødte frem med et fast Standpunkt. Det maa vi ogsaa gøre

her; vi maa kun komme med en Stilling til vore Delegerede, ikke med to.

Mindede om, at de Delegerede paa sidste Møde selv havde bebrejdet Hovedbestyrelsen, at den ikke var enig.

Drejers Betragtning holder ikke stik; thi hvis I ved Eders Standpunkt forhindrer os i at gennemføre vort, maa vi jo naturligvis lade være.

Det er nødvendigt for os at tage Bestik og staa samlede.

Hans Nielsen: Det Formanden her forlanger af os, forlanger man i Almindelighed ikke i Afdelingsbestyrelserne. — Det man maa kræve er simpelthen Ærlighed i Spillet. Naar man har Tro til sine egne Anskuelse, behøver man ikke at nære Frygt for, at andre Anskuelse kommer frem.

Troede iøvrigt, at Forslaget vilde blive forkastet paa Delegeretmødet. Vi er ikke færdig med at holde Krigsraad førend Delegeretmødet har talt.

Man maa ikke forlange af voksne Mennesker, at de skal anbefale et Forslag, der er imod deres egen Overbevisning.

Soph. Mortensen: Det maa ikke være anderledes i denne Sag, end at Hovedbestyrelsen møder med et enigt Standpunkt. Mente, at hvis Forslaget kom ud til Afstemning mellem de strejkende, vilde det blive vedtaget med stor Majoritet.

Formanden og Hans Nielsen vekslede Bemærkninger om, hvorvidt Hovedbestyrelsens Mindretal burde være pligtigt at følge Flertallets Standpunkt.

10 stemte for og 4 imod, at Hovedbestyrelsen skulde anbefale Forliget. 1 undlod at stemme. Abrahamsen og Machenhauer var under begge Møder fraværende med anmeldt Forfald.

Mødet hævet.

Chr. Sørensen,
Sekretær.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central	2140.
Hovedkassererkontoret	—	11414.
Det københavnske Kontor	—	5978.
Arbejdsløhedskassen	—	9961.

ARBEJDSLØHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløhedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra Kl. 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A, Kl. 10, og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløhedskontrollen,

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmandenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger giver af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelse og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmøde afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Havnevesenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub. Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagl. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggæsensg. 28 C, 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelse og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad« Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelse paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 1—7½ Eftm., Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form. Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maanedene paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jerbaneshotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Tirsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«.
Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.
Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7.
Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adresse P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.
Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance.
Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgiver af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Maj 1916

25. Aargang. Nr. 5

Københavns Frihavn.

Forbundet opsiges Direktør Bergsøes Reglement og sender samtidig Strejkevarsel.

Frihavnskonflikten, der varede fra Dec. 1913 til Juli 1914, vil endnu staa vore Medlemmer i frisk Minde. Det vil ligeledes erindres, at det ikke som andre Steder lykkedes at opnaa en Overenskomst, men tvungen af Omstændighederne tiltraadte man et Arbejdsreglement, der indeholdt flere Bestemmelser, som, selv om de ikke skadede de vedkommende Arbejdere, alligevel var af den Natur, at man helst havde set dem udeladt.

Arbejdsreglementet havde imidlertid intet Opsigelsesvarsel, og da vi nu mente, Lejligheden og Forholdene var af den Beskaffenhed, at vi kunde sige Dir. Bergsø »Tak for sidst«, benyttede vi Chancen, og samtidig med at man sendte ham et Forslag til en Overenskomst, sendte vi ham 1. Strejkevarsel samt en Skrivelse, hvori det hedder:

Den 8. Juli 1916.

»Til

Københavns Frihavns-Aktieselskab.

Hr. Direktør Bergsøe, her.

Ved den Strid, som det ærede Aktieselskab i Aaret 1914 udkæmpede med dets daværende gamle og veltjente Arbejdere, laa Arbejderne under paa Grund af dels manglende Oplysning og Kultur hos en Del af Arbejderklassen, der tjener sit Brød paa Landet, og dels de daværende for Arbejderne mindre gunstige Forhold paa Arbejdsmarkedet. —

Det ærede Aktieselskab dikterede da den Gang Arbejderne

»Reglement og Priskurant for Havnearbejde i Københavns Frihavn«,

som baade faste og løse Arbejdere, der havde set sig nødsaget til at søge deres Brød i Københavns Frihavn, siden har maattet arbejde efter. —

Arbejderne var den Gang i høj Grad utilfredse med nævnte Reglement, og da Forholdene paa Arbejdsmarkedet nu har bedret sig i Arbejdernes Favør, og Arbejdsmændenes Orga-

nisation føler sig stærk nok til at søge flere berettigede, særdeles rimelige og ganske nødvendige Forbedringer indført med Hensyn til Løn- vilkaarene i Københavns Frihavn, tillader vi os vedlagt at tilstille det ærede Aktieselskabs Direktion Havnearbejdernes Fællesforbunds Forslag til

»Overenskomst angaaende Havne-, Plads- og Pakhusarbejde i Københavns Frihavn.«

Vi beder den ærede Direktion betænke, at den ulykkelige Verdenskrig, der i Øjeblikket hænger Europa og hele den civiliserede Menneskehed, har forrykket saa mange Værdier, og navnlig har forringet Pengenes Købeværdi, saaledes at den Løn, Frihavnsarbejdere i Dag faar udbetalt, i Virkeligheden er 30 a 40 pCt. mindre værd end i Foraaret 1914, og at det derfor er uundgaaeligt, at der ydes Arbejderne en saa klækkelig Lønforhøjelse, at de dog i nogen Grad sættes i Stand til at eksistere under den herskende Dyrtid, og vi beder endvidere den ærede Direktion have sin Opmærksomhed henvendt paa, at lige saa lidt som et ensidigt Diktatur fra Arbejdernes Side i Længden vil være holdbart, lige saa lidt er det nuværende Diktatur fra den ærede Frihavns-Direktions Side i Længden holdbart. —

Spørgsmaalet er i Virkeligheden kun, om det er modent til at briste nu eller paa et senere Tidspunkt; briste vil det, det lærer Historien, saaledes som Begivenhederne i de sidste 30 Aar har skrevet det i et Land som vort, hvor Arbejderne hverken savner Sammenholdets stærke Vaaben eller social og politisk Indflydelse. —

Vi beder derfor den ærede Direktion tage Tingen, som den er, og gøre et Forsøg paa at tale sig til rette med dets Arbejdere. — Dansk Arbejdsmandsforbund kan garantere for, at uforstandige eller urimelige Fordringer ikke vil blive fastholdt, og ikke vil komme til at ligge som en Hindring for en fredelig Ordning af Arbejdsforholdene i Frihavnen. — Vi bemærker, at vi D. D. har tilstillet Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening en Meddelelse angaaende, at der vil blive forelagt en kompetent Forsamling For-

slag om at godkende, at Arbejderne fra og med den 22. ds. ved normal Arbejdstids Ophør iværksætter Arbejdsstandsning hos og overfor Københavns Frihavns-Aktieselskab, hvad angaar dettes Arbejde i Københavns Frihavn, samt overhovedet ethvert Losnings-, Ladnings- eller Transportarbejde overfor Skibe, uanset Rederi eller Hjemsted, der hidtil har søgt Københavns Frihavn, og som maatte blive dirigerede til andre Havne i Ind- eller Udland.

Vi tilføjer, at dette Varsels Fremkomst ikke er Udtryk hverken for, at vi venter Krig eller ønsker Krig mod det ærede Frihavns-Aktieselskab; men alene skyldes de lovbundne Former, som nu en Gang foreligger med Hensyn til en saadan Sags hurtigste Ordning. —

Vi imødeser den ærede Direktions imødekomende Svar paa Arbejdernes Forslag, og er til Tjeneste med Hensyn til Deltagelse i Forhandlingsmøder desangaaende. —

P. F. V.
Lyngsøie.*

2det Strejkevarsel afgik prompte 8 Dage efter, og Strejken fastsattes til den 22. Juli, hvis der ikke forinden var opnaaet en tilfredsstillende Ordning.

Der blev naturligvis nu Røre i Andedammen ved Vestervold.

Arbejdsgiverforeningen fo'r til Telefonen og udgød sig omtrent saaledes: At det dog var forfærdeligt som vi bar os ad. Vi overfaldt jo Direktør Bergsøe og Frihavnen paa den Maade, og den syntes nok, vi kunde have taget saa meget Hensyn, at vi havde undladt at sende Strejkevarsel, indtil vi havde set, om der kom noget ud af Forhandlingerne. Direktør Bergsøe skulde paa Ferierejse, det var dog en frygtelig Situation, vi havde skabt osv. i den Dur.

Vi svarede kort og godt Arbejdsgiverforeningen, at hele Historien meget nemt lod sig ordne. Arbejdsgiverforeningen og Direktør Bergsøe kunde blot sætte deres Navne paa det Forslag til Overenskomst, som vi havde sendt, naar det var sket, behøvede Direktør Bergsøe og Arbejdsgiverforeningens Personale ikke at afbryde eller opsætte deres Sommerferie.

Da Arbejdsgiverforeningen og Direktør Bergsøe mærkede, at vi ikke paa nogen som helst Maade agtede at slippe det Tag, vi havde i dem, blev der berammet Forhandlingsmøde, og her viste Direktør Bergsøe sig fuldt ud forhandlingsvenlig og gav forskellige Tilbud om Forbedringer af Arbejdsforholdene i Frihavnen.

Fra Lønsagen med Teglværksforeningen af 1893.

Som bekendt afsluttedes den store Lønsag med Teglværksforeningen ved Vedtagelsen af Forligsmandens Mæglingforslag af 27. Marts.

Det hed i dette Mæglingforslag bl. a., at:

»Desuden ydes der alle time- og akkordlønnede Arbejdere et Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge. For forsømt Arbejdsdag fradrages i Dyrtidstillæget 33 Øre.

Der optages lokale Forhandlinger om Revision af Priskuranterne samt om øvrige ved Særoverenskomster fastsatte Forhold. Hvor der opnaas Enighed om nye Priskuranter, bortfalder fra disses Ikrafttræden ovennævnte Dyrtidstillæg til Akkordarbejde.»

I Henhold hertil er der ved en Del Teglværker efter lokal Forhandling blevet afsluttet Overenskomst om nye Priskuranter, men i andre Tilfælde er saadanne Forhandlinger forblevne resultatløse. Hvor dette sidste er Tilfældet, krævede Dansk Arbejdsmandsforbund, at Sagen førtes videre paa den Maade, at der blev foretaget Mægling i Henhold til de mellem Teglværksforeningen og Forbundet gældende Regler for Behandling af faglig Strid. Overfor dette Krav gjorde Teglværksforeningen gældende, at hvor lokale Forhandlinger om Revision af Akkordprislister endte uden Resultat, kunde Sagen ikke af nogen af Parterne føres videre, men at man i saadanne Tilfælde maatte blive ved det i det vedtagne Forlig fastsatte Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge.

Der var saa ikke andet at gøre m. H. t. at faa en Afslutning af Sagen, end at indbringe den til Afgørelse for det i Forligsmandens Forslag omhandlede Nævn, hvis Formand og Opmand var Forligsmanden; og dette gjorde vi, men da der ikke mellem Nævnets øvrige Medlemmer kunde opnaas Enighed, afsagde Forligsmanden Kendelsen, i hvilken det bl. a. hedder:

»Da Ordene i Mæglingforslaget: »Der optages lokale Forhandlinger om Revision af Priskuranterne ..... Hvor der opnaas Enighed om nye Priskuranter, bortfalder fra disses Ikrafttræden Dyrtidstillæget til Akkordarbejde.« udelukker enhver anden Forstaaelse end den, at det alene skal bero paa Udfaldet af den lokale Forhandling, om en ny Priskurant kommer i Stand, maa der gives Teglværksforeningen Medhold i, at Sagen angaaende Revision af Priskuranter ikke kan forlanges gjort til Genstand for Mægling, lige saa lidt som Parterne er berettigede til at fremtvinge en Afgørelse ved Arbejdsstandsning. Hvor den lokale Forhandling ikke fører til noget Resultat, vedbliver den hidtidige Akkordprislisterne at bestaa, og der ydes Arbejderne et Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge.

Iøvrigt skal det tilføjes, at Teglværksforeningen i en vis Henseende har misopfattet den omstridte Bestemmelse i Mæglingforslaget. I en til Medlemmerne udsendt Rundskrivelse af 28. April d. A. udtaler Teglværksforeningen nemlig følgende:

»Meningen med denne Bestemmelse er ikke, at der for enhver Pris skal opnaas Enighed om

ny Akkorder, men blot, at man skal forhandle med Arbejderne om, hvorvidt man foretrækker at vedblive at give Dyrtdstillæg, eller om man hellere vil regulere Akkordpriserne paa Basis af en Forhøjelse af 2 Kr. pr. Uge; thi der vil fornuftigvis næppe være nogen Arbejdsgiver, der vil indlade sig paa at forhøje Akkorderne mere, end hvad der svarer til Dyrtdstillægget, ligesom der næppe heller vil være Arbejdere, der vil gaa med til en mindre Forhøjelse af Akkorderne, end hvad der svarer til Dyrtdstillægget, og da der ved Regulering af Akkordpriserne altid vil blive nogle, der faar mere end Dyrtdstillægget, og nogle, der faar mindre, er der størst Sandsynlighed for, at der ikke opnaas Enighed, men at Akkorderne bliver staaende, som de er, og Arbejderne faar Dyrtdstillægget.»

Ved saaledes at karakterisere Bestemmelsen om Dyrtdstillægget som en Norm for Størrelsen af de eventuelle Akkordpris-Forhøjelser, har Teglværksforeningen lagt en anden og videre Mening ind i Mæglingsforslaget, end der dækkes af dettes Ord, og det maa i høj Grad beklages, at Følgen heraf — som det synes — er bleven den, at de lokale Forhandlinger om Revision af Prislisterne i stort Omfang er strandede.»

Denne Afgørelse gik os saaledes mærkværdigvis imod, men Slutningsbemærkningen indeholdt jo dog en Misbilligelse af Teglværksforeningens Stilling og af det af den udsendte Cirkulære, og dette Afsnit af Kendelsen mener vi maa kunne forstaas som et Paalæg til Teglværkerne og Teglværksforeningen om at opgive den hidtil indtagne Stilling.

Dette har vi udnyttet og har derfor sendt Teglværksforeningen en saalydende Skrivelse:

Den 14. Juli 1916.

»Til

Teglværksforeningen af 1893,

Nørrevoldgade 30, K.

Nu har vi — og formentlig ogsaa den ærede Teglværksforening — modtaget Forligsmandens, den 7. ds. daterede Afgørelse af Striden mellem vore Organisationer om Teglværkernes Berettigelse til paa Forhaand at nægte at give andre Tillæg til Akkordpriserne end de, der kunde dækkes af det 2 Kr.s Dyrtdstillæg, og Teglværksforeningens Berettigelse til at nægte at deltage i Mægling om Priskuranter, hvor der ikke ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed. —

Denne Afgørelse giver jo i sin første Del Teglværksforeningen Medhold; men den slutter med at sige:

»Iøvrigt skal det tilføjes, at Teglværksforeningen i en vis Henseende har misopfattet den omstridte Bestemmelse i Mæglingsforslaget. —

I en til Medlemmerne udsendt Rundskrivelse af 28. April d. A. udtaler Teglværksforeningen nemlig følgende:

»Meningen med denne Bestemmelse er ikke, at der for enhver Pris skal opnaas Enighed om nye Akkorder, men blot, at man skal forhandle med Arbejderne om, hvorvidt man foretrækker at vedblive at give Dyrtdstillæg, eller om man hellere vil regulere Akkordpriserne paa Basis af en Forhøjelse af 2 Kr. pr. Uge; thi der vil fornuftigvis næppe være nogen Arbejdsgiver, der vil indlade sig paa at forhøje Akkorderne mere, end hvad der svarer til Dyrtdstillægget, ligesom der næppe heller vil være Arbejdere, der vil gaa med til en mindre Forhøjelse af Akkorderne, end hvad der svarer til Dyrtdstillægget, og da der ved en Regulering af Akkordpriserne altid vil blive nogle, der faar mere end Dyrtdstillægget, og nogle, der faar mindre, er der størst Sandsynlighed for, at der ikke opnaas Enighed; men at Akkorderne bliver staaende, som de er, og Arbejderne faar Dyrtdstillægget.»

Ved saaledes at karakterisere Bestemmelsen om Dyrtdstillægget som en Norm for Størrelsen af de eventuelle Akkordpris-Forhøjelser, har Teglværksforeningen lagt en anden og videre Mening ind i Mæglingsforslaget, end der dækkes af dettes Ord, og det maa i høj Grad beklages, at Følgen heraf — som det synes — er bleven den, at de lokale Forhandlinger om Revision af Prislisterne i stort Omfang er strandede. —

Vi gaar ud fra, at den ærede Teglværksforening vil tage Konsekvenserne heraf, og ikke vil forhindre Deres og vore Medlemmer i at forhandle sig til Rette om de lokale Priskuranter, og i Tillid hertil, har vi i Dag givet vore Afdelinger Besked paa, at de paany kan søge Teglværkerne og forlange at faa Forhandling optaget, og har vi samtidig udtalt, at vi er forvissede om, at der ikke denne Gang vil møde dem noget Paabud fra Teglværksforeningen til deres Medlemmer om nogen Forhaandsstilling ved Forhandlingerne med Arbejderne. —

At den ærede Teglværksforening — imod Forventning — ikke vil være i Stand til at bevæge de respektive Teglværksledelser til at respektere Afgørelsen om, at deres hidtidige Holdning overfor Arbejderne har været ukorrekt, eller at den ærede Teglværksforening selv skulde finde det forsvarligt fortsat at gøre Ophævelser overfor en Ordning af Akkordforholdene paa Teglværkerne, anser vi — efter det foreliggende — for ganske udelukket, saa meget mere, som Forholdene paa Teglværkerne virkelig ikke længere taaler at henligge som de gør. —

Arbejderne meddeler os, i stedse større Omfang, at de ikke kan være tjente med at blive paa Teglværkerne, hvis Arbejdsforholdene ikke

bliver forbedrede i samme Grad som i andre Arbejdsbrancher. —

P. F. V.
Lyngsøe,

Chr. Sørensen.«

Herefter maa de af vore Afdelinger, der ikke tidligere har kunnet faa Forhandlingerne i Gang, kile paa igen og kræve Forhandling optagne, lad os saa se, om det alligevel ikke kan lykkes at faa en tilfredsstillende Ordning af de uafgjorte Akkordspørgsmaal tilvejebragt.

Hvor der tjenes Penge.

Teglværkerne.

7486 Arbejdere og en Produktionsværdi paa 13½ Mill. Kroner.

Statistiske Meddelelser bringer en Opgørelse over den danske Teglværksindustri, bygget paa Resultaterne af Industritællingen i 1914. Der var da 436 Teglværker her i Landet med 7486 Arbejdere, og de havde i 1913 en samlet Produktion, der havde en Salgsværdi paa 13 Mill. 404,000 Kr.

Med de Priser, vi nu har, lyder det som et Æventyr, at Gennemsnitsprisen for haandstrøgne Mursten da var 23 Kr. 20 Øre pr. Tusinde, for maskinformede Facadesten 23 Kr. 40 Øre og for flammede Mursten 18 Kr. 80 Øre.

Endda var der en Stigning af Priserne fra 1905, da Gennemsnitsprisen for haandstrøgne Mursten var 19 Kr. 10 Øre pr. Tusinde, for maskinformede Facadesten 20 Kr. 40 Øre og for flammede Sten 17 Kr. 20 Øre.

I 1905 producerede Teglværkerne iøvrigt mere end i 1913, saaledes 547,247 Mursten, men Produktionen havde paa Grund af de billigere Priser ikke saa stor en Salgsværdi.

Af Tallet paa Teglværkerne i de to Aar fremgaar det, at der er sket en Koncentration indenfor Teglværksindustrien, idet mange mindre Teglværker er bleven nedlagt, medens de øvrige har næsten lige saa stor en samlet Produktion som de betydeligt flere i 1905. I 1906 var der saaledes 558 Teglværker, men i 1914 var Tallet som sagt svundet ind til 436. Formindskelsen falder særligt paa Teglværkerne i Jylland.

Cementfabrikerne.

**En Produktion paa 10¼ Mill. Kroner,
10,000 Kr. pr. Arbejder.**

Ved Industritællingen i 1906 var der kun 5 Cementfabriker, men siden er der kommet 3 til. I 1913 beskæftigede de 1689 Arbejdere, hvoraf 25 Kvinder, men 1. Maj 1914 var Tallet steget til 1905.

I 1905 producerede de daværende Fabriker Cement m. m. til en Værdi af 4 Mill. 200,000 Kr., men

i 1913 havde de 8 Fabrikers Produktion en Værdi af 12 Mill. 442,000 Kr. I 1905 beskæftigedes 1100 Arbejdere. De 1900 Arbejdere i 1913 producerer alt-saa Varer til en Værdi, der er tre Gange saa stor som den, de 1100 producerede i 1905.

I Aarenes Løb er den danske Cement blevet en betydelig Udførselsvare. I 1897 produceredes der saaledes tilsammen 459,000 Tønder, hvoraf 44,300 Tønder udførtes og i 1905 1,094,000 Tønder, hvoraf 211,300 Tønder udførtes, men i 1913 produceredes der 1,965,000 Tønder, og heraf udførtes 1,469,000 Tønder.

Af Udførselen gik en Trediedel i 1913 til ikke-europæiske Lande, og af Resten gik Størstedelen til Rusland og Finland.

Interessant er det at se, at selve Cementproduktionen i 1913 havde en Værdi af 10¼ Mill. Kr., medens der ved den beskæftigedes 1019 Arbejdere. Der falder saaledes en Produktionsværdi paa 10,000 Kr. paa hver enkelt Arbejder.

Imidlertid er Produktionsudgifterne ret høje. Saaledes har de 8 Fabriker i 1913 forbrugt 205,800 Tons Kul, men alligevel er Cementvirksomheden jo ret lønnende for Cement-Kapitalisterne.

Den nye Ulykkesforsikringslov.

Den 1ste April 1917 bliver en Mærkedag i dansk Ulykkesforsikrings Historie. Paa denne Dag forsvinder det Virvar af Love, ved hvilke hidtil visse Dele af den arbejdende Befolkning har været delvis dækket mod de pekuniære Følger af Ulykkestilfælde i Virksomhederne. Og en eneste, vel redigeret, kort og klar Lov udvider Beskyttelsen for dem, der hidtil var indenfor Lovens Rammer, samtidig med, at den bringer en stor Del af Befolkningen, der hidtil var ubeskyttet, ind under Forsikringens skjærmende Vinger.

Den nye Lov kendetegnes først og fremmest ved den store Udvidelse, den bringer af Forsikringens Omraade. Medens de nugældende Love kun beskytter visse Erhvervsklasser, ofte endog paa uretfærdig Maade, vil fremtidig snart sagt enhver, der er i tjenende Stilling, være forsikret mod Ulykkestilfælde i Virksomheden, naar hans (eller hendes) aarlige Løn blot ikke overstiger 3000 Kr. Kontor- og Butikspersonale skal være forsikret ligesaavel som Tjenestepigen; Sømanden og Landarbejderen, Fiskeren og Skovhuggeren, Telefondamen og Rengøringskonen — alle har de samme Krav paa, Ret til økonomisk Beskyttelse mod Ulykkestilfælde ved deres Arbejde.

Men dernæst er Forsikringens Størrelse sat betydeligt op. Det kan ikke nægtes, at Erstatningerne efter de gældende Love var for knappe. Erstatning ydes som bekendt under tre Former: Dagpenge under forbigaaende Erhvervsudygtighed; Invaliditetserstatning, naar blivende Forringelse af Erhvervs-evnen er til Stede; Erstatning til Efterladte, naar Ulykkestilfældet har foraarsaget Døden. Dagpengene har til Maksimum faaet 3 Kr. (nu 2 Kr.) og Dødsfaldsbeløbet 6000 Kr. (nu 3200 Kr.). For Invaliditets-

erstatningens Vedkommende er Forholdet mere indviklet.

En fuldstændig Invaliditet forekommer kun ret sjældent. Invaliditetens »Grad« fastsættes i de enkelte Tilfælde ud fra de foreliggende Erfaringer om, i hvilken Maalestok Erhvervsevnen er indskrænket ved den skete Legemsbeskadigelse. Et Mennesker, der mister en Finger, er anderledes godt stillet end den, der mister hele Haanden. Et stift Ben og Tabet virker ikke i samme Grad forringende paa Arbejdsdygtigheden. Disse Forhold fører til, at man taler om en 5 pCts Invaliditet, en 10 pCts o. s. v. op til 100 pCts Invaliditeten, d. v. s. det fuldstændige Tab af Erhvervs- evnen.

Ved de gamle Love er det nu saaledes, at Maksimumserstatningen — 4800 Kr. — utvivlsomt er en forringe Erstatning for Tabet af Erhvervsevnen. Til Gengæld bliver de smaa Invaliditeter, som ofte ret hurtigt ved Tilvænningen overhovedet slet ikke efterlader nogen Forringelse af Arbejdsevnen, erstattet rigeligere end naturligt. Man har derfor længe diskuteret Ønskeligheden af en bedre Ordning; det er da lykkedes Dr. Kragh at fremsætte en Tabel, der nu er vedtaget, og som med et heldigt Greb klarer Spørgsmaalet. Tabellen ser saaledes ud, idet Erstatningen fastsættes som en til Forringelsen i Erhvervsevnen svarende procentvise Del af »Grundsummen«:

Invaliditet:	Grundsum:	
I fra 5 til 15 %	5	Gange Aarsl.
II fra 16 til 35 %	5	— for de første 15 % og
	8	— for Resten.
III fra 36 til 60 %	6	— for de første 30 % og
	10	— for Resten.
IV fra 61 til 90 %	8	— for de første 60 % og
	12	— for Resten.
V fra 91 til 100 %	8	— for de første 60 %
	12	— for de næste 30 % og
	16	— for de sidste 10 %.

Det vil eksempelvis sige, at for en Aarsløn af 1200 Kr. — der er sat som Maksimum i denne Henseende — vil en 5 pCts Invaliditet berettige til en Erstatning af 300 Kr., ved 25 pCt. faas 1860 Kr., ved 50 pCt. 4560 Kr., ved 75 pCt. 7920 Kr. og ved den fuldstændige Invaliditet, 100 pCt., 12,000 Kr. Det vil ses, at Stigningen er af meget stor Betydning, og det vil erkendes, at der er god Grund til at lade Invaliditetserstatningen vokse paa denne Maade.

Ligesom Lovens Omraade er udvidet, er ogsaa de Beløb (Dagpenge, Dødsfalds- og Invaliditetserstatning), der skal udredes, sat meget betydeligt op — Dagpengene kan naa op til 3 Kr., Dødsfaldserstatningen til 6000 Kr. og Invaliditetserstatningen til 12000 Kr. Blandt andet som en Følge af denne Forøgelse af Erstatningspligten fordrer Loven, at Forsikring skal tegnes i et anerkendt Selskab eller i visse Tilfælde i et Forsikringsforbund. Dette Forhold er af stor Betydning for de forsikrede Personer, der derigennem opnaar fuld Sikkerhed for, at de i givet Tilfælde uden Vanskeligheder af nogen Art vil faa de Beløb, der tilkommer dem. Et — meget mærkeligt forment — Andragende paa et af vore store industrielle Etablissements, har dog bevirket, at Loven er kommen til at

indeholde en Bestemmelse, der siger, at »efter Indstilling af Arbejderforsikrings-Raadet kan Indenrigsministeren fritage en under Loven hørende Arbejdsgiver for Afgivelse af Risikoen til et anerkendt Selskab mod, at han stiller en af Indenrigsministeren nærmere fastsat Sikkerhed for Opfyldelsen af sine Forpligtelser i Tilfælde af Ulykke. En saadan Fritagelse kan til enhver Tid efter Arbejderforsikrings-Raadets Indstilling til Ministeren tages tilbage.« Det vil næppe blive mange Arbejdsgivere, der søger — eller faar — denne Fritagelse. Selv de meget store Bedrifter vilde jo være meget daarligt tjent dermed, al den Stund de ikke raader over de forsikringstekniske Midler til at holde deres Risiko indenfor rimelige Grænser, som Forsikringsselskaberne raader over.

I øvrigt siger Loven, at »har en Arbejdsgiver undladt at opfylde sin Forsikringspligt efter denne Lov, har en tilskadekomne Forsikringsberettiget eller hans Efterladte Krav paa ham efter Loven. Dette Krav har Fortrinsret i hans Bo lige med de i Konkursloven af 25. Marts 1872 § 33 Nr. 2 omhandlede Fordringer, og kan paa Raadets Foranstaltning indrives ved Udpantning.« For Resten vil det ogsaa af anden Grund være grumme letsindigt af en Arbejdsgiver at undlade at tegne Forsikring, saaledes som Loven fordrer det. Det hedder nemlig ogsaa, at »med Bøder fra 50 til 500 Kr. anses den Arbejdsgiver, der tilsidesætter Pligten til at tegne Forsikring i et anerkendt Selskab, eller som ikke holder Forsikringen i Kraft.« I Samklang med den sidste Del af denne Lovbestemmelse siges det et andet Sted i Loven, at »Præmier, som en forsikringspligtig Arbejdsgiver er et anerkendt Selskab eller et Forsikringsforbund skyldig, kan i Mangel af rettidig Betaling indrives ved Udpantning.«

Heller ikke paa andre Punkter kan en Arbejdsgiver ustraffet sidde Lovens Ord overhørig: »Med Bøder fra 15 til 200 Kr. anses den Arbejdsgiver eller den, der optræder paa hans Vegne, som forsømmer at afgive rettidig Anmeldelse efter § 44 og 61 om et indtruffet Ulykkestilfælde eller hindrer rettidig Lægebehandling efter 48 osv.« I § 44 bestemmes det bl. a., at »ethvert Ulykkestilfælde, som antages at ville medføre Krav efter denne Lov, skal snarest muligt og senest inden 8 Dage anmeldes til Raadet. Medfører Ulykkestilfældet Døden, skal — selv om Ulykkestilfældet forinden er anmeldt for Raadet — Underretning om Dødsfaldet tilstilles Raadet inden 48 Timer efter Dødens Indtræden. Anmeldelsespligten paa hviler Virksomhedens Indehaver eller den, som paa hans Vegne paa Tidspunktet for Ulykkestilfældet forestaar Virksomheden, eller, for saa vidt den Tilskadekomne har forsikret sig selv, ham eller hans Efterladte.«

Ordene »for saa vidt den Tilskadekomne har forsikret sig selv« sigter til de Bestemmelser i Loven, der giver visse Arbejdsgivere Ret til at tegne frivillig Forsikring for sig selv og for sin Hustru, for saa vidt denne i væsentligt Omfang deltager i Mandens Erhvervsvirksomhed. Til disse frivillige Forsikringer ydes

der Statstilskud, hvori allerede ligger, at Bestemmelserne kun gælder for mindre bemidlede Mennesker (med Indtægter op til 12 a 1800 Kr.).

Alle de Policier, der i Forvejen eksisterer efter de nugældende Love, skal fra 1ste April 1917 være udvidede efter den nye Lovs Bestemmelser. Om disse Policier siger Loven — meget klogt — at de ikke ophæves ved den nye Lov, men at de skal holdes i Kraft indtil deres Udløbstid. Det vil saaledes blive let for Publikum ved en Aftale med vedkommende Forsikringsselskab at ordne Policens Udvidelse. Og Selskaberne skal nok naa inden 1ste April 1917 at faa udført det meget store Arbejde, som Lovens Gennemførelse i Praksis vil betyde for dem.

Efterlysning.

Tidligere Medlem Nr. 95 af Koks- og Saltværksarbejdernes Afdeling, Jens Peter Petersen, født i København den 24. Dec. 1877, Adr. ubekendt, arbejder for Tiden paa Østre Gasværk, anmodes herved om at henvende sig til ovenstaaende Forenings Formand: H. M. Andreassen, Torvegade 14, 1., efter Kl. 6 Aften.

P. B. V.

H. M. Andreassen,
Formand.

I vort Forbunds Hovedledelse.

FORRETNINGSUDVALGSMØDE

den 13., 14. og 15 Marts 1916.

Dagsorden:

1. Sanktionsbegæring.
2. a. Løbende Sager.
b. Situationen.
3. Afsluttede Sager.
4. Forskellige Sager.
5. Agitationen.
6. Jern- og Metalindustrien.

Ad. 1. Sanktionsbegæring.

Fra følgende Afdelinger forelaa der Anmodning om Sanktion til at opsigte bestaaende Overenskomster og fremsætte nye Lønkrav:

Lemvig overfor Det forenede Dampskibsselskab.

Fredericia F. overfor Schous Fabrik.

Slagelse A. overfor Grønvold & Schous Trælasthandel og Akts. »Silvan«.

Thisted overfor Gasværket.

Aarhus A. overfor Firmaet Christiani & Nielsen.

Stilling overfor Teglværkerne.

Fabrikarb., Kbhvn., overfor Fabriken »Fiducia«.

Belysningsarb., Kbhvn., overfor Lyngby Gasværk.

Trælagerarb., Kbhvn., overfor Tømmerhandlerforeningen.

Marmorsliberne, Kbhvn., overfor Stenhuggermestrene.

Sukkerhusarb., Kbhvn., overfor De danske Sukkerfabriker.

Købmannens priv. Banegaardsarb. overfor Losseentreprenørerne paa Banegaardene og Entreprenør S. Jensen.

Lager- og Pakhusarb. overfor Sækkekompagniet, Firmaet Otto Madsen og Firmaet Sthyr & Kjær.

Roskilde overfor Sct. Clara Papirfabrik.

Kallundborg overfor Murermestrene.

Odense A. overfor Dampteglværket.

Kuskene, Kbhvn., overfor Københavns Vognmandsforening.

Odense F. overfor De forenede Glasværker.

Randers J. overfor Carlsberg Teglværk.

Langaa overfor 3die Banekreds vedrørende Kolonnearbejderne.

Strøby overfor Akts. Dansk Flinteksport.

Havnearb., Kbhvn., overfor Akts. Dansk Flinteksport.

Chaufførerne, Kbhvn., overfor Dampvaskeriet »Thor« og Automobilselskabet »Taxa-Motor«.

Oliemøllerne, Kbhvn., overfor Oliehærdningsfabriken.

Sukkerhusarb., Kbhvn., overfor Københavns Sukker raffineri.

Vejen overfor Margarinefabriken »Alfa«.

Hørsholm overfor Murermestrene, og

Ballerup overfor Købmand Reck.

Samtlige Sanktionsbegæring behandledes og afgjordes.

Ad. 2. Løbende Sager.

Her forelaa der til Forretningsudvalgets Behandling 64. Disse gik dels ud paa at godkende opstillede Krav og Indberetning om førte Forhandlinger, der i de fleste Tilfælde ikke havde ført til noget tilfredsstillende Resultat. Der var dog for enkelte Sagers Vedkommende Haab om, da Forhandlingerne ikke helt var bristede, at det ved de kommende lokale Forhandlinger skulde kunne lykkes at faa de bestaaende Uoverensstemmelser ud af Verden, saaledes at der kun til Forhandling for Hovedorganisationerne forelaa visse større principielle Spørgsmaal.

Vedrørende Situationen iøvrigt redegjorde Formanden nærmere for denne, saaledes som den nu var kommet til at foreligge:

Efter at vi havde faaet De samvirkende Fagforbunds Sanktion, havde vi fremsendt Strejkevarsel for alle de Virksomheder, for hvilke Overenskomstforholdene var udløbne i Februar Maaned, og hvor Arbejdsgiverne staaar som Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen.

Formanden meddelte, at Forligsmanden nu havde kaldt og anmodet om en Konference mellem »De samvirkende«, Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbunds Formand.

Til denne Forhandling ønskede Formanden at kende Forretningsudvalgets Standpunkt.

Formanden gjorde opmærksom paa, at ved Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen var Købmandssagerne fra Helsingør gaaet i Orden. Randers var efter Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen enedes hjemme med deres lokale Arbejdsgiverforening. Formanden mente, at vi — uanset Maaden, hvorpaa det var sket — kunde akvisere ved denne Ordning. — Kerteminde var ligeledes gaaet i Orden lokalt, — her var man enedes om en Timeløn paa 39 Øre og en Ugeløn paa 21 Kr. straks, der til næste Aar hæves til 40 Øre og 22 Kr.

Formanden omtalte derefter Forhandlingerne i »De samv.«. De havde resulteret i, at vi fik Strejkesanktionen, dog burde Varslet ikke fremsendes, førend vi havde haft Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen om Cementsagen og Murerarbejdsmandssagen. Varslet blev nærmere gennemgaaet, og Formanden gjorde opmærksom paa de Sager, der laa udover de i vort Strejkevarsel omtalte, nemlig:

Jord- og Betonarbejderne, Marmorslibernes og Garveriarbejdernes Overenskomstforhold. Til denne sidste Sag fremhævede Formanden, at ogsaa Garveriarbejderne i Vejle, Fredericia og Rudkøbing har deres Overenskomstforhold udløbende sammen med den københavnske Overenskomst.

Endvidere er der følgende større Provinsager: Kuskensagen for Aalborg, den lokale Arbejdsgiverforening i Thisted og Fredericia, og Tændstikfabriken i Randers.

Spørgsmaalet er derfor, om vi ikke i andet Varslet skal medtage baade Jord- og Betonarb. og disse omtalte øvrige Sager.

Om Københavns Told-Havn er der opnaaet Enighed, og Formanden gjorde nærmere Rede for, hvad der her var sket, og mente, at det Resultat, der her er opnaaet, som Helhed taget er godt.

Formanden spurgte, om vi er enige om i 2. Varslet at medtage mere, end vi har medtaget i 1. Varslet, og om han i Dag maatte antyde overfor Forligsmanden, hvad der kunde tages med.

Jens Larsen gjorde opmærksom paa, at han havde ment, at vi burde dele vore Varsler, — vi burde vistnok have fremsendt det foreliggende i forskellige Portioner. Vi kunde vistnok ikke følge Jord- og Betonarb. i højere Grad, end vi her har fulgt vore Provinsafdelinger, der har maattet gaa og arbejde paa de gamle Overenskomster i 6 Uger efter deres Udløb. Mente ikke, det gaar an at tage Jord- og Betonarb. med paa 2. Varslet. Lidt anderledes er Forholdet maa-ske i Læderindustrien, — her maatte vi undersøge Forholdene.

Fraraadede at kombinere Københavns Havn med Frihavnen.

Gennemgik de Uoverensstemmelser, der ligger fra Forhandlingerne i Købmandssagerne.

Drejere kunde hovedsageligt slutte sig til Larsen og mente ikke, vi burde medtage de Sager, der først udløber til 1ste April. Frygtede for, at jo mere vi faar i Posen, jo vanskeligere bliver det at faa noget ud af Sagerne.

Efter at Formanden havde været hos Forligsmanden meddelte han, at der nu var berammet Forhandling til Torsdag den 16. ds., Kl. 1, om Teglværkssagen, Lørdag den 18. ds., Kl. 1, om Træ- og Savværkssagen, Mandag den 20 ds., Kl. 10, om Cementsagen, og Tirsdag den 21. ds., Kl. 1, om Murerarbejdsmandssagen.

Formanden fik saa Bemyndigelse.

ad. 3. Afsluttede Sager.

Atter en Række Afdelinger havde faaet deres Sager afsluttet og opnaaet Overenskomst, nemlig:

Lyngø, Aarhus A., Skive K., Hedehusene, Herning,

Moselund, Sorø, Lager- og Pakhusarbejderne, Kbhvn., Sparkær, Nyborg og Rudkøbing.

Ad 4. Forskellige Sager.

Garveriarb., Kbhvn., meddeler, at de ikke tillægger Lohgarverforbundets Reservation nogen Betydning. Sagen betragtes hermed som ordnet.

Til Efterretning.

Aalborg H. Sagen med Arbejdsgiverforeningen er nu afgjort ved en Voldgiftskendelse, der idømte Afdelingen en Bøde til Børnenes Kontor i Aalborg paa 75 Kr.

Til Efterretning.

Socialdemokratisk Ungdomsforbund har i Anledning af Anmodning om Tilskud fremsendt Beretning og Regnskab for de to sidste Aar.

Bevilget 100 Kr.

De unges Idræt har af samme Aarsag fremsendt Regnskab for sidste Aar.

Under Hensyn til at det er en rent københavnsk Sag kunde der ikke bevilges noget Tilskud.

Aarhus K. Vognmand Andersen hævder, at Afdelingen ved Overenskomstens Indgaaelse var indgaaet paa, at en Skruetrækker maatte blive i Arbejde, han kræver eventuelt Spørgsmaalet afgjort efter Reglerne. Afdelingen vil have Lov til at blokere Vognmand Andersen.

Til Efterretning.

Aarhus K. Af Brev fra Afdelingen fremgaar det, at der ikke er oprettet nogen egentlig Sær-Overenskomst med Vognmand Dyhr, men at de paagældende Kuske er indgaaet paa, at de skal have en fast Ugeløn af 25 Kr. i Stedet for de i den gældende Overenskomst fastsatte Procenter. Vi har meddelt Afdelingen, at naar Kuskene selv er indgaaet derpaa, kan vi jo ikke gøre Dyhr ansvarlig. De maa faa de paagældende Medlemmer til at søge Forholdet rettet.

Det foretagne godkendtes.

Toges iøvrigt til Efterretning.

Ringsted klager over, at Bryggeriet ikke vil betale den samme Løn for Overarbejde, som er fastsat i Overenskomsten med Centralforeningerne. Kan de ikke etablere Strejke for at gennemføre dette. De anmoder os om, vi ikke vil tilskrive dem et Brev, som de kan vise Brygmesteren, og hvori staar, at dette er lovligt. Det kan vi ikke. Vi har forklaret Forholdet hvorfor.

Hovedkontoret har Sagen.

Jord- og Betonarb., Kbhvn., har forgæves i »Social-Demokraten« søgt optaget en Artikel om en Brolægers Forsøg paa at snyde en Arbejdsmand. De anmoder nu os om at gøre vor Medvirkning til, at der skaffes en Ordning.

Hovedkontoret har Sagen.

Odense Fællesl. fremsender en paa Fællesgeneral-forsamlingen vedtagen Resolution, hvori udtales Misbilligelse af, at Afdeling H. kun optager nye Medlemmer ved en Generalforsamling. De anmoder nu os om at paalægge Afdeling H. at modtage berettigede nye Medlemmer til enhver Tid.

Formanden fik Bemyndigelse.

Vejen spørger, om de ikke kan kræve Ventepenge

hos Muremester Krabenhøft, Esbjerg, der har noget Arbejde paa Margarinefabriken, men nu maa indstille dette, fordi Margarinefabriken ikke kan skaffe Jern.

Hovedkontoret har Sagen.

Brabrand meddeler, at Haarvadskeriet har begyndt Forhandlinger om Betaling for Arbejde i kontinuerlig Drift. Arbejderne har forlangt 55 Øre, det til Direktøren ikke indgaa paa. Vi har meddelt Afdelingen, at de om dette Forhold ikke bør slutte paa mindre end Jernindustriens Tillæg: 50 pCt. for de første 6 Nætter, 25 pCt. derudover.

Hovedkontoret har Sagen.

Kastrup. Arbejderne paa Valseværket er nu overflyttet til Støberiet.

Til Efterretning.

Varde spørger, om de maa nægte at tage Arbejde hos Entreprenør Hoffmann paa Varde-Grindsted Banen med mindre han betaler 43 Øre i Timen, det har Statsbanerne betalt, og deres almindelige Timeløn er 50 Øre.

Toges foreløbig til Efterretning.

Arbejdsløsheds-kassen meddeler, at denne helt er lukket for alle rene Støberiafdelinger, og overfor blandede Afdelinger er lukket for de Medlemmer, hvis Erhverv er Støberiarbejde.

Støberiarb., Kbhvn., og Aarhus St. spørger, hvad de skal gøre med dem, der nu pludselig bliver udelukket fra Kassens Kontrol og Understøttelse. Vi har svaret, at de bør anmode Kontrolkontorerne om alligevel at kontrollere dem paa særskilte Lister.

Det godkendtes, at Forbundet havde ydet de paa-gældende Afdelinger Erstatning til de Medlemmer, der havde mistet deres Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Hjerm meddeler, at Kalkværkerne har afskediget 4 Mand efter Ordre fra Akt.n.s Hovedkontor. Herefter er der kun 4 organiserede Mand paa Værket. Det er vist Meningen at knuse Organisationen paa Pladsen.

Drejer og Hovedkontoret fik Bemyndigelse.

Nykøbing Sj. meddeler, at et af deres Medlemmer er blevet afskediget fra Gasværket paa Grund af forskellige Forseelser, men Afdelingen mener, at Grunden er, at vedkommende Mand var »Foregangsmanden« ved Gasværksarbejdernes Organisering. Afdelingen ønsker i denne Anledning Strejkesanktion. Vi har anmodet om Oplysninger.

Jens Larsen og Hovedkontoret har Sagen.

Kontingentfrihed søger Aarhus A., Aarhus St., Korsør og Stubbekøbing.

Assens, Jyll. Slemmeriarbejderne paa Kongsdal har etableret Strejke uden Varsel paa Grund af, at man ikke har kunnet enes om nogle nye Akkorder. — Paa Grundlag af Buus' Indberetning har vi hævdet, at der ikke foreligger Strejke. Industrifagene truer med den faste Voldgiftsret.

Ad. 5. Agitationen.

11. Kreds fremsender Regnskab og Beretning og anmoder om nyt Tilskud.

Bevilgedes.

15. Kreds fremsender Regnskab og Beretning og anmoder om Tilskud.

Bevilgedes.

4. Kreds fremsender Regnskab og Beretning og anmoder om nyt Tilskud til Agitationsudgifter ved Hørne-Verslev Baneanlæg samt til Agitationsudgifter ved Agitationen paa Asnæs Maskinfabriker.

Bevilgedes.

Aars har 2 Gange anmodet Jens Mortensen, Skive, 14. Kreds, om at faa et Beløb til at arbejde med.

Henvistes til Agitationskredsen.

Silkeborg A. anmoder om at faa C. Drejer eller Søren Nielsen som Taler til deres 23aarige Stiftelsesfest den 18. Marts.

Vedtoges saa vidt muligt at sende en Taler.

Aars anmoder om at faa C. Drejer eller Jens Larsen som Taler den 1. Maj d. A.

Ligeledes.

Randers anmoder om at faa Lyngsie som Taler til den 1. Maj d. A.

Fredericia F. anmoder om at faa enten C. Drejer eller Hans Nielsen som Taler til deres Stiftelsesfest, som afholdes paa National Lørdag den 19. Febr.

Kunde ikke skaffe Taler.

Kolding anmoder om at faa en Taler til deres Stiftelsesfest den 25. April. De vil gerne have Lyngsie eller C. Drejer derover.

C. Drejer kommer saa vidt mulig. Afdelingen bør dog sikre sig en lokal Mand som Stedfortræder.

11. Kreds fremsender Regnskab og Beretning, samt anmoder om nyt Tilskud.

Vedtoges.

Belysningsarb. anmoder om at faa Forretningsfører Jens Larsen som Taler til deres 24aarige Stiftelsesfest den 5. April d. A., Kl. 7½, i Folkets Hus, Jagtvej.

Jens Larsen kommer saa vidt mulig.

Ad. 6. Jern- og Metalindustrien.

Støberiarb., Kbhvn. Der har været afholdt Mæglingsmøde hos Nielsen & Winther i Anledning af vort Krav om Forhandling om Betalingen for de Arb., der bed Arbejde ved 3-Holds Driften ikke faar Spisetid.

Ved Mæglingsmødet indgik Firmaet paa at give de vedkommende Arbejdere 33 Øre pr. Dag ud over den overenskomstmæssige Betaling for Arbejde i skiftende Hold.

Til Efterretning.

Helsingør S. Der har uden Resultat været Mæglingsmøde om vort Timelønskrav for Arbejds mændene i Maskin- og Riggerværkstedet paa Skibsværftet.

Der er dog Mulighed for, at Sagen snart kan gaa i Orden ved Underhaandsforhandling.

Jens Larsen og Hovedkontoret har Bemyndigelse.

Fabrikarb., Kbhvn. Mæglingsmødet om Trækningen af Kontrolurene paa Kabelfabriken havde ikke bragt Enighed tilveje.

Gaar til Timandsmøde.

Middelfart. Striden om det samme Spørgsmaal paa Kabelfabrikens Virksomhed herovre har Sæmmenslutningen ønsket til 10 Mand Møde sammen med forrige Sag.

Vi har efter Samraad med Afdelingen begæret, at Sagen først skal behandles ved Mægling.

Godkendtes.

Middelfart. Hos Hess og Søn har vore (og Smedenes og Kvindeligt Arbejderforbunds) Medlemmer nægtet at trække det i Porten ophængte Kontrolur flere Gange, end det hidtil har været Skik og Brug. Sammenslutningen ønskede Sagen direkte til Ti-Mands Møde sammen med forrige Sag.

Vi har svaret, at vi maa have Mægling i denne Sag som i den forrige.

Godkendtes.

Ad. 7. Hovedbestyrelsesmødet.

Fra Hovedkassereren forelaa Meddelelse om, at Kvartalsregnskabet nu forelaa trykt, saaledes at det ordinære Hovedbestyrelsesmøde kunde afholdes naar som helst.

Af Hensyn til den foreliggende store Situation, hvor hver eneste Dag er optaget indtil 14 Dage forud, og hvor det Dag for Dag er nødvendigt med meget kort Varsel at beramme og deltage i Møder om vore mange og store Lønsager, kunde der ikke træffes Bestemmelse om Dagen for Hovedbestyrelsesmødets Afholdelse, og der gaves da Formanden Bemyndigelse til at indkalde til Hovedbestyrelsesmøde, saa snart der kunde skaffes Tid til dettes Afholdelse.

Mødet hævet.

Chr. Sørensen,
Sekretær.

SAMLET HOVEDBESTYRELSESMØDE

den 12—13. April 1916.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Et Situationsspørgsmaal.
3. Forespørgsel fra Formanden.
4. Regnskabet.

Til Dirigent valgtes C. Drejer.

Formanden aflagde Beretning, der i Detailler kun angik Tiden indtil 29. Februar d. A.

Af Sanktioner var givet 82 vedrørende 4586 Md. Der var afsluttet 25 Sager vedrørende 1447 Mand. Det bemærkelsesværdige var, at Resultaterne som almindelig Regel er dobbelt saa store som sædvanligt. Formanden omtalte Sagen mellem Jord- og Betonarbejdernes Afdeling og Politiasistent Borch, der er endt med en Dom over Borch, hvilket sikkert vil føre til en mere fornuftig Optræden fra hans Side i Fremtiden.

Aarhus Havnearbejdere har krævet et nyt Losningsapparat betjent af Havnearbejderne i Stedet for af Lagerarbejderne. Sagen blev vundet ved Voldgift; der afsagdes en Kendelse, gaende ud paa, at Havnearbejderne skulde have Arbejdet til betydelig højere Betaling end Lagerarbejderne fik for det.

Senere har vi rejst Erstatningssag om Efterbetaling. Den faste Voldgiftsret har Sagen; Dom er ikke endnu afsagt, men rimeligvis vil Erstatning blive ydet til Havnearbejderne senere.

En anden Sag ang. Betaling for Betonstøbning ved Aarhus Banegaard skal ligeledes afgøres af Voldgift, ligesom Spørgsmaalet om 8 Maalerkontrollørers Pligt

til at være Medlemmer af Fagforeningen skal endelig afgøres paa den samme Facon.

I Nørresundby var opstaaet en mærkelig Sag paa Syrefabriken, idet et Akkordforhold skulde fastsættes efter 4 Ugers Forløb. Ved en Voldgift fik Havnearbejderne tilkendt Erstatning, men Syrefabriken fik ligeledes tilkendt ca. 700 Kr. i Erstatning, hvilket Beløb Forbundet har maattet udrede til Fabriken.

I Nykøbing F. vilde de kommunale Funktionærer danne egen Fagforening. Begæringen er afvist, trods Afdelingens anbefaling.

Socialdemokratisk Ungdomsforbund har faaet bevilget et Tilskud paa 100 Kr. Et Krav fra »De Unges Idræt« om Tilskud var derimod afvist.

I Nykøbing S. har Organisationsforholdene været noget vanskelige. Der virkede paa en Gang 2 Bestyrelser, 2 Revisionskomiteer o. m. a. Efter at et Krav fra Forbundets Side om at sammenkalde en Generalforsamling var opfyldt, blev en Mand fra Hovedkontoret sendt derned, hvorefter Sagerne alle gik i Orden.

I Jernindustrien er opstaaet ikke mindre end 16 Uoverensstemmelser, siden den ny Overenskomst traadte i Kraft; der er ret vanskelige Ting imellem. Møde om Sagerne skal afholdes paa Tirsdag i Sammenslutningen.

Som ny Afdelinger er optaget Vækkerløse og Hørsholm.

I Understøttelser er udbetalt til 72 Afdelinger til 10,263 Mand ca. 130,000 Kr.

Til Agitationskredsene er udbetalt 537 Kr. 50 Øre.

Paa Hovedkontoret har været megen Travlhed, det meste er dog klareret til fuld Tilfredshed. Der er udsendt 1777 Skrivelser og 21. Cirkulærer i det forløbne Kvartal.

Af løbende Sager var endnu fra forrige Kvartal 306 Sager vedrørende 21,260 Mand, af de senere givne Sanktioner 78 Sager vedrørende 4,113 Mand, ialt løber saaledes 384 Sager vedrørende 25,373 Mand.

Siden Kvartalets Slutning er Sager gaaet i Orden for ca. 15,000 Mand, saaledes at der nu kun er Sager for 10 a 11,000 Mand tilbage. Blandt de ordnede Sager findes lykkeligtvis Arbejdsforholdene i Københavns Havn, der skulde bane Vej for fornuftige Arbejdsforholds Indførelse i Københavns Frihavn.

Vi er saaledes nu heldig kommet over den anden Omgang af vore Lønsager i Aar, men det udelukker jo ikke, at 3die Omgang kan komme til at volde os større Vanskeligheder, da Arbejdsgiverforeningen næppe vil vige tilbage for at give 2det Lockoutvarsel for alle i Byggefagene beskæftigede Arbejdere baade i og udenfor de samv. Fagforbund, saaledes at Jord- og Betonarbejdernes Priskurant og Overenskomst og Murarbejdsmændenes lokale Priskuranter nu skal bringes i Orden under det foreliggende Lockouttryk.

Formanden haabede dog, at det vilde lykkes os ogsaa at bringe Resten af Foraarets Lønsager godt i Havn.

Hermed sluttede Formanden sin Beretning, som han henstillede til Godkendelse.

Machenhauer oplyste, at det var en Misforstaaelse, at Nykøbing F. Afdeling havde anbefalet de kommunale at faa en egen Afdeling under Forbundet.

Formanden vilde nærmere undersøge denne Sag, inden videre blev foretaget i den.

Formanden henstillede, at disse Sager først blev nærmere undersøgt, forinden nogen Beslutning blev taget.

C. Drejer redegjorde nærmere for de 8 kommunale Arbejderes Stilling til Fagforeningen. Efter at der var truet med Gasværksstrejke for at faa Byraadet til at respektere Voldgiftskendelsen, der gik ud paa, at de 8 Mand skulde være Medlemmer af Fagforeningen, kom en Forhandling i Stand med Gasværksbestyreren — Driftsbestyrer Neergaard —, der resulterede i, at de 8 Maalerkontrollører straks skulde ordne deres Forhold til Fagforeningen, da de i modsat Fald var bleven afskediget næste Dags Morgen.

Aarhus kommunale Arbejdsmænds Organisation har med Sanktion og paa lovlig Maade opsagt Overenskomsten med Kommunen og fremsendt Lønkrav. Udvalgets Ordfører i Byraadet, Fabrikant Møller, har nægtet Forhandling, og i Stedet for opstillet Lønregler, som han kræver Arbejderne fra 1ste April skal rette sig efter. En saadan Fremgangsmaade maa vi modsætte os, og kræve Forhandling om de fremtidige Løn- og Arbejdsforhold.

Striden paa Syrefabriken i Nørresundby opstod, fordi Fabrikledelsen stadig nægtede at gaa med til Akkordprisforhandling, uagtet Fristen (1 Maaned) forlængst var overskredet, fordi en Tragt var lavet for lille. Grundlaget for at idømme os Erstatning til Fabriken mente Drejer var meget spinkelt, da jo dog kun 1 Mand havde nægtet at udføre 2 Mands Arbejde. Han mente dog ikke, at Forbundet skulde paaligne Afdelingen i Nørresundby det til Fabriken udbetalte Erstatningsbeløb.

Aarsagen til Lockoutvarslet overfor den københavnske Jord- og Betonarbejderafdeling er vistnok den, at saa godt som alle de strejkende Murarbejdsmænd menes at være overgaaet i Jord- og Betonarbejdernes Afdeling og arbejder som Jordarbejdere, saaledes at kun 60 Mand af de 800 à 900 Mand, der straks gik i Strejke, endnu er i Strejke.

Formanden oplyste, at Murarbejderne ikke i længere Tid var kommet indskudsfrt i Jord- og Betonarbejdernes Afdeling og oplæste en af Afdelingens Formand, Axel Olsen, den 6te April d. A. i »Social-Demokraten« indrykket Redegørelse angaaende Overgangsforholdene mellem Murarbejdsmændenes og Jord- og Betonarbejdsmændenes Organisationer. Paa den Artikel har Arbejdsgiverforeningen endnu ikke svaret, fordi den giver fuld Oplysning om de faktiske Forhold. Iøvrigt udbad Formanden sig Hovedbestyrelsens Bemyndigelse til at handle i Sagen efter bedste Skøn.

C. Mikkelsen oplyste, at en rejst Jærindustri-sag i Svendborg var bragt i Orden, der er imidlertid opstaaet en ny Sag paa Skibsværftet, hvor Værftet nægter at udbetale Dyrtidstillæg til Arbejdsmænd, som arbejder paa Timeløn. Sagen ønskes behandlet paa Tirsdag i Sammenslutningen.

Formanden lovede at bringe Sagen frem til Afgørelse, eventuelt af Forligsmanden.

Herefter godkendtes Beretningen enstemmigt.

Forretningsudvalget fik Bemyndigelse i Jord- og Betonsagen.

ad. 2. Et Situationsspørgsmaal.

Formanden ønskede Hovedbestyrelsens Sanktion til, at Meddelelsen i Dag til Forligsmanden om de 3 tiltraadte Overenskomster kom til at indeholde det Forbehold, at hermed betragtes de 3 Sager som værende fuldstændig i Orden.

Efter Udtalelser af Jens Larsen og C. Drejer fik Formanden den begærede Sanktion.

ad. 3. Forespørgsel fra Formanden.

a. Formanden forespurgte, om Hovedbestyrelsen kunde billige, at han konfererede med Arbejdsgiverforeningens Formand om Maaden, paa hvilken Forhandlingen i Jord- og Betonarbejdernes Fagforening genoptoges.

Hovedbestyrelsen gav enstemmig sin Billigelse

b. Formanden oplyste, at Havnearb. Afdeling i Aarhus med Sanktion havde fremsendt Krav til Arbejdsgiverne d. 28. Marts, da de ikke fik noget Svar rykkede de den 5. April for Svar paa Begæringen om Forhandling, derpaa kom heller intet Svar, hvorfor Afdelingen nu anmoder om Sanktion til straks at fremsende Varsel om Strejke. I Dag har Formanden haft Forbindelse med Formanden for Aarhus Havns Arbejdsgiverforening og faaet foranlediget, at der straks optoges Forhandling om de ny Forhold. Herom er telegraferet til Afdelingens Formand. Herefter foreslog Formanden, at Beslutningen om at give Strejkevarsel udsattes, hvilket Hovedbestyrelsen tiltraadte.

ad. 4. Regnskabet forelagdes og toges til Efterretning. Restancelisten forelagdes.

J. Larsen udtalte sin Glæde over, at Restancelisten bliver mindre og Restancerne ligeledes mindre.

Han pegede dog paa Mælkeriarbejdernes, Nykøbing S. og Rødvigs ret store Restance og henstillede til Hovedkassererkontoret, at disse Afdelinger rykkedes for Betaling af Kontingent. Et Par andre Afdelinger staar ligeledes en Del tilbage med Betalingen, men muligvis er de stedlige Vanskeligheder med Afdelingernes Bestaaen Aarsag til Restancens Størrelse. Forholdene i disse Afdelinger bør vi nøje undersøge.

Efter Udtalelser af Hovedkassereren toges Sagen til Efterretning.

Mødet hævet.

Georg Hansen,
Sekretær.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55, Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asiatarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagl. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensg. 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaften. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmandenes Forbund for Kastrup og Omegn.

Kontor: Kastruplundsgade 11, Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.**Hjørring.**

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maanedens paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskens Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmandenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmandenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«.
Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.**Holbæk.**

Arbejdsmandenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.
Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmandenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7.
Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned, Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.
Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lyng Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmandenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Maanedsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmandenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Juni 1916

25. Aargang. Nr. 6

Indkaldelse

til

Dansk Arbejdsmands Forbunds 10. Kongres.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Hovedbestyrelse har nu vedtaget at indkalde Forbundets 10de Kongres til en Dag i første Halvdel af Oktober Maaned.

Dag og Sted skal senere blive meddelt.

Kongressen afholdes i København, og Dagsordenen skal blive bekendtgjort jvf. Lovens Bestemmelser.

Om Repræsentationen til Kongressen henvises til Forbundslovenes § 13, hvori det hedder:

»Til denne Kongres har enhver af de under Dansk Arbejdsmands Forbund indordnede Foreninger Ret til at sende en Delegeret for indtil 300 Medlemmer, 2 for 600 Medlemmer og saa fremdeles.

Medlemsantallet regnes efter Gennemsnittet af det indbetalte Kontingent for det sidst forløbne Aar før Kongressens Afholdelse, heri ikke beregnet det Kvartal, hvori Kongressen holdes.

Rejse til og fra Kongressen betales af Hovedkassen. Diæterne for de første 3 Dage af Afdelingskasserne med 7 Kr. i Diæter og 3 Kr. i Arbejdstab. Varer Kongressen udover 3 Dage, betales Diæterne m. v. for de overskydende Dage af Hovedkassen.

De valgte Delegerede til Kongressen maa være forsynede med Mandat, der maa være underskrevet af mindst 2 Bestyrelsesmedlemmer i vedkommende Afdeling.»

Forslag, der ønskes behandlet paa Kongressen, bedes tilsendt Hovedkontoret inden 1. Sept. d. A. Forslag til Kongressen kan, jvf. Forbundslovenes § 14, kun nyde Fremme, naar de er fremlagt og anerkendt i Forslagsstillerens respektive Afdelinger.

Vi beder de ærede Afdelingsledelser drage Omsorg for, at ingen andre Forslag nyder Fremme end de, hvis Tendens og Formaal gør det forsvarligt.

Med solidarisk Hilsen

Paa den samlede Hovedbestyrelses Vegne:

LYNGSØ.

Chr. Sørensen.

Indkaldelse til Delegeretmøde i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

I Henhold til derom tagen Beslutning indkaldes herved til ordinært Delegeretmøde i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

Delegeretmødet afholdes i København i Oktober Maaned i Tilknytning til Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres.

Om Tid og Sted for Delegeretmødets Afholdelse vil der senere udgaa Meddelelse, ligesom I vil blive tilstillet Mødets Dagsorden, de indkomne Forslag og Mandat til Eders Afdelings Repræsentation.

Angaaende Delegeretmødet henviser vi iøvrigt til Vedtægternes §§ 24 og 25, der lyder saaledes:

»Hvert tredje Aar afholdes der efter Indkaldelse af Forretningsudvalget et Delegeretmøde, som er Kassens højeste, indre Myndighed. Kun det kan give og ophæve Love, (dog jvf. § 23, sidste Punktum) alt under forventet Sanktion af Arbejdsløshedsinspektøren. Paa Delegeretmødet aflægges Beretning om Virksomhed og Regnskab siden sidste Møde, og de indsendte

Forslag behandles. Enhver under Kassen hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Forretningsudvalget, senest 6 Uger før Delegeretmødets Afholdelse. Forslagene omsendes til Afdelingerne 14 Dage før Delegeretmødet.

Ved Delegeretmødet kunne Lokalafdelingerne lade sig repræsentere af én Delegeret for indtil 300 Medlemmer, 2 for indtil 600, og fremdeles en for hver paabegyndt 300 Medlemmer. Simpel Majoritet er afgørende, jvfr. dog § 35.

Hovedbestyrelsens Medlemmer ere selvskrevne Deltagere, men har ingen Stemmeret ved Godkendelse af Virksomheden.«

Forslag, der ønskes behandlet paa Delegeretmødet, bedes snarest og senest Mandagen den 11. September d. A. tilstillet Kassens Hovedkontor.

Til Afdelingerne, der sender Repræsentation til Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres, henstiller vi at vælge de samme Mænd til ogsaa at repræsentere Afdelingen paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Med solidarisk Hilsen

Paa Forretningsudvalgets Vegne

Johannes Nielsen.

Lønningsforholdene

for de af vore Medlemmer, der er beskæftiget paa Statsbanernes Maskinværksteder.

Vi har andet Steds i Bladet bragt en Oversigt over de Lønresultater, der er indvundne i afvigte Foraar for vore Medlemmer hos de saakaldte private Arbejdsgivere.

Fra Jernbanearbejdernes Afdeling M. har vi nu faaet Meddelelse om, at de Forhandlinger, de har ført med Statsbaneledelsen, er resulteret i, at Mindstelønnen er hævet fra 34 til 38 Øre pr. Time, og ved en senere Forhandling er det lykkedes at hæve Timelønnen med 2 Øre hvert andet Aar i Stedet for hvert 3. Mindstelønnen kan nu stige til 44 Øre og Slutlønnen til 48.

Forskellen mellem Arbejdsmændenes og Haandvær-

kernes Begyndelsesløn og Slutløn er nu kun 2 Øre. Det er endvidere opnaaet, at de Partifører-Tillæg paa 2, 4 a 6 Øre pr. Time, som tidligere gik ud af Akkorden, nu skal betales af Statsbanerne, og for de Medlemmer der arbejder paa Timeløn, og som før havde et Timelønstillæg af 10 Øre, har nu faaet hævet dette til 15 Øre, saa der findes en Del af disse Folk, der har opnaaet et Tillæg af 11 Øre pr. Time.

Jernbanearbejdernes Afdeling M. tæller for Tiden 180 Mand, og Timelønshøjelsen deler sig saaledes:

24 Mand = 13 pCt. har faaet 2 Øre mere i Timen.
79 Mand = 44 pCt. har faaet 4 Øre mere i Timen.
65 Mand = 36 pCt. har faaet 6 Øre mere i Timen.
10 Mand = 5 pCt. har faaet 8 Øre mere i Timen.

Til yderlig Oplysning tjener følgende, at Afdelingen nu har:

6 Mand paa 38 Øre i Timen.
2 — — 40 — —
32 — — 42 — —
106 — — 44 — —
32 — — 46 — —

Vor Afdeling slutter sin Indberetning med at tilføje: Endvidere har 26 Mand faaet deres Tillæg til Time-lønnen hævet fra 10 Øre til 15 Øre pr. Time.

Siden sidst.

I de senest udkomne Numre af Fagbladet har de afsluttede Lønsager ikke været omtalt. Dette skyldes ikke, at Forbundets Virksomhed har ligget stille, men derimod, at Forbundets Repræsentanter har været saa stærkt optaget af at fremskaffe saa mange og gode

Lønresultater, at Journalisering og Rubrikkering har maattet vente til der blev bedre Tid.

Til Gengæld fremkommer der nu en tabellarisk Opstilling af en Række Lønsager, der med godt Udbytte for vore Medlemmer er gennemført i vor Forarskampagne.

Denne tabellariske Oversigt fortæller bedre end mange Ord hvad der er udrettet af Arbejdsmændenes Organisation, og set paa Baggrund af den Afvisning, som der fra Arbejdsgiverforeningens Side sidste Efteraar fremkom, og som udførlig har været omtalt her i Fagbladet, — den gik som bekendt ud paa, at om nogen særlig Lønforhøjelse kunde der ikke være Tale, højst et Dyrtidstillæg til de lavest lønnede, — er det, der her er udrettet, ikke Smaating.

Vi har delt Oversigten i 2 Afsnit: I. Landsoverenskomster, II. Lokale Overenskomster.

For Landsoverenskomsternes Vedkommende angiver vi hvormange Afdelinger hver Landsoverenskomst omfatter og hvormange Medlemmer, den vedrører.

I. Landsoverenskomster.

Afdeling	Branche	Antal Medlem.	Forbedring
44 Afdelinger	Jærn- og Metalindustri	ca. 4000	Minimal-Timeløn hævet fra 33 á 35 til 37 á 38 Øre + Dyrtidstillæg 2 Kr. pr. Uge. Højere Timelønninger fik 1 á 3 Øres Tillæg. Til Lønninger (og Fortjenester) indtil 44 Øre pr. Time gives Dyrtidstillæg 50 á 200 Øre pr. Uge. Udvidelse af Specialistillægene. Støbetillæg hævet fra 25 til 30 Øre pr. Dag.
55 Afdelinger	Murarbejdsmænd under Centralforeningerne	ca. 3000	Timeløn hævet fra 40 á 44 Øre til 43 á 47 Øre (med Dyrtidstillæg ialt 48 á 51 Øre) + Tillæg for forskellige Arbejder. De fleste Akkorder efer Normal-Priskur, hævet med 10 %. Arbejde ved Blandingsmaskiue betales efter Københavns Priskurant ÷ 10 %.
47 Afdelinger	Teglværksarbejdere under Teglværksforeningen	ca. 2000.	Timeløn hævet fra 30 á 39 til 34 á 42 Øre + Dyrtidstillæg; 2 Kr. pr. Uge. Andre Lønninger forkøjet i Forhold hertil.
3 Afd. (Aalb. C., Assens Jyll. og Nørresundby A.)	Cementfabrikerne	1350	Timeløn hævet fra 35 til 39 Øre + Dyrtidstillæg: 2 Kr. ugentlig. Akkordforbedringer og flere Specialtillæg. (Den samlede Forhøjelse anslaaet til 175,000 á 200,000 Kr. aarl.)
3 Afd. (Oliemøllerne, Kbhv., Aarhus A., Aalborg F.)	Oliemøllerne	450	Timeløn hævet med 4 á 4½ Øre (fra 41½ á 50 Øre).
5 Afdelinger	De danske Sukkerfabr.	ca. 750	Timeløn hævet fra 39 á 42 til 42 á 45 Øre (med Dyrtidstillæg ialt 47 á 50 Øre). Ferien forlænget fra 3 til 5 Dage. Akkordforbedringer.
3 Afdelinger	Grusgrave- og Skærvefabriker	110	Timeløn hævet fra 35 til 38 Øre + 2 á 4 Øre i Dyrtidstillæg.
7 Afdelinger	Garveri- og Skæbner i København og Provinsen	168	Timeløn hævet fra 36 á 42½ Øre til 44 á 46 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg. Akkordforbedringer m. m.

Ialt vedrører vore 8 Landsoverenskomster 167 Afdelinger, omfattende 11,828 Medlemmer.

Den næste Oversigt, vi bringer, angiver de lokale Overenskomster med forskellige Arbejdsgivere. Den ser saaledes ud:

II. Lokale Overenskomster.

Afdeling	Branche	Antal Mand	Forbedring
Randers F.	Gasværket	15	Timeløn hævet fra 41 $\frac{1}{2}$ —50 Øre Tillæg for forskellige Arbejder (Smudstillæg). For Vagt i Kedel- og Retorthus betales 5 Kr. 50 Øre for 8 Timer, 5 Kr. 25 Øre for 12 Timer.
Kjellerup	Murarbejdsmænd	17	Timeløn hævet fra 40 til 45 Øre + Akkordforbedringer.
Kerteminde	Købmandsfolk	ca. 60	Timeløn hævet fra 33 til 39 á 40 Øre. Ugeløn hævet fra 18 til 21 Kr. (22 Kr. fra 1/2 1917).
Aarhus A.	Otto Mønsted	150	Timeløn hævet fra 40 til 45 Øre + 12 $\frac{1}{2}$ Kr. mdl. i Dyrtidstillæg. Specialforhøjelser. Overarbejdsbetaling hævet.
—	Lokale Arbejdsgiverforen.	540	Timeløn hævet fra 40 til 45 Øre (med Dyrtidstillæg ialt 48 Øre) + Akkordforbedringer.
Randers J.	Vognmænd og Entreprenører	120	Timeløn hævet fra 42 til 45 Øre (+ 4 Øre i Dyrtidstillæg). Brolægernes Løn hævet fra 50 til ialt 57 Øre samt Akkord- og Specialforbedringer.
Helsingør A.	Hollandske Mølle	7	En Række Akkordforbedringer opnaet. Faste Ugelønninger fastsat til 24 Kr. 50 Øre (+ 5 Kr. i Dyrtidstillæg) og 26 Kr. (+ 5 Kr.). Timeløn 48 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg.
Næstved	Handelsforeninger	62	Timeløn hævet fra 37 á 45 til 44 á 50 Øre. Ugeløn hævet fra 20 til 24 á 25 $\frac{1}{2}$ + Akkordforbedringer.
—	Vognmandsforeninger	26	Første Gang Overenskomst. Ugeløn hævet fra 20 til 24 Kr.
Randers A.	Lokale Arbejdsgiverforen.	600	Dagløn hævet fra 4 Kr. á 4,50 til 4,40 (+ 30 Øre i Dyrtidstillæg) á 4,90 (+ 30 Øre. Ugelønninger hævet i Overensstemmelse hermed. Akkordforbedringer.
Kallundborg	Handelsforeninger	100	Timeløn hævet fra 40 á 50 til 45 á 60 Øre. Ugelønninger hævet med 3 á 5 Kr. Akkordforbedringer.
Silkeborg A.	Koopmanns Margarinefabrik	30	Ugeløn hævet fra 24 Kr. til 27 Kr. + 1 $\frac{1}{2}$ Kr. i Dyrtidstillæg. Overarbejdsbetaling hævet ca. 30 %.
—	Vognmændene	24	Ugeløn hævet fra 18 á 22 Kr. til 23 Kr. hele Aaret. Maa-nedsløn 45 Kr. + Kost og Logis. Overarbejdsbetaling hævet.
Jord- og Betonarb., Kbhv.	Entreprenørforeningen m. fl.	ca. 3000	Timeløn hævet fra 44 Øre til 50 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg (ialt 54). Akkordforbedringer og andre lokale Fordele.
Aarhus A.	Mehls Fabrik	30	Ugelønnen hævet fra 24 til 29 Kr.
Assens, Fyn	Arbejdsq. v. Ass. Havn og Firmaet Plum	ca. 50 ca. 40	Timeløn hævet fra 40 á 45 til 46 á 50 Øre (deraf 2 Øre i Dyrtidstillæg). Plum har medunderskrevet Overenskomsten.
—	Firmaet Harder	4	Ugeløn hævet fra 21 til 24 á 25 $\frac{1}{2}$ Kr. Timeløn fastsat til 44 Øre + 2 Øre i Dyrtidstillæg.
Hedehusene	Kaffesurrogatfabr. »Danmark«	16	Ugeløn hævet fra 25 til 27 á 28 Kr., desuden Sommerferie med fuld Løn: 1. Halvaar 3 Dage, 2. Aar 4 Dage, 3. Aar 6 Dage.
Hornslet	Rosenholm Skove	11	Frijsenborg Priskurant gennemført.
Svendborg	Entreprenørforeningen	105	Timeløn hævet fra 42 til 49 á 51 Øre. Forskellige andre Forbedringer.
Nykøbing Fl.	Lokale Arbejdsgiverforen.	340	Timeløn hævet for Havnearb. fra 48 til 50 Øre, for Købmandsfolk fra 35 til 40 á 55 Øre, for Kuske fra 21,50 til 24,00 á 27,75 pr. Uge, for Cementvarearb. fra 35 til 40 Øre pr. Time. Desuden Akkordforbedringer.
Esbjerg	Jensen & Olsen	ca. 26	Ny Priskurant med en Række Akkordforbedringer.
Horsens H.	Stevedor Simonsen (Havnearbejderne)	100	Timeløn ved Lempning hævet fra 90 til 100 Øre. Ved Overarbejde er Timelønnen 150 Øre. Desuden Akkordforbedringer.
Haslev	Murermestrene	42	Timeløn hævet fra 37 til 43 Øre (med Dyrtidstillæg ialt 48 Øre). Akkordforbedringer
Vejle F.	Steensens Margarinefabr.	66	Ugeløn hævet fra 23 á 24 til 26 $\frac{1}{2}$ + 12 $\frac{1}{2}$ Kr. mdl. i Dyrtidstillæg. Forskellige andre Forbedringer.

Afdeling	Branche	Antal Mand	Forbedring
Vejle	Cementstøberierne	23	Timeløn hævet fra 38 til 46 Øre (deraf 4 Øre i Dyrtidstillæg).
Aalborg K.	Vognmandsforeningen	120	Ugeløn hævet fra 21 á 22 Kr. til 24 á 25 Kr. + 1 Kr. i Dyrtidstillæg. Maanedsløn hævet fra 30 á 40 til 50 Kr. + Kost og Logis.
Kastrup	Kbhvns Margarinefabr.	19	Ugeløn hævet fra 25,50 til 27,50 samt Dyrtidstillæg 4 Gange 25 Kr. aarlig.
Hasle, Bornh.	Klinkerfabriken	64	Timeløn hævet fra 33 til 37 Øre.
Aalborg A.	Kulpladser og Kornpak-huse	210	Timeløn hævet fra 41 til 45 Øre (+ 3 Øre i Dyrtidstillæg). Ugeløn fastsat til 25 Kr. + Kr. 1,80 i Dyrtidstillæg.
Præstø	Købmændene	30	Timeløn hævet fra 34 til 41 á 43 Øre samt Akkordforbedringer.
Horsens A.	Entreprenørerne	ca. 200	Timeløn hævet fra 42 til 45 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg.
Skelskør	Murermestrene	18	Timeløn hævet fra 40 til 43 Øre + 5 Øre i Dyrtidstillæg.
Randers K.	Vognmandsforeningen Lokale Arbejdsgiverforen.	81	Ugeløn hævet fra 21 á 23 Kr. til 24 $\frac{1}{2}$ á 26 $\frac{1}{2}$ Kr. Tillæg for Pasning af Heste m. m. Overarbejdsbetaling hævet.
—	Vognmandsforen. (Chauffører)	14	Oveenskomst opnaet. Ugeløn fastsat til 12 Kr. + 12 % af Brutto-Kørselsindtægten.
Odense A.	Entreprenørerne	ca. 200	Timeløn hævet fra 43 til 47 á 50 Øre + 3 Øre i Dyrtidshjælp. Akkordforbedringer.
Aarhus Kom.	Kommunen	275	Timeløn hævet fra 55 til 60 Øre. Retorthusarb. m. m. 32,70 ugl. Rensning af Kloaker 80 Øre pr. Time. Lygte-tændere 25,50 pr. Uge. Overarbejdsbetaling forhøjet.
Fredericia H.	Lokale Arbejdsgiverforen.	ca. 50	Timeløn hævet fra 39 til 44 + 5 á 50 + 3. Akkordforbedringer.
Aarhus K.	Vognmandsforeningen	175	Ugeløn nævet fra 24 til 27 Kr. + 2 Kr. i Dyrtidstillæg. Overarbejdsbetaling hævet. Specialforbedringer.
—	Mejerierne	65	Ugeløn hævet fra 26,75 til 30,75 + 2 Kr. i Dyrtidstillæg. Overarbejdsbetaling nævet. 5 Dages Sommerferie m. m.
Haynearb., Kbh.	Stenlosning	ca. 60	Ny Priskurant med gode Akkordforbedringer.
Vejle A.	Lokale Arbejdsgiverforen.	ca. 300	Timeløn hævet fra 40 á 46 Øre til 48 á 53 Øre (deraf 3 Øre i Dyrtidstillæg) + Akkordforbedringer.
Langaa	Cementvarefabriker	5	Timeløn hævet fra 32 á 39 til 40 Øre samt Akkordforbedring.
Trælagerarbejderne, Kbhv.	Maskinsnedkerierne	230	Timeløn hævet fra 32 á 39 til 36 á 43 Øre + Dyrtidstillæg 1 $\frac{1}{2}$ Kr. pr. Uge. 5 % Dyrtidstillæg til alle Akkorder.
Præstø	Fabrikant Bohn	6	Timeløn hævet fra 32 til 40 Øre. Overarbejdsbetaling hævet.
Randers A.	Renovationsentreprenør.	13	Ugeløn hævet fra 30 til 33 Kr. + 50 Øre ugentlig i Dyrtidstillæg.
Tilst	Svovlsyrefabriken	130	Lønnen for Ovn- og Kammerpassere hævet fra 35 á 38 Øre pr. Time til 4 Kr. pr. Vagt á 8 Timer. Øvrige Time-lønninger hævet fra 35 á 38 til 39 á 54 Øre. Akkordforbedringer. Alle Arbejdere faar 3 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Nykøbing, Jyll., A.	Lokale Arbejdsgiverforen.	160	Timeløn hævet fra 44 til 50 Øre (deraf de 3 Øre som Dyrtidstillæg). Akkordforbedring.
Fabrikarbejderne, København	Øresunds kem. Fabriker	45	Timeløn hævet med 3 Øre + et ugentlig Dyrtidstillæg paa Kr. 1,75.
Helsingør A.	Entreprenørerne	40	Timeløn hævet fra 42 til 45 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg, Akkordforbedringer.
Kolding	Vognmændene	20	Ugeløn hævet fra 20 á 22 til 23 á 25 Kr. Ugeløn ved Rangering paa Sæftstationen: 32 Kr
Rudføbing	Købmændene	94	Timeløn hævet fra 40 til 44 á 50 Øre samt Akkordforbedring.
Slagelse F.	Rebslagerier	25	Timeløn nævet fra 38 á 39 til 42 á 43 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg
Odder	Murermestrene	18	Timeløn nævet fra 41 til 49 Øre.
Aalborg F.	Svovlsyrefabriken	ca. 70	Ovn- og Kammerpasseres Løn hævet fra 37 á 43 Øre pr. Time til Kr. 4,10 pr. Vagt á 8 Timer. Øvrige Timeløn-

Afdeling	Branche	Antal Mand	Forbedring
Aalborg F.	Margarinefabriken	18	ninger hævet fra 37 á 43 til 40 á 53 Øre. Akkordforbedringer. Alle Arbejdere faar 3 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Kolding	Lokale Arbejdsgiverforen.	250	Timeløn hævet fra 44 til 46 á 51 Øre. Akkordforbedringer. 10 % Dyrtidstillæg. Ombord i Skibe er Timelønnen 70 Øre. Overarbejdsbetaling hævet.
Nørresundby A.	Svovlsyrefabriken	87	(Som refereret ovenfor for Aalborg.)
Beder-Malling	Savværket	6	Timeløn hævet fra 35 til 38 á 40 Øre + 1½ Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Hjørring	Jordarbejde m. v.	ca. 100	Timeløn hævet fra 43 til 50 Øre. Overarbejdsbetaling hævet.
Skanderborg A.	Murermestrene og Vognm.	ca. 50	Timeløn hævet fra 42 til 45 + 1 Øre (fra 1/7.1916: 4 Øre) i Dyrtidstillæg.
Garveriarbejdere, København	Læderfabrikanterne	ca. 100	Timeløn hævet fra 42½ á 44 til 47½ á 49 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg. Akkordforbedringet.
Ribe	Chicoriefabriken	4	Første Gang Overenskomst. Ugelønnen hævet fra 19 til 24 Kr. (deraf 2 Kr. som Dyrtidstillæg).
Fabrikarb., Kbh.	Gummivarearbejdere	75	Ugeløn hæves fra 22 á 27 til 23½ á 30 Kr. + 2 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
—	Jacob Holm	35	Timeløn hævet fra 39 á 42 til 44 á 47 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg.
Aalborg A.	Strøybergs Kridtbrud	30	Byens alm. Timeløn skal betales i Bruddet.
Kastrup	Svovlsyrefabriken	130	Ovn- og Kammerpasseres Løn hævet fra 40 á 43 Øre pr. Time til 4,40 pr. Vagt á 8 Timer. Øvrige Timelønninger hævet fra 40 á 43 til 45 á 52 Øre. Akkordforbedringer. Dyrtidstillæg 3 Kr. ugl.
Møen	D. F. D. S.	12	Timeløn hævet fra 50 til 53 Øre m. v.
Odense F.	Oliemøllen	24	Ugeløn hævet fra 23 á 27½ Kr. til 25 á 29½ Kr. + 2 Kr. i Dyrtidstillæg m. m.
Aalborg F.	Glasværket	7	Smelteres og Plejeres Ugeløn hævet fra 28 á 30 til 29 á 32 Kr. + flere Tillæg.
Thisted	Lokale Arbejdsgiverforen.	75	Timeløn hævet fra 40 á 50 til 45 á 53 Øre + Akkordforbedring.
Støberiarb., Kbh.	Nordisk Metalvarefabrik	7	Ny Akkordpriskurant, ca. 12 % Forhøjelse.)
Aarhus C.	Automobilejerne	ca. 50	Lønnen hævet fra 3 Kr. daglig til 25 Kr. ugl. + 5 % af indkørt Fortjeneste.
Lemvig	D. F. D. S.	12	Timeløn hævet fra 48 til 50 + 3 Øre.
Slagelse A.	Grønvold & Schou A/S. »Silvan«	9 8	Timeløn hævet fra 37 til 44 Øre. Ugeløn hævet fra 22 Kr. á 22,65 til 26 á 26,85.
Aarhus A.	Christiani & Nielsen	ca. 200	Timeløn hævet fra 44 til 47 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg og 9 Øre i Jernbetontillæg. Akkordforbedringer.
Stilling	Teglværkerne	24	Timeløn hævet fra 35 til 40 Øre + Akkordforbedringer.
Marmorsliberne, København	Stenhuggermestre	42	Timeløn hævet fra 44 á 49 til 51 á 60 Øre. Forskellige Specialtillæg. Akkordforbedringer.
Sukkerhusarb., København	De danske Sukkerfabriker	355	Gl. Overenskomst fornyet mod et Dyrtidstillæg af 8 Øre pr. Time.
Roskilde	St. Clara Papirfabrik	18	Ugeløn hævet fra 22½ Kr. til 25,90,5 Arbejdstid nedsat fra 10½ til 10 Timer.
Odense F.	Glasværket	71	Timeløn hævet fra 40 til 46⅔ Øre. 3 Dages Sommerferie m. m.
Havnearb., Kbh.	Dansk Flinteksport	30	Akkordpriskurant med ca. 15 % Forhøjelse.
Vejen	Margarinefabriken	ca. 80	Ugeløn hævet fra 23½ til 26 Kr. + 12½ Kr. mdl. Dyrtidstillæg. Overarbejdsbetaling hævet.
Lemvig	Handelsforeningen	ca. 70	Timeløn hævet fra 36 á 43 til 42 á 47 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg. Akkordforbedringer.
Rønne	Støberiarbejdere	18	Timeløn hævet fra 33 á 36 til 37 á 40 Øre + 2 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.

Afdeling	Branche	Antal Mand	Forbedring
Odense St.	Sydfynske Jernbaner	20	Timeløn hævet fra 35 til 39 Øre + 10 Kr. mdl. i Dyrtidstillæg.
Faaborg	Margarinefabriken	15	Ugeløn hævet fra 21 á 23 til 23 á 25 Kr. + 1 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Ringkøbing	Vestjyll. Mergelforsyning	16	Timeløn hævet fra 45 til 50 á 65 - Øre.
Fabrikarbejderne, København	Petersen & Albech	ca. 35	Timeløn hævet fra 40 til 46 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg. Højere Lønninger faaet tilsvarende Forhøjelser.
Assens, Jylland	Aa Mølle Kridtværk	4	Timeløn hævet fra 33 til 39 Øre + 2 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Vejen	Tagpaparbejderne	10	Første Gang Overenskomst. Timeløn fastsat til 44 Øre. 54 Øre for Udearbejde.
Jyderup	Teglværket	22	Timeløn hævet fra 33 til 36 Øre + 2 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg.
Køge G.	Gummivarefabriken	100	Timeløn hævet fra 33 til 38 á 42 Øre + 2 Kr. ugl. i Dyrtidstillæg. Akkordforbedring.
Nyborg	Trælstarbejderne	8	Ugeløn hævet fra 22 til 24 Kr. Timeløn 48 Øre.
Ulstrup	Mergellejet	34	Timeløn hævet fra 40 til 45 Øre + Akkordforbedring.
Fabrikarbejderne, København	Pianofabrikanter	10	Timeløn hævet fra 38 til 45 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg. Overarbejdsbetaling hævet.
Vejen	2 smaa lokale Fabriker	3	Timeløn hævet fra 35 til 40 Øre.
Viborg A.	Fabrikant Riegels	12	— — — 38 — 45 —
Aarhus C.	Otto Mønsted	8	Maanedsløn fastsat til 130 Kr. + 12,50 i Dyrtidstillæg.
Middelfart	D. F. D. S.	16	Timeløn fastsat til 50 + 3 Øre. Mindste Betaling for Anløb fra eller til København henholdsvis 2 Kr. og 1 Kr.
Randers A.	Andersens Værktøjsfabrik	6	Ugeløn hævet fra 21½ á 26 til 26½ á 30 Kr.
Rønbjerg	Tørvefabrikarbejderne	18	Timeløn hævet fra 40 til 50 Øre. Akkordforbedringer 20 á 30 %.
Silkeborg A.	Tømmerhandlerkuske	14	Ugeløn fastsat til 24 Kr. Maanedsløn 60 Kr. + Kost og Logis m. v.
Glatved	»Jydske Kalkværker«	10	Timeløn hævet fra 30 til 34 Øre + Akkordforbedring.
Viborg A.	Vognm. og Godsmødt.	20	Timeløn hævet fra 50 til 60 Øre. Akkordforbedringer.
Kuskene, Kbhv.	Møllerkuske	20	Ugeløn hævet fra 27 til 31½ Kr.
—	Vognmandskuske	1150	— — — 25½ til 32 —
—	Dagrenovation, Frbrg.	24	— — — 25 — 35 —
—	— Kbhvn.	220	— — — 25 — 35 —
—	Flytteebejderne	70	Timeløn hævet fra 67 á 75 til 80 á 90 Øre. Dagløn hævet fra 7 til 8 á 9 Kr.
—	Teglværkskuske	100	Ugeløn hævet fra 27 til 32 Kr.
—	Tømmerhandler	30	— — — 27 — 32 —
—	Maskinsnedkeri	60	— — — 27 — 32 —
—	Chokoladefabrikanterne	50	— — — hævet fra 24 á 26 til 32 Kr.
—	Jærindustriksuske	40	— — — — 24 á 26 — 32 —
—	Levin & Sønner	3	— — — — 26 til 32 Kr.
—	Pianofabrikanterne	40	— — — — 27 — 31 —
—	Oliemøllerkuske	20	— — — — 28 — 32 —
—	Sæbefabrikkuske	4	— — — — 32½ — 37½ —
—	Styhr & Kjær	10	— — — — 28 — 32 —
—	Otto Madsen	3	— — — — 28 — 32 —
—	Emil Andersen	9	— — — — 28 — 34 —
—	Evers & Co.	6	— — — — 26 — 32 —
—	Brdr. Justesen	5	— — — — 25 — 32 —
—	Otto Mønsted	12	— — — — 28 — 33 —
—	Christiansholms Fabriker	5	— — — — 28 — 33 —

De lokale Overenskomster vedrører 76 Afdelinger 130 Sager, og de omfatter 12,634 Medlemmer.

Sammenlagt med Landsoverenskomsterne bliver det ialt; 138 Lønsager vedrørende 24,462 Medlemmer af Forbundet, der er afgjort

Siden sidst.

Hvad er Jærnbeton ?

EN VOLDGIFTSKENDELSE.

Om dette Spørgsmaal har der længe hersket Uoverensstemmelse mellem Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestrene og vore Afdelinger.

Centralforeningernes Medlemmer, med deres Ledelse i Spidsen, har, for at blive fri for at betale de i Landsoverenskomsten stipulerede 10 Øres Tillæg for Arbejde ved Jærnbeton, gjort, hvad der stod i deres Magt for at reducere Begrebet »Jærnbeton« til det mindst mulige. Paa den anden Side har vi naturligvis — uden dog at komme ud i det meningsløse — hævdet, at overalt, hvor Beton var forstærket ved Jærnindlæg — fraregnet almindelig Støbning mellem Jærnbjælker o. lign. — var det Jærnbeton, for hvilket de 10 Øres Tillæg skulde betales.

Da Mestrenes Repræsentanter vanskelig kunde komme uden om vore Argumenter, prøberede de paa at faa os til at dele deres Opfattelse, at naar de blot lod en Murersvend lægge Betonen ud og holde Jærnet i Stilling, kunde de blive fri for at betale de 10 Øres Tillæg. Ja, der var snart ikke de Krumspring, der ikke blev forsøgt fra Mestrenes Side for at komme uden om Tillægget, men selvfølgelig protesterede vi imod alle deres Fortolkningskunster og fastholdt vort Standpunkt. Det viser sig da nu ogsaa, at vort Standpunkt er det rigtigste, idet en Voldgiftsret, for hvilken som Formand og Opmand var valgt Professor ved Polyteknisk Læreanstalt, Hr. E. Suenson, har givet os pure Ret.

Kendelsen, der er afsagt, er saalydende:

OPMANDSKENDELSE:

I Voldgiftssag mellem Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Forstaaelsen af Ordet Jærnbeton i Overenskomsten af April 1916, § 3.

Til Jærnbeton henregnes al Beton, der er forstærket ved Jærnindlæg, dog med følgende Undtagelser:

1. Betonkonstruktioner, i hvilke der kun indgaar Jærnbjælker og andre Profiljærn,
2. Konstruktioner, der ikke støbes, men fremstilles ved Udkastning.

Pudsearbejde og Aflæsningsarbejde henregnes ikke til »Arbejde ved Jærnbeton«.

Frederiksberg den 7. August 1916.

(sign.) E. Suenson.

Herefter skal vore Medlemmer, der beskæftiges ved Jærnbetonarbejde, altsaa have de 10 Øres Tillæg betalt for:

Støbning af al Beton, der er forstærket ved Jærnindlæg, selv om Mesteren eller en Svend udlægger Betonen og holder Jærnet i Stilling.

De 10 Øres Tillæg skal ogsaa betales: For de Timer, der medgaar til **Transport af Jærnet, Bøjning, Henlægning og Binding.**

Endvidere skal de 10 Øres Tillæg betales: For de Timer, der medgaar til **Forskalling til Jærnbeton, herunder ogsaa Transport af Materialierne.**

Ved Transport, Henlægning og Tilpasning ved Vederlagene af Hulsten og Bremerlofter og iøvrigt med, hvad dertil hører, skal der ligeledes betales 10 Øres Tillæg.

Vore Medlemmer kan dog ikke gøre Krav paa at faa Tillægget betalt for almindelig Støbning mellem Jærnbjælker, heller ikke, fordi der i et Maskinfundament faststøbes Bolte til Fastgørelse af Maskinen, og Arbejdet bliver heller ikke »Jærnbeton«, fordi der f. Eks. i et Fundament nedlægges en Jærnbjælke i Betonen over et blødt Sted. Men hvis der derimod nedlægges Rundjærn, der med Kroge eller paa anden Maade forbindes med hinanden, falder det ind under Begrebet »Jærnbeton« og skal betales med Tillægget.

I W. C. er eller andre Rum, hvor der f. Eks. udsændes det saakaldte »Hønsenet« i Betonen, henregnes dette ogsaa til Jærnbeton.

Vore ærede Afdelingsledelser bedes bemærke sig disse vore Rettigheder og sørge for, at vore Medlemmer ikke bliver franarret dem.

Vor Arbejdsløshedskasses Virksomhed i Aaret 1915-16.

Virksomheden indenfor vor Arbejdsløshedskasse har i Regnskabsaaret 1915-16 i enhver Henseende formet sig til vor Tilfredshed, og har i alle Henseender været en Udvikling i den rigtige Retning, vort Medlemstal er øget i betydelig Grad og Arbejdsløshedskassen har, dels ved den store Travlhed i Industrien, og dels ved den milde Vinter, været noget mindre end de sidste forudgaaende Aar.

Kassens Indtægt har været den største, vi nogen Sinde har haft, nemlig over 966,000 Kr., Aaret forud var Indtægten ca. 12,000 Kroner mindre, og i det Aar havde vi dog en ekstra Indtægt ved Paaligningen paa ca. 90,000 Kr.

Ogsaa vor Regnskabsbalance er fin, idet vi har en Formuefremgang paa over 73,000 Kr., den øgede Indtægt skyldes ikke alene den almindelige Fremgang i Medlemstallet, men tillige i særlig Grad vor gode Placering af Statstilskud, hvorved det lykkedes os at faa Tilskud ogsaa af det paalignede Bidrag, og det stærkt øgede Kommunitilskud.

Vi har i Aarets Løb optaget Kontrol med ialt 620,000 Dage, hvilket er 80,000 Dage mindre end det forud-

gaaende Aar, og der er i Aarets Løb udbetalt Understøttelse til 14,804 Medlemmer, hvilket er ca. 1000 Medlemmer mindre end i Regnskabsaaret 1914—15. For vore Medlemmer, der er beskæftiget ved Løsarbejde, har Aaret i Almindelighed nok været strengt med Arbejdsløshed, særligt for Havnearbejdernes Vedkommende, men det er mere end opvejet ved de gode Forhold hos vore Medlemmer, der er beskæftiget ved Industri og Haandværk.

De skiftende Indkaldelser til Sikringsstyrken har berørt mange af vore Medlemmer, og ca. 2800 Medlemmer har i de forskellige Maaneder paa Grund her af været fritagne for at betale Kontingent.

Til Trods for det saaledes heldigt forløbne Aar, maa vi dog gentage vor Bemærkning fra i Fjor, om at Kassens ordinære Indtægter ikke i Almindelighed synes helt at kunde bære de Aar for Aar løbende ordinære Udgifter, dels vil vi i Aar for første Gang mærke Arbejdsløshedslovens Revision af 1914, og vi vil i Statstilskud i Aar faa et mindre Tilskud paa over 100,000 Kr., dertil kommer forskellige Forandringer af Vedtægterne, som vi ifølge Loven skal foretage og som for flere Punktets Vedkommende vil blive forøget Udgift, bl. a. Lovens Bestemmelser om Henlæggelse af et Krisefond.

Vor Arbejdsanvisning har været i en glædelig Udvikling, vi har i Aar anvist Arbejde til ikke mindre end 19824 Medlemmer, hvilket er ca. 4000 mere end det sidst forløbne Aar.

Medlemstallet er steget fra 43,323 til 48,868.

Kun 3 Afdelinger med ialt 25 Medlemmer er slettet for Gæld.

»Orlogsværftsarbejdernes Afdeling« har antaget Navnet »Hærens og Flaadens Afdeling«.

»Jernbanearb. R. København« og »Århus R.« er blevet en Afdeling: »Remisearbejdernes Afdeling«.

Der har i Aarets Løb været Fremgang i 157 Afdelinger, og Fremgangen er 6290 Medlemmer, Tilbagegang i 48 Afdelinger, og Tilbagegangen er 745 Medl. Stilstand i 12 Afdelinger.

Den reelle Fremgang har altsaa været 5545 Medl.

14,804 Medlemmer har faaet Understøttelse, og procentvis udregnet fordeler Udbetalingen af Understøttelse sig saaledes:

Dage	Antal Medlemmer	Procent af samtlige Arbejdsløse	Procent af det samlede Medlemsantal
fra 1 til 7	2027	13,96	4,07
- 8 - 14	1710	11,55	3,44
- 15 - 21	1507	10,18	3,03
- 22 - 28	1255	8,48	2,52
- 29 - 35	1178	7,96	2,37
- 36 - 42	1066	7,21	2,14
- 43 - 49	993	6,71	2,00
- 50 - 56	923	6,24	1,86
- 57 - 63	949	6,41	1,91
- 64 - 70	2735	18,34	5,49
- 71 - 77	228	1,54	0,46
- 78 - 84	80	0,54	0,16
- 85 - 91	52	0,35	0,10
- 92 - 98	40	0,27	0,08
- 99 - 100	61	0,41	0,12
Ialt	14804		

Beretningen, som vor Arbejdsløshedskasse har udsendt, indeholder som sædvanlig en Række Tabeller, der paa en ganske udmærket og detaljeret Maade fortæller om den Virksomhed, som Arbejdsløshedskassen har udfoldet i det Aar, der er gaaet. Og vi anmoder særlig Afdelingsledelserne om at gøre Medlemmerne bekendt hermed.

Sammen med den faglige Del af vor Virksomhed er Arbejdsmændenes Organisation uden Sidestykke, ikke alene her i Danmark, men vi tør dristig paastaa i hele Verden.

Formanden for vor Arbejdsløshedskasse, Johs. Nielsen, slutter sin Beretning med følgende udmærkede Anbefaling:

Kammerater! Tillidsmænd! Dette er Virksomheden i vor, i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse. Tal om denne Gerning, hvor I kommer frem, fortæl om den paa Møder og Generalforsamlinger, paa Arbejdspladser og overalt, hvor I møder Fagfæller. Fortæl og agiter med den til fortsat Fremgang for vort Forbund.

Fortæl om de 6400 nye Medlemmer i vore Rækker, hvor Medlemstallet nu er lige ved de 50,000, om vor samlede Indtægt, der snart er 1 Million Kroner og fortæl dem om, at der i Understøttelse ordinært og ekstra ved Dyrtidsloven omtrent er udbetalt 1½ Mill. Kroner til vore Kammerater, som Arbejdsløsheden ramte med sin brutale Haand. Fortæl om alt dette og fortæl, at dette er vort — Arbejdsmændenes eget Værk — de Arbejdsmænd, der holder sammen.

En uhyggelig Statistik.

Det amerikanske Handelsministerium har offentliggjort nogle Tal angaaende Amerikas Eksport under Krigen. Disse Tal virker ved deres Veltalenhed uhyggeligt, — men sander paa den anden Side klart og tydeligt det gamle Ordsprog om, at: »Den enes Død er den andens Brød«, og de giver tillige et tydeligt Bevis for, at den engelske Blokade generer Tyskland i en overordentlig Grad.

Medens Tyskland før Krigen fik for over 30 Mill. Dollars Varer fra Amerika, faar det nu kun for omkring ½ Million.

Af Krigsmidler har Amerika derimod udført til Europa det vil sige de allierede Lande, for 155 Millioner Dollars Sprængstoffer (før Krigen en halv Mill.).

Heri er ikke medregnet de Syrer, der medgaar til Haandgranater og Minesprængninger. Af disse er der eksporteret for 90 Millioner Dollars mod en halv Million. Af særlige Eksportvarer kan nævnes: Pigtraad 15 Mill. mod 3—4 Mill. Krudt 66 Millioner mod ¼ Mill. Avtomobiler 60 Mill. mod 1½ Mil. Heste og Muldyr 120 Millioner mod 5 Mill.

Pengene stinker ikke.

I vort Forbunds Hovedledelse.

FORRETNINGSUDVALGSMØDE

d. 20., 21., 22. Juli 1916.

Dagsorden:

1. Sanktioner.
2. Løbende Sager.
3. Afsluttede Sager.
4. Forskellige Sager.
5. Hovedbestyrelsesmødet.
6. Optagelser & Udmeldelser.

Vi plejer ellers i Fagbladet nærmere at omtale nogle af de enkelte Sager, som har været til Behandling i Forretningsudvalgsmøde, og naar vi ikke gør det denne Gang, skyldes det, at Sagerne har været saa mangfoldige, at det vilde tage altfor stor Plads i Bladet at fremdrage dem.

Vi foretrækker derfor denne Gang, om de mest interessante, at skrive en særlig Artikel.

For at begynde med det første Punkt paa Dagsordenen:

ad. 1. Sanktioner:

kan vi meddele, at der denne Gang til Forretningsudvalgets Behandling forelaa over 100. En Opremsning af disse over 100 Sanktionsbegæringer vilde jo tage alt for megen Plads, og heller ikke have særlig Interesse i al Almindelighed, da Forholdet jo har været det, at alle de Begæringer om Sanktion til at opsigte Overenskomster, eller hvor saadanne ikke fandtes, til at søge oprettet Overenskomster, har været givet af Forretningsudvalget. — Vi gaar nu over til det 2. Punkt paa Dagsordenen. —

ad. 2. Løbende Sager.

Der forelaa her 97 løbende Sager, hvilket jo beviser, at trods det at vore Repræsentanter i indeværende Foraar og Sommer har været overordentligt stærkt optaget af utallige Forhandlinger dels om Landsoverenskomsterne og dels om en Række andre Sager, saa er Arbejdsstoffet endnu meget stort.

De heromhandlede 97 Sager var dog alligevel af den Beskaffenhed, maaske paa nær en enkelt Sag, at de kun kunde have Betydning for de Afdelinger og de Medlemmer de vedrører, og vi skal derfor heller ikke vedrørende dette Punkt komme ind paa en nærmere detaljeret Angivelse af, hvad det har været for Sager, vi har jo nemlig i vor Oversigtsartikel »Siden sidst« omtalt de fleste af de Lønsager, der har været fremme, og den Del, der endnu ikke er afsluttede, foretrækker vi senere at omtale i vor Rubrik »Siden sidst«.

ad. 3. Afsluttede Sager.

Vi opfordrer her vore Medlemmer til at gøre sig be-

kendt med den andet Sted i Bladet tabellariske Oversigt over de Lønresultater, der er opnaaet.

Hvad angaar

ad 4. Forskellige Sager

da var der her ganske vist 61, men da disse, hvor de ikke angik rent lokale Forhold — og det var de fleste af dem — angik Forstaaelsen af oprettede Overenskomster, og Fortolkningen af Forligsmandens Mæglingforslag, foretrækker vi, efterhaanden som disse Sager afgøres, at skrive særlige Artikler herom, for saavidt de da har Interesse udover den vedkommende Afdeling og dennes Medlemmer; vi henviser i saa Henseende til Artiklen om, hvad der forstaaes ved Jernbeton. —

For Forretningsudvalget forelaa endvidere nogle enkelte andre Sager, ialt dog kun 4, men de har kun lokal Interesse.

ad. 5. Hovedbestyrelsesmøde.

Afholdelsen af Hovedbestyrelsesmødet fastsattes til den 8. August og følgende Dage.

Alt i alt forelaa der paa det heromhandlede Forretningsudvalgsmøde 427 Sager til Behandling, og vore Medlemmer vil heraf kunne se, hvor stor en Virksomhed vort Forbund udfolder, og Resultatet af denne Virksomhed har heldigvis ogsaa vist sig at være saaledes, at næsten alle vore Medlemmer i indeværende Foraar og Sommer har faaet Lønforhøjelse, der samlet andrager en Sum, der mindst skal skrives med 6 Chifre, men herom vil der jo, paa den forestaaende Kongres, nærmere blive redegjort.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central	2140.
Hovedkassererkontoret	—	11414.
Det københavnske Kontor	—	5978.
Arbejdsløshedskassen	—	9961.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen,

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmandenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensg. 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Spurvearbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.

Kontor: Kastruplundsgade 11, Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.**Hjørring.**

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toffegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.

Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«.

Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.

Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.

Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.

Bestyrelsen.

Vejele K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.

Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Graven«.

Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.**Holbæk.**

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.

Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7.

Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.

Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Juli 1916

25. Aargang. Nr. 7

Vor tredje Offensiv

I Foraaret 1916.

Efter at vi havde afsluttet de 2 første store Omgange i Foraarets Lønkampagne, laa der endnu en hel Række uafgjorte Sager, i hvilke Afdelingerne ikke havde kunnet opnaa Enighed ved Forhandling med de lokale Arbejdsgivere, og i hvilke de forskellige Afdelinger derfor ønskede Strejkesanktion. —

Da vi naturligvis ikke under Foraars-Situationen havde kunnet komme dryssende med et Strejkevarsel i Dag og et andet i Morgen, og saa fremdeles, samlede vi dem, idet vi dog naturligvis gjorde, hvad der kunde gøres for at søge saa mange af Sagerne som muligt løst ved fredelig Forhandling, og den 15. Maj udsendte vi i tredje Omgang et 1. Strejkevarsel, hvis Rammer var gjort saa rummelige, saa vi praktisk talt kunde faa alt med heri, som indtil da henlaa uordnet. — Forhandlingerne blev dog stadig fortsat, og for de Sagers Vedkommende, hvor der endnu ikke var fremskaffet en Løsning af Spørgsmaalene, blev der saa fremsendt 2. Strejkevarsel. Dette omfattede:

- Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg Havn.
- Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn.
- Entreprenør P. C. Jensen, Randers, for saa vidt angaar Renovationsarbejderne.
- C. Reiermanns Papfabrik, København.
- Stenlosseentreprenørforeningen og Teglværksforeningen, for saa vidt angaar Murstensløsning i Københavns Havn.
- Købmændene J. Krogh og Schrams Eft. i Roskilde.
- Entreprenørfirmaet Denver & Rasmussen, for saa vidt angaar dette Firmas Arbejde i Aalborg.
- Vognmandsforeningen i Svendborg og Hr. Entreprenør Emil Petersen i Svendborg, for saa vidt angaar de hos ham beskæftigede Kuske.
- Følgende Cementstøberfirmaer i Vejle:
  - Murmester C. Christoffersen,
  - Murmester H. Iversen og
  - Cementfabrikant A. Back.
- Købmændenes Arbejdsgiverorganisation i Præstø.
- Den nydannede lokale Arbejdsgiverorganisation i Skive.
- Foreningen af Arbejdsgivere i Thisted og
- Det forenede Dampskibsselskabs Ekspedition i Thisted.

Akts, De danske Sukkerfabrikers Centralfabriker i Stege og Assens med tilhørende Bystationer. Stationen ved Kolding medregnet, Odense og Højbygaard Sukkerfabriker samt Salbrovad, Haarby og Uglebjerg Saftstationer.

Konsul Strøybergs Kridtbrud i Aalborg.

Entreprenørforeningen i Aalborg.

Vognmand Voss i Aalborg.

Entreprenørfirmaet Andersen & Cordes, for saa vidt angaar dette Firmas Arbejdere i Aalborg.

Akts, Dansk Afvulkaniseringsfabrik i Køge, og for saa vidt angaar Kuske i København, følgende Organisationer og Arbejdspladser:

Foreningen af danske Oliemøller.

Tegl- og Mørtelværker.

Tømmerhandlerforeningen.

Maskinsnedkerier og Savværker.

Pianofabrikantforeningen.

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien.

Chokoladefabrikerne (Globus og Galle & Jessen), Christiansholms Fabriker.

Slagelse mek. Hampgarnsspinderi og Rebslageri.

Jac. Holm & Sønners Rebslageri i København (baade for saa vidt angaar Rebslageriarbejdere og Kuske).

Foreningen af Brolægningsentreprenører i Københ. Entreprenørfirmaet Christiani & Nielsen, for saa vidt angaar dette Firmas Arbejde ved Opførelsen af Aarhus Oliefabrik.

Handelsforeningen og Hr. Gross, Drost i Faaborg.

Samt eventuelt Akts, De danske Svovlsyre- og Superphosphatfabrikers Virksomheder i København og Provinserne og Akts, Blaakilde Møllers Virksomhed i København, for saa vidt der ikke dér forinden allerede maatte være indtraadt Arbejdsstandsning.

Dette Bunke-Strejkevarsel lykkedes fuldstændigt, idet der ved de Forhandling, der paafulgte, og ved at Forbundets og Afdelingernes Tillidsmænd forhandlede omtrent Dag og Nat, opnaaedes at faa bragt alle Sagerne i Orden.

Hermed sluttede den væsentlige Del af vor store Foraars-Lønbevægelse, og de Resultater, der ved denne er opnaaet, beløber sig til Millioner af Kroner i aarlig Merløn til vore Medlemmer.

I 1918 forestaar der en lignende Lønbevægelse, og

det gælder nu, om vi Arbejdsmænd er parate til ikke alene at bibeholde de Løn-Fremskridt, vi i 1916 har opnaaet, men ogsaa til at fremskaffe flere.

Vi benytter Lejligheden til at sige alle vore Afteulingsledelser og Tillidsmænd Tak for godt og evnerigt Samarbejde i denne for Arbejdsmændene saa betydningsfulde og udmærkede Lønbevægelse, som nu hermed er afsluttet.

Tilbage staar Ordningen af de mange Fortolkningsspørgsmaal, som de i Hast skrevne Overenskomster har givet Anledning til, og som kræver et betydeligt Arbejde og et mangesidigt Maskineri; men — baade som Krigsmænd og som Advokater i Voldgiftsretterne, plejer vi Arbejdsmænd jo at klare os. Saa det lykkes os ogsaa nok at komme over denne sidste Kampagne, uden at Arbejdsgiverne faar halet ind paa noget af det, som de i Foraarskampagnen maatte indrømme os.

Lad der saa end gaa nogen Tid med dertil. Hovedsagen er jo, at vore Folk faar det mest mulige ud af Overenskomsterne.

Københavns Frihavn.

Nederlaget fra 1914 hævnnet.

I et tidligere Fagblad omtalte vi udiørligt vor ny Offensiv overfor Københavns Frihavn.

I vor Skrivelse til Direktør Bergsøe, som vi aftrykte i Fagbladet, lagde vi ikke Skjul paa, at vi nu vilde forsøge at sige ham »Tak for sidst«, og vore Krav bar ogsaa tydeligt i den Retning.

Vi krævede Reglementet, som var dikteret Arbejderne i 1914, afløst af en formelig Overenskomst. Vi krævede de Prisreduktioner, som havde fundet Sted i 1914, ophævet. Vi krævede Tillæg til saa godt som alle Taksterne.

Vi krævede Timelønnen forhøjet, og vi krævede Dyrtidstillæg o. s. v.

Ved de første Forhandlinger, vi havde med Direktør Bergsøe lagde han heller ikke Skjul paa, at han syntes, vi havde taget Munden vel fuld, men paa den anden Side erkendte han, at han var klar til at strække sig ret vidt. Han — saaledes forstod vi hans Udtalelser — ønskede ikke gerne Konflikt igen, hvis det paa nogen Maade var ham muligt at undgaa den.

Vi skal ikke her komme ind paa en lang Forklaring af Forhandlingernes Forløb, først direkte med Direktør Bergsøe og senere i Arbejdsgiverforeningen.

Vi skal kun slaa fast, at ved den Taktik, vi anvendte, lykkedes det os helt at faa fjernet Skellet og at løse den Opgave, vi havde sat os.

Vi opnaaede kort og godt:

En formelig Overenskomst, i Stedet for Reglementet.

For dem som Frihavnsdirektionen egenret Arbejderne, blev den samme at annullere og pille ned fra Tav-

ne de Prisreduktioner, som fandt stv, men vi fik en Forhøjelse af

Akkordtaksterne fra 5 til 100 % — gennemsnitlig laa Akkordtakstforhøjelsen omkring 15 %.

Timelønnen, der før var 47 à 60 Øre, blev forhøjet til 50 à 60 Øre. Endvidere blev der givet et Dyrtidstillæg af 3 Øre i Timen. —

Ja, men Skruebrækkerne, hvad blev der gjort ved dem, vil vel en og anden af vore Medlemmer spørge.

Til Oplysning angaaende denne Side af Sagen tjener, at ca. 150 af Skruebrækkerne fra 1914 afgav en skriftlig Erklæring, der gik ud paa, at dersom Forbundet ikke ved Forhandling kunde blive enige med Frihavns-Aktieselskabet, vilde de stille sig solidarisk med de organiserede nu og i Fremtiden, og forlade Arbejdet. Og denne Erklæring afgav de, uden at der paa nogen som helst Maade blev stillet dem Understøttelse i Udsigt, og samtidig anmodede de Forbundet om at være dem behjælpelig med under en eller anden Form at blive optaget i Organisation.

Direktør Bergsøe var vidende om, at hans Hjelper fra 1914 ikke denne Gang vilde lade sig bruge imod de organiserede Arbejdsmænd, og maaske har det ogsaa været en medvirkende Aarsag til, at han var mere bøjelig end ved tidligere Lejligheder.

Hvorvidt Skruebrækkerne bliver organiserede, foreligger der ikke noget om i dette Øjeblik. Det bliver en Sag, som Havnearbejdernes Generalforsamling vil komme til at tage Stilling til senere.

Men alene dette, at Hjælperne fra 1914 melder sig fra Hr. Bergsøe og stiller sig solidariske med de organiserede Arbejdere, er bemærkelsesværdigt.

En Kendelse af Forligsmanden.

om Beregning af Betaling for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde for Jord- og Betonarbejde.

Fra flere af vore Afdelinger har der i den senere Tid været rettet Forespørgsel om man ved Beregning af Betaling for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde havde Ret til at medtage Dyrtidstillæget. Deres vedkommende Arbejdsgivere vilde nemlig kun beregne Tillægsbetalingen efter den almindelige Time-løn.

Da dette Spørgsmaal har fundet sin Afgørelse ved en Kendelse af Forligsmanden, i en Sag mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Afdeling, gengiver vi nedenstaaende

KENDELSE:

»Efter at Repræsentanter for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, De samvirkende Fagforbund, Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund paa et Møde hos Forligsmanden den 25. April 1916 har vedtaget en Række Ændringer og Tilføjelser til Overenskomsten af 12. Marts 1912 mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Afdeling af Arbejdsmændenes Forbund

for København og Omegn, og efter, at det saaledes vedtagne er blevet godkendt af de paagældende Organisationer, er der opstaaet Uoverensstemmelse om Forstaaelsen af Bestemmelserne angaaende Betalingen for Overarbejde, og i Skrivelse af 16. f. M., har derefter Jord- og Betonarbejdernes Afdeling, i Henhold til Slutningsbestemmelsen i det paa ovennævnte Møde vedtagne Dokument, anmodet om Nedsættelse af et Udvalg, bestaaende af 2 Repræsentanter for hver af Parterne og med Forligsmanden som Opmand, til Behandling og Afgørelse af den paagældende Uoverensstemmelse.

Efter at Sagen den 7. Juni d. A. har været behandlet af Udvalget, i hvilket Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening var repræsenteret ved Hr. Direktør Hauberg, Entreprenørforeningen ved Hr. Ingeniør Werner, Dansk Arbejdsmandsforbund ved Hr. Forretningsfører Lyngsø og Jord- og Betonarbejdernes Afdeling ved dennes Formand, Hr. Axel Olsen, skal jeg som Udvalgets Formand udtale følgende:

Ifølge de vedtagne Bestemmelser, skal Overarbejde betales med almindelig Timeløn plus et Procenttillæg, og Ivissten drejer sig om, af hvilket Grundbeløb Tillægsprocenten skal beregnes, idet Entreprenørforeningen hævder, at Grundbeløbet er 50 Øre, medens Jord- og Betonarbejdernes Afdeling gør gældende, at man ved Beregningen bør medtage Dyrtdistillægget (4 Øre pr. Time), saaledes at Grundbeløbet bliver 54 Øre. —

Da Dyrtdistillægget her er knyttet umiddelbart til Timelønnen, og ikke — som i en Del andre Fag — ydes som en Tillægsbetaling pr. Uge el. lign., maa det antages, at »den almindelige Timeløn«, der skal danne Grundlaget for Beregningen af Tillægsprocenten for Overarbejde, er den Timebetaling, der gives for almindeligt Dagarbejde, altsaa 50 + 4 = 54 Øre. —

(sign.) Adolph Jensen.

Det vil heraf ses, at hvor Dyrtdistillægget er knyttet umiddelbart til Timelønnen, som f. Eks. i Overenskomsten mellem Centralforeningen for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Forbundet, skal Tillægsbetalingen beregnes efter Timelønnen plus Dyrtdistillægget.

Horsens Havnearbejderafdeling

fejrer sit 25 Aars Jubilæum.

Al Tid Fremgang, aldrig noget Nederlag.

Vor Havnearbejderafdeling i Horsens fejrede Lørdag den 5. August sin 25-aarige Bestaaen ved en stor Fest, der afholdtes i »Hejmdal«s Lokaler. Foreningens Formand, Rs. Rasmussen, bød de mødte velkommen; et særligt velkommen bød han Foreningens Gæster: Vor Forbundsformand Lyngsø, Bogholder Chr. Petersen, Byrådsmedlem J. M. Abrahamsen og Redaktør Axel Sørensen.

Ordet blev derefter givet til Jens Carl Jensen, som i en interessant Tale gav et Overblik over

Foreningens Historie.

Den 31. Juli 1891 stiftedes Havnearbejdernes Fagforening. Samme Forsamling valgte Anton Nielsen til Foreningens Formand, Næstformand blev Anton Petersen, Kasserer Jens Andersen, Sekretær Peter Nielsen. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer blev Karl Karlsen, Mads Thomassen og Anders Møller. Ved den første Generalforsamling den 9 August 91 blev de udarbejdede Love enstemmig godkendt. Foreningen fastsatte et maanedligt Kontingent af 25 Øre, og da den begyndte sin Virken, var Daglønnen 250 Øre. Ved den næstfølgende Generalforsamling vedtoges det at kræve Betaling for Vesperkost og at det vilde medføre Afsked at give Folkene, som betjener Dampspil, Spiritus. Bestyrelsen vedtog den 13. August 1891 at indsætte de første 50 Kr. i Haandværkerbanken. Den 18. September indsattes igen 30 Kr. i Banken, den 4. November vedtog Generalforsamlingen, at enkelte Timer skal betales med 35 Øre. Den 15. Januar 1892 vedtog Generalforsamlingen, at Medlemmerne maa arbejde for hvilken Formand, de vil, naar der betales 350 Øre om Dagen og 50 Øre i Timen for Over- og Søndagsarbejde samt at Foreningen udbetaler et Forskud paa Assuranceforsikring med 1 Kr. om Dagen. Den 18. Januar 1892 talte Foreningen 130 Medlemmer.

Samme Aar vedtoges det at anskaffe en Fane til Stiftelsesfesten, og at den skal bære Indskriptionen: »Enighed vor bedste Styrke«. Foreningens Fane indviedes ved Stiftelsesfesten 6. August 1892. Ved en ekstra Generalforsamling, afholdt den 15. Februar 1893, blev det vedtaget at indføre 1½ Times Middagspavse. Den 7. April 1893 vedtog Generalforsamlingen at forhøje det maanedlige Kontingent fra 25 Øre til 40 Øre i 8 Maaneder fra 31. April til Januar. Ved samme Møde stillede Forslag af Niels Christiansen om at indføre den Bestemmelse ikke at arbejde sammen med uorganiserede Folk. I den Anledning tilkaldtes Forretningsfører Chr. Jensen fra Jydsk-Fynsk Forbund, men efter Gennemsyn af Protokollen var dette Møde endt resultatløst. Ved en Generalforsamling den 7. Juli 1893 afgik Anton Nielsen som Foreningens Formand, i hans Sted valgtes Chr. Buchardt. Ved Foreningens ordinære Generalforsamling valgtes Anton Nielsen igen som Formand. Den 13. April 1895 valgtes Anders Nielsen til Kasserer og har uafbrudt beklædt Pladsen siden, altsaa i en Periode af 21 Aar. Ved en ordinær Generalforsamling, afholdt den 10. Juli 1895, valgtes Chr. Buchardt atter til Foreningens Formand. Han afløstes imidlertid Aaret efter af Chr. Pedersen, som valgtes paa den ordinære Generalforsamling den 17. Juli 1896. Ved samme Generalforsamling vedtoges det, at ny Medlemmer skulde give 1 Kr. i Indskud, hvoraf de 50 Øre skulde tilfalde en Fane-fond. Paa et Møde, afholdt 25. August 1896, hvor Forretningsfører Chr. Jensen var til Stede anerkendtes fuldtud Foreningens Krav om en Forhøjelse af Priskuranten. Forhøjelsen opnaaedes uden Konflikt med Forretningsførerens Bistand og godkendtes paa

et Møde, afholdt den 31. August 1896, enstemmigt af Havnearbejderforeningens Medlemmer. Ved en Generalforsamling 28. Maj 98 vedtoges det enstemmigt, at Kontingentet forhøjedes til 40 Øre maanedlig hele Aaret.

Protokollen viser, at 1899, Lockout-Aaret, er gaaet nogenlunde skaansomt over Horsens H. Afdeling. Paa Generalforsamlingen d. 12. Maj 1900 vedtoges det, at Kontingentet forhøjes til 1 Kr. maanedlig og opkræves ved Bud. Den 4. September 1900 vedtoges det, at Timelønnen paa Havnen skal forhøjes til 45 Øre, Overarbejde til 70 Øre samt at Arbejdsgiverne skal holde Folkene assurede i Ulykkestilfælde. Denne anseelige Forhøjelse gennemførtes af den lokale Bestyrelse selv, hvilket jo regnes for et godt Stykke Arbejde. Ved en ordinær Generalforsamling, afholdt den 1. August 1901, valgtes J. Carl Carlsen til Formand for Foreningen.

1902 var ikke særlig gunstig for Horsens H. Afdeling. Da havde vi nemlig en Konflikt med D. F. D. S., som faldt noget uheldig ud for Organisationen. Bestyrelsen vedtog at standse Arbejdet ved ovennævnte Selskab den 23. Maj 1902. Den 4. Juni 1902 indkom S/S »Adolf Andersen« hertil med Kornlast. I Lasten benyttedes under Losningen Skruetrækkere, medens Arbejdet i Land udførtes af Havnearbejdere. I Løbet af nogle Aar havde Afdelingen nogle Kalamiteter med Russer Brandt, men Foreningen tog jo heldigvis ikke særlig Skade deraf. Efter Aars Forløb fik Afdelingen atter Arbejdet i de rette Hænder og fik Skruetrækkerne fjernet. Efter denne Periode førte Foreningen en rolig Tilværelse, til Priskuranten blev opsagt 1908 under Ledelse af Jens Karl Jensen, som da var Foreningens Formand. Ved en ordinær Generalforsamling, afholdt den 28. Januar 1909, toges imidlertid denne Opsigelse tilbage og det vedtoges at forlænge den dagældende endnu et Aar. I Aaret 1909 indførtes Arbejdsløshedskassen og Alfred Christensen valgtes til at administrere samme Kasse som Kontrol. Samme Aar overtog Foreningen Jydsk Andels Korn- og Foderstofhandels Losning for en Pris, som de øvrige lokale Arbejdsgivere maa betale. I 1910 overtog Foreningen Losningen af Kul for Grosserer Iversen efter Esbjerg Lossemetode med Overtrilning over Gaden til Kulpladsen.

I 1912 opnaaede vi uden fremmed Hjælp vor nuværende Overenskomst for Korn- og Foderstoffer samt Kul, som overgik fra Td. til Tonslosning. Foreningen havde en lille Divergens med Stevedor Søren Andersen, som ikke mente sig forpligtet til at betale efter Tons, men ved Forhandling blev Sagen ordnet saadan, at han maatte indgaa paa at betale. Samme Aar afgik Forretningsfører H. M. Hansen ved Døden. Ved den ordinære Generalforsamling den 20. Januar 1913 vedtoges det at anskaffe en ny Fane. 1913 fremkom Tilbud fra Søren Andersen til Havnearbejderforeningen, at han vilde forhindre, at Kulkranen kom, saa at Arbejdet kunde udføres paa den hidtil gængse Maade. I 1913 forhøjedes Kontingentet til 55 Øre pr. Uge. I 1914 blev Foreningen paalignet et Ekstrabidrag til Arbejdsløshedskassen, svarende til

9½ Kr. pr. Medlem. Ved den ordinære Generalforsamling den 13. Juli 1914 valgtes Rasmus Rasmussen til Foreningens Formand, idet J. Carl Jensen frabad sig Genvalg.

1915 blev noget kritisk for Havnearbejderforeningen, idet Stevedor Søren Andersen da havde opstillet en Kulkran; men ved en Forhandling, i hvilken Forbundet deltog, og som førtes i København, opnaaedes dog en Overenskomst, gyldig et Aar. Samme Overenskomst vedtoges enstemmig paa Generalforsamlingen d. 8. Marts 1915.

Først i Aaret 1915 opnaaede Foreningen ved Forhandling med Mæglerfirmaet Wang en god Overenskomst for Losning af Sveller og Telefonpæle. Foreningen havde en Konflikt med Importørfirmaet P. L. Bech & Comp., som Foreningen mente havde gjort sig skyldig i Kontraktbrud. Ved en Forhandling med samme Firma, hvori deltog Forretningsfører Drejer, indgik Firmaet J. L. Bech & Co. paa at betale en Erstatningssum, stor 300 Kr., til Havnearbejderforeningen. I Juni Maaned samme Aar havde Foreningen igen en lille Divergens med Stevedor Søren Andersen om en Damper. Sagen gik dog hurtigt i Orden. Vore lokale Importører vedtog ved en Forhandling at yde et Dyrtidstillæg af 10 Procent til alt Arbejde, saavel Dagløn som Akkord. Ved et Møde med Kul-Importørerne Edv. Petersen og Thomsen, som havde opsagt Overenskomsten med Havnearbejderforeningen, indgik de paa at betale hver 300 Kr., dersom de engagerede sig med Søren Andersen og lod Kulkranen losse deres Import af Kul. Begge betalte senere de ovennævnte Beløb til Foreningen. Søren Andersen havde imidlertid opsagt Overenskomsten med Foreningen. Sagen gik dog efter flere forgæves Forsøg i Orden og Ordningen godkendtes af Generalforsamlingen og er gyldig til 1. Februar 1918. I samme Overenskomst blev sat som særlig Vedtagelse, at Vinshmænd afregnes lig en Mand af det Hold, de arbejder sammen med.

Formanden gav endnu en Række Oplysninger bl. a. at som Formænd for Horsens H. Afdeling har i de forløbne Aar fungeret følgende Mænd i den nævnte Række: Anton Nielsen i 3 Aar, Buchardt i 2 Aar, Chr. Pedersen i 8 Aar, J. Carl Carlsen i 2 Aar, Jens K. Jensen (Rus) i 1 Aar, Jens Carl Jensen i 7 Aar og Rasmus Rasmussen i 2 Aar.

Af Mænd, som har lagt et stort og godt Arbejde i Foreningens Tjeneste fortjener at nævnes Anders Nielsen, der har været Foreningens Kasserer i 21 Aar og trofast vogtet Kassen og dens Midler. Endvidere Jens Christensen, Søren Ris, Mikkel Laursen, Peter Nielsen, Niels Christiansen, Anton Poulsen, H. P. Hansen, Daniel Nielsen, Jens Hansen samt flere andre Mænd fortjener at nævnes, da de har sat deres Evner ind paa at virke for deres Organisation og for deres Kammerater.

Ved det fælles Kaffebord

var Lyngsie første Taler. Angaaende hans Tale hedder det i Horsens Soc.-Dem., at den blev holdt med stor Kraft og Begejstring. Han indledede med en Hymne til Horsens: Det er den gode Organisationsby, hvor

vore Afdelinger er stærke og selv kan ordne de fleste af deres Sager, og hvorfra vi aldrig modtager Budskab om Rivalisering og deraf følgende Rivninger. Men Horsens er ogsaa Initiativets By: I var blandt de første, der nemmede Organisationstankens Værd. I var de første, der sendte en Arbejdsmand ind i Folketinget. Horsens er imidlertid ikke blot den gode Organisationsby og Initiativets By, den er ogsaa den solide By! Hvad her paabegyndes, det fuldendes. Her er vore Afdelinger aldrig gaaet i Stykker, men har stadig vokset sig større og stærkere. Mange Opgaver har I paataget eder og de lykkedes alle, thi I tog solidt og trofast fat og holdt ud, til I sejrede. I slog ogsaa hurtigere Havnelauget ihjel end andre Byer kunde gøre det. Og som I og eders By er solide og trofaste, saadan er de Mænd, I har sendt os, ogsaa solide og trofaste: Abrahamsen i Hovedbestyrelsen og Chr. Petersen paa Hovedkontoret. Jeg bringer eder Forbundets Tak for alt dette. Idet vi lykønsker eder med Jubilæet og med alt, hvad I har opnaaet i de 25 Aar, gør vi det i Haab om, at I fremtidig som hidtil vil være de gode, solide, trofaste og initiativrige Forbundsfæller. Saa vil det ogsaa i Fremtiden bære fremad for eder og for alle os andre!

Efter derpaa at have mindet om alle de Timers, ofte Dages og Ugers anstrengende Arbejde, de 25 Aar har krævet af Organisationens Tillidsmænd, og efter at have takket Hustruerne, fordi de saa godt har forvaltet den økonomiske Fremgang, som Jubilæren har skabt for sine Medlemmer, sluttede Lyngsies sin Tale, der var en oratorisk Præstation af Rang, med et Leve for Veteranerne. De lagde Grunden til den Foreningsbygning, som vi er saa stolte af, og som magtede at bryde alle de Lænker, der bandt os saa haardt, som Carl Jensen skildrede det. Det har været til Gavn og Lykke for os og for vore Hjem, og det har ikke skadet en eneste anden. Vi takker dem, der begyndte dette Arbejde, for deres Trofasthed og Udholdenhed, og for den store Kærlighed, de ofrede vor Sag og vor Organisation. Og idet vi lover dem at fortsætte dette Arbejde og føje ny Sejre til dem, de vandt, raaber vi et: Leve Veteranerne! (Hurra!)

Bogholder Chr. Petersen, København, takkede for Indbydelsen til Festen, og mindede om den Frygt, der var for Københavnerne, da Landsforbundet stiftedes. Men den Frygt er nu forsvundet. Det ser vi bedst i den Tillid, vi alle skænker Københavneren Lyngsies. Men vi kan ogsaa se det i den Kendsgerning, at medens vort Landsforbund kun talte 14.000 Medlemmer, da det startedes, tæller det nu tæt ved 45.000 Medlemmer!

Byraadsmedlem A b r a h a m s e n, Horsens, lykønskede paa Arbejdsmandenes Fagforenings Vegne og takkede Havnearbejderne for det gode Samarbejde, som Lyngsies allerede saa træffende havde omtalt. Han sluttede med et Leve for Jubilæren.

Efter at derpaa Redaktør Axel Sørensen havde overbragt en Lykønskning fra »Horsens Social-Demokrat« og fra Socialdemokratisk Forbund og motiveret et Leve for Socialismen, holdt en af Veteranerne, H.

P. Hansen, en af glødende Overbevisning baaren Tale til Organisationstankens Pris.

Dermed sluttede den alvorligere Del af Festen, og der toges fat paa Dansen, hvortil Medlemmer og voksne Børn havde Adgang. Her som ved Kaffebordet raadede den prægtigste kammeratlige Stemning, og det blev sent, inden Festen sluttede. Men da var ogsaa alle enige om, at Jubilæet var fejret paa den fornøjeligste og værdigste Maade.

Den ny Ulykkesforsikringslov.

Vi har i et tidligere Fagblad bragt Uddrag af den ny Ulykkesforsikringslov, men da Loven er af stor Vigtighed for vore Medlemmer, gengiver vi den her i sin Helhed.

FØRSTE KAPITEL.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Rammes en i Medfør af denne Lov forsikret Person af et Ulykkestilfælde, der midlertidigt eller vedvarende forringer hans Erhvervssevne, er han paa den Maade og i det Omfang, som nedenfor bestemmes, forsikret mod Ulykkestilfældets Følger. Forvolder Ulykkestilfældet Døden, er hans efterladte paa samme Maade forsikrede mod det lidte Tab af Forsørger.

Lige med Ulykkestilfælde regnes skadelige Paavirkninger af højst nogle faa Dages Varighed, der skyldes Arbejdet eller de Forhold, hvorunder det foregaar, og som medfører Forringelse af Erhvervssevnen eller Død.

§ 2.

Stat og Kommune yder deres Tjenestemænd og Arbejdere Erstatning efter denne Lovs Regler. For de af Staten beskæftigede Personers Vedkommende vil Reglerne dog under Hensyn til deres særlige Forhold kunne lempes ved kongelig Anordning; det samme skal være Tilfældet for Personer, der lønnes af Statens aarlige Ydelse til Kongen; Erklæring fra Arbejderforsikrings-Raadet skal i saa Fald forud indhentes.

Reglerne for andre Arbejdsgiveres Forsikringsansvar samt om Adgang til at tegne frivillig Forsikring indeholdes i 6te 7de, 8de og 9de Kapitel.

§ 3.

Forsikringen omfatter Ulykkestilfælde, der opstaar ved den forsikredes i denne Lov omhandlede Beskæftigelse eller ved de Forhold, hvorunder den foregaar. Endvidere omfatter Forsikringen Ulykkestilfælde, der bevislig skyldes den forsikredes Forsøg paa Redning af Menneskeliv, Forebyggelse af Ulykker eller Afværgelse af større materielle og kulturelle Tab, naar dette — paa eller udenfor Arbejdsstedet — sker i Sammenhæng med saadan Beskæftigelse.

Udelukkede fra Forsikring er Ulykkestilfælde, som den forsikrede selv har hidført med Forsæt. Har den forsikrede ved grov Uagtsomhed, ved Til sidesættelse af reglementariske Bestemmelser, som er holdte tilbørlig i Kraft, eller ved Beruselse selv hidført eller dog væsentligt bidraget til Ulykkestilfældet, kan Erstat-

ningen nedsættes eller bortfalde. I saa Fald skal Arbejderforsikrings-Raadet udtrykkelig udtale det i sin Kendelse.

§ 4.

Har den tilskadekomne eller de efterladte rejst Retskrav i Henhold til andre Regler for Erstatning ved Skadestilføjelse end de i denne Lov omhandlede, kan de ikke samtidig eller senere paaberaabe sig nærværende Lov eller æske Raadets Afgørelse, medmindre Raadet, efter at have gjort sig bekendt med Retssagens Enkeltheder, indvilger deri.

Naar en forsikret eller hans efterladte har modtaget Ydelser i Henhold til denne Lov, har de dermed givet Afkald paa samtidig eller senere at fremføre Retskrav mod Arbejdsgiveren eller andre i Henhold til ovennævnte Regler. Dette gælder dog ikke, hvis Raadet skønner, at den forsikrede eller hans efterladte med Føje kan sagsøge Arbejdsgiveren eller andre, og giver de paagældende skriftlig Meddelelse herom. I saa Fald vil Retssagen være uden Indflydelse paa den forsikredes eller de efterladdes Krav efter denne Lov, men saafremt der ved Dommen tillægges dem Skadeserstatning, skal der af denne, saa vidt den tilstrækker, godtgøres vedkommende Forsikringselskab (Arbejdsgiver), hvad det har maattet udrede i Medfør af denne Lov. Indledes Retssag, skal der meddeles Klagerne fri Proces ved Raadets Foranstaltning.

§ 5.

Overenskomster mellem forsikringspligtige og forsikringsberettigede har ingen retslig Gyldighed, naar de gaar ud paa eller fører til, at nogen Bestemmelse i denne Lov ikke skal gælde, eller at den forsikrede skal udrede en Forsikringspræmie, som efter Loven paahviler Arbejdsgiveren, eller at pligtige Ydelser ikke skal beregnes efter Loven. Ligeledes er Overenskomster om Tilbageholdelse af Lønning i Anledning af Forsikring i Henhold til denne Lov ugyldige.

§ 6.

De Krav, som tilkommer en forsikret eller hans efterladte ifølge denne Lov, kan ikke overdrages, pantsættes eller gøres til Genstand for Retsforfølgning til Kreditorers Fyldestgørelse.

§ 7.

Indenrigsministeriet træffer efter indhentet Erklæring fra Arbejderforsikrings-Raadet Bestemmelse om, i hvilket Omfang Bestemmelserne i denne Lov skal komme til Anvendelse paa Arbejdere, der midlertidig beskæftiges paa Island, Grønland og de dansk-vestindiske Øer i Virksomheder, der har Sæde eller Styrelse her i Landet.

Regeringen bemyndiges til at træffe gensidig Overenskomst med fremmed Stat om, i hvilket Omfang Bestemmelserne i denne Lov eller den fremmede Stats tilsvarende Bestemmelser skal komme til Anvendelse paa Bedrifter, hvis Virksomhed ogsaa drives i den anden Stat, samt paa Forsikrede, der midlertidigt beskæftiges indenfor den anden Stats Omraade.

ANDET KAPITEL.

Om Arbejderforsikrings-Raadet.

§ 8.

Til Ordningen af de ifølge denne Lov opstaaede Forhold oprettes et Arbejderforsikrings-Raad.

Arbejderforsikrings-Raadet har Sæde i København, men dets Virksomhedsomraade omfatter hele Landet, og det kan af Formanden sammenkaldes til Møde hvor som helst i Landet.

§ 9.

Indenfor Raadet oprettes en Afdeling til Behandling af Sager vedrørende Industri, Haandværk, Handel, privat Tjenesteforhold m. v. (Kap. 6), en Søfartsafdeling (Kap. 7), en Afdeling for Fiskeri og mindre Skibsfart (Kap. 8) samt en Landbrugsafdeling (Kap. 9). Hver Afdeling behandler de under det vedføjede Kapitel hørende Sager, dog med den Afvigelse, at Sager angaaende Ulykkestilfælde, der rammer Personer under Arbejde ved Skibe, der benyttes til Fiskefangst, behandles af Afdelingen for Fiskeri og mindre Skibsfart, uanset om de paagældende Skibe i øvrigt henhører under Bestemmelserne i Kapitel 7.

Hver Afdeling bestaar af Raadets Formand samt af to Medlemmer, der kan have Sæde i flere Afdelinger. Disse tre Medlemmer udnævnes af Kongen; et af dem skal være Læge og et skal opfylde Betingelserne for at kunne beskikkes til Dommer eller for at kunne være Sagfører. Endvidere bestaar hver Afdeling af Repræsentanter for de forsikringspligtige og de forsikrede, valgte af Indenrigsministeren efter følgende Regler:

- a) Til at tage Sæde i Afdelingen for Industri, Haandværk, Handel m. v. (Industriafdelingen) vælges to Arbejdsgivere og to Arbejdere, hørende til Virksomheder, der indgaar under § 49, samt en Repræsentant for de i Henhold til § 53 frivillig forsikrede. Sidstnævnte har kun Stemmeret i Sager om frivillig Forsikring.
- b) Til at tage Sæde i Søfartsafdelingen vælges to Repræsentanter for de forsikringspligtige Redere og to Repræsentanter for de i Medfør af § 54 forsikrede Arbejdere.
- c) Til at tage Sæde i Afdelingen for Fiskeri og mindre Skibsfart (Fiskeriafdelingen) vælges to forsikringspligtige Arbejdsgivere, to Arbejdere og en Repræsentant for de i Medfør af § 66 til frivillig Forsikring berettigede. Sidstnævnte har kun Stemmeret i Sager, der falder ind under den frivillige Forsikring.
- d) Til at tage Sæde i Landbrugsafdelingen vælges to forsikringspligtige Arbejdsgivere indenfor Landbrug, Skovbrug eller Havebrug, som skal være Ejere eller Brugere af Ejendomme, der til Ejendomsskyld til Staten er vurderede til over 8000 Kr., to Arbejdere i ovennævnte Erhverv samt to Repræsentanter for de i Henhold til § 73 frivilligt forsikrede. Sidstnævnte har kun Stemmeret med Hensyn til Behandlingen af Sager, der angaar frivillig Forsikring og Forsikring af Arbejdere paa Ejendomme, der er ansatte til en

Ejendomsskyld til Staten af 8000 Kr. eller derunder.

Indstillingsret til ledige Pladser har:

Ved Valg af Arbejdsgivernes Repræsentanter i Industriafdelingen, Søfartsafdelingen og Landbrugsafdelingen samt af Repræsentanter for Ejere eller Brugere af mindre Landejendomme, henholdsvis »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening«, »Fællesrepræsentationen for dansk Skibsart«, »De samvirkende danske Landboforeninger« og »De samvirkende danske Husmandsforeninger«.

Ved Valg af de forsikredes Repræsentanter i Industri- og Søfartsafdelingerne: »De samvirkende Fagforbund i Danmark«, i Fiskerafdelingen: »Dansk Fiskeriforening«, der indstiller blandt lønnede Fiskere, og i Landbrugsafdelingen: »Sygekassenævnet« (Lov 10. Maj 1915 § 27).

Ved Valg af Repræsentanter for de frivillig forsikrede i Fiskerafdelingen »Dansk Fiskeriforening«.

Til hver ledig Plads foreslaar den indstillingsberettigede tre Personer, mellem hvilke Indenrigsministeren træffer sit Valg.

For samtlige Repræsentanter vælges Stedfortrædere efter de for Valg af Medlemmer fastsatte Regler.

Saaframt andre Organisationer af Arbejdsgivere eller Arbejdere end de foran nævnte andrager Ministeriet om Indstillingsret ved Repræsentantvalg indenfor Arbejderforsikrings-Raadet, kan Ministeren, forudsat at den andragende Organisation findes at repræsentere et tilstrækkelig stort Antal forsikringspligtige eller forsikrede — efter Indstilling af Raadet — tilstaa den samme Ret til Indstilling indenfor den Afdeling af Raadet, hvorom Talen er, som er givet de foran nævnte Organisationer af Arbejdsgivere og Arbejdere.

Sygekasseinspektøren samt Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet eller en under nævnte Tilsyn hørende Tjenestemand kan af Indenrigsministeren tilforordnes Raadet eller enkelte af dets Afdelinger.

§ 10.

Raadets Formand og øvrige Medlemmer udnævnes for 6 Aar. Af Repræsentanterne for Arbejdsgivere og Arbejdere i Industri-, Søfarts- og Landbrugsafdelingen samt for Ejere eller Brugere af mindre Landejendomme afgaar en hvert tredje Aar; det afgøres ved Lodtrækning, hvem der af de ved Lovens Ikrafttræden udnævnte skal afgaa efter kun tre Aars Virksomhed. Af de tre Repræsentanter i Fiskerafdelingen afgaar paa lignende Maade en hvert andet Aar. Samme Regler gælder for Stedfortræderne.

Udnævnelser af Repræsentanter eller Stedfortrædere, der finder Sted i Periodens Løb, gælder kun for den tilbageværende Del af samme.

Formanden lønnes med 6,000 Kr., stigende hvert 4de Aar med et Alderstillæg af 500 Kr., indtil 8,000 Kr. De øvrige Medlemmer og de tilforordnede oppebærer et aarligt Vederlag. Stedfortræderne oppebærer Dagpenge for hver Dag, de møder. Rejsseudgifter til og fra Mødestedet godtgøres efter Regning, der er godkendt af Formanden.

De almindelige Bestemmelser om Embedsmænds Lønnings- og Pensionsforhold samt Pligt til at tegne

Overlevelserente kommer til Anvendelse paa Stillingen som Raadets Formand, saaledes at Udnævnelsen til Formand medfører Ret til Pension efter Lov af 5. Januar 1851 ogsaa i det Tilfælde, at der ved Udløbet af det Tidsrum, for hvilket Udnævnelsen gælder, ikke finder fornyet Udnævnelse Sted.

Nærmere Bestemmelser om Forretningsgangen for hver af Raadets Afdelinger fastsættes i en Forretningsorden af Indenrigsministeren efter Forslag af Raadet.

§ 11.

Under Raadet ansættes en Sekretær og Kontorchef, som udnævnes af Kongen og lønnes med 4,500 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 500 Kr. indtil 6,000 Kr. Endvidere to Afdelingschefer, der udnævnes af Kongen og lønnes med 4,000 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 500 Kr., indtil 5,500 Kr., samt en Kasserer, der ligeledes udnævnes af Kongen og lønnes med 3,200 Kr., stigende hvert 4de Aar med 300 Kr. indtil 4,400 Kr.

Der ansættes 4 Fuldmægtige, som udnævnes af Indenrigsministeren og lønnes hver med 2,400 Kr., stigende hvert 4de Aar med 300 Kr. indtil 3,600 Kr. To af Fuldmægtigene kan der tillægges et Ekspeditionssekretærhonorar af 600 Kr. aarlig, som ikke medtages ved Pensionsberegningen.

Ved Beregning af Alderstillæg for Sekretæren og Kontorchefen medregnes hans Tjenestetid som Afdelingschef. Ved Beregning af Alderstillæg for Afdelingschefer og Kassereren samt for Fuldmægtige medregnes Halvdelen af deres Tjenestetid henholdsvis som Fuldmægtig og som Assistent, dog højst 4 Aar.

Der ansættes 7 Assistent, som udnævnes af Indenrigsministeren og lønnes hver med 1,200 Kr. aarlig, stigende hvert 2det Aar med 200 Kr. indtil 2,200 Kr. Desuden kan der gives indtil 4 Assistent et pensionsgivende Løntillæg af fra 300 Kr. til 600 Kr. aarlig. Antallet af Fuldmægtige og Assistent kan forandres ved de aarlige Finanslove.

De ved Raadet ansatte Medhjælpere (Protokolførere, Kontorister samt Budet) lønnes hver med 1,000 Kr. aarlig, stigende hvert 2det Aar med 100 Kr. indtil 1,900 Kr. Saaframt en Medhjælper udnævnes til Assistent, medtages ved Beregningen af Alderstillæg hans Tjenestealder som Medhjælper. Medhjælpere ansættes af Raadet med Indenrigsministeriets Billigelse.

Ved Beregningen af Alderstillæg for dem, der er ansatte ved Raadet ved Lovens Ikrafttræden, medtages den Tjenestealder, de paa dette Tidspunkt har i den paagældende Stilling; for Assistenters og Medhjælperes Vedkommende medregnes den Tid, hvori de har haft Ansættelse ved Raadet.

Fuldmægtige er pensionsberettigede efter Pensionslov af 5. Januar 1851 og skal sikre Enkeforsørgelse efter Enkeforsørgelsesloven af s. D. Ved Beregning af Pension tages dog ikke Hensyn til Tjenestetid forinden det fyldte 25de Aar.

Assistent og Medhjælper opnaar Pensionsret efter Reglerne i samme Pensionslov, naar de efter det fyldte 25de Aar har tilbagelagt en Tjenestetid af 10 Aar, saaledes at den pensionsgivende Tjenestetid regnes fra dette Tidspunkt. Den opnaaede pensionsgi-

vende Tjenestetid kommer vedkommende til gode, naar han gaar over i anden pensionsberettiget Stilling.

Saairent Assistenten eller Medhjælperen er gifte, afkortes der 5 pCt. i deres Lønning for at anvendes til Enkeforsørgelse. Hel eller delvis Fritagelse for Afkortning kan finde Sted, naar det for Finansministeriet godtgøres, at der paa anden Maade er sikret Enken en aarlig Indtægt for Livstid. Anvendes det afkortede Beløb til at sikre Enken Overlevelsereente i den af Staten garanterede Forsikringsanstalt, skal Tegning af saadan Overlevelsereente finde Sted under samme Vilkaar, som ifølge Lov af 5. Januar 1851 er gældende for de af Embedsmænd for deres Enker tegnede Overlevelsereenter.

Reglerne i Pensionsloven af 5. Januar 1851 kommer til Anvendelse paa Fuldmægtiges, Assistenters og Medhjælperes efterladte, dog at Børneunderstøttelserne tilstaaes af Finansministeren.

Tjenestetiden i hidtilværende Fuldmægtig-Stillinger ved Raadet medregnes som pensionsgivende; for Assistenters og Medhjælperes Vedkommende medregnes som pensionsgivende den Tid, hvori de før denne Lovs Ikrafttræden har haft Ansættelse ved Raadet, dog under Iagttagelse af ovenanførte Begrænsninger.

Raadet antager den fornødne Lægehjælp samt den Hjælp, der foruden den ovenanførte Kontorhjælp maatte være nødvendig. De til Raadet medgaaende Udgifter bevilges ved de aarlige Finanslove.

Et af Raadets Medlemmer, der er udnævnt af Kongen, eller en ved Raadet ansat Tjenestemand kan af Indenrigsministeren tilforordnes det ved Lov Nr. 143 af 29. April 1913 om Arbejde i Fabrikker m. v. samt det offentlige Tilsyn dermed oprettede Arbejdsraad.

Intet af Raadets Medlemmer eller af det under Raadet fast ansatte Personale maa ud over et Aar efter denne Lovs Ikrafttræden være ansat i eller tage Del i Ledelsen af noget her i Landet virkende i Henhold til denne Lov anerkendt Ulykkesforsikringselskab.

§ 12.

Hver af Raadets Afdelinger træffer, efter at have modtaget alle fornødne Oplysninger og givet det anerkendte Forsikringselskab eller Arbejdsgiveren samt andre vedkommende Lejlighed til at gøre sig bekendt med de foreliggende Oplysninger og til at udtale sig om Sagen, for sit Omraade Afgørelse af følgende Spørgsmaal:

- a) om en Virksomhed eller et Arbejdsforhold hører under denne Lov, og i bekræftende Fald;
- b) om hvem der er at anse som forsikringspligtig Arbejdsgiver;
- c) om en Person har Adgang til at tegne frivillig Forsikring i Medfør af denne Lov;
- d) om et anmeldt Tilfælde begrundes Krav efter Loven;
- e) om Størrelsen og Arten af de Ydelser, der tilkommer den forsikrede eller hans efterladte;
- f) om Tvivlsspørgsmaal vedrørende Dagpenge og Takst for Lægeattester.

§ 13.

De af Raadet fastsatte Beløb (§ 12 Litra e) kan ikke senere af dette nedsættes eller forhøjes, med-

mindre det indenfor en Frist af en Maaned (6 Uger eller 3 Maaneder efter Reglerne i § 14) godtgøres for Raadet, at de Oplysninger, paa Grundlag af hvilke Afgørelsen er truffet, lider af væsentlige Mangler eller Urigtigheder.

§ 14.

Har Raadet forsømt at iagttage den foreskrevne Fremgangsmaade, kan de under § 12 nævnte Afgørelser indankes for Indenrigsministeren, der kan ophæve den trufne Afgørelse og hjemvise Sagen til ny Behandling og Afgørelse.

Udenfor disse Tilfælde er der Adgang til at paaanke de under Litra a, b, c og d nævnte Afgørelser for Indenrigsministeren, medens de under e og f nævnte Afgørelser ikke kan indankes.

Indenrigsministerens Afgørelse af de i § 12 under Litra a, b og c nævnte Spørgsmaal kan indbringes for Domstolene. Ved kgl. Anordning kan der træffes nærmere Bestemmelser om Procesmaaden, sigtende til at hidføre en hurtig Afgørelse af Sagerne.

I øvrigt kan Indenrigsministerens eller Raadets Afgørelser ikke indbringes for Domstolene.

Fristen for Paaanke til Indenrigsministeren saa vel som for Indbringelse af Indenrigsministerens Afgørelser for Domstolene, er 14 Dage fra den om Afgørelsen givne Underretning; for en tilskadekommen eller for efterladte, der paa dette Tidspunkt opholder sig i Europa udenfor Danmark, er Fristen dog 6 Uger; opholder de sig paa Færøerne, Island eller udenfor Europa, er Fristen 3 Maaneder.

§ 15.

Bestaar der om en under denne Lov ikke hørende Ulykkesforsikring den Aftale mellem Forsikringstageren og et anerkendt Forsikringselskab (§ 18), at Erstatning skal ydes i Overensstemmelse med Loven, og at Parterne underkaster sig Raadets Afgørelse, skal de under saadan Forsikring hørende Ulykkestilfælde behandles som henhørende under denne Lov. Til Dækning af Raadets Udgifter herved fastsætter Indenrigsministeren en Kendelse.

§ 16.

Raadet indsender aarlig til Indenrigsministeren Beretning om hver af dets Afdelingers Virksomhed, Beretningen, der trykkes og tilstilles Rigsdagen, skal kunne faas til Købs for en af Indenrigsministeren fastsat billig Betaling.

TREDJE KAPITEL.

Om Forsikringspligtens Ordning.

§ 17.

Stat og Kommune har ikke Pligt til at afgive deres Risiko efter nærværende Lov; det samme gælder Ci-villisten.

§ 18.

Det paahviler de efter Loven forsikringspligtige Arbejdsgivere, for saa vidt de ikke er Medlemmer af et Forsikringsforbund (jfr. §§ 64 og 66), at overføre

deres Risiko paa et af Indenrigsministeren i saa Henseende anerkendt Selskab under gensidigt Ansvar eller Selskab med begrænset Ansvar. Naar et anerkendt Forsikringssselskab har overtaget en forsikringspligtig Arbejdsgivers Risiko, hæfter Selskabet, selv om der ved Forsikringsaftalen er gaaet ud fra urigtige Forudsætninger angaaende Forsikringsansvarets Art og Omfang.

Anerkendelse af gensidige Selskaber gives ved Indenrigsministerens Stadfæstelse af Vedtægten, som skal indeholde de fornødne betryggende Bestemmelser i Henseende til Medlemmernes Opfyldelse af den dem paahvilende solidariske Forpligtelse.

Selskabets Vedtægt skal indeholde de fornødne Bestemmelser om Indmeldelses- og Udmeldelsesform, Forsikringsbidragenes Udredelse, deres Optrækning og Forvaltning, Anmeldelsesfrist, Kontrol med forsvarlig Lægebehandling, Sikkerhedsstillelse m. m.

Anerkendelse af Selskaber med begrænset Ansvar gives paa nærmere for hvert enkelt Selskab af Indenrigsministeren fastsatte Betingelser.

Hver enkelt Anerkendelse offentliggøres af Ministeren. Den kan tilbagekaldes af ham, hvorom Offentliggørelse da ligeledes finder Sted.

Efter Indstilling af Arbejderforsikrings-Raadet kan Indenrigsministeren fritage en under Loven hørende Arbejdsgiver for Afgivelse af Risikoen til et anerkendt Selskab mod, at han stiller en af Indenrigsministeren nærmere fastsat Sikkerhed for Opfyldelsen af sine Forpligtelser i Tilfælde af Ulykke. En saadan Fritagelse kan til enhver Tid efter Arbejderforsikrings-Raadets Indstilling til Ministeren tages tilbage.

§ 19.

En under Loven hørende Arbejdsgiver, der har overtaget et Arbejdes Udførelse, anses som Arbejdsgiver ogsaa overfor de Arbejdere, som Kontrahenten overlader ham til Udførelsen.

Er en Virksomhed delt mellem flere, anses enhver af Parterne som Arbejdsgiver for de Arbejdere, han lønner.

Den, der driver Virksomhed eller udfører Arbejde, hvortil der er knyttet Forsikringspligt, anses som Arbejdsgiver for alle ved Virksomheden eller Arbejdet beskæftigede Arbejdere, uanset om de er antagne af en anden, der har overtaget Udførelsen af visse herunder hørende Arbejder, medmindre denne selv har sine Arbejdere forsikrede.

§ 20.

Præmier, som en forsikringspligtig Arbejdsgiver er et anerkendt Selskab eller et Forsikringsforbund skyldig, kan i Mangel af rettidig Betaling inddrives ved Udpantning. I Tilfælde af Arbejdsgiverens Konkurs ligestilles Fordringen paa de forfaldne Præmier med de i Konkursloven af 25. Marts 1872 § 33 Nr. 2 omhandlede Fordringer.

§ 21.

Har en Arbejdsgiver undladt at opfylde sin Forsikringspligt efter denne Lov, har en tilskadekommen forsikringsberettiget eller hans efterladte Krav paa ham efter Loven. Dette Krav har Fortrinsret i hans Bo lige

med de i Konkursloven af 25. Marts 1872 § 33 Nr. 2 omhandlede Fordringer og kan paa Raadets Foranstaltning inddrives ved Udpantning.

Saaftremt de paagældende ikke har opnaaet Dækning for deres Krav hos Arbejdsgiveren eller i hans Bo paa det Tidspunkt, Forsikringsbeløbet forfalder til Udbetaling, jfr. § 42, udbetales det manglende forskudsvis af Arbejderforsikrings-Raadet. De Beløb, som paa denne Maade udredes af Raadet, med Fradrag af, hvad der erholdes hos Arbejdsgiveren, lignedes for hvert Kalenderaar paa samtlige anerkendte Forsikringssselskaber i Forhold til deres Præmieindtægt af pligtig Ulykkesforsikring, samt paa de Arbejdsgivere, der i Medfør af § 18 har erholdt Fritagelse for at afgive deres Risiko, i Forhold til et af Raadet skønsmæssigt beregnet Præmiebeløb, svarende til disse Arbejdsgiveres Risiko efter Loven, mod at Retten efter denne Paragrafs 1ste Stykke overgaar til disse Selskaber og Arbejdsgivere. De nærmere Regler for denne Paaligning fastsættes af Indenrigsministeren efter Forslag af Raadet.

FJERDE KAPITEL.

Om Forsikringskravene.

§ 22.

Ydelserne efter denne Lov bestaar, foruden i Sygebehandling m. v. under visse Forhold, i

- a) Dagpenge;
- b) Invaliditetserstatning;
- c) Erstatning til efterladte;
- d) Begravelseshjælp.

§ 23.

Det paahviler Forsikringssselskabet (Arbejdsgiveren) at yde Bandager, kunstige Lemmer, Brillor og lignende Hjælpemidler, som, medens Sagen er under Raadets Behandling, af dette skønnes fornødne til at sikre Sygebehandlingens Resultater og formindske Ulykkestilfældets Følger eller nøjere bestemme Invaliditetens Grad.

Saaftremt den tilskadekomne er Medlem af en statsanerkendt Spøgekasse og opholder sig her i Landet, paahviler det endvidere Selskabet (Arbejdsgiveren) at afholde Udgifterne til særlig Sygebehandling, som det ikke paahviler Sygekassen at yde i Henhold til dens Vedtægt, og som Raadet skønner fornøden til at opnaa den bedst mulige Helbredelse.

§ 24.

Retten til Dagpenge er betinget af Erhvervssevners Forringelse.

Saadan Forringelse anses at være tilstede, saa længe den tilskadekomne paa Grund af Beskadigelsen ikke er i Stand til at genoptage Arbejdet i væsentlig samme Omfang som tidligere.

Dagpenge ydes ikke til Arbejdsgiverens hjemmeværende Børn, saafremt det dem overgaaede Ulykkestilfælde er indtruffet inden deres fyldte 14de Aar.

For den Tid, i hvilken en tilskadekomnen aftjener sin Værnepligt, bortfalder hans Krav paa Dagpenge. Saaftremt der imidlertid findes Personer, som i Tilfælde af hans Død vilde være berettigede til fuld Er-

statning, (§ 35), har disse Krav paa de ham ellers tilkomne Dagpenge.

Det samme gælder for den Tid, en tilskadekommen hendsidder i Fængsel.

§ 25.

Saafrømt den tilskadekomne er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, begynder Dagpengene at løbe fra det Tidspunkt, da Ydelsen af Pengehjælp fra Sygekassen ophører, dog ikke senere end fra Begyndelsen af den 14de Uge efter Ulykkestilfældets Indtræden. Er den tilskadekomne ikke Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, løber Dagpengene fra den 14de Uges Begyndelse.

§ 26.

Dagpengenes Størrelse udgør $\frac{2}{3}$ af den tilskadekomnes Dagløn (jfr. § 41), dog ikke over 3 Kr. og ikke under 1 Kr. daglig. For hver Uge betales Dagpengene for 7 Dage.

Delvise Dagpenge ydes ikke.

§ 27.

Medfører Ulykkestilfældet kun forbigaaende Forringelse af Erhvervsønnen, ophører Dagpengene at løbe, saa snart Betingelserne for samme efter § 24 bortfalder.

Medfører Tilfældet blivende Forringelse af Erhvervsønnen, vedbliver Dagpengene under de i § 24 foreskrevne Betingelser at løbe, indtil Arbejderforsikrings-Raadets Afgørelse af Invaliditets-Spørgsmaalet foreligger.

Medfører Tilfældet Døden, løber Dagpengene under samme Betingelser indtil Dødsdagen.

I intet Tilfælde (bortset fra det i § 24, 2det Stykke, omhandlede) vedbliver Dagpengeydelsen dog længere end til Aarsdagen efter Ulykkestilfældet.

§ 28.

Dagpengene skal saavidt muligt betales til den tilskadekomne hver Fredag for de forløbne 7 Dage, første Gang den første Fredag efter den Dag, paa hvilken Retten til Dagpenge er indtraadt.

§ 29.

Ved den Tid, da Dagpengeretten kan indtræde, paahviler det den tilskadekomne at fremsende til vedkommende anerkendte Forsikringsselskab (-forbund eller Arbejdsgiver, saafremt Indenrigsministeren har fritaget samme for at overføre Risikoen paa et Forsikringsselskab (-forbund), Lægeerklæring til Oplysning om, at Betingelserne for Dagpengeretten er til Stede. Denne Lægeerklæring betales af Forsikringsselskabet (Arbejdsgiveren).

Forsikringsselskabet er berettiget til at forlange fornyet Lægeerklæring fremsendt hver Uge mod at yde den for disse Lægeerklæringer fastsatte Betaling.

§ 30.

Det paahviler vedkommende Forsikringsselskab (Arbejdsgiver at give Raadet Underretning om, hvorlænge og med hvilket Beløb, det i hvert enkelt Tilfælde har udbetalt Dagpenge.

§ 31.

Naar Arbejdsgiveren yder den tilskadekomne fuldt Arbejdsvederlag, skønt Arbejdsevnen er væsentlig forringet, er han berettiget til for det paagældende Tidsrum at oppebære tilskadekomnes Dagpenge. Udgør Dagpengene mere end Vederlaget, har Arbejdereren Krav paa det overskydende Beløb.

§ 32.

Invaliditetserstatning ydes, naar et under Loven hørende Ulykkestilfælde har medført en blivende Forringelse af Erhvervsønnen af 5 pCt. eller derover, og Erstatningen beregnes som en til Forringelsen svarende procentvise Del af følgende Grundsummer:

fra 5 til 15 pCt.	5 Gange Aarslønnen,
- 16 - 35 —	5 Gange Aarslønnen for de første 15 pCt. og 8 Gange for Resten.
- 36 - 60 —	6 Gange Aarslønnen for de første 30 pCt. og 10 Gange for Resten.
- 61 - 90 —	8 Gange Aarslønnen for de første 60 pCt. og 12 Gange for Resten.
- 91 - 100 —	8 Gange Aarslønnen for de første 60 pCt., 12 Gange for de næste 30 pCt. og 16 Gange for de sidste 10 pCt.

Ved Fastsættelsen af Invaliditetsgraden skal Raadet i det Omfang, som skønnes rimeligt, tage Hensyn til særlige Færdigheder, der kræves i vedkommendes sædvanlige Erhverv, samt til saadan forudbestaaende Forringelse af Erhvervsønnen, som maa antages at forværre Ulykkestilfældets Følger, derunder Men af tidligere Ulykkestilfælde.

§ 33.

Den Erstatning, der ifølge § 32 vilde tilkomme en tilskadekomne, kan dog ikke overskride det Beløb, for hvilket der — efter de for Statsanstalten for Livsforsikring ved Indkøb af livsvarig Livrente gældende Tariffer — i nævnte Anstalt kan købes en Livrente, der svarer til den Procentdel af Aarslønnen (§ 41, som Invaliditetsprocenten angiver.

(Fortsættes).

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central	2140.
Hovedkassererkontoret	—	11414.
Det københavnske Kontor	—	5978.
Arbejdsløsheds-kassen	—	9961.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløsheds-kontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløsheds-kontrollen.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asialtarbejdernes Klub. Formand: Th. Andersen, Gothersgade 43, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften, Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub. Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55)

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensg. 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen,

Havnarbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6.

Bestyrelsen holder Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11, Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maanedens paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«.
Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«.
Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.
Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7.
Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.
Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

August 1916

25. Aargang. Nr. 8

Vor Afdeling i Roskilde fejrer sit 25 Aars Jubilæum.

Den 2. September fejrede vor Afdeling i Roskilde sit 25 Aars Jubilæum. I den Anledning har den nuværende Formand, Axel Petersen, udarbejdet en Oversigt over Afdelingens Udvikling i Aarene 1891--1916.

Vi skal af denne Oversigt, der baade er meget interessant og lærerig, gengive enkelte Afsnit.

Angaaende Foreningens Tilblivelse hedder det bl. a.: »Det er i Aar 25 Aar siden, at nogle Mænd her i Roskilde kom til den Erkendelse, at det at være Arbejdsmand just ikke var det samme som at bevæge sig paa Livets Solside, men at det tværtimod medførte, at dem, som maatte leve deres Liv som Arbejdsmand, var de daarligst stillede i Samfundet. Maatte finde sig i Arbejdsgivernes Forgødtbefindende, hvad angik baade deres Lønforhold og ligeledes deres Arbejdsforhold, kortsagt maatte finde sig i at blive set ned paa, baade af deres Arbejdsgivere og mange Gange ogsaa af de faglærte Arbejdere. Forholdet var jo dengang, at mange af de faglærte Arbejdere havde den Opfattelse, at Arbejdsmandene var lavere staaende Væsener, som de maatte holde sig fra Livet, og som de f. Eks. kunde byde at vaske og rengøre deres Værktøj ved og efter Fyraftenstid.

Disse Mænd, som var kommet til Erkendelse om, at skønt det Arbejde, de udførte, var mindst lige saa nødvendigt og samfundsnyttigt som det, de andre Samfundsklasser udførte, blev dog ikke regnede lige med andre Samfundsborgere, ja, blev knapt nok taalt af de faglærte Arbejdere; man behøver kun at minde om, at medens de forskellige Fags Svende sagde »Du« til hinanden, holdt de Arbejdsmandene paa Afstand med det mere formelle »De«.

Resultatet af disse Erkendelser blev, at for at faa Indflydelse paa Arbejdsforholdene og for at raade Bod paa den daarlige Stilling, Arbejdsmandene indtog, var det nødvendigt at hjælpe sig selv, og det kunde kun ske ved Sammenslutning mellem Arbejdsmandene i Byen.

Hvem der har taget Initiativet til at søge Foreningen stiftet, har det ikke været os muligt bestemt at kunne konstatere; men den daværende Formand for de samvirkende Fagforeninger i Roskilde, Typograf Marius Hansen, og Korkskærer Knudsen har i al Fald gjort deres til, at Tanken blev til Virkelighed, og det

var ogsaa dem, der foranledigede, at Forretningsfører Villumsen fra Centralforbundet kom hertil for at tale om Organisationens Betydning for Arbejdsmandene. Dette Møde blev afholdt paa Hotel Prinsen Søndag den 23. August 1891, hvor Forretningsfører Villumsen paaviste, hvor nødvendigt det var, at Arbejdsmandene sluttede sig sammen i Fagforeninger til Varetagelse af deres Interesser.

Efter Villumsens Foredrag indmeldte 20 af de tilstedeværende sig i Foreningen, og da Foreningen har bestaaet siden, er den 23. Aug. altsaa Foreningens Stiftelsesdag. Disse 20 Mand var: Peter Krogh, Anders Lorentsen, Frederik Frederiksen, Ludvig Olsen, Niels Olsen, Lars Peter Johansen, Anders Bendtsen, Jens Andersen, Henrik Andersen, Niels Lorentsen, Ole Nielsen, Oluf Jørgensen, Anders Larsen, Lars Jørgensen, M. Knudsen, Lars Olsen, Otto Petersen, Rasmus Hansen, Peter Chr. Jensen og Jens Hansen.

Paa samme Møde valgtes et Udvalg; bestaaende af: F. Frederiksen, M. Knudsen, Jens Andersen, Ole Nielsen og L. P. Johansen, til at udarbejde Udkast til Love for Foreningen. Faa Dage efter indmeldte sig Jørgen Jacobsen, Carl Andersen og Hans Peter Christensen. Af disse Mænd har Anders Lorentsen og Niels Olsen uafbrudt staaet i Foreningen de 25 Aar, og kan saaledes sammen med denne holde 25 Aars Jubilæum.

Paa en konstituerende Generalforsamling, som afholdtes den 29. Aug., forelagde Udvalget Udkastet til de nye Love, som med enkelte Ændringer vedtoges af Generalforsamlingen, ligeledes vedtoges det, at Foreningens Navn skulde være: »Arbejdsmandenes Forbund for Roskilde og Omegn«.

Den første Bestyrelse for Forbundet kom til at bestaa af: P. Krogh som Formand, Anders Lorentsen som Kasserer og L. Olsen, N. Olsen og Frederik Frederiksen som Repræsentanter med L. P. Johansen som Suppleant. Revisorer blev Jens Andersen og Anders Bendtsen, Paa det første Møde, som afholdtes, derefter vedtoges det at indordne Foreningen under de samvirkende Fagforeninger i Roskilde, Arbejdsmandene havde allerede indset, at et nøjere Samarbejde med de øvrige organiserede Arbejdere var formaalstjenligt og vilde gavne den unge Forening i høj Grad. Paa dette Møde indmeldte 7 Mand sig. Ligeledes vedtoges det at slutte sig til Arbejdsmandenes Centralforbund.

Foreningen var nu en Kendsgerning; men med de faa Medlemmer kunde den jo ikke paatage sig Op-

gaver af økonomisk Rækkevidde for Arbejdsmændene. Den første Opgave maatte jo være at virke for Tilslutning, saaledes, at den kunde blive en virkelig Talsmand for Arbejdsmændenes Interesser.

Der blev ogsaa agiteret stærkt og gjort et godt Stykke Arbejde af flere af Medlemmerne, men Modvijen blandt Arbejdsmændene var ikke let at overvinde, og Forstaaelsen af Organisationens Betydning var kun ringe. Mange af dem var bange for at blive afskedigede af deres Arbejdsgivere, naar de indmeldte sig, og saa var der jo det Kontingent, der skulde svares. En Del var der jo, som indmeldte sig, men da deres store Forventninger ikke straks kunde gaa i Opfyldelse, lod de sig snart slette. Arbejdsgiverne var selvfølgelig ogsaa Modstandere af Fagforeningen, de stred imod, for at de ikke skulde miste nogle af deres Rettigheder til at være enebestemmende om Løn og Arbejdsforhold.

Det var ikke gode Kaar for den unge Forenings Trivsel; men det har vist sig, at den havde Modstandskraft til at overvinde Børnesygdommene.

Ved Aarets Udgang bestod Medlemsantallet af 35. Bestyrelsen havde paa flere Møder drøftet, hvad der var at gøre for at vække Arbejdsmændene, og de vedtog da at lade afholde et offentlig Møde Søndag den 24. Januar 1892 med Forretningsfører Villumsen som Taler, men skønt Villumsen holdt et stærkt agitorisk Foredrag — var det øjeblikkelige Resultat kun ringe, idet der kun meldte sig 2 Mand til Optagelse.

I Foraaret 92 oprettedes et Fanefond til Anskaffelse af en Fane, som Medlemmerne ved festlige Lejligheder kunde samles om. Ligeledes sattes der en Indsamling i Gang til Fordel for de strejkende Arbejdsmænd i Hillerød; men Indsamlingen gav ikke stort Resultat, da Medlemmerne selv var trykkede af Arbejdsløshed. Senere vedtoges det dog, at hvert Medlem skulde betale 5 Øre om Ugen.

Allerede den 24. Juli samme Aar afholdtes et offentligt Møde i Kæden, som var Foreningens Samlingsted. Forretningsfører Willumsen holdt et udmærket Foredrag, og Vinhandler Jørgensen opfordrede Arbejdsmændene til at oprette en Diskussionsklub, hvad der maaske ogsaa er blevet, thi det fremgaar af Forhandlingsprotokollen, at det er mangeartede Emner, der er drøftet, blandt andet Nihilismens og Anarkismens Forhold til Socialismen. I et følgende Medlemsmøde vedtoges det at anskaffe Spørgeskasse til Medlemmerne og en Sparebøsse til Fanefondet.

Den 17. Decbr. blev den nyanskaffede Fane indviet ved en Fest paa Hotel Prindsen, hvor Forretningsfører Villumsen og Kandidat Jeppesen Borgbjerg talte for en stor Forsamling.

Bestyrelsen begyndte nu at røre paa sig for at faa Lønnen hævet og faa en skriftlig Overenskomst med Murermestrene. Daglønnen var dengang kun 1,75 à 2,00, i Høstmaanedn maatte Arbejdsgiverne dog gerne give 2 Kr. 50 Øre, da de ellers kunde risikere at alle Folkene tog ud at høste. Der blev nedsat et Udvalg til at udarbejde Forslag, og efter at Generalforsamlingen havde godkendt Forslaget, som var saalydende:

FORSLAG TIL PRISKURANT

for

Jord-, Mur- og Betonarbejde.

1. Timelønnen er 30 Øre, naar der arbejdes udover $\frac{1}{4}$ Mil fra Byen er Timelønnen 35 Øre;
2. Arbejdstiden maa ikke overstige 10 Timer daglig;
3. Akkord kan gives, naar Mesteren og Arbejdsmændene er enige derom. Timelønnen er garanteret i Akkorden, og det eventuelle Overskud skal udbetales senest 10 Dage efter Arbejdets Fuldførelse;
4. Arbejdsgiveren holder Arbejdsmændene forsikrede mod Følger af Ulykkestilfælde;
5. Isningsarbejde betales med 36 Øre pr. Time;
6. Denne Overenskomst træder i Kraft 1. Marts 1894 og kan af en af Parterne opsiges med $\frac{1}{4}$ Aars Varsel til en 1. Januar;

indsendtes dette til Mestrene tillige med en Indbydelse til et Møde den 31. December for at forhandle om Forslaget. Forslaget maa imidlertid ikke være faldet i Mestrenes Smag; thi der indfandt sig kun een, og denne ene havde ingen Indflydelse blandt de andre. Han gik dog med til at ville underskrive paa at betale efter Forslaget paa Betingelse af, at de $\frac{2}{3}$ af Mestrene underskrev.

Udvalget prøvede nu en anden Fremgangsmaade. De gik omkring til Mestrene og anmodede dem om at underskrive. De henvendte sig blandt andre ogsaa til Murermester Schumacher, som dengang var en af dem, der havde det meste Arbejde. Han fandt imidlertid ingen Anledning til at underskrive og heller ikke til at forhandle, »da Arbejdsmændene havde opstillet saa urimelige Krav.« Efter nogle flere Genvordigheder henlagdes Sagen, indtil Bestyrelsen fandt Tidspunktet gunstigt til at tage den op igen.

Som man ser, havde Foreningen i Begyndelsen ikke megen Indflydelse. Paa en Generalforsamling i April 1895 fremkom Formanden med den triste Meddelelse, at Medlemstallet var i Aftagende, i Stedet for i Fremgang, men vore Kammerater i Roskilde tabte ikke Modet; i Bevidstheden om, at det gjaldt deres Livsinteresser, tog de kraftig fat paa Agitationsarbejdet, og deres Bestræbelser kronedes ogsaa med Held, saaledes at de i 1897 fik den første skriftlige Overenskomst med Mestrene og opnaaede en Time-løn af 27 Øre.

Jubilæumsskriftet fortæller saa videre, hvorledes Udviklingen skred fremad, men Pladsen i Fagbladet tillader os ikke — hvor interessant det ellers kunde være — at gengive hele Foreningens Historie.

Det gennemsnitlige Medlemstal i de 25 Aar ser saaledes ud:

	Medl.	Medl.	Medl.
1891....	35	1901....	150
1892....	31	1902....	98
1893....	39	1903....	74
1894....	53	1904....	87
1895....	60	1905....	121
1898....	132	1906....	126
1899....	175	1907....	153
1900....	250	1908....	182
		1909....	157
		1910....	170
		1911....	227
		1912....	276
		1913....	335
		1914....	360
		1915....	430
		1916....	470

Festskriftet slutter med en Omtale af den Lønbevægelse, Dansk Arbejdsmandsforbund har ført i Foråret. Det hedder herom:

»De Forhandlinger, der har været ført, og de Overenskomster, der er afsluttet i 1916, har vedrørt alle Foreningens Medlemmer. Man kan jo mene, at de Lønforhøjelser, der er naaet, er for smaa i Forhold til de Udgifter, der skal til for en Arbejderfamilie for at kunne føre en menneskeværdig Tilværelse, men man maa erindre, at Arbejdsgiverne gennemgaaende yder stærkere og stærkere Modstand ved Forhandlingerne, for at Arbejdernes Lønniveau ikke skal komme for højt op, og for de fleste Overenskomsters Vedkommende gælder det, at der først er opnaaet Enighed lige før de bebudede Arbejdsstandsninger skulde iværksættes, ja, for Støberiarbejdsmandenes og Vognmandskuskenes Vedkommende traadte Arbejdsstandsningen i Kraft, men varede henholdsvis kun 12 Dage og 1 Dag. Den nu afsluttede Lønbevægelse maner os til at erkende, at kun ved enigt Sammenhold, og kun ved vor egen Hjælp, er det os muligt at faa Del i Livets Goder. Arbejdsgiverne giver det ikke godviljig fra sig, trods det, at mange Virksomheder har indtjent umaadelige Summer under Dyrtiden.«

Om Aftenen var der Fest i Fjordvilla, og her talte bl. a. vor Forbundsformand Lyngsie, om den faglige Bevægelses Maal og Midler. Han bragte Hilsen og Tak fra Forbundet og fra Jens Larsen, der var til Kongres i Norge. Foreningens Maal var først at samle alle Arbejdsmand og dernæst at faa Indflydelse paa Arbejdsforholdene. Begge Maal er naaet, nu staar ingen Arbejdsmand, der har Ære i Livet, udenfor sin Organisation, og ingen Arbejdsgiver er alene bestemmende om, hvad Prisen er paa Arbejdsmandenes Arbejdskraft.

En Tak for den taktfaste Maade, de er marscheret frem paa. Vi har altid i Roskilde haft en støt og solid Ledelse, som det var let at arbejde sammen med. En Tak til alle, der har været med til at føre Foreningen fremad.

Lyngsie sluttede sit Foredrag med et kraftigt besvaret Leve for Foreningen, dens Foregangsmænd og dens Bestyrelse.

Vor Afdeling i Hillerød

holder 25 Aars Jubilæum.

Den 8. August var det 25 Aar siden, at Afdelingen i Hillerød blev stiftet. Dog havde man allerede i 1885 en Fagforening af Arbejdsmand, der blev dannet, da Sygehuset blev opført, men allerede Aaret efter sygnede den hen.

Først i Aaret 1891 kom der atter Fart i Bevægelsen, idet Arbejdsmand Jens Jensen tog Initiativet til atter at faa Arbejdsmandene organiserede.

Jensen blev Foreningens første Formand og ledede Foreningen under Strejken paa Hillerød Jernstøberi

i 1892, men rejste samme Aar fra Byen, og i hans Sted valgtes Viggo Blankensteiner til Formand.

Man havde i Anledning af Foreningens 25 aarige Bestaaen arrangeret en Festlighed med Fællesspisning, Kaffeboard og Bal paa Hotel »København« Lørdag den 12. August.

Foreningen havde indbudt Forbundets Formand, M. C. Lyngsie, og den sjællandske Forretningsfører, Jens Larsen, og begge var komne tilstede. Ved et veldækket Bord bød Formanden for Afdelingen Velkommen og opfordrede til at tage fat paa Arbejdet.

Under Spisningen gjordes et lille Ophold, og man sang en i Dagens Anledning forfattet Sang, hvorefter Formanden kort skildrede Foreningens Tilblivelse og daværende Lønniveau, dens Udvikling til Dato, og udtalte videre, at naar vi ikke i Bladene var fremkommen med nogen historisk Skildring af Foreningen, skyldtes det, at Foreningens første Forhandlingsprotokol er bortkommen.

Formanden oplæste de ankomne Lykønskningstelegrammer fra Dansk Arbejdsmandsforbund, Gadevang Afdeling, Arbejdernes Fællesorganisation i Hillerød samt fra Byraadsgruppens Formand; disse modtoges med Bravo og Haandklap.

Derefter holdt Forretningsfører Jens Larsen Festtalen, hvori han lignede Afdelingen ved, fra en lille uvan Knægt at være bleven en kraftig Ungersvend, der har været istand til at løfte sine Opgaver.

J. L. sluttede med at udbringe et Leve for Foreningen og dens Fremtid (Hurra!).

Da Spisningen omtrent var tilende, sang man atter en Sang og Forbundets Formand fik Ordet og holdt et kvikt lille Foredrag, hvori han takkede for det gode Samarbejde mellem Forbundet, Afdelingen og dens Ledelse og fremhævede Afdelingens Formand, H. P. Jensen, som en Mand, Foreningen kan være tjent med at bevare paa Formandsposten. Jeg har, udtalte Lyngsie, lært Hans Jensen at kende som en dygtig og retskaffen Mand med god Indsigt i faglige Sager, og vi ønsker ogsaa gerne at beholde ham som Hovedbestyrelsesmedlem; han har kun det ved sig, at selv om der fremskaffes gode Resultater, var han ikke helt let at tilfredsstille, men en saadan Formand kan Afdelingen kun være stolt af.

Til Slut bad Lyngsie Forsamlingen med ham at udbringe et Leve for Hans Jensen (Hurra!).

Formanden bragte Lyngsie og Jens Larsen en Tak, specielt en Tak for alt det, de som Læremestre havde været for ham.

Formanden bød derefter Velbekomme, og Salen blev ryddet, hvorefter Dansen tog sin Begyndelse. Ved Ettiden var der fælles Kaffeboard, hvor Lyngsie holdt en Tale for Damerne og bad dem være aarvaagen for Fremtiden, da Kvinderne nu var politisk ligestillede med Mændene.

Lyngsies Tale var ispækket en Del morsomme Vendinger, og sluttede med at udbringe et: Kvinden leve! (Hurra!). Musikken spillede: »Sparsomt i Norden«.

Derefter sang man atter en i Anledningen forfattet Sang, hvorefter der udbragtes et Leve for Forfatteren.

Der blev udbragt et Leve for Kassereren, Formanden og Bestyrelsen, hvorefter Salen blev ryddet og Dansen

fortsattes til den lyse Morgen. Det var helt igennem en Festlighed, hvor enhver af de tilstedværende morede sig og sent vil glemme denne Sammenkomst, der baade havde været gemytlig og lærerig.

Artiklen om »Den ny Ulykkesforsikringslov« fortsættes i næste Nr.

I vort Forbunds Hovedledelse.

SAMLET HOVEDBESTYRELSESMØDE

d. 8., 9. og 11. August 1916.

Dagsorden:

1. Kvartalsberetningen.
2. Regnskabet.
3. Kongressen.

Dirigent: J. C. Larsen.

Formanden bød Velkommen og bad undskylde, at den mangfoldiggjorte Beretning ikke var udsendt tidligere. Grunden var Travlheden paa Hovedk. Det samme var Aarsagen til, at Hovedbestyrelsesmødet var forsinket 1 Maaned. — Vi har haft Krig paa Arbejdsmarkedet og under Krig maa man en Gang imellem lade Formerne hvile. Beretningen, der aflægges i Dag, omfatter 4 Maaneder i Stedet for ellers 3.

Til Forstaaelse af Størrelsen af Arbejdsmængden anførte Formanden, at i Foraaret 1911, der var det største vi tidligere har haft, og nu i Aar forholdt Sagernes Antal sig til hinanden saaledes:

	Foraar 1911:	Foraar 1916:
Sanktioner for	2254 Mand	1,495 Mand
Afsluttede Sager for	7285 —	24,462 —
Endnu Løbende Sager for	7995 —	4,406 —

Heraf fremgaar det, i hvilket enormt Omfang, der er arbejdet i dette Kvartal. Trods dette store Arbejde er ikke en eneste Sag gaaet i Vasken paa Grund af Forbundets Overbebyrdelse. Der er præsteret et Merarbejde paa ca. 300 Procent. Disse Forhold vil Hovedbestyrelsen forstaa. De Resultater, der er bragt hjem, er endda større og bedre end de andre Forbund har bragt hjem.

Formanden gik derefter over til at gennemgaa Beretningen og fremhævede af de givne Sanktioner: Rønne overfor Støberiarbejderne, Faaborg overfor Drost og den Lønbevægelse, der var ført overfor Statsbaneledelsen for at faa gennemført, at Banerne overfor Ekstrarbejderne skulde betale Murarbejdsmændenes Løn. Denne Sag havde medført en omfattende Korrespondance dels med Afdelingerne og dels med Baneautoriteterne. Resultatet var blevet, at vor Løsarbejderløn nu overalt er anerkendt som Norm for Banearbejderne.

Derefter omtalte Formanden Sagen overfor D. F. D. S. i Fredericia og pegede her paa, hvorledes Forholdene overfor D. F. D. S. havde udviklet sig. Tidligere vilde Selskabet ikke beskæftige organiserede Arbejdere, nu tager de Kamp med os om, at de

ikke vil undvære en Overenskomst med os. Selskabet har ganske vist med Arbejdsgiverforeningens mest energiske Støtte trukket en Streg, der siger, at de ikke i Provinshavne vil give en højere Timeløn end i København. Til Gengæld har Selskabet maattet fiksere Lønnen ved at give en vis Betaling pr. Anløb. Af Hensigtsmæssighedshensyn var Forbundet gaaet med hertil, idet der derved endelig var skabt et fast Lønniveau at arbejde os fremad fra næste Gang.

Endvidere omtaltes Toldbodarbejderne i Frihavnen, Gummifabrikarbejderne i Køge, Sagen overfor Landhaandværkerforeningen for Holbæk Amt, — Nørre-Aaby Afdelingens Lønkrav overfor Cyclefabriken »Grand«, Elektricitetsarbejdernes Lønkrav i Randers. Ialt har 57 Afdelinger faaet Sanktion i 65 Sager, omfattende 1495 Mand.

De afsluttede Sager var ialt 138, angaaende ialt 24,462 Mand, og her laa altsaa Kvartalets største og vigtigste Arbejdsfelt.

Deraf angik de lokale Overenskomster 12,634 Mand og Landsoverenskomsterne 11,828 Mand. De mange smaa Sager var holdt tilbage til Landsoverenskomsterne var bragt i Orden, og da vi havde de lokale Overenskomster fra Haanden, samlede vi Kræfterne om enkelte Industrier. — Disse Smaasager havde givet meget Arbejde; men alle Landsoverenskomsterne havde ogsaa givet stort Arbejde, idet der her bagefter havde været Strid om Forstaaelsen og Afslutningen. Formanden illustrerede nærmere dette Forhold — ved Henvisning til forskellige Overenskomster og mangfoldige Forhandlinger desangaaende.

En Række af de lokale Overenskomster grupperer sig om landsomfattende Industrier eller Virksomhedsbrancher. Saaledes: Købmandsfolkene Landet over, de københavnske Entreprenørforeninger, de lokale Entreprenørforeninger, de bornholmske Klinker- og Chamottefabriker osv.

Formanden omtalte ligeledes Lønsagen overfor Aarhus Kommune, Marmorsliberne i København, Sukkerhusarbejderne i København, Glasværket i Odense, Fabrikarbejderne i København overfor Petersen & Albech og de københavnske Kuskasager.

Derefter gik Formanden over til at omtale Landsoverenskomsterne og behandlede indgaaende de forskellige Sager. I Murersagen maa Hovedbestyrelsen træffe Afgørelse, om vi skal udsende Normal-Priskuranten, saaledes som vi har udregnet den, til vore Afdelinger, uanset, at vi ikke faar Centralforeningernes Underskrift.

Ved Siden af de egentlige Landsoverenskomster er der — som før sagt — en Række Overenskomster, der er skaaret over samme Læst og er forhandlet under eet — og disse Overenskomstgrupper omtalte Formanden indgaaende, nemlig Købmandssagerne, Margarinefabrikerne, Svovlsyrefabrikerne, Cementstøberierne, de lokale Entreprenørforeninger o. s. v.

I dette Kvartal har vi afsluttet for ca. 25,000 Mand, i forrige Kvartal er der afsluttet for ca. 1,500 Mand — ialt ca. 26,000 Mand. — Da vi mangler Indberetning fra forskellige Afdelinger, er det ganske sik-

kert, at vi i første Halvaar af 1916 har afsluttet Lønsager for mindst 28,000 Mand.

Saa sent som i 1908 var hele Forbundets Medlemstal kun 28,000 Mand.

Dette er en Rekord, og der er bragt Millioner af Kroner hjem i aarlig Lønforbedring til vore Medlemmer. — Henstillede, at man behandlede Lønsagerne for sig og derfor udsatte den videre Afgivelse af Beretningen.

Hans Nielsen kritiserede den Maade, hvorpaa der var afsluttet Overenskomster med D. F. D. S. og Overenskomstafslutningen hos Entreprenørforeningen i Aalborg. — Omtalte den sidste Sag nærmere, samt Sagen hos Christiani & Nielsen i Aarhus.

Spurgte, hvorledes det egentlig hang sammen med Frihavsarbejdernes Sag.

Henledte Opmærksomheden paa, at Statsbanerne ikke vilde give Lønforhøjelserne tilbagevirkende Kraft.

Jensen, Tilst, bragte Forbundet en Tak for Arbejdet med Svovlsyresagen og rettede en Misforstaaelse i Statistiken.

Formanden svarede paa Hans Niensens Spørgsmaal og gav Oplysninger om Arbejdet paa Hovedkontoret i dette Foraar. Imødegik Nielsen m. Hensyn til Forholdet hos D. F. D. S. i Provinshavnene, og til Sagen med Entreprenørerne i Aalborg.

Omtalte nærmere Spørgsmaalet om tilbagevirkende Kraft for Banearbejderne.

Formanden gik derefter over til at fortsætte med Afgivelse af Beretningen. Der er for Tiden løbende Lønsager for 4,406 Mand. Heriblandt er Havnesagen fra Københavns Havn. Det er lykkedes ved det udmærkede Arbejde, der er præsteret af de københavnske Havnearbejdedes Tillidsmænd, at faa gennemført en samlet Overenskomst for hele Københavns Toldhavn. Formanden paaviste nærmere de Vanskeligheder, som Forholdene her havde optaarnet, og de Resultater, der var opnaaet. — Forholdet er nu det, at der for første Gang er tilvejebragt en Overenskomst, hvorefter der ikke er en eneste Alen Bolværk ved Københavns Havn, som Arbejdsmændenes Organisation ikke kontraherer for. — Da vi var færdig med Københavns Havn, var vi klar over, at der var et Sted, hvor vi nu maatte tage fat, nemlig Frihavnen, hvor vi havde Nederlaget fra 1914 at hævne. — Formanden omtalte, hvorledes denne Sag var fremmet. Forhandlingerne førtes først direkte med Frihavnselskabet, derefter i Arbejdsgiverforeningen og slutelig fremkom der et Grundlag, som Formanden følte sig overbevist om, Havnearbejderne vilde være tilfreds med.

De hidtidige Skruebrækkere i Frihavnen fik Besked om, hvorledes Sagerne laa, og vedtog en Resolution, som Formanden oplæste, og hvori de erklærede sig villige til at forlade Arbejdet, hvis de organiserede Arbejdere gik i Strejke.

Hvorledes Forholdene herefter laa i Frihavnen, refererede Formanden videre.

Resultatet er altsaa blevet, at Reglementet er bortfaldet, i Stedet for er oprettet en Overenskomst,

der som Helhed taget giver Arbejderne næsten alt, hvad de pegede paa.

Hvad der her er opnaaet, har hævet vort Forbunds Prestige, og styrket Havnearbejderne i København.

Spørgsmaalet om Brækkerne er tilbage, og det er saa stort, at Hovedbestyrelsen naturligvis har Ret til at tage Sagen i sin egen Haand. Formanden kunde tænke sig, at Havnearbejderne selv optog dem, — men at Hovedbestyrelsen iøvrigt, hvis den erkender, at det er et Smidighedsspørgsmaal, giver Forretningsudvalget Bemyndigelse.

Saa er der de forskellige Sager, hvoraf der har været en Masse. — Formanden refererede en hel Del af dem, som dels var afsluttet og dels fortsat var løbende paa en saadan Maade, at der ikke var stort at sige dertil.

En Række Sager udgik til Specialdebatten.

Formanden refererede Striden med Cementfabrikerne, med Murmesterforeningerne og med Teglværksforeningen.

Med Jærindustrien har vi en Masse uafgjorte Sager:

- 1) Udveksling af Skrivelser om Betaling efter andre Priskuranter.
- 2) Forhandlingerne om fælles Værkstedstregler.
- 3) Forhandlingerne om Arbejdstiden paa de Virksomheder, der hidtil har haft en anden Arbejdstid end den i Landsoverenskomsten fastsatte.
- 4) Alle de Punkter, der har været hos Forligsmanden og derfra er gaaet til Voldgift, og hvorfra der er gjort Rede i vore Cirkulærer.

Desuden fortsættes Striden med Formerne, foranlediget ved Forholdene hos Einar Holms Eftflg. og de mange Glud & Marstrand-Sager.

Der er udbetalt i Strejkeunderstøttelse 6310 Kr. 12 Øre. Til Agitationskredsene er udbetalt 400 Kr.

Der er optaget 4 nye heltbetalende Afdelinger. Lager- og Pakhusarbejderne i Odense og Østersarbejderne i Nykøbing, Mors, vil danne særlige Afdelinger.

Hovedkontoret har ekspederet 3003 Breve og 12 Cirkulærer.

Hermed afsluttede Formanden sin Beretning og overgav den til Hovedbestyrelsens Bedømmelse.

P. Johansen pegede paa, at Jærindustriens Landsoverenskomst ikke endnu var bragt i Orden. Det var vanskeligt at forklarer Medl., hvorledes dette kunde være. Johansen vidste, at Formanden havde Ret, der var arbejdet under Pres; men der maatte skaffes mere Arbejdskraft. — Var der fra Forbundsledelsens Side gjort noget for, at Opsigelserne af de mange Overenskomster ikke klumpes sammen igen i 1918? — Kom atter tilbage til Jærindustriens Forhold, refererede 8 fra deres Afdelings Side fremsatte Klager. — Omtalte ogsaa Sagen hos Einar Holm.

Anerkendte iøvrigt det Arbejde, der var udført fra Hovedkontorets Side.

Hans Nielsen syntes, at Formanden havde villet snakke sig fra de af ham fremdragne Sager. — Omtalte saaledes Banearbejdernes Lønsag. — Omtalte ligeledes Havnearbejdernes Overenskomstforholds Sta-

tistik og Akkordforholdene hos Denver & Rasmussen i Aalborg.

Berørte Frihavssagen og hævdede, at det, der her var sket, var, at man vilde legalisere Brækkerne, — den Tanke burde Formanden lade fare. — Vi skal i hvert Fald ikke optage dem, hvis Havnearbejderne ikke vilde optage dem. — De samme Anker, som P. Johansen har fremført for Jernindustrien, gør sig gældende for Cementindustrien. — Der bør findes en anden Form for Sagernes Ekspedition, saaledes at de ikke sinkes saameget som nu. Haabede, at Forretningsudvalget vilde modsætte sig, at der oprettedes flere nye Afdelinger i Odense, ogsaa i Nykøbing Mors maatte vi modsætte os dette.

Formanden replicerede kort til Hans Nielsen. og paaviste, at han ikke snakkede sig fra noget.

Mødet hævet. — Fortsættes i Morgen Kl. 10.

Mødet genoptaget den 9. Aug. 1916.

Abrahamson kunde ikke tilraade, at Forbundet gjorde noget særlig for at faa Skruibrækkerne i Frihavnen optagne. — De maatte selv se at ordne sig med Havnearb. Forbund. — Henviste til, hvad der var sket i lignende Tilfælde i Provinserne.

Dirigenten henstillede, at Sagen blev udskudt til Specialbehandling.

J. P. Johansen kunde egentlig slutte sig hertil; men vilde mene, at Forbundets Hovedbestyrelse maatte gardere sig mod, at Brækkerne kom ind paa anden Maade. — Kritiserede Fagbladets Ekspedition og dets sene Fremkomst. — Kunde fristes til at foreslaa, at hvis dette ikke kunde ændres, skulde Bladet helt indgaa.

Formanden replicerede til P. Johansen i hans Omtale af Jernindustriens Forhold. Det er rigtigt, at vi har en Del Vrøvl med vore Medlemmer, der siger, at de ikke kan forstaa, at vi endnu ikke har faaet alle disse Forhold i Orden. — Johansen sagde, at der maatte tages kraftigere fat, — hvorledes skal det forstaaes? — Der er fra min og Hovedkontorets Personales Side arbejdet ud over alle rimelige Grænser. — Pegede paa, hvorledes Forholdene havde været med Hensyn til at skaffe Folk til Møder. — Det var ikke rigtigt, at vi havde maattet vente i 4 Maaneder paa Forligsmanden. — Klagen til Forligsmanden blev afsendt den 30. Maj. — Mødet blev afholdt den 8. Juni og Kendelsen forelaa den 10. Juni. — Det er kun 10 Dage. — Paaviste nærmere, hvorledes Overenskomstforholdene i Jernindustrien var.

Anmodede om at faa paavist, hvorledes vi kunde have taget kraftigere fat.

Formaalet med vort Arbejde maa ikke først og fremmest være at faa Sagerne »færdige«, men først og fremmest at faa noget ud af Tingene.

Gennemgik Udviklingen med Hensyn til Fremme af Uoverensstemmelserne vedrørende Forstaaelsen af Overenskomsten. Maatte tilbagevise enhver Anke om, at der var smølet i Forbundsledelsen eller paa Hovedkontoret.

Med Hensyn til Forandring af Overenskomsternes Udløbstid erklærede Formanden sig træt af ene at

maatte kæmpe i den Sag. Vilde lade Tiden om at give ham Ret med Hensyn til hans Opfattelse af de lange Overenskomsters Skade.

Replicerede ogsaa kort til Hans Nielsen med Hensyn til Journaliseringen af Havnearbejdernes Lønsager, Jernbanearbejdernes Krav og Havnearbejdernes Overenskomst med Frihavnen.

Men Hensyn til Fagbladet havde J. P. Johansen brugt stærke Udtalelser, som Formanden imødegik.

Soph. Mortensen: Den Situation, der nu er afsluttet, er den største vort Forbund har været ude for. Det er nødvendigt og naturligt, at naar en saadan Situation foreligger i Beretning, giver det Anledning til Diskussion.

Med Hensyn til Arbejdet paa Hovedkontoret var der arbejdet ud over alle Grænser, og det var der ogsaa af Lyngsø og Forbundsledelsen iøvrigt. — Der maa flere Folk til som kan arbejde selvstændigt.

Udkastede den Tanke, at Arbejdet skulde deles saaledes, at hver Branche fik sin egen Mand, der disponerede i Sagerne paa Kontoret. Forretningsudvalget burde maaske ogsaa udvides og ogsaa Hovedbestyrelsen.

Nævnedes af Sager, der maa fremmes: Sagen om Arbejdstiden paa de Fabriker, der har en anden Arbejdstid end den i Landsoverenskomsten fremsatte. Glud og Marstrand-Sagerne.

Kom tilbage til Kravet om flere ansvarhavende Mænd i Forbundet.

Hans Nielsen vendte tilbage til Sagen med Banearbejderne og den tilbagevirkende Kraft. Cementarbejderne ligger med deres Sager paa samme Maade som Støberiarbejderne, og hos dem er der ogsaa Utilfredshed. Cementarbejderne kommer til ham som Hovedbestyrelsesmedlem, og han kan ingen Besked give. Sluttede sig til Soph. Mortensen iøvrigt.

Den Forretningsgang, der var tidssvarende, da Forbundet var 14 a 20,000 Medlemmer, kan ikke være tidssvarende, naar vi er 2 a 3 Gange saa mange — særlig under saadanne ekstraordinære Forhold, som der har hersket i dette Foraar. — Det maa Forbundets ledende Mænd forstaa — ogsaa af Hensyn til 1918. — Entreprenørsagen fra Aalborg maatte der ogsaa kunde findes en Ordning paa.

J. P. Johansen omtalte ogsaa Arbejdsforholdene paa Hovedkontoret og gentog det han tidligere havde sagt om Fagbladet. Uanset hvor travlt der er i Forbundsledelsen og paa Kontoret kan Fagbladet sendes ud i rette Tid. Vort Fagblad er ikke et Blad, der bringer Artikler, men kun Oversigter over Forbundsledelsens Møder osv. — Henviste til, at allerede 2 Afdelinger i København udsendte deres eget Fagblad. — Hvis vi fortsætter i den gamle Skure kan der komme mere af samme Slags, og heri ligger der en Fare.

Den sjællandske Forretningsfører skulde ikke have spildt Tid paa at rejse til Nykøbing Sj. i den »skidne« Gasværksag. — Kritiserede at Lyngsø og P. Mikkelsen ikke havde været tilstede paa kommunalt Arbejderforbunds Kongres, — her var der øvet en uberegtiget Kritik mod Belysningsarbejdernes Afdeling, og

der var ikke fremsat noget Forsvar. Det var »en Brøler« fra Forretningsudvalgets Side.

Formanden oplæste 2 Skrivelser, der var sendt til Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, som var karakteriseret som altfor høflig. — Formanden paaviste, at der ikke heri forelaa nogen som helst Kameraderi med Arbejdsgivernes Kontorer. — Refererede Forligsmandens Afgørelse af 16. Juni i Glud- og Marstrand-Sagerne, særlig i Sagen om Arbejdsbøgerne, og gik nærmere ind paa den Stilling han havde ment var rigtigst at tage.

Om Efterbetalingen til Banearbejderne oplæste Formanden en Korrespondance med Banedirektøren.

Cirkulæret til vore Afdelinger om at udnytte Chancerne indenfor Jernindustrien oplæste Formanden, og begreb han ikke, at nogen kunde føle sig generet heraf. — Flere Provinsafdelinger havde taget mod Raadet og faaet adskilligt godt ud deraf.

Henvendt til Soph. Mortensen sagde Formanden, at han erkendte den kammeratlige Maade, hvorpaa hans Udtalelser fremsattes; men naar Mortensen saa paa Ubehagelighederne, saa han dem under Forstørrelsesglas. — Illustrerede dette ved forskellige Henvisninger. Erkendte, at vi skulde have forøget Forbundets Personale, men forskellige praktiske Forhold — f. Eks. Lokaleforhold — lagde Hindringer i Vejen herfor. — Henvisninger til de svenske og tyske Systemer skulde ikke animere os til at efterligne dem, — de havde ikke naaet Resultater, der kunde staa Maal med vore.

Hans Nielsen havde talt om Ordningen af Aalborg-Sagerne og talt om, at denne Afslutning var et mærkeligt Blad i vort Forbunds Historie. — Som Modstykke oplæste Formanden en Takkeskrivelse fra Aalborg.

Replicerede til J. P. Johansen om hans Udtalelser om Arbejdet paa Forbundets Hovedkontor og om Fagbladet.

At Formandens Fejl var den, at han vilde gøre alt selv, var en gammel Traver, som ikke burde gentages.

Med Hensyn til Repræsentationen paa det kommunale Arbejderforbunds Kongres henviste Formanden til, at man havde været optaget af vigtigere Ting. — Da Formanden og Mikkelsen blev valgt, vidste man ikke, at de vilde blive optaget; først om Morgen, da Kongressen skulde aabnes, blev Formanden bundet af Møde i Arbejdsgiverforeningen. — At slaa denne Sag op til et stort Numer, var ubilligt.

Jens Larsen refererede, hvorledes Forholdet var med Hensyn til Grænsestridighederne ved Træindustrien i Svendborg. Disse Mennesker var Arbejdsmand, og vi har erklæret, at hvis de selv vilde overgaa, vilde vi ikke lægge dem et Halmstraa i Vejen.

Havde ikke selv haft en Smule med Fagbladets Redaktion at gøre under Formandens Sygdom.

Var sikker paa, at vi alle var enige om, at det var et Kunststykke, at det var gaaet saa godt, som det var iaar. — Vi er ogsaa enige om, at vi til 1918 maa være bedre væbnede end i Aar. — Kom ind paa, under hvilke Former dette kunde lade sig gøre. — Hvis Valget kom til at staa mellem at dele Arbejdet landsdelvis eller branchevis, vilde han vistnok foretrække den branchevise Deling, men vi skal og maa bevare

vor Helhed og Enhed. At vi skal have mere Plads er rigtigt, men det maa ogsaa kunne skaffes, og mere Arbejdskraft maa vi ogsaa have.

Soph. Mortensen var glad ved Jens Larsens Udtalelser og gentog, at vi maa have mere kvalificeret Arbejdskraft i Forbundet. — Om Formerne kunde vi tale.

J. P. Johansen havde ikke villet fare i Benene paa Lyngsø eller andre. Omtalte Arbejdsforholdene i Forbundet og Fagbladet.

Soph. Mortensen stillede et Forslag om, at der snarest mulig udsendtes et Cirkulære til Afdelingerne om, hvorledes Sagerne ligger i Jærindustrien.

Drejer: Der er gennemgaaende Tilfredshed ude i vore Afdelinger med, hvad der er opnaaet. Om Havnesagerne overfor D. F. D. S. var Drejer ikke enig med Formanden i, at det, der var opnaaet, var godt. — Det er flere Aar siden, vi maatte slaas med D. F. D. S. om at faa Overenskomst med dem, og Formandens Udtalelser var derfor misvisende. Vi havde taget torblødt paa D. F. D. S.

I Provinserne havde man naaet for lidt; selv om det, der var naaet i København, var tilfredsstillende. Havde fra Begyndelsen af været af den Anskuelse, at der skulde tages haardt paa Selskabet — eventuelt taget en Kamp for at fastholde højere Lønninger i Provinserne.

Entreprenørsagen i Aalborg havde forbauset ham; Hans Nielsen maatte jo vide Besked med Forholdene, og det Resultat, der her derefter var fremkommen, var meget mærkeligt. — Formanden burde have spurgt ham til Raads inden Sagen rejstes anden Gang.

Med Hensyn til Forretningsgangen og Arbejdet i Forbundet, var han ganske enig med alle de Udtalelser, der har var fremkommet.

Stillede Forslag om, at Hovedbestyrelsen skulde nedsætte et Udvalg, der skulde undersøge, hvorledes Arbejdsforholdene og Forbundsledelsen skulde omlægges.

P. Mikkelsen: Alle erkender, at hvis der er sin ket noget, skyldes det ikke Mangel paa Arbejde eller paa god Vilje. Det gælder om at værne os mod Gentaalser i Fremtiden.

Skildrede, hvorledes Kuskenes Sager var ordnede. Omtalte Ordningen af Forholdene i Københavns Havn og Frihavnen.

Med Hensyn til Kontorets Ordning kunde han slutte sig til de forskellige fremsatte Udtalelser.

Johansens Referat af, hvorledes vi havde været repræsenteret paa den kommunale Kongres, var ikke korrekt. — Mikkelsen havde paa den kommunale Kongres taget Forsvar for Afdelingen, og herefter var der ingen, der havde rørt ved denne Sag.

Abrahamson havde ikke tænkt sig, at der kunde være noget at diskutere om paa Mødet, da alt virkelig var gaaet saa godt. — Formanden havde vist ogsaa i for høj Grad opfattet en Del af de faldne Udtalelser som Kritik eller Angreb. — Det var det sikkert ikke; det, man vilde, var at hævde, at det Mandskab, der skal til — det skal til. Dette var en glædelig Mod-sætning til tidligere Tidens Diskussioner, hvor man

ofte havde kritiseret, at der var antaget nye Folk. — Kunde iøvrigt slutte sig til meget af, hvad Soph. Mortensen havde sagt.

Kunde ikke forstaa, at Soph. Mortensen og Johansen var saa utilfreds med det udsendte Støberi-Cirkulære; hvor det ikke passede, kunde det jo lægges tilside.

Var ked af den Udvikling, der var foregaaet hos D. F. D. S.; — den gjorde Fortræd i flere Provins-havne.

P. Johansen: Formanden har ganske misforstaaet mine Udtalelser. — Udtalte sig iøvrigt paa lignende Maade som de sidste Talere herom. — Vi maa ogsaa af andre Grunde se at faa Jærnindustriens Sager i Orden.

J. P. Johansen replicerede til P. Mikkelsen vedrørende Repræsentationen paa kommunalt Arbejderforbunds Kongres.

Formanden: Naar Enden er god, er alting godt. — Kritiken her i Dag har været en Række Overdrivelser, og det har jeg Lov til at gøre opmærksom paa. — Replicerede til de faldne Udtalelser vedrørende Havnesagerne overfor D. F. D. S. — Klarlagde de Forhold, der var bestemmende for Forbundets Stilling og udviklede, hvorledes det var kommen til at ligge i Fredericia, hvor vi nu har givet Strejkevarsel overfor D. F. D. S.

Troede ikke, vi kunde have gaaet skarpere frem i Foraarets Lønbevægelse, end vi havde gjort.

Replicerede til P. Mikkelsen om Jord- og Betonarbejderne og Sukkerhusarbejderne.

Formanden havde ikke kritiseret, men derimod rost de københavnske Kuske og deres Overenskomster.

Replicerede til Hans Nielsen og Drejer om Aalborg Entreprenør-Sagen.

Mente, vi kunde slutte Diskussionen i, at det, der er naaet, er godt, og at vi naturligvis maa fremme de Sager, der endnu ikke er kommen i Orden.

Omtalte herefter Skibsværtsarbejdernes Agitation for Dannelse af et Landsforbund — en Agitation, der dog ikke var nogen Grund til at ængstes for.

Det vedtoges at genoptage Mødet paa Fredag, Kl. 10.

Mødet genoptaget Fredag den 11, Kl 10.

De forskellige Specialsager behandlede.

Formanden refererede den fra Norsk Arbejdsmandsforbund modtagne Indbydelse til Deltagelse i deres Kongres den 27. August — eventuelt i Forbindelse med et Møde i Gensidighedskomiteen.

Formanden meddelte, at Forretningsudvalget foreslaar vi lader os repræsentere. — Dette vedtoges. Derefter foreslog Formanden, at vi sender 3 Mand, J. P. Johansen foreslog 2 Mand. — Det vedtoges at sende 3 Mand.

Hertil valgtes Formanden, Jens Larsen og Abrahamsen med Drejer og P. Mikkelsen som Suppleanter.

Formanden refererede, at Hovedkontoret havde udarbejdet Priserne i Normal-Priskuranten i Henhold til Forligsmandens Forslag. Nu nægter Centralforeningen at være med til at underskrive og udsende denne Udregning. Formanden henstillede, at Hovedkontorets Udarbejdelse desuagtet sendes ud til vore Afdelinger.

Chr. Mikkelsen støttede dette Forslag.

Drejer kunde ikke anerkende det var lettere at arbejde med den udregnede Priskurant end med den gamle. Mente at Udsendelsen let kunde medføre en hel Del Spektakel. Henstillede at vi søgte et Møde med Centralforeningen om denne Sag.

Formanden imødegik Drejers Ræsonnementer. Troede vi vilde faa det mest mulige ud af Sagerne ved at udsende vor Udarbejdelse. Mente at et Møde nærmest vilde være ønskeligt.

Chr. Mikkelsen, Jens Larsen, H. P. Jensen og Formanden vekslede Bemærkninger.

Det vedtoges at udsende Priskuranten som den var udarbejdet af Hovedkontoret.

Formanden refererede, at i Fortsættelse af Teglværksforliget og Forligsmandens Kendelse havde vor Afdeling i Steenstrup sluttet Forlig med de derværende Værker, hvorved der var opnaaet en Række Akkordforbedringer, imod Kompensation af Dyrtidstillæget baade til Akkorderne og til Timelønnen. — Afdelingen mener selv at kunne være tjent med Handelen; men det var jo et uheldigt Princip.

Henstillede sluttelig at Hovedbestyrelsen gav Formanden Bemyndigelse i Sagen.

Drejer gav Formanden Ret i Princippet. Troede dog i dette Tilfælde, at Arbejderne havde opnaaet ret betydelige Tillæg saaledes, at Timelønforholdet her næppe kunde komme til at spille nogen stor Rolle. Vore Medlemmer derovre havde selv ved en tidligere Lejlighed erklæret, at de ikke var interesserede i at kræve Timelønnen hævet særlig højt.

Formandens Standpunkt var det, at vi kunde tiltræde det foreliggende, dersom Akkordforhøjelserne opvejer det bortfaldne Dyrtidstillæg og under Forudsætning af, at Timelønsarbejderne for deres Vedkommende havde tiltraadt det.

Chr. Mikkelsen troede den opnaaede Ordning vilde give Folkene mange flere Penge end den gamle; men sluttede sig iøvrigt til Formandens Betænkeligheder.

Jens Larsen og Soph. Mortensen vekslede Bemærkninger. Mortensen vilde stemme imod, at dette Forhold overhovedet blev godkendt og mente, at Drejer kunde forsøge at tage derover.

Drejer replicerede til forskellige faldne Udtalelser.

Formanden: Vi maa naturligvis sikre os, at der ikke øves Uret mod Timelønsarbejderne, og at vort Overenskomstbasis ikke forrykkes.

Drejer, Jens Larsen og Sophus Mortensen havde endnu Ordet.

Lyngsø replicerede og ved Afstemning gaves den ønskede Bemyndigelse.

Formanden mindede om Afslutningen af Løn-sagen med Frihavnen. Formanden skildrede nærmere, hvilket Onde Skruibrækkeri er og hvorledes det former sig, særlig for Arbejdsmændene.

Spørgsmaalet bliver da, hvorledes vi rettest behandler Skruibrækkerne. Hvis vi havde Magt nok til at gennemføre, at Skruibrækkerne ikke kunde leve eller bo her paa Jorden, saa burde en Skruibrækker

aldrig optages i en Fagforening; men denne Magt har vi ikke, — viste det nærmere ved Henvisning til de Forhold, der faktisk eksisterer. Derfor manglede der sjældent Skruebrækkere, naar der er Tale om vellønnede Stillinger.

Hvorledes disse Forhandlinger var forløbet, skildrede Formanden nærmere, og ligeledes det afholdte Møde med Skruebrækkerne.

De, der har underskrevet Henvendelsen til Forbundet, er de bedste af dem, de der er kommen ind under fejle Forudsætninger osv.

Paaviste nærmere Konsekvenserne af ikke at tage mod dem, der her kommer. Vi bør se at finde en Form for at optage dem.

Det at gaa denne Vej, er at gaa den rette Vej, der fremmer Arbejdsmandenes Interesser. — Ansaar det ikke for umuligt, at Havnearbejderne vilde optage Folkene paa nærmere Betingelser, eller at Havnearbejderne gav Tilslutning til Oprettelse af en Klub.

Hovedbestyrelsen maa overveje, hvad der nu er klog Politik og huske paa, at der kommer et 1918.

Foreslog at Hovedbestyrelsen beslutter at anbefale Havnearbejderne at optage de Skruebrækkere, der har underskrevet, mod en Bøde.

Chr. Nielsen: Nu har vi jo Brækkerne derude. Det Arbejde, der er gjort af Lyngsies i Frihavnssagen, er saa godt, at jeg aldrig hele mit Liv skal glemme det.

Gik nærmere ind paa hele Skruebrækkerforholdet. Havde Tro til at man maaske ved et Kup kunde faa dem bort fra Havnen.

Mente heller ikke, at Hovedbestyrelsen skulde beskæftige sig med denne Sag iøvrigt.

Formanden imødegik J. P. Johansen og Soph. Mortensen og gik nærmere ind paa Forholdet i Overensstemmelse med sine første Udtalelser.

Kan vi enes om at sende Anmodning fra Brækkerne til Havnearbejdernes Fællesforbund med en Anbefaling fra Hovedbestyrelsen?

Drejer var enig med Lyngsies i hans Grundsyn og mente, at vi maatte se paa en eller anden Maade at faa disse Skruebrækkere organiserede. Henviste til, at saaledes havde man maattet bære sig ad ved mange tidligere Lejligheder.

Sluttede sig til Lyngsies Forslag om, at Hovedbestyrelsen meget energisk henstiller til Havnearb., at de søger at faa Brækkerne organiserede.

Jens Larsen sluttede sig ligeledes til Lyngsies og Drejer.

Jens Mortensen forstod ikke den ivrige Protest mod Lyngsies Forslag. Vi maa jo rundt omkring optage Skruebrækkere.

P. Mikkelsen viste ved Henvisning til tidligere Tilfælde, hvorledes Skruebrækkerspørgsmaalene arter sig. Det vilde være klogt, at Havnearbejderne optog dem, der havde underskrevet. Kunde godt tiltræde, at Hovedbestyrelsen anbefalede Havnearbejderne dette.

Chr. Mikkelsen sluttede sig ogsaa hertil. Kunde Forbundets Formand ikke deltage i den Generalforsamling hos Havnearbejderne, hvor Sagen skal behandles?

Det vedtoges mod 1 St. at henstille til Havnearbejderne at optage dem, der har underskrevet.

Formanden oplæste en Overenskomst, der er afsluttet mellem Glasarbejdernes og Fabrikarbejdernes Organisationer, hvorved vor Afdeling har forpligtet sig til at etablere Strejke, hvis Glasarbejderne etablerer Strejke.

Formanden fik Bemyndigelse.

Formanden oplæste et Cirkulære fra »de samv.« med Paaligning dels i Anledning af Storkonflikten i Norge og dels i Anledning af Strejkerne her hjemme. Der er paalignet 4 Ugebidrag a 25 Øre.

Drejer mente, at vi let kom til at betale 2 Gange til den norske Konflikt, naar vi først betalte i Henhold til »de samv.«s Paaligning og bagefter kunde komme til at betale til Gensidighedskomiteen. Af Hensyn hertil havde Drejer ikke villet stemme for Betalingen i Forretningsudvalget, men vilde have Sagen til den samlede Hovedbestyrelses Godkendelse.

Foreslog at vi ikke betalte til »de samv.« førend vi havde set, hvad der kom ud af Gensidighedsmødet.

Lyngsies svarede Mikkelsen, at han ikke havde æsket nogen Forklaring af ham. Paaligningscirkulæret var Mikkelsen bekendt med. Til Drejer vilde Formanden sige, at »de samv.« sikkert var berettiget til at paaligne. Foreslog at vi betalte og gjorde Nordmændene opmærksomme herpaa.

Jens Larsen troede ikke, »de samv.« havde Paaligningsmyndighed til Konflikter i Udlandet. Kunde vi faa dette Beløb godskrevet overfor Gensidighedskomiteen? Kom nærmere ind paa den i Norge førte Kamp, som havde været uklog.

Henstillede at vi, hvis der ikke gik noget i Stykker derved, henlagde Afgørelsen til Gensidighedsmødet havde været afholdt.

P. Mikkelsen replicerede til Formanden. Grunden til hans Nægtelse var ikke daarligt Humør, men derimod de af ham tidligere anførte Grunde. Sluttede sig til Jens Larsens Henstilling om at udskyde Afgørelsen til efter Gensidighedskomiteen.

Lyngsies replicerede heroverfor og fastholdt, at Mikkelsen ikke havde krævet Besked hos ham. Klarlagde iøvrigt de nærmere Omstændigheder ved Kampen. Det ser fjottet ud, at vi ikke vil betale, naar alle de andre Forbund har betalt. Vort Mellemværende med Norge kan vi nok faa gjort op.

Mikkelsen og Formanden vekslede Bemærkninger og derefter vedtoges det at udsætte Afgørelsen til efter Gensidighedsmødet.

Med Hensyn til Anmodningen fra Lager- og Pakhusarbejderne i Odense om at danne en særlig Afdeling, vedtoges det at give Formanden og Drejer fuld Bemyndigelse.

Det vedtoges at henstille til Østersarbejderne i Nykøbing Mors at blive staaende i Afdeling A der i Byen, dog saaledes, at de danner en Klub under Afdelingen.

Det vedtoges at nedsætte et Udvalg til at gennemgaa Lovændringer og stille Forslag herom samt om Supplering af Arbejdskraften ved Forhandlings- og Kontorarbejdet samt Hovedkontorets Lokaleforhold. Udvalget kom til at bestaa af 7 Mænd, nemlig For-

manden, P. Mikkelsen, J. P. Johansen, Drejer, Abrahamson, J. C. Larsen og H. P. Jensen.

Formanden meddelte, at den nye Ulykkesforsikringslov paalægger Forbundet Pligt til at holde samtlige Funktionærer ulykkesforsikrede i Henhold til Ulykkesforsikringslovens Krav.

Formanden fik Bemyndigelse.

Paa Foranledning af P. Mikkelsen vedtoges det at meddele Statsbanernes Ekstraarbejdere, at hvis de vil optages i Dansk Arbejdsmandsforbund, maa de indmeldes i vore respektive Afdelinger. Som Landsorganisation kan de ikke optages.

Om Fagbladet vedtoges det at paalægge Redaktionen at forcere Udgivelsen, saaledes at Bladet i hvert Fald kan komme ud i ordinært Niveau inden Kongressen.

Herefter godkendtes Beretningen enstemmig.

ad. 2. Regnskabet.

Kvartalsregnskabet var forelagt og toges til Efterretning.

Aarsregnskabet ligeledes.

Til Restancelisten udtalte Jens Larsen sin Tilfredshed med, at Restancelisten nu var bleven saa lille. Omtalte enkelte Forhold vedrørende Restancelisten.

Det vedtoges at paalægge Hovedkontoret at give Nykøbing Sj. Meddelelse om, at de nu enten maa klare deres Forhold eller ogsaa maa de slettes.

En lignende Meddelelse skal tilsendes Odense S. Hermed toges Restancelisten til Efterretning.

ad. 3. Kongressen.

Formanden erindrede om, at vi ved Cirkulære har forberedt Afdelingerne paa, at Kongressen tidligst kunde blive afholdt i Slutningen af September.

Formanden foreslog nu, at Kongressen indkaldes til første Halvdel af Oktober, for at Forholdene ikke skal blive for spændte.

Gjorde opmærksom paa, at Forbundets Vækst nødvendiggjorde, at vi fik saa stort et Lokale som muligt. Henstillede at vi søgte at faa Koncertpalæet eller Tivolis Koncertsal. Kunde ingen af disse Lokaler faas, maa vi jo se at klare os med Enghavevejens Lokaler og saa stille Borde paa Balkonerne.

Lovændringer maa være indkaldte til 1. September for at kunne udsendes rettidig igen til Afdelingerne.

P. Mikkelsen sluttede sig til Formandens Forslag. — anbefalede særlig Koncertpalæet. Det var maaske tvivlsomt om vi kunde blive færdig med alt Forarbejde til Kongressen, saaledes at den kunde afholdes i første Halvdel af Oktober. Var det ikke bedre at sige »i Oktober Maaned«.

Formandens Forslag vedtoges.

Det vedtoges derefter at indbyde Kvindeligt Arbejderforbund, Broderforbundene i Norge, Sverig, Finland og Tyskland, Kommunalt Arbejderforbund, Landarbejderforbundet, De samvirkende Fagforbund, Tysk Kommunal- og Statsarbejderforbund samt Arbejdsløshedskassen.

Forretningsudvalget fik i saa Henseende fornøden Bemyndigelse.

Hermed var Dagsordenen udtømt.

Det vedtoges ikke at oplæse Protokollen, men at udsende den til Hovedbestyrelsesmedlemmerne og sætte Protokollens Godkendelse som første Punkt paa næste Hovedbestyrelsesmøde.

Mødet hævet.

Chr. Sørensen,
Sekretær.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra Hovedkassererkontoret kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 4 Kr. 25 Øre.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 3 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Kassebøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 60 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepuder til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 1 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 25 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 15 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 10 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker, Sølvaale, med vort Forbunds Symbol og smaa Rosetter til en Pris à 30 Øre pr. Stk.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter, paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn.

Disse sidste Ting vil blive sendt Afdelingerne direkte fra vor Bogtrykker mod Postopkrævning.

Prisen for Papir og Konvolutter med Tryk:

	Papir ¼-Ark:	Konvolutter:
500 Stk.	Kr. 5,35	Kr. 3,25
400 —	— 4,60	— 2,83
300 —	— 3,85	— 2,41
200 —	— 3,10	— 2,00
100 —	— 2,30	— 1,65

Johs Sørensen,
Hovedkasserer.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central 2140.
Hovedkassererkontoret	— 11414.
Det københavnske Kontor	— 5978.
Arbejdsløshedskassen	— 9961.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen af de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55, Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asiatarbejdernes Klub. Formand: Chr. Caspersen Henrik Ibsensvej 20, 2. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensg. 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Spørvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnarbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6. Mandag, Onsdag og Fredag til Kl. 8.

Bestyrelsen holder Møde hver 3. Lørdag.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrop og Omegn.

Kontor: Kastruplundsgade 11, Telefon Kastrop 18 og Kastrop 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.**Hjørring.**

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbaneshotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den anden og den sidste Lørdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«.
Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.**Holbæk.**

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.
Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7.
Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.
Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lyngø Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

September 1916

25. Aargang. Nr. 9

Kongressen indkaldt.

Efter at den uklare politiske Situation i vort Land, som længe gjorde det sandsynligt, at vi fik Rigsdagsvalg, og som hindrede Hovedbestyrelsen i at bestemme Dagen for vor Kongres' Aabning, nu nogenlunde er afklaret — har den samlede Hovedbestyrelse nu bestemt Dagen og fastsat

Dansk Arbejdsmandsforbunds 10de Kongres til den 22. Oktober og følgende Dage.

Kongressen aabnes Søndag Form. Kl. 11 i Tivolis store Koncertsal, København.

Dagsordenen

er

1. Kongressens Aabning.
2. Mandaternes Godkendelse.
3. Kongressens Konstituering.
4. Beretning og Behandling af Forbundets Virksomhed i Treaaret 1. April 1913 til 1. Juli 1916.
5. Regnskaberne.
6. De indkomne Forslag:
  - a. Vedrørende De samvirkende Fagforbund.
  - b. Vedrørende Lovene.
  - c. Andre som Lov gældende Beslutninger.
7. Fastsættelse af Lønninger og Valg af Formand, Hovedkasserer og andre Tillidsmænd.
8. Næste Kongres Fastsættelse.

Foreløbig Beretning

angaaende

Dansk Arbejdsmands Forbunds Virksomhed

i Aarene 1. April 1913 til 1. Juli 1916

Den Periode, der er gaaet, siden vi sidst var samlet til Kongres, har været præget af den grufulde Verdenskrig, der hærger Europa.

Da Verdenskrigen satte ind, i August 1914, medførte den først en Stagnation i alt Forbundsarbejde — først og fremmest med Hensyn til Lønkravene. Fra den ene Afdeling efter den anden kom der Meddelelse om, at man var enedes med Arbejdsgiverne lokalt om foreløbig at se Tiden an og imidlertid arbejde efter de gamle Overenskomster; eller man havde paa en Generalforsamling vedtaget at tilbageholde sine Lønkrav overfor Arbejdsgiverne.

Denne Stagnation varede dog kun nogle faa Maander; thi de voldsomt stigende Priser paa alle Livsfornødenheder tvang ligefrem vore Medlemmer til igen at rejse Krav.

I første Omgang blev en Del af disse Krav imødekommet ved, at Arbejdsgiverne indgik paa at give forskellige Dyrtidstillæg af mere eller mindre midlertidig Karakter, men saa kom den store Sammenbunkning af opsagte Overenskomster, som ved Arbejdsgivernes Taktik var samlet i 1916, og hermed indtraadte Lønsagerne og deres Behandling i en anden Face.

Arbejdsgiverne indtog straks her den Stilling, at de udløbne Overenskomster maatte fornyes uforandrede, men at der vel kunde gives »de daarligst stillede« Arbejdere et Dyrtidstillæg. Denne afvisende

Holdning fastholdt Arbejdsgiverforeningen lige til Februar d. A., da vort Forbund, ved en vel placeret Samling af Strejkevarslerne, tvang Arbejdsgiverforeningen bort derfra.

Som vort Forbund har vist sig i Stand til paa bedste Maade at varetage Arbejdsmandenes Interesser baade under Op- og Nedgangsperioder, saaledes var vi ikke alene i Stand til at hjælpe Afdelinger og Medlemmer til foreløbig Forbedringer under Krigens første Tid, men ogsaa til under 1916-Perioden at gennemføre en Lønbevægelse saa storstilet som aldrig før.

I de 3¼ Aar er der givet 732 *Sanktioner* paa Krav om forbedrede Løn- og Arbejdsforhold, omfattende ialt 37,087 *Mand*, og der er afsluttet 662 *nye Aftaler* eller Overenskomster i samme Tidsrum, angaaende ialt 47,651 *Mand*. Forskellen paa disse to Tal ligger i, at vi, da vi sidst holdt Kongres, havde mellem 8 og 9,000 *Mand* i Lønbevægelse, og at disse Medlemmer i Løbet af Perioden ogsaa har faaet deres Lønsager bragt i Orden.

For at faa deres Krav fremmet, har 103 Afdelinger været ude i Konflikt, og der er udbetalt Understøttelse i 126 forskellige Konflikter til 19,347 *Mand*. — Som det vil ses, er der adskillige Afdelinger, der har været i Konflikt mere end en Gang.

Opmærksomheden henledes paa Total-Oversigten over Lønforholdene, som udviser, at der i Perioden er fremarbejdet Fremgang

i 988 af vore Løngrupper, og at denne omfatter 47,318 Mand, deraf 2755 uorganiserede.

I vor Beretning til forrige Kongres pegede vi paa, at det Lønomaade, som vort Forbund øver Indflydelse paa, var steget til at omfatte 40,797 Mand; men nu omfatter det ikke mindre end 51,310 Mand, hvoraf de 3,273 er uorganiserede.

Denne Stilling — i Forhold til vort Lands Størrelse og Indbyggerantal — er ubetinget den stolteste, Arbejdsmændene overhovedet indtager nogetsteds i Verden.

Den samlede Sum, der er udbetalt i Understøttelse i den Tid, denne Beretning spænder over, udgør 462,581 Kr. 45 Øre

Af Hovedkassererens Regnskab, der — i Modsætning til vor Virksomhedsberetning — omfatter de tre Regnskabsaar 1. Jan. 1914 til 1. Jan. 1916, vil iøvrigt ses, at den samlede Indtægt i denne Periode har været 1,614,909 Kr. 23 Øre, og den samlede Udgift 1,172,940 Kr. 53 Øre.

Agitationen har været udøvet dels ved Hovedkontoret og dels ved de staaende Agitationsudvalg. Den 1. April 1913 bestod Forbundet af 214 Afdelinger med 37,712 Mand, og den 1. Juli i Aar har vi 240 Afdelinger

med 47,692 Medlemmer. Altsaa en ren Nettofremskud af 26 Afdelinger og 9,980 eller lige ved 10 Tusinde Medlemmer.

Forretningsudvalget har i de 3 $\frac{1}{4}$ Aar holdt 53 ordinære Møder, Hovedbestyrelsen har holdt 22 Møder, og disse Møder har tilsammen været i 129 Dage. Desuden er der i Foraaet 1916 afholdt en Række Branche-Delegeretmøder i Anledning af Afslutning af Landsoverenskomster.

Paa Forretningsudvalgets Dagsorden har ialt 6,597 Sager været opførte og behandlere.

Paa Hovedkontoret er der i den samme Periode udarbejdet og afsendt 20,339 Breve og 102 Cirkulærer foruden det Utal af skematiske Forespørgsler og Udsendelser, som hver enkelt af vore Afdelinger kender. — Til Sammenligning kan vi minde om, at i forrige Kongresperiode androg Brevenes Antal 9,788.

— — —

Ja, saaledes ser vort Forbunds Virksomhed ud i denne Periode, kort belyst af de nøgne Tal.

Hovedkontoret i Septbr. 1916.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne:

med solidarisk Hilsen

Lyngsie.

Chr. Sørensen.

Den ny Ulykkesforsikringslov.

(Fortsat).

§ 34.

Naar et Aar efter Ulykkestilfældet er forløbet, uden at de endelige Følger endnu kan fastslaaes, skal Afgørelse saa vidt muligt træffes af Raadet, som da fastsætter Erstatningens Størrelse efter bedste Skøn over Ulykkestilfældets Følger. Er det ikke muligt at træffe en saadan skønsmæssig endelig Afgørelse, kan en midlertidig Afgørelse træffes af Raadet, hvorefter Sagen senere kan genoptages, dog ikke udover 2 Aar efter den første Afgørelse.

Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan Raadet udsætte Afgørelsen, dog ikke udover 1½ Aar efter Ulykkestilfældets Indtræden, og Dagpengeydelsen fortsættes da, indtil denne Afgørelse træffes, for saa vidt Betingelserne efter § 24 er til Stede.

§ 35.

Indtræder Døden som Følge af Ulykkestilfældet, tilkommer der de efterladte, som nævnes i nedenstaaende Bestemmelser, en Pengesum, svarende til det 5-dobbelte af den afdødes Aarsløn, beregnet efter § 41, dog ikke under 3,000 Kr. og ikke over 6,000 Kr.

§ 36.

For de efterlattes Adgang til Erstatning gælder følgende Regler:

a) Efterlader den afdøde sig Ægtefælle, og er den afdøde en Mand, tilfalder Erstatningen Enken, medmindre Ægtefællerne, da Ulykken fandt Sted, levede adskilte, og der ikke af Manden ydedes Underholdsbidrag til Hustruen, eller denne havde Retskrav paa saadant, eller der forinden samme forelaa Rømning fra Hustruens Side.

Er den afdøde en Kvinde, som regelmæssigt og i væsentligt Omfang deltog i Familiens Erhvervsarbejde, gælder tilsvarende Regler med Hensyn til den efterladte Mand.

b) Efterlades der foruden en erstatningsberettiget Ægtefælle endvidere Børn, hvis Forsørgelse paahvilede afdøde, eller som afdøde faktisk forsørgede, da Ulykken skete, eller Børn, fødte udenfor Ægteskab, til hvilke afdøde faktisk ydede Underholdsbidrag, kan Raadet, naar Omstændighederne taler derfor, bestemme, at en Del af Erstatningen skal tilfalde disse Børn.

c) Efterlader den afdøde sig ingen erstatningsberettiget Ægtefælle, tilfalder Erstatningen Børn, hvis Forsørgelse paahvilede afdøde, eller som denne faktisk forsørgede, da Ulykken skete, eller paa hvem Bestemmelserne i Forordning af 21. Maj 1845 § 9 finder Anvendelse. Har afdøde ydet Bidrag til Forsørgelse af Børn, overfor hvem den paagældende ikke havde Forsørgelsespligt, kan Raadet af Erstatningen tillægge dem en efter Bidragets Størrelse afpasset Del af det Beløb, som vilde have tilkommet dem i Tilfælde af fuldständig Forsørgelse.

d) Efterlader den afdøde sig ingen efter ovenstaaende Bestemmelser erstatningsberettiget, eller kommer Erstatningen efter Reglerne under c kun delvis til Ud-

betaling, bestemmer Raadet, om Erstatningen eller den tiloversblevne Del af samme helt eller delvis skal tilfalde andre, hvem afdøde forsørgede, eller til hvis Forsørgelse han ydede Bidrag, da Ulykken skete.

e) Efterlader den afdøde sig flere erstatningsberettigede, bestemmer Raadet, hvorledes det til Udbetaling kommende Beløb skal fordeles mellem dem.

§ 37.

De efterladte har kun Krav efter foranstaaende Bestemmelser, naar de enten er danske Statsborgere eller er bosatte i Kongeriget, paa Island, Grønland eller de dansk-vestindiske Øer. Fra denne Bestemmelse kan Regeringen dog gøre Undtagelse med Hensyn til de efterladte efter Statsborgere i andre Stater eller Dele af disse, saafremt der med de paagældende Stater er opnaaet gensidig Overenskomst.

§ 38.

For saa vidt det ikke efter anden Lov paahviler Arbejdsgiveren at afholde Begravelsesomkostningerne, tilkommer der de efterladte eller de private Personer, der bekoster den afdødes Begravelse (Ligbrænding), en Hjælp af henholdsvis 120, 100 og 80 Kr., efter som Begravelsen (Ligbrændingen) finder Sted i København og Frederiksberg, i en Købstad eller paa Landet.

§ 39.

Naar Arbejderforsikrings-Raadet med Hensyn til et for Raadet anmeldt Ulykkestilfældet har tilkendegivet Parterne, at det maa anses for afsluttet uden at medføre Følger, der berettiger til Erstatning efter § 32, kan Krav i Anledning af samme ikke rejses ud over et Aar efter Tilkendegivelsens Dato.

Saafremt Afgørelse af et for Raadet anmeldt Ulykkestilfælde ikke kan træffes af Grunde, der skyldes den erstatningsberettigedes Forhold, bortfalder Kravet, naar 3 Aar er forløbet efter Dagen for Ulykkestilfældet.

§ 40.

Tillægges Staten den tilskadekomne eller de efterladte Pension eller anden aarlig Understøttelse som Erstatning for Ulykkestilfældets Følger, har han eller de kun Krav paa det overskydende Beløb. Raadet afgør om, og hvor stort et overskydende Beløb der fremkommer. Det samme gælder forsikrede, der beskæftiges af Kommuner, hvis Bestyrelser med Hensyn til Pension eller Understøttelse har fastsat Regler, der efter indhentet Erklæring fra Raadet er godkendte af Indenrigsministeren.

Tilfalder der i øvrigt i Anledning af et Ulykkestilfælde den tilskadekomne eller de efterladte i Henhold til Lov, dansk eller fremmed, eller Overenskomst en for Arbejdsgiverens Midler tilvejebragt Pension, Understøttelse eller anden Ydelse fra Arbejdsgiveren, skal Arbejdsgiveren efter Arbejderforsikrings-Raadets nærmere Bestemmelse være berettiget til at oppebære Erstatningsbeløbet efter nærværende Lov, helt eller delvis, under tilbørlig Hensynstagen til den Værdi, som den paagældende Ydelse maa antages at have for den tilskadekomne eller de efterladte i Sammenligning

med, hvad han eller de efter nærværende Lov har Krav paa.

Bestemmelserne i denne Paragraf finder ikke Anvendelse paa de i Henhold til nærværende Lov tegnede frivillige Forsikringer.

Ulykkestilfælde, der begrundes Krav efter denne Lovs tvungne Forsikring, kan ikke begrunde Krav efter Lovens frivillige Forsikring.

§ 41.

For de forsikrede med Undtagelse af de i denne Paragrafs 3de og 4de Stykke nævnte regnes som Aarsløn den paagældendes samlede Arbejdstjeneste i Løbet af det Aar, der gaar forud for Ulykkestilfældets Dag, derunder indbefattet Overskudsandele, Brug af Hus, Huslejegodtgørelse, Naturalydelser o. lign. Har han ikke i hele det nævnte Tidsrum været beskæftiget i samme Stilling eller med samme Løn i den for den paagældende Virksomhed almindelig gældende Arbejdstid, har han været arbejdsløs, eller har han været beskæftiget i en Virksomhed, der efter sin Beskaffenhed ikke drives Aaret rundt, ansættes hans aarlige Arbejdstjeneste af Raadet efter Skøn.

Indenrigsministeren fastsætter, efter indhentet Erklæring fra de Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, der ifølge § 9 har Indstillingsret ved Industriafdelingen og Landbrugsafdelingen, Værdien af Kost og Logi for Arbejdere (Tyende, Lærlinge m. fl.), der har Ophold hos Arbejdsgiveren, ved hvilken Fastsættelse der kan sondres mellem København og Frederiksberg, Købstæderne og Landet.

Har en forsikret ingen Løn oppebaaret, eller har Aarslønnen været mindre end 600 Kr., finder Beregningen Sted efter dette Beløb.

For Personer, der har tegnet frivillig Forsikring i Henhold til Bestemmelserne i § 53, beregnes Erstatningerne efter en Aarsfortjeneste af 900 Kr.; for dem, der har tegnet frivillig Forsikring efter §§ 66 eller 73, efter en Aarsfortjeneste af 800 Kr.

Ved Beregning af Invaliditetserstatning (§ 32) kan Aarslønnen i intet Tilfælde sættes højere end 1,200 Kr.

Dagløen udfindes derved, at den i Henhold til ovennævnte Regler beregnede Aarsfortjeneste deles med 300. For Personer under 18 Aar udregnes den dog af den faktisk tjente Aarsløn, hvad enten denne har naaet 600 Kr. eller ej.

§ 42.

Raadet underretter vedkommende Forsikringsselskab (Arbejdsgiver) om Størrelsen af den Erstatning for blivende Erhvervsudygtighed eller for Død, som det har tilkendt den tilskadekomne eller de efterladte. Erstatningen indbetales til Raadet snarest muligt og inden 14 Dage fra Underretningen. Naar Indbetalingen paa Grund af Paaanke eller af anden Grund foregaar efter denne Frist, vil der samtidig med Indbetalingen af Erstatning være at udrede 5 pCt. Rente p. a. af Erstatningen fra Underretningens Dato.

Det paahviler Politimestrene udenfor København^{eu} yde Raadet Bistand ved Erstatningsbeløbenes Udbetaling.

Dagpenge udbetales umiddelbart til den paagældende, medmindre Raadet, hvor Forholdene gør det ønskeligt, bestemmer, at Dagpengene skal udbetales til det for derefter at udbetales til tilskadekomne. Raadet kan i saadanne Tilfælde ogsaa udrede Dagpengene til tilskadekomne efter de givne Regler og derpaa inddrage det udlagte Beløb hos Forsikringsselskabet (Arbejdsgiveren).

Begravelseshjælp udbetales umiddelbart til de efterladte eller de private Personer, der bekoster den afdødes Begravelse (Ligbrænding).

§ 43.

Den Pengesum, som tilkendes umyndige Personer, kommer dem til gode paa den Maade, som Raadet bestemmer. Det samme gælder, naar Raadet af Hensyn til en Invalids Tilstand finder, at Udbetaling af Summen maa anses utilraadelig.

Naar Omstændighederne taler derfor, og særlig naar det anbefales af vedkommende Forsørgelseskommune, kan Raadet bestemme, at Erstatningen skal omsættes i en Livrente, eller træffe andre særlige Bestemmelser med Hensyn til dens Anbringelse. Livrentebetaling skal som Regel finde Sted, naar Invaliditeten er over 70 pCt. og Personen er over 50 Aar.

Raadet kan paalægge vedkommende Forsikringsselskab (Arbejdsgiver) at udbetale den tilskadekomne eller de efterladte Forskud paa Erstatningssummen, naar dens Udbetaling af en eller anden Grund henstaar.

FEMTE KAPITEL.

Om Anmeldelse af Ulykkestilfælde.

§ 44.

Ethvert Ulykkestilfælde, som antages at ville medføre Krav efter denne Lov, skal snarest muligt og senest inden 8 Dage anmeldes til Raadet, jfr. dog § 61. Medfører Ulykkestilfældet Døden, skal — selv om Ulykkestilfældet forinden er anmeldt for Raadet — Underretning om Dødsfaldet tilstilles Raadet inden 48 Timer efter Dødens Indtræden. Anmeldelsespligten paahviler Virksomhedens Indehaver eller den, som paa hans Vegne paa Tidspunktet for Ulykkestilfældet forestaar Virksomheden, eller, for saa vidt den tilskadekomne har forsikret sig selv, ham eller hans efterladte. Er Ulykkestilfældet indtruffet i Udlandet, sker Anmeldelsen indenfor de nævnte Frister til et dansk Konsulat, der straks indsender den til Raadet. I Anmeldelsen skal saa nøjagtigt som muligt oplyses:

- 1) Aarsagen til Ulykkestilfældet og de nærmere Omstændigheder ved dette,
- 2) den tilskadekomnes Tilstand og det Tidsrum, der hengik fra Ulykkestilfældets Indtræden indtil den første Lægebehandling,
- 3) Paa hvilket Sted den tilskadekomne behandles, og af hvilken Læge,
- 4) om den tilskadekomne er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, og da hvilken,
- 5) om den tilskadekomne er forsikret, og i bekræftende Fald i hvilket Selskab.

Anmeldelsen ledsages af den behandlende Læges

Attest, som Forsikrings-selskabet (Arbejdsgiveren, § 18, sidste Stykke) betaler.

Raadet foreskriver, hvilke Blanketter der skal benyttes ved Anmeldelse og ved de til Sagens Behandling fornødne Lægeerklæringer.

§ 45.

Har Arbejdsgiveren eller den, hvem Anmeldelsespligten i hans Sted paahviler, ikke foretaget den foreskrevne Anmeldelse, skal dette ikke være til Hinder for, at den tilskadekomne eller de efterladte rejser Krav om Erstatning, naar saadant sker inden Udløbet af et Aar efter den Dag, Ulykkestilfældet indtraf.

§ 46.

Indenrigsministeren fastsætter, efter Forslag af Raadet, en Takst for de under Sagernes Behandling almindeligt forekommende Lægeattester.

De Lægeattester, som er fornødne til Oplysning af en for Raadet indbragt Sag, og som forlanges af Raadet, af Arbejdsgiveren eller af Forsikrings-selskabet, skal betales af vedkommende Forsikrings-selskab eller, hvor Forsikring ikke er tegnet hos et anerkendt Forsikrings-selskab, af Arbejdsgiveren.

§ 47.

Raadet er berettiget til af Arbejdsgivere, Arbejdere og andre vedkommende, herunder Sygekasser, Klinikker, Sygehuse, behandlende Læger m. v., at begære og faa meddelt enhver Oplysning i Anledning af Ulykkestilfældet, endvidere at fordre, at den tilskadekomne underkaster sig Lægeundersøgelse, samt til at forlange Forhør optaget og faa Udskrift deraf og til at forlange Obduktion foretaget. Denne foretages efter Reglerne om lovmæssige Obduktioner. Raadet betaler Omkostningerne ved de Obduktionsforretninger, det forlanger.

§ 48.

Naar den tilskadekomne vil gøre Fordring paa Ydelse efter denne Lov, maa han snarest muligt efter Ulykkestilfældet lade sig undersøge af en Læge og derefter underkaste sig den Lægebehandling, som findes fornøden, Undlades dette, eller modarbejder den tilskadekomne sin Helbredelse ved Tilsidesættelse af Lægens Forskrifter, fortaber han efter Omstændighederne helt eller delvis sit Krav.

Paa samme Maade kan de efterladte fortabe deres Krav, saafremt de modsætter sig Foretagelsen af en af Raadet begæret Obduktionsforretning.

Forsikrings-selskabet (Arbejdsgiveren) er berettiget til paa egen Bekostning at lade den tilskadekomne tilse af en Læge.

SJETTE KAPITEL.

Industri, Haandværk, Handel, privat Tjenesteforhold m. v.

§ 49.

Enhver, der her i Landet driver Virksomhed, uanset om denne er erhvervsmæssig eller ej, eller som i sin Tjeneste beskæftiger andre, f. Eks. Arbejdere, Funktionærer, Kontor- og Butikspersonale, Tyende m. m.,

har Forsikringspligt overfor de af ham beskæftigede Arbejdere i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kapitel 1—5 og nærværende Kapitel, for saa vidt den ikke paahviler ham i Henhold til Kapitlerne 7, 8 eller 9, eller han i Henhold til disse er fritagen for saadan Pligt. Personer, der uden at beskæftige Arbejdere, der er forsikringsberettigede efter denne Lovs øvrige Regler, alene i deres Husholdning eller ved personlig Tjenestegerning anvender Medhjælp af tilfældig og ganske forbigaaende Art, har ingen Forsikringspligt for denne Medhjælp.

§ 50.

Forsikret i Henhold til Bestemmelserne i nærværende Kapitel er enhver, der mod Løn og som ulønnet Medhjælper af Arbejdsgiveren er antaget til stadigt eller midlertidigt Arbejde, herunder Arbejde i Arbejdsgiverens personlige Husholdning, ved Vask, Rengøring og privat Tjenestegerning for ham og hans Familie. Undtagne er dog tilsynshavende, Kontorpersonale o. lign., hvis aarlige Vederlag i Virksomheden overstiger 3.000 Kr., samt den i § 49 nævnte tilfældige Medhjælp.

§ 51.

Den i forrige Paragraf omhandlede Forsikring omfatter tillige Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie, Hustruen dog undtaget, for saa vidt de efter Beskaffenheden og Omfanget af deres Gerning i Arbejdsgiverens Erhvervsvirksomhed maa sammenstilles med andre Arbejdere, og har fyldt deres 10de Aar.

§ 52.

For de i Henhold til § 49 forsikrede Arbejderes Vedkommende gælder Forsikringen under Udførelse af alt Arbejde for Arbejdsgiveren.

§ 53.

En Arbejder, der falder ind under § 49, saavel som enhver Person, der uden at benytte forsikringsberettiget Medhjælp driver Erhvervsvirksomhed, som hører under dette Kapitel, har Adgang til i anerkendte Forsikrings-selskaber at tegne frivillig Forsikring med Statstilskud til Fordel for sig selv, for saa vidt hans Aarsindtægt ved Ansættelse til Indkomstskat til Staten ikke naar 1,200 paa Landet, 1,500 Kr. i Købstæderne og 1,800 Kr. i København og Frederiksberg. I Forbindelse hermed kan han tegne Forsikring for sin Hustru, saafremt hun i væsentlig Omfang deltaget i Mandens Erhvervsvirksomhed. De paagældende er da forsikrede i Overensstemmelse med Bestemmelserne i nærværende Lov mod Følgerne af Ulykkestilfælde, der indtraffer under deres Erhvervsvirksomhed.

En i Henhold til Bestemmelserne i nærværende Paragraf tegnet Forsikring bevarer sin Gyldighed, selv om den forsikredes Indkomst, efter at Forsikringen er tegnet, gaar op over de anførte Beløb; men Statstilskuddet bortfalder.

SYVENDE KAPITEL.

Søfart.

§ 54.

Redere for Skibe, som overensstemmende med Forskrifterne i Søloven af 1. April 1892 og Skibsregistreringsloven af samme Dato er indførte eller skal indføres i det danske Skibsregister, har Forsikringspligt i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kapitel 1—5 og nærværende Kapitel overfor Besætningen samt overfor Personer, der i indenlandsk Havn eller i dansk Tolddistrikt antages til midlertidigt Arbejde paa eller ved Skibet eller Fartøjet.

Om de paagældende er antagne og lønnes af Rederen eller Skibsføreren eller (saasom Bagere, Kokke, Opvartere, Barberere, Medhjælpere hos Hovmestre, Regnskabsførere, Læger, Sygeplejersker o. s. fr.) af andre, er uden Betydning for Rederens Forsikringspligt.

For Skibe under 300 Register-Tons omfatter Forsikringspligten Føreren, om han end selv maatte eje Skibet helt eller delvis.

Fra Forsikringen undtages dog enhver, hvis faste Vederlag i Penge for Tjeneste paa Skibet overstiger 2,700 Kr. aarlig.

§ 55.

For Personer, der er forsikrede efter § 54, vedbliver Forsikringsretten i Tilfælde af Hjemsendelse efter Sølov af 1. April 1892 §§ 66 og 98.

§ 56.

Forsikringen gælder under al Beskæftigelse ved den Virksomhed, hvortil Skibet eller Fartøjet benyttes, herunder Arbejde paa og ved Skibet, Ladning og Losning af Skibets Last og sammes Iland- og Ombordbringelse; Befordring til og fra Skibet samt Ombord- og Ilandstigning; Virksomhed paa Søen til Redning af Menneskeliv eller Bjærgning af Gods; Færden i Land i Ærinde for Skibet samt Sejlads i Fartøjet udenfor selve Erhvervet.

§ 57.

Kan den i § 29 omhandlede Lægeerklæring ikke tilvejebringes, maa Retten til Dagpenge godtgøres paa anden efter Arbejderforsikrings-Raadets Skøn fyldestgørende Maade.

§ 58.

Nyder en tilskadekomne Kur og Pleje i Udlandet under en dansk Konsuls Garanti for Betalingen, skal Dagpengene betales til vedkommende Konsul, som deraf afholder Udgifterne til Kuren og Plejen og udbetaler det mulig overskydende til den tilskadekomne.

§ 59.

Yder Arbejdsgiveren for egen Regning den tilskadekomne fri Kur og Pleje i Udlandet, er han berettiget til for det paagældende Tidsrum at oppebære de Dagpenge, der tilkommer den tilskadekomne hos Forsikringsforbundet (§ 64); dog skal det Beløb, hvormed Dagpengene maatte overstige Udgifterne til Kur og Pleje, udbetales den tilskadekomne.

§ 60.

Indenrigsministeren fastsætter, efter indhentet Erklæring fra Fællesrepræsentationen for dansk Skibsfart, Værdien af Kost og Bolig om Bord (jfr. § 41) for Mandskabet henholdsvis paa Damp- og Sejlskibe.

§ 61.

Indtræffer et Ulykkestilfælde udenfor Havn eller Ankerplads, regnes de i § 44 fastsatte Anmeldelsesfrister fra det Tidspunkt, da Skibet har naaet Forbindelse med Land. Indtræffer Ulykkestilfældet i fremmed Havn, hvor der er ansat dansk Konsul, eller indkommer Skibet eller Besætningen første Gang, efter at Ulykkestilfældet er indtruffet, til en saadan Havn, skal Anmeldelsen afgives til Konsulen.

§ 62.

Det paahviler Skibsføreren eller den, som paa hans Vegne forestaar Skibets Førelse, i Skibets Dagbog at indføre, naar en til Besætningen hørende Person bliver arbejdsudygtig, og naar han atter bliver arbejdsdygtig. Det paahviler Skibsføreren at forskaaffe den fornødne Lægehjælp.

§ 63.

Naar Søforklaring eller Søforhør er optaget i Anledning af et Ulykkestilfælde, der har ramt nogen af Besætningen paa et dansk Skib, skal der tilstilles Arbejderforsikrings-Raadet Afskrift af Søforklaringen eller Søforhøret.

Er der ansat dansk Konsul i fremmed Havn, hvor Ulykkestilfældet er indtruffet, eller hvortil Skibet eller Besætningen indkommer første Gang, efter at Ulykkestilfældet er indtruffet, skal Søforklaring aflægges, ikke blot naar det er nødvendigt til Opfyldelse af Sølovens Paabud, men ogsaa naar Konsulen finder det paakrævet ved særlige Omstændigheder. For saa vidt Søforklaring ikke udkræves, optager Konsulen Forhør eller Forklaring uden Edfæstelse af Vidner. I fornødent Fald kan han betro en dertil duelig Mand at udføre dette Hverv paa sine Vegne. Af Søforklaringen, Forklaringen eller Forhøret skal Afskrift tilstilles Arbejderforsikrings-Raadet, de afholder de dermed forbundne Omkostninger.

Findes der ingen dansk Konsul i en fremmed Havn, hvor Ulykkestilfældet er indtruffet, eller hvortil Skibet eller Besætningen første Gang indkommer, efter at Ulykkestilfældet er indtruffet, og Aflæggelse af Søforklaring ikke er paabudt i Søloven, skal Skibsføreren, naar Rejsen ikke sinkes derved, sørge for, at der til Oplysning om Ulykkestilfældet optages Forhør eller Forklaring af den paa Stedet dertil kompetente Myndighed eller af en af nærmeste Konsul dertil bemyndiget Person. Af Forhøret eller Forklaringen vil Afskrift være at indsende til nærmeste Konsul, eller, hvis Sagen derved vilde opholdes unødvendigt, direkte til Raadet. De hermed forbundne Udgifter afholdes af Raadet.

Under Benævnelsen Konsul i ovenstaaende Paragraffer indbefattes ogsaa dansk Vicekonsul.

§ 64.

De forsikringspligtige Redere er som saadanne Medlemmer af et Forsikringsforbund under gensidigt An-

svar, som oprettes til Overtagelse af den Risiko, der efter denne Lov er knyttet til de i § 54 nævnte Skibe og Fartøjer.

Medlemsforholdet begynder paa det Tidspunkt, da vedkommende bliver Reder for et af de ovennævnte Skibe.

For Medlemsbidrag tilkommer der Forbundet Søpanteret i Skib og Fragt efter Bestemmelsen i Sølovens § 268 Nr. 2.

Forsikringsforbundets Vedtægt skal stadfæstes af Indenrigsministeren. Vedtægten skal indeholde Bestemmelser om Medlemmernes Forpligtelse til at anmelde sig til Forbundet, Forsikringsbidragenes Udredelse af Medlemmerne, Kontrol med forsvarlig Lægebehandling o. s. v.

§ 65.

Paa ethvert under dette Kapitl hørende Skib skal der paa et for hele Besætningen tilgængeligt Sted være opslaaet et Uddrag af denne Lov, indeholdende dens Bestemmelser om Besætningens Rettigheder og Forpligtelser. Dette Uddrag udfærdiges af Indenrigsministeren; der vedføjes en Oversættelse i det engelske Sprog. Trykte Eksemplarer til Opslag udleveres gratis af Mønstringsbestyrerne.

Paa ethvert saadant Skib skal Skibsføreren være i Besiddelse af mindst et indbundet Eksemplar af Loven. Enhver af Besætningen har Ret til at forlange sig dette Eksemplar udlaant til Gennemsyn.

OTTENDE KAPITEL.

Fiskeri og mindre Skibsfart.

§ 66.

Enhver Ejer eller Bruger af dansk Skib, Fartøj m. v., der er maalt til mindst 4 Register-Tons Brutto, og hvis Reder ikke har Forsikringspligt efter syvende Kapitel, har Forsikringspligt efter nærværende Kapitel i samme Omfang og efter samme Regler som de i § 54 nævnte Redere. Ejerne eller Brugere er, samtidig med, at de indtræder i et Forhold, der medfører Forsikringspligt efter nærværende Kapitel, og saa længe Forholdene vedvarer, Medlemmer af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk, som oprettes til Overtagelse af den med deres egen af de af dem beskæftigede Personers Forsikring forbundne Risiko.

Enhver her i Landet hjemmehørende, der — uden at være forsikringspligtigt i Medfør af § 54 eller denne Paragrafs 1ste Stykke — her i Landet helt eller delvis ernærer sig ved Fiskeri, Skibsfart, Baadfart, Færgefart, Pramfart, Bugsering, Stenfiskeri, Sandgravning, der udføres i Vandet, Optagning af Vraggoods fra Havbunden, Lodsgerning, Sejlads som kendt Mand udenfor Lodsfarvand, eller som forhyret Mand paa Lystfartøj, ved Dykker- og Bjærgningsarbejde, ved Isning, ved Ormgravning, ved Agning, ved Rensning, Pakning, Saltning og Røgning af Fangsten, ved Transport af denne eller Agn til eller fra Jernbane, ved Arbejde i Forbindelse dermed paa Jernbane eller ved andet Arbejde, der kan ligestilles med de nævnte Erhvervsvirksomheder, har Adgang til at blive Medlem af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk, hvorved der tilkommer

ham Forsikring i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kapitel 1—5 og nærværende Kapitel.

Den i forrige Stykke omhandlede Forsikring kan tegnes saaledes, at den tillige omfatter den paagældendes Ægtefælle og Børn under deres Deltagelse i vedkommende Erhvervsvirksomhed.

§ 67.

Vedtægten for Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk udarbejdes af Bestyrelsen for den ved Lov Nr. 71 af 3. April 1900 oprettede Ulykkesforsikringsforening for danske Fiskere, suppleret med 3 fiskerikyndige Medlemmer af Arbejderforsikringsraadets Afdeling for Fiskeri og mindre Skibsfart samt de søfartskyndige Medlemmer af Raadets Afdeling for Søfart. Den stadfæstes af Indenrigsministeren efter indhentet Erklæring fra Arbejderforsikrings-Raadet.

NIENDE KAPITEL.

Landbrug, Skovbrug, Havebrug m. m.

§ 68.

Arbejdsgivere, saavel Enkeltmænd som Selskaber, der driver:

- 1) Landbrug, Skovbrug og Havebrug,
  - 2) Heste- og Kreaturhandel, Stutteri, Mejeri, Tørveskær, Rørskær, Mergelforetagender, Tærskæværker, Halmpresning, Damkultur, Vind- og Vandmøller,
  - 3) Kontrol, raadgivende Virksomhed o. lign., med Hensyn til Bedrifter af ovennævnte Arter,
- har Forsikringspligt i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kapitel 1—5 og nærværende Kapitel overfor de Arbejdere, der beskæftiges i de nævnte Virksomheder.

Efter Forslag af Arbejderforsikrings-Raadet kan Indenrigsministeren ved Bekendtgørelse inddrage Virksomheder, der kan jævnstilles med de fornævnte, under dette Afsnit.

§ 69.

Forsikringspligten gælder tillige Arbejdere i Virksomheder, der som Bierhverv drives under Bedrifter, der henhører under § 68, saasom Teglværk, Grus- og Mergelgravning, Kørsler, Skærveslagning, Savskæring, Heste- og Kreaturhandel o. lign.

§ 70.

Ved Havebrug forstås i denne Lov forretningsmæssigt drevet Havebrug (herunder Anlægsgartneri samt Arbejde i Parker, Anlæg og Haver, der tilhører Stat eller Kommune eller er knyttede til Landbrug og Skovbrug, og i private Haver af mindst 1 Hektars Størrelse.

§ 71.

Forsikringspligten omfatter enhver, der mod Løn eller Akkordbetaling eller som ulønnet Medhjælper her i Landet er antaget til stadig eller midlertidig at udføre Arbejder ved de Virksomheder, der falder ind under nærværende Kapitel, tilsynsførende ved de i §§ 68 og 69 nævnte Virksomheder dog kun, for saa vidt deres Vederlag i Penge ikke overstiger 2,000 Kr. aarlig. Forsikringen gælder tillige Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie — Hustruen dog undtaget —, for saa

vidt de efter Beskaffenheden og Omfanget af deres Gerning i Virksomheden maa sammenstilles med andre Arbejdere, og saafremt der ikke fra den Ejendom, paa hvilken de beskæftiges, ved betryggende Pantet i samme eller paa anden betryggende Maade er tilsikret dem livsvarigt nødtørfigt Underhold (Aftægt).

§ 72.

Forsikringen gælder under Udførelsen af alt Arbejde i de under nærværende Afsnit hørende Virksomheder, derunder Kørsel, selv om den foregaar udenfor Bedriftens Omraade, Arbejde paa Jernbanen for Bedriften, Arbejde ved Veje, Aa- og Vandløb, Istandsættelse af Bygninger o. s. v., som foretages i Bedriftens Interesse, eller som paahviler Ejendommen, samt ved Arbejde i Arbejdsgiverens personlige Husholdning — naar denne ikke er fuldstændig udsondret fra Bedriften, i hvilket Tilfælde § 50 bringes i Anvendelse — og ved personlig Tjenestegerning for ham eller hans Familie.

§ 73.

Ejere eller Brugere af Ejendomme i erhvervsmæssigt Landbrug, Havebrug eller Skovbrug, der til Ejendoms-skyld til Staten er vurderede til et Beløb af 8,000 Kr. eller derunder, kan tegne frivillig Forsikring for sig selv og Hustru i Overensstemmelse med Reglerne i nærværende Lovs Kapitel 1—5 og dette Kapitel for Ulykkestilfælde, der indtræffer under Arbejdet for deres eget Landbrug, Skovbrug eller Havebrug, uanset dettes Størrelse.

TIENDE KAPITEL.

Statstilskud.

§ 74.

Til anerkendte Forsikringsselskaber yder Staten efter behørig dokumenteret Regnskab et Tilskud til Nedsættelse af Præmierne for de Forsikringstagere, der driver et Erhverv, og som hører under Bestemmelserne i sjette eller niende Kapitel, og som godtgør, at deres Aarsindtægt ved Ansættelsen til Indkomstskat til Staten ikke naar 1,200 Kr. paa Landet, 1,500 Kr. i Købstæderne og 1,800 Kr. i København og Frederiksberg, og som for de under niende Kapitel hørende Erhverv tillige godtgør, at den af dem benyttede Ejendom er vurderet til et Beløb af højst 8,000 Kr. Tilskuddet ydes til de paagældendes Forsikring saavel af deres Arbejdere som af dem selv og Hustru i Henhold til § 53 og § 73, Statens Tilskud, der alene maa anvendes til Nedsættelse af disse Medlemmers Præmie udgør $\frac{2}{5}$ af den Præmie, der uden saadant Tilskud vilde have paahvilet dem.

Statskassen godtgør endvidere efter behørig dokumenteret Regnskab de anerkendte Forsikringsselskaber (-forbund) Halvdelen af de Erstatningsbeløb, som de i Medfør af denne Lov udreder til

a) de efter syvende Kapitel forsikrede, der er beskæftigede af Ejere eller Brugere af Skibe, som — bortset fra Motormaskineri til en Hjælpekrue — alene bevæges ved Sejl og ikke benyttes til Lystsejlad,

b) de efter ottende Kapitel forsikrede.

Dog er Statens Tilskud i de under Litra a. og b.

nævnte Tilfælde afhængigt af, at de i denne Paragrafs første Stykke nævnte Indtæftsgrænser ikke overstiges. Finder dette Sted, bevarer Forsikringen vel sin Gyldighed, men Statstilskuddet bortfalder. Den forsikrede er forpligtet til samtidig med, at han til Skattemyndighederne opgiver eller af Skattemyndighederne ansættes til en skattepligtig Indkomst, der overstiger de foran nævnte Beløb, at tilstille Forsikringsforbundet Meddelelse herom.

Statens Tilskud maa alene anvendes til Nedsættelse af de ovennævnte forsikringspligtiges eller frivillig forsikredes Præmie.

Erstatning for Ulykkestilfælde indtrufne under Forsøg paa Redning af Menneskeliv (jfr. § 3), godtgøres ethvert anerkendt Forsikringsselskab eller Forsikringsforbund af Statskassen.

ELLEVTE KAPITEL.

Slutnings- og Straffebestemmelser.

§ 75.

Alle Dokumenter vedrørende Forsikring efter denne Lov er stempelfri.

§ 76.

Samtidig med Kvitteringen for indbetalte Præmier tilstiller de anerkendte Forsikringsselskaber den forsikringspligtige et af Indenrigsministeren godkendt Forsikringsmærke, der er paatrykt Selskabets Navn, og som skal indeholde Oplysninger om, for hvor langt et Tidsrum den tegnede Forsikring gælder. Dette Mærke skal i enhver Virksomhed, der beskæftiger flere end 3 Arbejdere, være opslaaet paa et synligt, for de paagældende Arbejdere let tilgængeligt Sted paa Arbejdspladsen. I alle andre Tilfælde skal den forsikringspligtige opbevare Forsikringsmærket i den Tid, Forsikringen er løbende, og paa Forlangende af de forsikrede forevise dette.

Det paahviler det i Henhold til Fabrikloven af 29. April 1913 ansatte Tilsynspersonale, deriblandt de kommunale Tilsynsmænd, at paase, at behørigt Forsikringsmærke forefindes i de Bedrifter, hvormed de har Tilsyn. Saafremt der forefindes Mangler, indberettes Sagen af vedkommende Tilsynsmand til Politimesteren paa Stedet. For andre Erhvervsvirksomheders Vedkommende føres det omhandlede Tilsyn af Politiet.

Ved kongelig Anordning kan efter indhentet Erklæring fra Arbejderforsikrings-Raadet træffes andre Foranstaltninger til Kontrollering af Forsikringspligtens Opfyldelse. Herved kan bestemmes, at ogsaa andre statslige og kommunale Myndigheder skal yde deres Medvirkning.

§ 77.

Med Bøder fra 50 til 500 Kr. anses den Arbejdsgiver, der tilsidesætter Pligten til at tegne Forsikring i et anerkendt Selskab, eller som ikke holder Forsikringen i Kraft.

Med Bøder fra 15 til 200 Kr. anses den Arbejdsgiver eller den, der optræder paa hans Vegne, som forsømmer at afgive rettidig Anmeldelse efter §§ 44 og 61 om et indtruffet Ulykkestilfælde eller hindrer

rettidig Lægebehandling efter § 48, samt den, der undlader at meddele de i § 47 nævnte Oplysninger.

Sagerne behandles som offentlige Politisager.

§ 78.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1917, dog kan Indenrigsministeren sætte Bestemmelserne i § 11 i Kraft fra et tidligere Tidspunkt. Samtidig med Lovens Ikrafttræden ophæves (jfr. om Færøerne dog § 80):

Lov Nr. 4 af 7. Januar 1898 om Arbejderes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i visse Virksomheder,

Lov Nr. 71 af 3. April 1900 om danske Fiskeres Forsikring i Ulykkestilfælde,

Lov Nr. 114 af 15. Maj 1903 om Tillæg til Lov Nr. 4 af 7. Januar 1898,

Lov Nr. 54 af 1. April 1905 om Søfolks Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Søfartsvirksomhed,

Lov Nr. 65 af 30. Marts 1906 om Udvidelse af Lov Nr. 71 af 3. April 1900 til ogsaa at omfatte anden Søfartsvirksomhed m. v.,

Lov Nr. 151 af 27. Maj 1908 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Landbrug, Skovbrug, Havebrug m. m.,

Lov Nr. 267 af 1. December 1913 om Ændring i Lov Nr. 4 af 7. Januar 1898,

samt Bestemmelserne i de to sidste Stykker i § 29 f i Lov Nr. 167 af 27. Maj 1908 om Statsbanedriftens Ordning.

Selv om en Arbejdsgiver, der har tegnet Forsikring hos et anerkendt Forsikringsselskab i Henhold til de foran nævnte Forsikringslove, dækker sin Risiko efter nærværende Lov ved at tegne Forsikring i et andet anerkendt Forsikringsselskab eller Forsikringsforbund, forbliver den forud for denne Lovs Ikrafttræden truine Forsikringsaftale med førstnævnte Selskab i Kraft, indtil den udløber, og med uforandrede Forpligtelser og Rettigheder for begge aftalende Parter, medmindre der ved frivillig Overenskomst træffes anden Ordning. Tvivlsmaal, som maate opstaa heraf, afgøres af Arbejderforsikrings-Raadet under de efter denne Lov givne Regler for Appel til Indenrigsministeren.

Behandlingen af de Sager, som ved Lovens Ikrafttræden endnu ikke er færdigbehandlede af det hidtilværende Arbejderforsikrings-Raads forskellige Afdelinger, tilendebringes af de tilsvarende Afdelinger af det ved denne Lov oprettede Raad.

§ 79.

Indtil anden Bestemmelse træffes i Henhold til § 46, gælder den Takst for almindelig forekommende Lægeattester, som er fastsat ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 30. Juni 1903.

§ 80.

Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med Ændringer, som følger af Øernes særlige Forhold.

Indtil saadant sker, gælder Loven af 1. April 1905 for de af færøske Redere beskæftigede Søfolk og Lovene af 3. April 1900 og 30. Marts 1906 for de færøske Fiskere, dog saaledes, at disse med Hensyn til Risiko og Regnskab danner en særlig Afdeling af Forsikringsforbundet for Fiskere og Søfolk.

Borups Højskole.

Den 1. Oktober var det 25 Aar siden, denne Virksomhed grundlagdes. Den begyndte med fire københavnske Arbejdere; nu er den efter en jævnt voksende Fremgang, som navnlig tog til, da Betalingen for Fagforeningsmedlemmer nedsattes til det halve — som er 2 Kr. maanedlig i 7 Maaneder for et Fag med to ugentlige Timer, 1½ Kr. maanedlig for et Fag med een ugentlig Time —, saa nu er der omkring 400 om Aaret og 21 Lærere underviser i Dansk, Stavning og Stil og Grammatik og Oplæsning, hvoraf man kan vælge efter Behag, i fremmede Sprog paa fire forskellige Hold, fra Begyndere og op til dem, der taler Sproget, dernæst i Bogholderi, Regning, Skrivning, Matematik, Stenografi, og endelig i de Fag, som behandles i Samtale og Foredrag, nemlig Samfundskundskab, Historie, Geografi, Kunst, Literatur, Aandslivets Historie, Mundtlig Stil — en Art Livsfilosofi —, Naturkundskab, Biologi og endelig en Række Oplæsninger af dansk Literatur fra Holberg til Paludan-Müller. Af disse Fag kan man udtage lidt eller meget, som det passer, og man kan jo da ogsaa ved at fortsætte fra Aar til Aar, selv om man kun tager et Fag ad Gangen, arbejde sig gennem en Del. De, som er i Stand til at overkomme en Gruppe af Fag som Dansk og Foredragene, eller Dansk og et Sprog, kan faa de af Staten oprettede hele Fripladser, hvorom man henvender sig til Forstanderen.

Til Skolen er knyttet et Skolehjem, der ledes af en af de tidligere kvindelige Elever, med Bolig for dem fra Landet. Hver Lørdag Aften er der Elevsammenkomst baade for de gamle og for de ny. Der udgives en Gang om Maaneden et Blad, kaldet Borups Højskole, der gør Rede for Skolens Ideer og forøvr'gt tjener til at styrke det indbyrdes Sammenhold. Om disse Ting kan man læse i Programmet, som faas paa vort Kontor.

Og nu er det altsaa 25 Aar siden, Skolen oprettedes. Det har ikke været saa nemt at føre Højskolen ind i København; ude paa Landet skal alle paa Højskole, men i Kbhvn. har der længe været en sejt Modstand, som vel især ligger i, at man har ment, at den Slags hørte til Luksus. Men efterhaanden, som vore Medlemmer har forstaaet, at uden Kundskaber kan man daarligt klare sig, og efter, at det er begyndt at gaa op for Folk, at Arbejdsklassen, hvis den ikke vil blive staaende ved de vundne Fordele, men vil længere frem og højere op, nødvendigvis maa skaffe sig et bredere Grundlag, saa er man samtidig bleven klar over, at et saadant Samlingssted for folkelig Kultur, hvor alle Anskuelser og Udviklingsstrin medes frit og behandles ligeligt, det er, hvad vi længe har savnet i København.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen for de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN.

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantal-
let er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver,
der opfylder den Betingelse at være Medlem af en
Lokalforening, der er indordnet under Arbejds-
mændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som
Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med
sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45
Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke
gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig
under Forbundet og søger Optagelse i Begravelses-
kassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Til-
fælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder.
Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige
Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N.
Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 28. Juli blev det
vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye
Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl.
7½ paa Kontoret, Kapelvej 55, Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft.,
Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og
Lørdag Form. fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Bran-
cheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldel-
ser og Kontingent.

Asiatarbejdernes Klub. Formand: Chr. Caspersen
Henrik Ibsensvej 20, 2. Bestyrelsesmøde afholdes den
3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afde-
lingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver
Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løf-
berg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag
Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afhol-
des den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften,
paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen,
Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3.
Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelses-
møde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8
Aften paa Afdelingens Kontor.

Havneveesenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen,
Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1.
Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommu-
nen«, Gothersgade 155.

Mosaik, Terrazze- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej
5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i
hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej
55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo merco-
ledi di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria
Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jen-
sen, Baggesensg. 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den
1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69,
Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen,
Bille Brahesvej 7 B, 4. Bestyrelsesmøde afholdes
den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Af-
delingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor:
Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent
modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned,
Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent
Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl.
12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8
Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver
Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6. Mandag, Onsdag og
Fredag til Kl. 8.

Bestyrelsen holder Møde hver 3. Lørdag.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag
i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«,
Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej
59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned
fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Mun-
kensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er
som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen.
Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kon-
toret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften,
i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldel-
ser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl.
9—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½,
Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag
fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra
Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag
fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rø-
mersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted
hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adr. er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø.
Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro
221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværksarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag
Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade
23, 1., V.

Arbejdsmandenes Forbund for Kastrup og Omegn.

Kontor: Kastruplundsgade 11, Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.**Hjørring.**

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og fra 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm. Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbaneshotellet. Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmandenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned. Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages. Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften, i Forsamlingshuset. Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmandenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den første Onsdag og sidste Torsdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.**Holbæk.**

Arbejdsmandenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.

Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmandenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag Kl. 7. Bestyrelsen.

Korsør Aideling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned, Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktbr. fra Kl. 7—8 Lørdag Aften. Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, 1. Telf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lyngø Aideling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen. Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmandenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen. Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmandenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Aideling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6 til 9.

Værlose.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Dansk Arbejdsmands Forbund

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

Oktober 1916

25. Aargang. Nr. 10

Vor 10. Kongres.

Søndagen den 22. Oktober aabnede Lyngsø Forbundets 10de Kongres i et af Københavns største Lokaler: »Tivolis Koncertsal«.

Efter at Kuskenes Sangforening »Trafiken« havde sunget nogle Numre, for hvilke den høstede fortjent Bifald, bød Lyngsø Kongresdeltagerne Velkommen og udtalte bl. a.:

For 10de Gang samledes Repræsentanterne for Danmarks Arbejdsmænd til Kongres og vel var de Landets 5te Stand, men nu samledes de i Byens største og smukkeste Lokale. Gid dette maa være et Symbol paa, hvad trofast Enighed og Samarbejde kunde udrette.

Siden sidste Kongres i 1913 var Verden jo blevet rystet af Krigen. Arbejderne laa med Vaaben i Haand vendt mod hinanden, men medens Verden stod i Brand, samledes man her i Norden til en fredelig Kamp for at hæve Arbejdernes Stand socialt, økonomisk og

politisk. Det, der kæmpedes for ude i Verden, var i Virkeligheden de kapitalistiske Interesser, skønt det saa smukt hed sig, at det var Folkenes Interesser, der kæmpedes for. Herhjemme stod Kampen ogsaa imellem forskellige økonomiske Interesser, men hidtil var denne Kamp jo gaaet fredeligt af.

Naar vort Land hidtil havde været holdt udenfor Krigen, skyldtes det ikke mindst det velorganiserede Arbejderparti, som havde forstaaet at skaffe de underste i Samfundet en Indflydelse, som de ledende Klasser ikke kunde se bort fra. Og som Landets største faglige Organisation havde Dansk Arbejdsmands Forbund ogsaa sin Del af Æren for, at det var lykkedes at holde Danmark udenfor Krigen.

En Følge af Krigen var jo Dyrtiden, som havde forrykket alle Værdier; og ved Foranstaltningerne mod denne havde Arbejderpartiet ogsaa formaaet at udøve stor Indflydelse. Ved Hjælp af det udmærkede Orga-

nisationsmaskineri havde man endvidere været i Stand til ved Siden af de offentlige Foranstaltninger at skaffe Arbejderne mere i Løn. Ikke mindst den Situation, som havde hersket nu i et Par Aar, havde vist Arbejdsmændene, hvor uundværligt et Væрге den faglige Organisation var.

Meget ahang jo af, om man paa denne Kongres kunde tilrettelægge et godt Arbejde for Fremtiden, men han var overbevist om, at denne Kongres ligesom de tidligere 9 vilde vise sig sin Opgave voksen. Paa Grund af Fagenes Mangartethed og Uensartethed kunde der let blive en mindre Enhedsfølelse, men det havde dog hidtil stadig vist sig, at der altid var tilstrækkelig Enhedsfølelse tilstede til at opretholde det store Samarbejde. Forstaaelsen af Enighedens Betydning havde næsten altid sejret over alle Lokketoner i modsat Retning. Formanden sluttede med et Leve for Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer. (Hurra).

Efter at Forretningssjører Jens Larsen var valgt som foreløbig Dirigent og der var nedsat et Udvalg til Prøvelse af Mandaterne, fik Gæsterne Ordet og udtalte bl. a.:

Rich Hansen (Norsk Arbejdsmandsforbund) takkede Hovedbestyrelsen for dens Indbydelse og bragte en Hilsen fra de norske Kammerater. Han saa i den Omstændighed, at man maatte ty til dette store Lokale for at faa Plads, et godt Bevis paa Dansk Arbejdsmands Forbunds enorme Vækst. Klassemodsatningerne var næsten endnu mere grælle nu end før Krigen, og det gjaldt derfor om at staa enige. Der var blevet oprettet 2 Forbund i Norge af Medlemmer, som tidligere stod hos Norsk Arbejdsmandsforbund, og det var nærmest af praktiske Hensyn dette var sket. Forbundet talte nu 23,000 Medlemmer, medens det kun havde 17,000 Medlemmer for et Par Aar siden. Han sluttede med at udtale Ønsket om en lykkelig Afgørelse af de Sager, der skulde forhandles paa Kongressen.

Hovedkasserer Svendsen (De samv. Fagforbund) var glad over at være Gæst her. Han kom engang imellem om Sommeren i dette Lokale, naar han kunde faa en Fritime, og tilbragte da et Par herlige Timer, naar Orkesterchefen med det godt sammenspillede Orkester spillede den gode Musik, der kunde berolige en træt Hjerne. Nu var Orkesterchefen en anden, og han haabede, at hans Ledelse af det Orkester, der nu var samlet her, maatte blive saadan, at det maatte blive nogle herlige Timer for ham at høre denne for Arbejderbevægelsen formaalstjenlige Diskussion. Da Formanden havde sagt noget om 5te Stand, sad han og tænkte som Haandværker: Gud véd, hvornaar jeg kan komme med min Ansøgning og komme ind i den Stand, for jeg synes snart, det er den, der er ovenpaa.

Der forelaa et alvorligt Arbejde for den danske Arbejdsmand for at forbedre hans Livsvilkaar, men der var ogsaa en større Opgave. Ude i Verden var den internationale Arbejderbevægelse splittet i Øjeblikket, og naar Krigen var sluttet, vilde man se hen til de skandinaviske Arbejdere, om de ikke igen skulde kunne samle den internationale Fagforeningsbevægelse. Men det kunde kun ske ved enigt Sammenhold.

Med Ønsket om, at de kommende Dage maatte føre til, at Dansk Arbejdsmands Forbund maatte befæste

Samarbejdet for den danske Fagforeningsbevægelse, udbragte han et Leve for den danske Fagforeningsbevægelse.

Fru Sofie Rasmussen (Kvindeligt Arbejderforbund) takkede for Indbydelsen til denne Kongres. Det var dem en Ære at være Gæster ved en saa stor Kongres, og de forventede nogle lærerige Dage, idet der ikke var nogen Organisation, der havde saa store Resultater at opvise som Dansk Arbejdsmands Forbund.

C. G. Michaelsson (Svensk Grof- og Fabrikarbejderforbund) sagde paa sit Forbunds Vegne Tak for Indbydelsen. Han udtalte det svenske Broderforbunds store Glæde over den mægtige Udvikling. Dansk Arbejdsmands Forbund havde haft. Der var en Tid, da det svenske Forbund var det største af de 3 skandinaviske, men efter den store Lønkamp i 1909 var Medlemsantallet i det svenske Broderforbund dalet betydeligt. Man havde under denne Lønkamp faaet den Hjælp fra den danske Organisation, som man behøvede, og han takkede varmt paa de svenske Arbejdsmænds Vegne for denne økonomiske Hjælp med den Forsikring, at de i paakommende Tilfælde var rede til at gøre Gengæld.

Th. Thomsen (Kommunalt Arbejderforbund) takkede paa sit Forbunds Vegne for Indbydelsen. Han var selv udgaaet fra Arbejdsmændenes Rækker, og han huskede fra sine unge Dage, hvor ondt Arbejdsmændene ude paa Landet havde det dengang. Da kendte man ikke til Organisation i den Form, som man nu havde den, men i den sidste Snes Aar havde Arbejderne jo tilkæmpet sig store Goder. Nu var det jo, som Hovedkassereren for De samv. Fagforbund sagde, Arbejdsmændene, der var ovenpaa, saaledes at Haandværkerne begyndte at skæve til de Timelønninger, som Arbejdsmændene havde opnaaet. Han haabede paa fortsat godt Samarbejde mellem hans eget Forbund og Dansk Arbejdsmands Forbund.

Oscar Levinsen (Landarbejderforbundet) takkede paa sit Forbunds Vegne for den venlige Indbydelse. Ligesom det var lykkedes Dansk Arbejdsmands Forbund stadig at samle nye Tusinder, haabede han ogsaa, at dette skulde lykkes hans eget Forbund. Der fandtes her i Landet over Hundrede Tusinde Landarbejdere, og det maatte være hans Forbunds Bestræbelse at knytte dem ind som et Led i den danske Arbejderbevægelse til Gavn for hele den danske Arbejderstand. Hermed Lykke og Held for denne Kongres og dens Forhandlinger!

Johs. Nielsen (Arbejdsløshedskassen) takkede Hovedledelsen, fordi den havde indbudt Arbejdsløshedskassen. De følte sig dog ikke som fremmede her, de vilde tværtimod føle sig som hjemme. Han udtalte Ønsket om, at de Beslutninger, der blev taget her, maatte blive til Gavn ikke alene for den danske Arbejdsmand, men for hele det danske Arbejderparti, og at de maatte binde alle sammen med Solidaritetens og Pligtens Baand i Kampen mod Kapitalen. Den Gerning, der udførtes af Arbejdsmændenes Organisation, blev ofte mistænkeliggjort i Kapitalistpressen, men han haabede, at denne Kongres vilde give de lejede Pennesmørere det eneste værdige Svar, der kunde gives dem.

Formanden takkede Gæsterne for alle de venlige og anerkendende Ord, der var faldet. Man kunde jo være stolt over at høre, at man fra alle Sider havde Agtelse og Respekt for den Organisation, det var lykkedes at oparbejde.

Formanden oplyste, at der var udsendt Indbydelser til det finske Arbejdsmandsforbund samt til det tyske Arbejderforbund for Arbejdere i kommunale og statslige Bedrifter og til det tyske Fabrikarbejderforbund. Der var imidlertid fra disse tre Forbund kommet det Svar, at det paa Grund af Krigsforholdene var dem umuligt at sende Repræsentanter.

Kongressen konstituerede sig nu — efter at Mandatudvalget havde aflagt Beretning — med Forretningsfører Jens Larsen og Carl Drejer som Dirigenter og med Emil Jørgensen, Kalhauge, P. Johansen og Christensen, Voldby, som Sekretærer.

Følgende Telegrammer indløb:

»For Eders Kongresforhandlinger ønskes den bedste Aand og de bedste Resultater i enhver Henseende. For Bestyrelsen for Tysklands Fabrikarbejderforbund: Brey.«

»Kære Kammerater! Til Lykke med Eders Arbejde. Tak for Eders store Indsats i det sociale Arbejde. For Arbejderpartiet i Nyborg: Ludvig Hansen. K. Hvidtfeldt.«

»Held og Lykke med Kongressen og med Ønsket om et frugtbringende Arbejde til Gavn for vor fælles Sag.

Nykøbing Sjælland Afdelingen:
Elias Nielsen.«

Til Kongresdeltagerne, København.
Held og Lykke med Dansk Arbejdsmands Forbunds 10de Kongres' Arbejde ønskes af
Kolding Afdeling.«

»Modtag vor Tak for den gode Overenskomst, vi har modtaget gennem Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening og vore bedste Ønsker om et godt Resultat af Kongressens Forhandlinger.

Leve Dansk Arbejdsmands Forbund!
Samtlige hos Bdr. Dahl beskæft. Arbejdsmænd.«

»Repræsentanter for skandinaviske Papir- og Celuloseorganisationer samlede til Drøftelse af Midler for Opnaaelse af en Forkortelse i disse Bedrifters lange Arbejde, sender Kongressen en broderlig Hilsen. Jane Jönsson, A. Bradvold, A. Svendsen, L. Jensen.«

Nykøbing Sj.
Arbejdsmændenes Rigsdag, med Ønsket om Held og Lykke.

Skovarbejderne i Odsherred.
Vilhelm Nanta.«

»Held og Lykke med Arbejdet. Gid det maa blive til Gavn for os alle.

Voldby Fagforening.«

»Held og Lykke med Arbejdet til Gavn for den danske Arbejdsmand.

Mads Jensen.«

»Med Ønsket om et godt fortsat Samarbejde for vor Stand ønsker jeg herved Kongressen Held og Lykke med Arbejdet.

Essenbæk, Randers.«

»Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres, Tivoli, København.

Hermed vor bedste Hilsen og ønsker alt godt for Kongressen.

Korsør Afdeling, Chr. Jørgensen.«

Vi skal i næste Nummer af Fagbladet nærmere omtale Kongressens Arbejde og de Vedtagelser, der skete.

Nogle Sange fra Kongressen.

Mel.: Internationale.

Jeg véd et Land med Sø og Lunde,
hvor fagrest Blomst blandt Tidsler gro;
her at dø ej Manddomskraften kunde,
men blev sin Pligt i Gerning tro.
Det er saa underskøn en Have,
paa hvert et Træ fuldmoden Frugt,
men til din Ret Du kan dig stave;
her er for arbejdsklædte lukt.

:: Syng det ud, lad det kendes,
end er Kampen ej endt;
men hvor Arbejdsmanden sendes
er hans Ret nu anerkendt. ::

Jeg véd et Folk, der maatte lide,
alt længe nok de nederst stod;
ingen tør mod Kapitalen stride,
af Skygger man sig skræmme lod.
Men da lød, fra en Røst derude:
Af Naade kun dig gives Læ.
Skynd dig ud, bort fra denne Skude,
før Bølgerne dig slaa i Knæ.
:: Syng det ud osv.

Jeg véd et Sagn, og det fortæller,
at Frihed var hans eget Værk:
Derfor blive politisk, fagligt Fæller,
til Krav at stille er Du stærk.
Agt, Arbejdsmænd, paa denne Lære,
— Du længe blev den Svage kaldt —
nu stolt som dig kan ingen være,
og dine Trængselsdage talt.

:: Syng det ud, lad det kendes,

Jeg saa en Stand med Trællemærke,
der bøjer Ryg, en fattig Hær.
Kom igen, og tænk! Jeg sér dem stærke,
som Vidnesbyrd om sande Værd.

»Hjem« jeg saa, fattig, usle Rønner,
alt vidner Nød, kun uforskyldt;
mens nu — jeg ser Arbejdets Sønner,
Hvor Glædens Sol har Hjemmet fyldt.
∴ Syng det ud osv.

Jeg véd et Navn, og lydt det klinger,
det høres over Land og By;
til de Smaa det glade Budskab bringer,
og intet Navn har bedre Ry.
Hvem mon her brød den første Landse?
Hvem mon nu man i Kampen sér?
Den, som faldt paa den vundne Skandse,
han kaldes første »Pionér«.
∴ Syng det ud osv.

Skal alt til Slut til Et jeg bringe,
jeg fattes Ord, som bæ'r det frem:
Føler grandt, min Author er for ringe
til »Tak« fra Tusinde af Hjem.
For Helten her at nævne kunde,
jeg længe nok vel søge kan;
Et jeg véd dog saa nogenlunde:
Det »ikkun« var — en Arbejdsmand.
∴ Syng det ud osv.
end er Kampen ej endt;
men hvor Arbejdsmanden sendes
er hans Ret nu anerkendt. ∴

K a l h a u g e.

Mel.: Socialisternes Marsch.

»Snart dages det, Brødre, det lysner i Øst«,
saadan har vi sunget saa tidt,
og Sangen i Kampen gav Mod og gav Lyst,
imedens vi fremad har stridt.
— Vi stred for at rejse vor Stand af dens Nød;
— Til Arbejdet Liv eller Død!

»Snart dages det, Brødre, det lysner i Øst«,
saadan kan vi synge endnu;
thi Sejrene gav os i Livskampen Trøst,
og ægged' og ilned' vor Hu,
saa fremad vi kæmped', mens Feltraabet lød:
»Til Arbejdet Liv eller Død!«

Vi kæmped' os fremad til lysere Kaar:
men vækkede Fjenderne op.
Hver Sejer, vi vandt, gør vor Kamp mere haard,
men samtidig øges vor Trop.
— Hvert Øjeblik Fjenden en Kamptrusel bød;
— til Arbejdet, Liv eller Død!

Og trofast vi Arbejdsmænd udgraver Grund
og støber det ny Fundament,
hvorpaa der skal rejses en Bygning mer sund,
end Samfundet hidtil har kendt.
Saa lyder det taktfast, som Dampfløjtens Stød:
»Til Arbejdet, Liv eller Død!«

Lad Skorstensbaroner gaa sammen i Flok,
lad Entreprenører slaa Kreds; —
ret aldrig en Hauberg og Foss bliver nok,
naar ikke vi splittede ses!
— Derfor under Fanen hver Arbejdsmand mød!
Til Arbejdet, Liv eller Død!

Du Arbejdsmand! slip da din Skovl og din Bør,
— lad en Dag Maskinerne staa.
Vi vokser endnu, som vi voksede før,
— vi straks femti Tusind vil naa!
Og steds' lad det lyde, som hidtil det lød:
Til Arbejdet, Liv eller Død!

C h r.

Prolog af Kalhauge, oplæst af Emil Jørgensen.

Først bares det ud som Rygter vilde,
En lyttede glad, En fandt dem ilde:
Det lød som en Brusen, en Torden og Bragen,
Det var som et Samfund i dirrende Knagen.
Men som Mørke og Taage, forværrede Sagen,
Da gryede Dagen!

En Filosof man spurgte om Raad,
Mod Arbejderhævn eller Arbejderdaad:

Han tøved' og grunded' dybt Vejret han drog,
Det var, som en Anelse ham betog;

En mylrende Hær fra fattige Rønner,
Saa grandt jeg skuér:
Det er Arbejdets Sønner,
Med Blik, der luer!

Saa siger de Frække, vi knuser Massen,
Vi Arbejdsherrer vel er paa Pladsen.
Det gælder vel os, det er os de sporer,
Os Rakket kalder for Matadorer.

Lad Stymperne komme i Trop og Skare,
Naar saa Kapitalen i Sult en Fare?

Nu nærmere høres en underlig Summen,
En Hungerens, Vildheds uhyggelig Brummen:
Da Arbejdsherren, han svor i Vrede,
Vi skal ved Sulten dem holde nede.

Saa hører han Folket, i mægtige Klynge,
Han slog sig i Skælven og Gru for Panden,
Den lasede Hær har vel mistet Forstanden;
Endnu er det os, vi har vel Magten,
Vi kalder paa Vagten:
Her stilner det af, en uhyggelig Pause,
Selv Arbejderhæren er underlig tavse,
Til en Kæmpe man ser sig Vej at bryde;
Det paa Forklaring vel kunde tyde:
En Stund han staar, før han kom paa Gled,
Det var som en Kamp med sig selv han stred.

Hans luvslidte Frakke, hans hullede Sko
 Det vidnede slet om en bærende Tro. —
 Saa raabre han ud! en Arbejders Ret:
 I Arbejdsherrer har værnet slet,
 — I toge hans Ungdom, hans Kraft og hans Mod,
 Hvad fik han igen, da som udslidt han stod?
 I gav ham kun Stene i Stedet for Brød,
 I stedte ham ud i den bitreste Nød.
 Som en Hund I ham haaned' og sparked' til Tider.
 — Nu dages det Brødre, for hver som lider. —

— Her Øjet dugges, han sænker sin Stemme:
 Hvad hørte vi andet end Graad derhjemme?
 Om vi har klaget, hvad har det gavnet,
 Kun dette vi lærte: at bære Savnet.
 Vi saa jer med Fryd paa vor Lykke træde,
 Mens Arbejderbarnet for Mad maa græde.
 Men kommer det frem med en Kraft og Vælde:
 Vi kender dog En, som skal Dragen fælde:
 Med hævet Banner han styrter sig frem
 Og med hilsende Bud til hvert Arbejderhjem;
 Han hæver dig op, som ingen anden,
 Og se, din Befrier er — Arbejdsmanden.

Arbejdsmandenes Aarvog.

Arbejdsmandenes Aarvog udkommer igen i Aar, og denne Gang opfyldes et fra mange Afdelinger fremsat Ønske om, at Aarbogen ogsaa kom til at indeholde alt angaaende Fuldmaane, Nymaane osv., Solens Op- og Nedgang, Højvande og Lavvande, kronologisk og alfabetisk Markedsfortegnelse. Endvidere indeholder Aarbogen Oplysninger ang. Pakke- og Brevforsendelser, Takster for Forsendelse af Postanvisninger, Postopkrævninger, Pengebreve, Afsendelse af Telegrammer, Droske Takster o. m. a.

Som sædvanlig indeholder Aarbogen en Beskrivelse af Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsløsheds-kassens Virksomhed i det forløbne Aar, statistiske Tabeller over Bevægelsen i Forbundets Medlemstal og over det Antal Medlemmer, der i de respektive Kongresperioder fra 1904—1906 har opnaaet Forbedringer i Arbejdsvilkaarene. Med disse Tabeller i Haanden vil ethvert Medlem være i Stand til at kunne fortælle de Uorganiserede, hvad Fordel han har haft af at være Medlem af Dansk Arbejdsmandsforbund.

Arbejdsmandenes Aarvog indeholder i Aar en Række Fortællinger af landskendte Forfattere som Aage Hermann, der har skrevet et Digt »Til Danmarks Arbejdsmand«; Niels Th. Thomsen har skrevet en Fortælling »Landsforræderen«, der deler sig i forskellige Afsnit: »Paa Natkafé«, »Falsk«, »Landsforræder«, »Æren tabt — alt tabt«. Den bekendte humoristiske Forfatter Helge Linck har skrevet to ovenud morsomme Historier: »Manden med Navneforandringen« og »Da Familien Nikkelberg fulgte Peddersen hjem«. Lavrids Nielsen har skrevet en Cirkushistorie: »Tigertæmmerens Forlovelse«.

Jens Nyberg holder sin Fortælling »To Verdener«; det er Erindringer af en Retslæges Dagbog. Samme

Forfatter har skrevet »Nogle Bemærkninger om Talekunst«. — At der findes »Snap-shots fra Kongressen« og en lille Morsomhed benævnet »En fi Kroner« samt en Fortælling kaldet »Gevinst« nævner vi kun for Fuldstændighedens Skyld.

Som Følgeblad faar hver Køber af Arbejdsmandenes Aarvog i Aar Arbejdsmandenes Sangbog.

Det, der her bydes Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund af Oplysninger om snart alt mellem Himmel og Jord; af Stof til Agitation blandt Uorganiserede, af alvorlig, humoristisk og underholdende Læsning, og sidst men ikke mindst i Tilgift en Sangbog — kan ingen anden Aarvog eller Almanak byde. Køb derfor Arbejdsmandenes Aarvog.

Bestillinger modtages af Afdelingsformændene eller Kassererne — og Prisen er, trods alt, den gamle: 65 Øre.

Igen en Skuffelse.

Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne har siden Vedtagelsen af Forligsmandens Mæglingsforslag stadig søgt at forringe dets Værdi for Arbejderne; men heldigvis er Centralforeningernes Bestræbelser i saa Henseende fuldstændig mislykkedes.

Det seneste, Centralforeningerne havde hittet paa, var, at »Arbejde ved Betonblandemaskiner« — der ifølge Forligsmandens Mæglingsforslag skal betales — hvor Betonstøbningen udføres i Akkord efter den københavnske Priskurant med et Fradrag af 10 pCt., kun skulde betales efter den gamle københavnske Priskurant, hvilket med andre Ord vilde sige et reelt Fradrag af ca. 18 pCt. Dette Paahit vilde vi selvfølgelig ikke tiltræde, og Spørgsmaalet blev saa indanket for det i Forligsmandens Mæglingsforslag omhandlede Nævn, af hvilket Forligsmanden er Formand og Opmand.

Nævnet, der traadte sammen den 3. Oktober, kunde imidlertid ikke enes, idet Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter ikke var til at rokke fra det Standpunkt, som Centralforeningens Medlemmer havde indtaget. Kendelsen blev derfor afsagt af Forligsmanden og har følgende Ordlyd:

Forligsmanden i Arbejdsstridigheder.

København, den 6. Okt. 1916.

Efter Vedtagelsen af Forligsmandens Mæglingsforslag af 21. Marts 1916 angaaende Ændringer og Tilføjelser til den mellem Centralforeningen af Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst af 2. Maj 1913 er der opstaaet Uoverensstemmelse ang. Forstaaelsen af nævnte Mæglingsforslags Punkt 3, og Dansk Arbejdsgiver- og Me-steforening har derefter i Skrivelse af 26. f. M. anmodet om Indkaldelse af det i Mæglingsforslags PUNKT 13 nævnte Udvalg, bestaaende af 2

Repræsentanter for hver af Parterne og med Forligsmanden som Opmand, til Behandling og Afgørelse af den paagældende Uoverensstemmelse.

Efter at Udvalget, hvori Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening var repræsenteret ved d'Hrr. Direktør Weitemeyer og Bogtrykker Langkær, og Dansk Arbejdsmands Forbund ved d'Hrr. Forretningsfører Drejer og Sekretær Georg Hansen, har behandlet Sagen paa et Møde den 3. Oktober d. A., skal jeg som Udvalgets Opmand udtale følgende:

Idet foran nævnte Mæglingsforslags Punkt 3 hedder det:

».... Arbejde ved Betonblandemaskine betales, hvor Betonstøbning udføres i Akkord, efter den københavnske Priskurant med Fradrag af 10 pCt., med mindre der ved lokal Priskurant er fastsat en særlig Pris for dette Arbejde....«

Centralforeningerne hævder nu, at der ved Udtrykket »den københavnske Priskurant« er tænkt paa den Priskurant, der paa det Tidspunkt, da Mæglingsforslaget blev stillet, var gældende for Jord- og Betonarbejderfaget i København, medens Dansk Arbejdsmands Forbund — under Henviisning til den nævnte Priskurant, der var opsagt til Udløb den 1. April 1916, ved Forliget den 28. s. M. blev afløst af en ny Priskurant, hvis Akkordsatser traadte i Kraft fra 1. Juni d. A. — gør gældende, at det er denne nye københavnske Priskurants Satser, der bør lægges til Grund for Beregningen af Betalingen for ovennævnte Arbejde.

Til Støtte for sin ovennævnte Paastand, har Centralforeningerne anført, at Mestrene ikke vilde kunne binde sig til at betale efter en Priskurant, som paa den Tid, da Mæglingsforslaget stilledes, endnu ikke eksisterede, og hvis Indhold man altsaa ikke kunde kende. — Endvidere har Centralforeningerne anført, at hvis det havde været Meningen, at den kommende (og ikke den værende) københavnske Priskurant skulde lægges til Grund for Betalingen i Provinserne, vilde det have været naturligt at nævne dette udtrykkeligt, i hvilken Henseende Centralforeningerne har henvist til Bestemmelserne i Punkt 5, 2. Stykke i Overenskomst af 7. April 1910 mellem Centralforeningerne af Malermestre i Jylland og Østifterne og Malerforbundet i Danmark, Punkt 5 a i Overenskomsten af 1. December 1914 mellem Centralforeningen af Malermestre i Danmark og Malerforbundet i Danmark samt Punkt 10 i Overenskomsten mellem Bogbinderlauget, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne, Bogbindernes Fagforening af 1873 i København og Bogbinderforbundet i Danmark, i hvilke Overenskomster der er benyttet Udtryk som: »den til enhver Tid i København gældende Priskurant« o. lign.

Med Hensyn til de saaledes af Centralforeningerne anførte Argumenter bemærkes for det første, at den Omstændighed, at der kan paavises Overenskomster, hvor det udtrykkelig er nævnt, at Betalingen i Provinserne skal rette sig efter de til enhver Tid i København gældende Akkordsatser, ikke tillade den Slutning, at en saadan Mening af

Ordene er absolut udelukket i alle Tilfælde, hvor den nævnte udtrykkelige Tilkendegivelse mangler, jvf. den permanente Voldgiftsrets Kendelse af 24. Juni 1907 i Sag Nr. 19; og for det andet, at de ovenfor nævnte, af Centralforeningerne selv paapegede Eksempler godtgør Uholdbarheden af Centralforeningernes Paastand om, at Mestrene ikke vilde kunne binde sig til at betale efter en Priskurant, som ved Overenskomstens Afslutning endnu ikke var kommet til Eksistens.

Under disse Omstændigheder ses der ikke at være Grund til at fravige den Opfattelse, der gøres gældende af Dansk Arbejdsmands Forbund, nemlig den, at der mellem Betalingen for det paagældende Arbejde i København og i Provinserne skal være en Afstand af 10 pCt., og det for Udvalget indankede Spørgsmaal afgøres derfor saaledes:

Arbejde ved Betonblandemaskine, der af Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund udføres for Medlemmer af Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne, betales, hvor Betonstøbning udføres i Akkord, efter den til enhver Tid i København gældende Priskurant med Fradrag af 10 pCt., med mindre der ved lokal Priskurant er fastsat en særlig Pris for dette Arbejde.

(sign.) Adolph Jensen.«

Det vil af ovenstaaende Kendelse fremgaa, at Forbundet havde Ret i sin Opfattelse, og Murermestrene er altsaa for Fremtiden pligtig til at betale Arbejde ved Betonblandemaskiner efter den nugældende københavnske Priskurant med Fradrag af 10 pCt, forsaavidt det udføres i Akkord.

En Forbier.

I Sommeren 1914 forhandlede vor Glostrup-Taastrup Afdeling med nogle Dræningsmestre ang. Opretelse af en Priskurant for Dræningsarbejde.

I disse Forhandlinger deltog bl. a. Dræningsmester Jens Nielsen, Taastrup, og det lykkedes ogsaa at blive enig med Dræningsmestrene om Betalingen for Arbejdet; men da Overenskomsten skulde underskrives, nægtede Dræningsmester Jens Nielsen at underskrive de Priser, han iøvrigt ved Forhandlingen selv var indgaaet paa. —

Vor Afdeling indrykkede saa i »Social-Demokraten« med Forbundets Sanktion en Blokademeddelelse. I den Anledning anlagde Dræningsmester Nielsen Sag imod vor Afdeling og begærede en Erstatning af 200 Kr. for det ham ved Blokaden paaførte Tab, endvidere begærede han vor Afdeling paalagt Sagens Omkostninger.

Sagen blev behandlet ved Københavns søndre Birk, der den 7. Februar 1916 afsagde en saalydende Dom:

»Indstævnte, Dansk Arbejdsmands Forbund i Glostrup og Taastrup, ved dets Formand P. Knudsen, bør til Citanten, Dræningsformand J. P. Nielsen, betale i Erstatning 200 Kr. og i Sagsomkostninger 60 Kr., men bør iøvrigt for Citantens Tiltale fri at være.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.«

Da vi og vor Afdeling fandt denne Dom ganske uretfærdig, appellerede vi Dommen til Overretten, og denne kom til det lige stik modsatte Resultat; den frikendte nemlig vor Afdeling baade hvad angaar Erstatning og Sagsomkostninger.

Det fremgaar af Dommen, der er ret interessant, »at der mellem Parterne var ført Forhandling om en ny Priskurant for Udførelsen af Dræningsarbejde, hvilken Priskurant Appelindstævnte vægrede sig ved at underskrive. — Men medens Appelindstævnte gør gældende, at han stede under Forhandlingerne nægtede at tiltræde Priskuranten, fordi han ikke var Arbejdsgiver, men kun Arbejdsformand eller Arbejdsleder, og som saadan ikke havde noget at gøre med at afholde Lønnen til Dræningsarbejderne, hvorfor Priskurantspørgsmaalet var ham uvedkommende, har Appellanten anbragt, at Appelindstævnte, der formentlig i alt Fald i adskillige Tilfælde har haft Dræningsarbejde i Entreprise og derfor maa betegnes som Arbejdsgiver, paa et under de omtalte Forhandlinger afholdt Møde tiltraadt et fremsat Forslag til en ny Priskurant, men senere, efter at Forslaget var blevet endeligt udarbejdet ved, at Maal efter Metersystemet var blevet indsatte i Tariffen, uden Føje nægtede at underskrive Forslaget.

Efter Sagens Oplysninger maa det nærmest antages, at Appelindstævnte ved Dræningsarbejder, som han havde forestaaet, havde indtaget en Stilling, der var analog med en Arbejdsgivers, og i alt Fald under disse Omstændigheder haves der, da den appellerende Forbundsafdeling og Forbundets Medlemmer, til hvem den paaklagede Bekendtgørelse var rettet, ikke ses at have haft nogen Pligt til at gaa i Arbejde hos Appelindstævnte, ingen Hjemmel for at statuere, at Blokaden eller — jfr. Lov Nr. 81 af 12. April 1910 § 5 Nr. 7 — den offentlige Meddelelse herom har været retsstridig. Appellanten vil være at frifinde for Appelindstævntes Erstatningspaastand.

Sagens Omkostninger i begge Instanser findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten Dansk Arbejdsmands Forbund i Glostrup og Taastrup bør for Tiltale af Appelindstævnte Dræningsformand J. P. Nielsen, nu af Vadsby Mark, i denne Sag fri at være. —

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Vi forudsætter at Hr. Dræningsmester Nielsen og Ligesindede herefter har høstet denne gavnlige Lære om, at man ikke skal rende fra det, man er blevet enig med en af vore Afdelinger om.

Taksigelse.

Da det er mig umuligt at takke hver eneste af Deltagerne i den nylig afholdte Kongres, vil jeg gennem disse Linier bringer Eder min dybtalte Tak for udstemt Opmærksomhed ved min kære Hustrus Begravelse.

Chr. Nielsen,
Randers A.

Foredragsrække over dansk Fagbevægelse.

1. Forretningsfører **M. C. Lyngsie**: »Fagbevægelsens Betydning i Forhold til Arbejderbevægelsens Betydning i Forhold til Arbejderbevægelsens øvrige Grene« Lørdag den 25de Novbr.
2. Cand. mag. **Svend Trier**: »Arbejderklassens faglige Stilling i Frikonkurrencens første Tid«.
3. Forretningsfører, Væver **J. J. Møller**: »Fagbevægelsen under Internationale og i 80'erne«.
4. Folketingsmand **C. M. Olsen**: »Forbundsdommen, de samvirkende Fagforbund og Lock-out'en«.
5. Sekretær **Otto Smith**: »Septemberforliget og Taktiken derefter«.
- 6—10. »Akkord- eller Timeløn, Minimal- eller Normalløn«. — »Fagforbund, Industriforbund«. — »Er den syndikalistiske Kritik berettiget«. — »Kvindernes Organisation og Midler mod Hjemmearbejdet«. — »Tyende- og Landarbejderbevægelsens faglige Side«. — Holdes af Klubbens Medlemmer.
11. Forretningsfører **I. A. Hansen**: »Vil Fagbevægelsen yderligere formaa at hæve Arbejderklassens Levefod«.

Foredragene afholdes Lørdag Aften Kl. 8½ pr., Rømersgade 22, 2. Vekslede med Rækken vil der blive afholdt andre Foredrag om aktuelle eller principielle Æmner. Nærmere se »Social-Demokraten« hver Fredag og Lørdag.

Enhver Partifælle er velkommen ved Klubbens Møder. Ønsker man at indmelde sig i Klubben, er Kontingentet 25 Øre maanedlig, og Medlemmerne faar gratis Maanedsskriftet »Socialisten«.

Forretningsudvalget for »Karl Marx«.

Husk

Arbejdsmændenes
Aarbog & 1917
Almanak

Indsend

Bestillinger

snarest!

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra Hovedkassererkontoret kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 4 Kr. 25 Øre.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 3 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Kassebøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 60 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepuder til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 1 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 25 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 15 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 10 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker, Sølvnaale, med vort Forbunds Symbol og smaa Rosetter til en Pris à 30 Øre pr. Stk.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter, paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn.

Disse sidste Ting vil blive sendt Afdelingerne direkte fra vor Bogtrykker mod Postopkrævning.

Prisen for Papir og Konvolutter med Tryk:

	Papir ¼-Ark:	Konvolutter:
500 Stk.	Kr. 5,35	Kr. 3,25
400 —	— 4,60	— 2,83
300 —	— 3,85	— 2,41
200 —	— 3,10	— 2,00
100 —	— 2,30	— 1,65

Johs Sørensen,
Hovedkasserer.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central 2140.
Hovedkassererkontoret	— 11414.
Det københavnske Kontor	— 5978.
Arbejdsløsheds-kassen	— 9961.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløsheds-kontrollen og Arbejds-anvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen for de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløsheds-kontrollen.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser, Novbr. 1916.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 1., N. Telf. Nora 141. Form. J. P. Johannessen, Bopæl ved Kontoret. Kasserer Ch. Christensen, Vald. Holmersgade 25, 2. Str.

Brandfolkernes Organisation, Frederiksberg. Form. G. Petersen, Ved Grænsen 68, Vanløse, Frederiksberg. Kasserer J. Merling, Lollandsvej 30, 3., F.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Knaebrostræde 20, 1. K.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Petersen Nansensgade 36, St. K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. H. M. Andreasen, Torvegade 14 C, Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Sophus Mortensen, Kontor, Blagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Privat Nora 3212. Kasserer O. Jespersen, sammesteds.

Film- & Biografikfunktionærernes Org. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass. H. P. Petersen, Turesensgade 35, St. Telf. Byen 5535 y.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 10, St., F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Fuglebakkevej 49, F. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Kontor: Dr. Tværgade 40, St. Telf. Palæ 282. Form. Chr. Nielsen Zinnsgade 3, 4 Sal. Ø. Kasserer Thomas Nielsen, Borgergade 69, St., K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Anth. Jensen, Classensvej 25 C. Ø. Kasserer S. Petersen, Godsbanegade 14, 1. B.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1., C. Telf. Byen 425 y. Form. H. Sjøgren, Holmbladsgade 75, S. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Form. R. Andersen, Østre Fasanvej 2, 3., F. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Axel Olsen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbaneanarbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Ny Gade 2, 2. th. ved Tycho, Brahesallé, S. 5.

Jærnbaneanarbejdernes Afdl. M. Form. Hans Jacobsen, P. Knudsensgade 30, V. Kass. W. Nielsen, P. Knudsensgade 26, St., V.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. J. P. C. Jørgensen, Nordmarksvej 51, Kastrup, Amager. Telf. Kastrup 91. Kass. Johannes Schach, Italiensvej 4, 4. S.

Kuskenes Fællesforbund. Form. A. H. Kalhauge, Larslejrstræde 1. K. Telf. 5640. Privatb. Villa »Mis«. Enghavevej, V. Telf. Valby 479. Kass. N. Olsen, Classensvej 7, St., Ø.

Københavns Banegaarders priv. Arbejderes Afdl. Form. Julius Jessen, Møllegade 27 B, 3., N. Kass. Jens Hansen, Hedebygade 5, 1., tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, Solitudevej 12, St., N. Telf. C. 10,147. Kass. C. Larsen, Cypersvej 26, 1., S.

Marmor- og Granitlibernes Fagforening. Form. Carl Nielsen, Hillerødgade 10, St., L. Kass. J. Jensen, Baldersgade 11 A, 1., L.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56, F. Telf. Taga 68 x. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Natvægternes Afdl. Form. V. Kalkerup, Rørholmsgade 16, Kld. Tlf. Byen 1638 y. Kass. L. J. Valdemar Aalborggade 24, 4. Ø.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Byen 454 y. Kasserer C. Jensen, Tyrølsgade 13 3., S.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade

13. V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kass. C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. N. Hansen, Venusvej 4, 1., S. Kass. J. Madsen, Ø. Fasanvej 241, 1., Haveh. L.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. P. Johansen, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Form. J. V. Johansen, Jerichausgade 39, V. Kass. Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpararbejdernes Afdl. Form. G. Jeppesen, Oehlen-schlägersgade 26, B. Telf. Vester 1530 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Form. Aug. Hansen, Frederiksholms Teglværk. Kass. L. F. Larsen, Haderslevgade 29, St., B.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Valhals Allé 4, St., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. P. C. Madsen, Østerbrogade 57 N. 11, 1., Ø. Telf. Øbro 221 u. Kass. O. Dehn, Valborg Alle 9, 1. Valby.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1. K. Telf. 5978.

JYLLAND OG FYN:

Aalborg A. H. P. Mortensen, Paul Paghsgade 29, 1. Telf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Mortensen, Christiansg. 5, 2. Telf. 331.

Aalborg H. P. Frost, Østerbro 22, 3.

Aalborg K. Thomas Nielsen, Dannebrogsgade 13, 1. Telf. 2380.

Aarhus A. Søren Nielsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073.

Aarhus C. J. H. Jansen, Fyensgade 29, 1.

Aarhus H. Vald. Petersen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8. Telf. 1948.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus Kom. J. Chr. Jacobsen, Falstersg. 3, St. Telf. 3539.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Fiskergade 100, 2. Telf. 3278.

Aarhus M. Chr. Friis, Heybergsgade 28, 4.

Aarhus St. L. S. Sørensen, Sølystgade 29, 2.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Aidt* Henrik Petersen, Vidstrup pr. Ulstrup.

Arden. Jens P. Nielsen, Mylenberg Teglv., pr. Arden.

Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.

Assens, Jyll. Nikolaj Buus, Assens pr. Mariager. Telf. Cementcent. 7.

Avning. Niels Mogensen, Avning St.

Beder-Malling. N. H. Hansen, Malling.

Bogense. Jens Andersen, Forstaden 2.

Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.

Brahetroleborg*, Jens Christensen, Vester Aaby pr. Vester Skærninge.

Bramminge. Jakob Sørensen, Bramminge.

Brande. Chr. Olsen, Garupvej.

Brønderslev. Johs. Ingversen, Brønderslev.

Brørup. L. Gaarde, Brørup St.

Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov.

Bøgeager — (P.). Jens Hansen, Højgaard Teglværk, Grejsdalen, Vejle.

Ebeltoft. Niels Nielsen, Nedergade.

Esbjerg. J. H. Ravn, Skolegade 41. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.

Faaborg. N. C. Rasmussen, Kalkovej 80 B.

Faarup. E. Sloth, Faarup St. Jylland.

Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.

Fredericia F. H. J. Hansen, Søndermarken.

Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.

Fredericia K. Ole Sørensen, Sønder voldgade 7.

Frederikshavn. Chr. Mortensen, Glørupvej 4.

Glamsbjerg. Harald Hvid, Glamsbjerg.

Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.

Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.

Grindsted. Chr. Nielsen, Sdr. Ommevej.

Hadsten*, Peder Hansen, Klammose pr. Hadsten.

Hasle, Jyll.* L. Rasmussen, Hasle pr. Aarhus.

Hinnerup*, Julius Nielsen, Sandby pr. Hinnerup.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4.
Hobro. A. Kristensen, Vestergade 23.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Schaumborgvej.
Holstebro St. V. Madum, Vestergade.
Hornslet. Chr. Hansen, Hornslet.
Horsens A. A. C. Jensen, Badstuegyde 10.
Horsens H. Rasmus Rasmussen, Aaboulevard 104.
Horsens K. Anton Johansen, Frederiksgade 35 A, 2.
Hvornum. Chr. Petersen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Albert Christensen, Almtøft pr. Kjellerup.
Kolding. P. Sørensen, Lindegade.
Kolind. Marius Knudsen, Kolind.
Kolinsund. K. Kristensen, Fannerup pr. Ørum.
Kvissel. L. Chr. Petersen, Aasted pr. Kvissel.
Langaa. Jens Johan Pedersen, Gl. Langaa. Langaa St.
Laurberg. Chr. Jensen Scheldal, Laurberg.
Lem. Thomas Baunsgaard, Sønderhede, Lihme pr. Skive.
Lemvig. Marius Christensen, Frederiksgade 16.
Lysbro. Anders P. Nielsen, Lysbro, Silkeborg.
Løgstør. N. Petersen, Fjordgade.
Løsning. Rasmus Skov Løsning.
Mariager. John Sørensen, Mariager.
Middelfart. P. Madsen, Assensvej 8 aa.
Moselund. Jørgen Bøjlesen, Moselund pr. Engesvang.
Mønsted. Martin Mortensen, Sparkær St.
Mørke*. Edv. M. Christensen, Mørke St.
Nyborg. C. Larsen, Frisengaardsvej 3.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Peter Jensen, Klingenbergsg.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Agerholm, Skovgade 6.
Nørre Aaby. Oskar Dolleris, Gadstrup Mark, Nørre Aaby.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Østergade 57, B. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Niels Kristoffersen, Godthaabsv. 6.
Ødder. N. Sørensen, Rørtvej 9.
Odense A. Carl Larsen, Dronningensgade 63.
Odense F. P. Mathiesen, Østre Stationsvej 15.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, 1. St. Hans Landsogn.
Odense H. Hans Jensen, Nørrebro 85 o. G.
Odense Kom. Lars Andersen, Palmatokevej. Telf. 2935.
Odense K. Peter Jensen, Jens Bengtssonsgade 10, 1.
Odense M. Chr. Jensen, Jens Bengtssonsgade 17, St.
Odense S. J. P. Hansen, Skovalleen, Fruens Bøge.
Odense St. Rasmus Nielsen, Nedergade 7.
Onsild. C. Nørgaard, Holmegaard, pr. Hobro.
Ormslev. Rasmus Nielsen, Koldt pr. Hasselager.
Pindstrup. Jens P. Jensen, Pindstrup St.
Randers A. H. C. Essenbæk, Møllestræde 11. Tlf. 1067.
Randers F. P. Sørensen, Provstegade 1.
Randers J. Marius Frandsen, Nørrebrogade 29.
Randers K. P. C. Nielsen, Carl Metzgade 6. Telf. 1571.
Randers M. H. P. Lauritsen, Carl Metzgade 4. Telf. 1156.
Ribe. J. P. Gram, Ribe.
Ringkøbing. Bertel Mogensen, Enighedsvej 9.
Rudkøbing. Johs. Jæger, Ramsherredsgade.
Rønberg. M. Chr. Nielsen, Rønberg St.
Sall*. J. P. Jensen, Sall pr. Hammel.
Seest*. Iver Bøgebjerg, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Niels Nielsen, Ryesgade 5.
Silkeborg St. Niels Aagaard, Toldbodgade 9.
Sindal. Senius Kristensen, Sindal.
Skaade. Chr. Mikkelsen, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. N. P. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Hans Pedersen, Vesterskovvej.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skive A. Hans Rosenvinge, Østerbro 10.
Skive K. Th. Thomsen, Godthaabsvej 2.
Skjød*. J. A. Jensen, Brundt Mk. pr. Hinnerup.
Skovarbejderne*. Jens J. Rytter, Nebel pr. Raarup.
Sparkær. P. Risom, Sparkær St.
Stenstrup. Anton Petersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stevn. Kasserer Karl M. Kristensen, Ringelsig Vive pr. Hadsund.
Stilling. Anders Andersen, Stilling.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 39. Telf. 361.
Tamdrup*. Niels M. Mikkelsen, Lund St.
Thisted. Chr. Iversen, Østergade 11.
Tilst. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.

Tinning. Chr. Hansen, Tinning pr. Hinnerup.
Tranbjerg. Rasmus Sørensen, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Jørgen Jensen, Lund pr. Trustrup.
Udbynder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Ulstrup. Chr. Jespersen, Hvorslev pr. Ulstrup.
Varde. Klemen Petersen, Torvet.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. M. Th. Madsen, »Skrænten«, Grejsdalsvej 35.
Vejle F. J. A. Dahl, Gormsgade 9, 2.
Vejle K. Søren A. Winther, Skovgade 19.
Vejle M. Chr. Pedersen, Koldingvej 16.
Viborg. M. Mikkelsen, Sjællandsgade 11.
Viby, Jyll. H. C. Schrøder, Viby, Jylland. Telf. Viby 40.
Voldby*. N. C. Christensen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Anthon Nielsen, Aarslev.
Vraa. A. Størmer, Vraa St.
Værum-Ørum. Th. Thomassen. Værum pr. Randers.
Ølgod*. Niels Kr. Sørensen, Østbæk pr. Ølgod.
Ørting — (P.) Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Ballerup. Peter Petersen, Ballerup.
Birkerød. Chr. Poulsen, Kildehøjsvej.
Bloustrød. Lars Frandsen, Ludserød pr. Birkerød.
Borup. Georg Lassen, Nørre Dalby pr. Borup.
Farum*. Carl Jensen, Farum Mark, pr. Farum.
Faxe. Chr. Johansen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Niels Olsen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fensmark*. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Martin Jørgensen, Frederiksborggade.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. And. Jørgensen, Milnersvej 6. Hillerød.
Glostrup. Niels J. Nielsen, Taastrup Valby, pr. Taastrup St.
Gørlev. Carl Poulsen Gørlev.
Hasle, Bornholm. A. P. Johansen, Teknisk Skole.
Haslev. Martin Mortensen, Snagen, Haslev.
Hedehusene. Ole Paulsen, Hedehusene.
Helsingør A. Peter C. Zappe, J. L. Tvedesvej, Bethesda
Helsingør F. H. F. Petersen, Kongevejen, Helsingør.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge*. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Køge.
Hillerød. H. P. Jensen, Carlsberg, Tlf. 312.
Holbæk. Ant. Hansen, Godthaabsvej 12. Telf. 132.
Holeby*. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby.
Hvalso. Chr. Andreasen, Skovhastrup pr. Hvalso.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve. O. M. Christensen, Hørve St.
Jyderup. Rud. Rasmussen, Jyderup. Telf. 138.
Kallundborg. Peter Jensen, Lyngen, Kallundborg.
Knabstrup. Vilh. Johansen, Bakkerup pr. Mørkøv.
Korsør. Chr. Jørgensen, Møllebjergvej 21.
Køge Gummiarb. Jens Feigh, St. Møllevej 20.
Langebæk*. Frederik Rasmussen, Langebæk.
Lyngø. Jens Larsen, Badstrup pr. Lyngø.
Møen. Kr. Hansen, Storegade 18, Stege.
Mørdrup. Chr. Christensen, Kongevejen v. Nøjsomhed pr. Helsingør.
Nexø. Nikolaj Johansen, Kirkestræde.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Tlf. 681.
Nykøbing F. Peter Jespersen, Overgade 3.
Nykøbing Sj. Elias Nielsen, Egebjergvej 6.
Nysted. R. C. Jensen, Østergade 13.
Næstved. H. P. Andersen, Brandtsgade. Tlf. 562.
Nørre Alslev Alfr. Madsen, Nørre Alslev, Falster.
Præstø*. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 109.
Ringsted. Vilh. Andersen, St. Knudsgade 23.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Rønne. Jens Jørgensen, Møllegade 57.
Sierslev*. Niels P. Larsen, Sierslev, St. Hedinge.
Skelskør. Hans Andreasen, Skovvej.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Bredgade 44.
Slagelse F. Hans Nielsen, Atholdshotellet II., Valdemarsgade.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Strøby. Mads P. Madsen, Holtug pr. St. Hedinge.
Stubbekøbing. H. P. Hansen, Nykøbingvej 37.
Svaneke. Carl Kofod, Wiggen, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg. Niels Jørgensen, Svendstrup pr. Korsør.
Vemmetofte*. Anders Pedersen, Særup pr. Karise.
Villingebæk. Oluf Petersen, Villingebæk pr. Dronningmølle.
Vordingborg. Emil Henriksen, Adelgade 99.
Værløse. Svend Hansen, Lille Værløse Braadre, Værløse.
Væggerløse. A. Tværnø, Væggerløse.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 23 Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søgnedag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Chr. Caspersen, Henrik Ibsensvej 20, 2. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik-, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggensensgade 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B., 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søgnedag fra Kl. 10—12 og 3—6 Mandag, Onsdag og Fredag til Kl. 8.

Bestyrelsen holder Møde hver 3. Lørdag.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søgnedags Form. mellem Kl. 9—11 Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søgnedag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adresse er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø.

Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværkarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejds mændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maanedens paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm.
Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«.
Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet.
Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejds mændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejds mændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned.
Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften i Forsamlingshuset.
Bestyrelsen.

Viborg

Arbejds mændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den første Onsdag og sidste Torsdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Graven«.
Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejds mændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«.

Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejds mændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag, Kl. 7.

Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9, fra 1. April til 1. Oktober fra Kl. 7—8 Lørdag, Aften Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, Tlf. 308.

Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned, paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Arbejds mændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejds mændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejds mændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen.
Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejds mændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6—9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks

organiserede Arbejdsmand

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M.C. Lyngsø

November 1916

25. Aargang. Nr. 11

Vor 10. Kongres.

I torrige Nummer af Fagbladet refererede vi Kongressens Aabningshøjtidelighed, de ankomne Telegrammer m. v.

Denne Gang gaar vi over til at referere det mere alvorlige Arbejde, som Kongressen beskæftigede sig med, og for at begynde med Begyndelsen, giver vi i sammentrængt Form Formandens Omtale af Forbundets Virksomhed i Perioden 1913—1916.

Med 1916 afsluttede Dansk Arbejdsmands Forbund en 3-aarig Kongresperiode, og vi vil derfor søge at bringe et samlet Billede af, hvad der organisationsmæssigt set er sket indenfor Forbundet i de forløbne tre Aar.

Ved Kongressen i 1913 var vi alle forbavsede over, hvad det var lykkedes Forbundet at gennemføre. Fra 1910—1913 havde vi haft ikke mindre end 32,498 Medlemmer ude i Lønbevægelser og i Medlemstal var vi naaet op til mellem 37 og 38,000. Men var Resultatet i 1913 end stort, saa viser dog Tidsrummet 1913—16 endnu større og rigere Resultater, baade med Hensyn til Løn-Fremgang og Medlemstal.

Vi var ganske klar over, at naar Arbejdsgiverne planmæssigt havde søgt at faa saa godt som alle Overenskomsters Varighed afpasset saaledes, at de udløb i 1916, saa betød dette, at i 1916 skulde det store Forsøg paa at knuse og knægte Arbejdernes Organisation føres ud i Livet. Ingen af os var blinde for, at naar ca. 700 Overenskomster udløber saa godt som paa én Gang, saa vil største Parten af Danmarks Arbejdere være ude i Kampen — altsaa trænge til økonomisk Støtte — og naar dette samtidig betyder, at man ved at tage saa godt som alle med, har indskrænket deres Tal, der skulde yde Kammeraterne Støtte, saa bliver Situationen ikke helt ufarlig.

For Dansk Arbejdsmands Forbund drejede det sig om ikke mindre end ca. 450 af de 700 opsagte Overenskomster, og det var derfor ikke underligt, at vi saa — om ikke bekymrede — saa dog med fornøden Alvor paa Situationen.

Længe i Forvejen havde Arbejdsgiverne organiseret en Strejkeforsikring, der skulde stive dem af i Kampen med os, og man havde sørget for at faa Overenskomsterne opsagte til Ophør samtidig i Danmark, Norge, Sverrig og Nordtyskland.

Placeringen var altsaa god nok for Arbejdsgiverne,

men der kom en Pind i Hjulet for d'Hrr., og det var Verdenskrigen.

Krigssituationen bremsede dem i deres Fremstød, thi de forstod jo meget vel, at etableredes der en Storkamp — en Borgerkrig — i Skandinavien, vilde de respektive Regeringer være nødsagede til at gribe ind for at forhindre en saadan Ulykke. Denne uforudsete Situation var en Hjælp for os, men den vilde ikke have været tilstrækkelig, hvis vi ikke havde haft vor Organisation i saa fortrinlig en Orden, som vi havde.

Sidste Halvdel af 1913 gik paa ordinær Vis, men vi havde varslet Strejke i Frihavnen til 22. December, og hermed begyndte en Kamp, der takket være de 2300 Skruebrækkere, som efterhaanden meldte sig i Frihavnen, endte med, at vi i Juni 1914 maatte gaa i Arbejde igen og lade ca. 500 Brækkere blive staaende.

Det hører ellers ikke til vor Sport at kaste os ud i store Strejker — vi forhandler og manøvrerer os helst til Rette, men vi holder Strejke-Truslen parat, og efterhaanden har Arbejdsgiverne faaet Forstaaelsen af, at de hellere maa bøje sig under Forhandlingen end udsætte sig for, at vi etablerer Strejke.

Første Halvaar 1914 var særlig de smaa Overenskomsters Tid, men saa kom Krigssituationen i 1914 og lammede alt. Baade Arbejdere og Arbejdsgivere var enige om at stille Stridsspørgsmaalene i Ro — ingen af Parterne tænkte sig, at Krigen skulde vare udover et ganske kort Tidsrum. Men Krigen fortsattes, og Dyrtiden meldte sig. Vi stod med Lønninger, der alt andet end svarede til den herskende Dyrtid; men Overenskomsterne maatte respekteres, og vore Afdelinger søgte derfor — i mange Tilfælde med Held — at skaffe Dyrtidstillæg ad frivillig Vej.

I 1915 afgav vi 9 Strejkevarsler, hvoraf de 5 blev effektuerede. Vi fik paa den Maade afsluttet Overenskomst for ca. 6000 Medlemmer.

I Slutningen af 1915 begyndte vi saa smaat at beskæftige os med »det store Aar« — 1916. Vi valgte den Taktik, at vi bevilgede saa godt som alle Sanktionsbegæringer — hvis da ikke særlige Forhold talte derimod.

Den 15. Oktober 1915 sendte Arbejdsgiverforeningen »De samv. Fagforbund« en længere Skrivelse, hvori den hævdede, at under de foreliggende Krigsforhold kunde der ikke være Tale om at paabegynde en Forhandling

om de 700 Overenskomster, der var opsagte. Man forlangte, at vi simpelthen skulde forny de opsagte Overenskomster. Til Gengæld var man villig til at give de dårligst stillede — men ogsaa kun disse — et Dyrtidstillæg. Overenskomstmæssige Løntillæg kunde der ikke være Tale om — ja, man vilde end ikke forny Overenskomsterne for længere Tid end for et Aar eller to, da man hævdede, at efter Krigen vilde Lønningerne gaa ned, og man vilde have frie Hænder til at indrette sig efter Krigen.

De samvirkende Fagforbund afslog selvfølgelig dette Forslag og forlangte Forhandlinger optagne Fag for Fag, men Arbejdsgiverne fastholdt stædigt det Standpunkt, de havde indtaget i deres Skrivelse, og først i Januar 1916 lykkedes det os at bringe dem bort derfra. Der skete dette, at et af Industrifagene fik afsluttet en Overenskomst, men med saa lave Tillæg paa Minimallønnen, at det gav et Chock i os Arbejdsmænd. Vi øjnede nemlig den Fare, at denne Overenskomst med sine aldeles utilstrækkelige Tillæg skulde danne en Maximalskranke, som vi Arbejdsmænd ikke maatte komme op over.

Vi tog nu fat paa Jærnindustrien og forlangte Tillæg for Støberiarbejdsmændene, men Arbejdsgiverne strittede imod. Der kunde ikke være Tale om at komme op paa højere Tillæg, end dem, man var bleven enige om med Smedene. Det viste sig at være nødvendigt at give Jærnindustrien Strejkevarsel. Forligsmanden greb ind, og Arbejdsgiverne mødte saa op med et Lock-out-Varssel, der omfattede ikke mindre end 70—75,000 Arbejdere. Saa kom Forhandlingerne i Gang under Forligsmandens Ledelse, og Tomme for Tomme lykkedes det os at faa Forligsmandens Forslag saa nært op ad vore Krav, at Forslaget blev antageligt for os, i Særdeleshed, naar vi derved fik lukket af for Lock-out-Situationen. At opnaa dette var en Nødvendighed for at skaffe fri Bane for Forhandlingerne om de andre Branchers Lønforhold.

Vi var nu ude over den første og vanskeligste Del af Kampagnen 1916, og det lykkedes nu at faa halet flere Overenskomster i Land, idet Arbejdsgiverne i flere Brancher saa, at det ikke nyttede at stampe imod Brodden. Dansk Arbejdsmands Forbund vilde ikke nøjes med de minimale Tilbud, man ved Aarets Begyndelse havde budt andre Arbejdere.

Allerede den 11. Marts møder vi frem med et nyt, stort Strejkevarsel — omfattende Cement, Teglværker, Grusgrave, Oliemøller, Murer- og Tømrermestre i hele Landet, Købmands Organisationer, Maskinsnedkerier, Savværker, Margarinefabrikker, Vognmænd i Randers, samt alle andre Virksomheder, det maatte anses for nødvendigt at medtage. I dette Strejkevarsel havde vi faaet indsat nogle Gidsler — Arbejdsgivergrupper, der ikke kunde taale at komme med, som f. Eks. Oliemøllerne og Margarinefabrikkerne —, og endelig havde vi faaet sat ind (»iøvrigt alle andre osv.«).

Her, hvor vi truede den største Del af vor Industri med Standsning, griber Forligsmanden paany ind, og ved hans Medvirken opnaar vi i sidste Øjeblik Overenskomster, der nærmer sig vore Krav.

Takket være Harmonika-Bestemmelserne, lykkedes det i flere Tilfælde vore Afdelinger at faa bragt Over-

enskomsterne til Afslutning uden Kamp, og endelig opnaar vi at faa en samlet Overenskomst for Københavns Havn.

Den 7. April kunde vore Tillidsmænd gaa hjem fra Forhandlingsmøderne — forvaagede og trætte — men med Overbevisningen om at have bragt vore Sager nogenlunde helskindet hjem. Man gik hjem med den Følelse at være kommet over det mest kritiske Punkt, og at det nu ikke vilde kunne lykkes Arbejdsgiverne at foranstalte nogen Storkamp.

Vi maatte nu i Gang med at finde den rette Form for vort tredje Fremstød. Vi lod vore Afdelinger trænge paa og forlange Ordning af deres Sager, da de ellers vilde forlange Sanktion til at strejke. Paa den Maade fik vi ikke saa lidt bragt i Orden, og endelig lykkedes det os at faa en Overenskomst hjem for Jord- og Betonarbejderne. Ved vor Medvirkning opnaedes ogsaa en Afslutning paa den langvarige Murarbejdsmands-strejke i København.

Den 8. Juli følger vi os stærke nok til at tage fat paa et Sted, hvor vi havde et Regnskab at opgøre, nemlig Københavns Frihavn, hvor vi i 1914 havde hentet os et Nederlag. Vi tog fat og sendte Bergsøe et Strejkevarsel. Vi forlangte »Reglementerne« nedtagne og erstattet med en ordinær Overenskomst med vort Forbund. Dette gik man ind paa, Lønreduktionerne fra 1914 blev bragt ud af Verden, og yderligere lykkedes det os endda at faa Lønnen højere op, end den var i 1914.

Formanden sluttede sin Beretning med at oplyse, hvad der var opnaaet Branche for Branche siden sidste Kongres:

BRANCHE NR. 1.

Fabriks- og industrielle Virksomheder.

Branchen omfatter:

Grupp. 131 m. 7394 Mand, deraf 6756 org., 638 uorg.

Fremg. — 114 — 6668 — — 6403 — 265 —
Stilst. — 17 — 726 — — 353 — 373 —

	havde før	fik nu	Forhøjelsen andrager	
Oliefabriksarb.	41½ à 50 Ø. pr. T.	46 à 54 (+ 2 Kr. pr. Uge). = 49,½ à 57,½	7,½ à 7,8	
Margarinearb.	39 à 40 p. T. 23 à 24 pr. Uge	42 à 45 p. T. + 12½ mdl. = 47 à 50 26½ à 27 Kr. ugl. + 12½ Kr. = 29½ à 30 Kr.	8 à 10 pr. T. 6 à 6½ Kr. ugl.	
Sukkerfabr. arb.	39 à 42	42 à 45 + 5 47 à 50	8	
Srovlvsrearb.	35 à 43	39 à 54	4 à 11 Øre.	8 Timers Dag genomført.
Garveri arb.	36 à 42½	44 à 46 + 3 = 47 à 49	6½ à 11 Øre	

Alle de mange andre Grupper i denne store Branche har faaet Forhøjelser, der varierer fra 1 Kr. pr. Uge (i et enkelt Tilfælde) til 14 Kr. 40 Øre pr. Uge — gennemsnitlig ca. 6 Kr. pr. Uge.

BRANCHE NR. 2. Gasværksarbejderne.

Branchen omfatter:

Grupper 85 m. 1918 Mand, deraf 1876 org., 42 uorg.
Fremgang — 68—718 — — 676 — 42 —
Stilstand — 17—1200 — — 1200 — 0 —

København.

Ugelønnen hævet med fra 1 Kr. 50 Øre til 4 Kr. 50 Øre. Ved Over-, Nat- og Søndagsarbejde er Timelønnen hævet med fra 5 Øre til 13⁵/₈ Øre. —

Provincen.

Ugelønnen hævet med fra 2 Kr. til 7 Kr. Ved Over-, Nat- og Søndagsarbejde er Timebetalingen hævet med fra 7 til 40 Øre. —

Desuden gives der i enkelte Byer et Dyrtidstillæg af fra 100 til 200 Kr. aarlig. —

BRANCHE NR. 3. Havnearbejdere.

Branchen omfatter:

Grupper 55 m. 6020 Mand, deraf 5726 org., 294 uorg.
Fremgang — 53—5944 — — 5650 — 294 —
Stilstand — 2—76 — — 76 — 0 —

BRANCHE NR. 4.

Jord-, Vej- og Kloakarbejdere.

Branchen omfatter:

Grupper 100 m. 6249 Mand, deraf 6059 org., 190 uorg.
Fremgang — 91—5963 — — 5820 — 143 —
Stilstand — 9—286 — — 239 — 47 —

I København hævdes Timelønnen fra 44 Øre til 54 Øre.

I Provinserne hævdes i Lighed med Murarbejdsmændene 3 + 4 og 3 + 5, samt Tillæg for Specialarbejder.

BRANCHE NR. 5. Kuske og Chauffører.

Branchen omfatter:

Grupper 80 m. 4705 Mand, deraf 4325 org., 380 uorg.
Fremgang — 65—3589 — — 3248 — 341 —
Stilstand — 15—1116 — — 1077 — 39 —

Lønforhøjelserne i København varierer fra 2 Kr. ugentlig til 9 Kr. 50 Øre, i Provinserne fra 1 Kr. ugentlig til 12 Kr. —

BRANCHE NR. 6. Købmandsfolk.

Branchen omfatter:

Grupp. 76 m. 4533 Mand, deraf 4181 org., 352 uorg.
Fremgang — 71—4491 — — 4162 — 329 —
Stilstand — 5—42 — — 19 — 23 —

BRANCHE NR. 7. Landbrugsarbejdere.

Branchen omfatter:

Grupp. 43 m. 664 Mand, deraf 511 org., 153 uorg.
Fremgang — 34—400 — — 267 — 133 —
Stilstand — 9—264 — — 244 — 20 —

Ugelønnen er hævet fra 3 Kr. til 9 Kr. En enkelt By (Tamdstrup) har desuden faaet Akkordforbedringer af ca. 50 Øre pr. Dag. —

BRANCHE NR. 8. Mur- og Betonarbejderne.

Branchen omfatter:

Grupp. 112 m. 5155 Mand, deraf 5049 org., 106 uorg.
Fremg. — 109—5114 — — 5015 — 99 —
Stilstand — 3—41 — — 34 — 7 —

14 Byer hævdes med 3 + 5 Øre.

41 Byer hævdes med 3 + 4 Øre.

Den laveste Timeløn, 40 Øre, hævdes til 48 Øre.

Den højeste Timeløn, 44 Øre, hævdes til 51 Øre.

Samt Forbedringer paa Normalpriser.

BRANCHE NR. 9. Skovarbejdere.

Branchen omfatter:

Grupper 27 m. 468 Mand, deraf 334 org., 134 uorg.
Fremgang — 24—447 — — 313 — 134 —
Stilstand — 3—21 — — 21 — 0 —

Løntillægene varierer fra 120 til 720 Øre pr. Uge.

Samtlige Byer har faaet Akkordtillæg af fra 50 Øre til Kr. 2,00 pr. Dag. —

BRANCHE NR. 10. Stats- og kommunale Arbejdere.

Branchen omfatter:

Grupper 77 m. 3729 Mand, deraf 3203 org., 526 uorg.
Fremgang — 70—3597 — — 3071 — 526 —
Stilstand — 7—132 — — 132 — 0 —

I København er Ugelønnen hævet med fra 2 Kr. 40 Øre til 7 Kr. 20 Øre, betydelige Overarbejdstillæg. —

I Provinserne er Ugelønnen hævet med fra 1 Kr. 20 Øre til 12 Kr. 60 Øre. — Enkelte Akkordforbedringer, samt Timebetalingen ved Overarbejde hævet med fra 2 Øre til 67 Øre pr. Time.

BRANCHE NR. 11. Støberi- Maskin- og Skibsværftsarbejdere.

Branchen omfatter:

Grupp. 138 m. 5081 Mand, deraf 5014 org., 67 uorg.
Fremgang — 135—5063 — — 4996 — 67 —
Stilstand — 3—18 — — 18 — 0 —

Minimaltimelønnen hævet:

I København fra 36 til 39 Øre (+ 2 Kr.) = 42,6 Øre
Forhøjelse = 6,6 Øre.

I Provinserne fra 34 til 38 Øre (+ 2 Kr.) = 41,6 Øre
Forhøjelse = 7,6 Øre.

Smedene fik højest 3 Øre.

Deres Minimalløn er nu,

For unge Svende: 37.

For gamle Svende: 41.

BRANCHE NR. 12.

Teglværks-, Cement-, Kridt- og Kalkværksarbejderne.

Branchen omfatter:

Grupp. 126 m. 4619 Mand, deraf 4276 org., 343 uorg.

Fremg. — 118 — 4552 — — 4218 — 334 —

Stilstand — 8 — 67 — — 58 — 9 —

	Havde	Fik	Forhøjelsen andrager
Teglværksarb.	30 à 39	34 à 42 + 2 Kr. ugl. = 37,3 à 45,3	} 6,3 à 7,3.
Cementarb.	35	39 + 2 Kr. ugl. = 42,3	
Grusgrave- og Skærvfolk	35 à 38	38 à 41 + 2 à 4 Øre = (4 Øre, naar Fortjenesten ikke overstiger 45 Øre) = altsaa 42 à 45	} 7

BRANCHE NR. 13.

Træ- og Savværksarbejderne.

Branchen omfatter:

Grupper 38 m. 775 Mand, deraf 727 org., 48 uorg.

Fremgang — 36 — 772 — — 724 — 48 —

Stilstand — 2 — 3 — — 3 — 0 —

Lønforhøjelserne i København andrager + Dyrtidstil-læg Kr. 4,92 pr. Uge. —

Lønforhøjelserne i Provinserne varierer fra 57 Øre pr. Uge til Kr. 8,55 pr. Uge. —

En Del Byer betydelige Akkordforbedringer.

De af Kongressen vedtagne Lovændringer.

§ 2.

Forbundets Formaal.

Stk. f. er sket en lille Ændring: idet Ordet »Arbejdsløshed« er udgaaet. At tilvejebringe og bearbejde statistiske Oplysninger desangaaende er jo nu overladt til Arbejdsløshedskassen.

§ 5.

Her er der sket den Ændring, at kontingentfri Medlemmer, der efter den tidligere § 5 ikke var fritagen for at betale paalignet Ekstra-Kontingent — nu kan fritages — »naar den lokale Afdelingsbestyrelse skønner, at der ligger Grund derfor, og vedkommende Medlem selv fraskriver sig Retten til Strejkeunderstøttelse« —. I

§ 6

er de »14 Dage« forandret til »7 Dage«.

§ 10

har i 3die Stykke faaet den Tilføjelse, at strejkende eller lock-out'ede Medlemmer er fritagne for at betale Ekstrakontingent »i lige saa mange Uger, som Konflikten har varet.«

Her hed det tidligere, at den ordinære Kongres afholdtes hvert 3die Aar i Aug. Maaned; nu er det besluttet, at Kongressen afholdes i Juli Kvartal.

§ 13

er i 3die Stykke sket den Ændring, at Diæterne er hævet til 9 Kr. og Daglønstabet til 5 Kr.

§ 16

er fuldstændig omændret. Den har faaet følgende Ordlyd:

»Ekstra Kongres indkaldes, naar Hovedbestyrelsen beslutter det eller ved Initiativ af Afdelingerne paa følgende Maade:

Mindst 10 Afdelinger med mindst 4000 Medlemmer kan ved Generalforsamlingsbeslutning forlange foretaget Uraistemming jvf. § 19.

Angaaende Indkaldelse af Ekstrakongres, Emne og Motivering for Kongressens Afholdelse tilsendes Afdelingerne. Saafremt Forslaget ved denne Uraistemming vedtages med $\frac{2}{3}$ Stemmers Majoritet, skal Hovedbestyrelsen straks indkalde Kongressen.«

§ 17.

Ogsaa denne Paragraf er bleven meget ændret: Hovedbestyrelsen er udvidet til 19 Mand. Endvidere har Paragrafen faaet følgende Tilføjelse:

»Den samlede Kongres vælger desuden 1 Formand, 1 Hovedkasserer, en 4de Forretningsfører samt 1 Sekretær, der er Medlem af Hovedbestyrelsen.«

§ 19.

Det sidste Ord i Paragrafen »Fagbladet« er ændret til: »Den socialdemokratiske Presse.«

§ 20.

I 1ste Stykke udgaar Ordene: »og redigere Fagbladet«. Efter næstsidste Stykke tilføjes:

»Kongressen vælger endvidere 3 Sekretærer (deraf den ene som Medlem af Hovedbestyrelsen), der sammen med Formanden har Ansvar for Ekspeditionen af de til dem overladte Sager.«

»Iøvrigt« kan til Assistance for Formanden »Hovedbestyrelsen ansætte den fornødne Medhjælp.«

§ 25

har faaet den Tilføjelse, at Lønnen og Diæterne for Forbundets Funktionærer indføres »i Lovene«.

§ 26

der angaar Forretningsudvalgets Sammensætning, er ændret derhen, at Forretningsudvalget nu bestaar af: »Formanden, de 4 Forretningsførere, Hovedkassereren samt en af den samlede Hovedbestyrelse valgt Mand.«

§ 30

har foruden, at Ordet »lokal« er udgaaet, faaet følgende Tilføjelse: »Ved alle afsluttende Forhandlinger

om Løn- og Arbejdsforhold skal Afdelingen være repræsenteret sammen med Forbundet.»

§ 32.

Her er der efter Ordet »Hovedbestyrelsen« tilføjet: »og Afdelingsrepræsentanterne.«

§ 34.

Denne Paragraf, der angaar Understøttelser til Strejkende og Lock-out'ede, er ogsaa bleven væsentlig ændret, idet Understøttelsen er hævet med 3 Kroner pr. Uge for heltbetalende Afdelinger og 1 Kr. 50 Øre pr. Uge for halvbetalende Afdelinger.

Endvidere har Paragrafen faaet en Tilføjelse gaaende ud paa, at:

»Unge Mennesker, som indmelder sig ved deres fyldte 18de Aar, er straks berettiget til samme Understøttelse som Medlemmer med 3 Aars Anciennitet.«

§ 36.

1ste Stk. har faaet følgende Tilføjelse:

»herfra undtages dog de i § 34 nævnte unge Mennesker.«

§ 43.

I sidste Stk. udgaar Ordene: »Fortegnelsen kan bekendtgøres i Fagbladet.«

§ 49

har faaet en lille Ændring, idet der foran Ordene: »13 Ugers Kontingent« osv. er indflettet Ordet »indtil«.

§ 51

Sidste Stykke er strøget.

§ 52.

Er helt omændret, Fagbladet skal ikke udkomme mere, i Stedet for udgives en Maanedsbetretning, der skal udsendes til Afdelingerne i lige saa mange Eksemplarer som Afdelingen har Bestyrelsesmedlemmer, Forbundets Regnskab indgaar hvert Kvartal i Betretningen.

At Fagbladet er indgaaet har nødvendiggjort, at i § 56

at Fagbladet er erstattet med Maanedsbetretningen, Lønningerne for Forbundets Funktionærer er for Tiden i Henhold til Vedtagelsen paa Kongressen 1916:

Formanden	3700 Kr. aarlig.
Den københavnske Forretningsf.	3200 — —
Hovedkassereren	2800 — —
Provinsforretningsførerne, Sekretærer og Bogholderen	2600 — —

De nye Love træder i Kraft 1. Jan. 1917.

Siden sidst.

Faxe Ladeplads

har ved Forhandling med Konsul Boserup faaet hævet Timelønnen fra 37—40 Øre.

Endvidere er Overarbejdsbetalingen hævet med 5 Øre pr. Time.

Holstebro St.

et Medlem, der i en Uge kun havde arbejdet 3 Dage, var blevet nægtet sit Dyrtidstillæg.

Efter at Forbundet havde henvendt sig til Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og klaget, fik Manden udbetalt sine Penge.

Støberiarbejderne, Kbh.,

har ved Forhandling med Burmeister & Wain faaet hævet de ugelønnede Arbejderes Lønninger fra 26 a 33 til 29 a 35 Kr.

Endvidere har samme Afdeling ved Forhandling med De forenede Jernstøberiers Støbegodsudsalg faaet hævet de ugelønnede Arbejderes Løn fra 23 til 24,50 Kr.

Ved Forhandling med F. Mogensens Maskinfabrik og Jernstøberi er Timelønnen hævet fra 41 a 49 til 43 a 51 Øre.

Øg hos F. L. Schmidts & Co. blev der oprettet en Overenskomst om Natholdsarbejde.

Der er opnaaet Akkordforbedringer og Forhøjelser af Tillægene, saaledes, at Arbejdernes Fortjeneste nu varierer fra 47—50 Kr. pr. Uge. Endvidere har Firmaet nu for 3. Gang ydet deres Arbejdere 2 Ugers Løn i Dyrtidstillæg samt forhøjet alle Fortjenester med 10 %.

Paa Ingeniør Monbergs Reparationsværksted i Fr.holm Teglværks Havn er Timelønnen hævet fra 44 til 50 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg.

Renserne paa »Titan« har faaet hævet Akkordpriserne med 5 %.

Hos Aktieselskabet »Aurora« er Timelønnen hævet fra 45 til 53 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar 1916.

Endvidere er det ved Forhandling med Frederiksbjergs Jernstøberi og Maskinfabrik lykkedes at faa hævet Akkorden for Renserne.

Brdr. Henzes Bolte- og Møtrikfabrik er ved Forhandling indgaaet paa at hæve Akkorderne med 6½ % eller 2 Kr. pr. Uge pr. Mand.

Endvidere er der ved Forhandling med Københavns Sporveje oprettet en Overenskomst vedrørende Arbejderne i Hovedværkstedet og Remisserne. — Begge Overenskomster tilsammen skaffer vore vedrørende Medlemmer en aarlig Merfortjeneste af ca. 1300 Kr.

»Dansk Rekyrlffel Syndikat« er ved Forhandling gaaet med til at hæve Timelønnen for de Arbejdere, der ikke arbejder i Akkord fra 45 a 60 Øre til 58½ a 69 Øre.

Holbæk

har oprettet Overenskomst med Fællesbageriet, hvorved Ugeförtjenesten er hævet fra 31 a 42 til 37 a 46 Kr.

Endvidere er der ved Forhandling med Vej- og Brolægningssudvalget opnaaet Enighed om at hæve Timelønnen for Snekastning fra 48 til 52 Øre.

Hos A/S Holbæk Maskinfabrik er der ved Forhandling opnaaet at faa 1 Kr. pr. Uge i Dyrtidstillæg, saaledes at Dyrtidstillægget nu ialt beløber sig til 3 Kr. pr. Uge.

Endvidere er der ved Forhandling med Handelsforeningen opnaaet en Overenskomst, hvorved Timelønnen er hævet fra 44 til 48 Øre.

Overarbejds- og Natbetalingen er hævet til henholdsvis 68 og 90 Øre, og Afdelingen har forbeholdt sig Ret til at opsigte Akkordpriserne for Losning af Trælast,

uanset at Overenskomsten iøvrigt er gældende til 1. April 1918. —

Ved Dampmøllerne er det ved Forhandling lykkedes at faa hævet Timelønnen fra 44 til 48, og hos Holbæk Trælasthandel er Timelønnen ligeledes hævet fra 44 til 48 Øre.

Med »Holbæk Tagpaplager« er der opnaaet en Overenskomst, hvorved Timelønnen er hævet fra 41 til 48 Øre. — Arbejderne skal have 3 Dages Sommerferie, og endvidere er der opnaaet betydelige Akkordforbedringer.

Støberiarb., Kbh.,

med »Valseværket« er der oprettet en Overenskomst, hvorved der er opnaaet Tillæg af fra 40 til 100 % og derover til Timelønnen.

Sandlosserne, Kbh.,

har ved Forhandling med Direktør Nielsen og Vognmand Poulsen faaet hævet Akkorderne med ca. 20 %, der dog kun betragtes som Dyrtidstillæg.

Aarhus K.

Renovationsentreprenør Vognmand Knudsen har paa trods af Overenskomsten nægtet at betale en Fejer 31 Kr. — Efter at Forbundet havde tilskrevet Entreprenøren og foreholdt ham hans Pligter, betalte han Pengene.

Faxe

har ved Forhandling med Kalkbruddet faaet hævet Dyrtidstillægget fra 2 til 4 Kr. pr. Uge.

Jernbanearb. Afd. M.

har ved Forhandling med Generaldirektøren faaet hævet Timelønnen for 180 Mand fra 2 til 8 Øre. Desuden er der opnaaet flere andre Forbedringer og Tillæg.

Næstved

har sluttet Overenskomst med Savskæreriene. Timelønnen er ved denne Lejlighed hævet fra 38 til 48 Øre.

Samme Afdeling har faaet hævet Ugelønnen for Gasværksarbejderne med fra 3 til 5 Kr. pr. Uge.

Villingebæk

Ved Forhandling med Teglværket er det lykkedes at opnaa et Tillæg af 7 % paa alle Akkorder, udover Dyrtidstillægget.

Ulstrup

har ligeledes forhandlet med det derværende Teglværk og har opnaaet betydelige Forhøjelser paa en Række Akkorder.

Struer

har ogsaa ved Forhandling med det derværende Teglværk faaet oprettet en lokal Priskurant indeholdende betydelige Akkordforbedringer.

Hjørring

har ved Forhandling med De forenede Teglværker opnaaet at faa deres Akkorder betydeligt forbedrede.

Lysbro

har faaet oprettet lokale Priskuranter med Bøggild og Lysbro Teglværker, der er opnaaet en Masse Forbedringer paa Akkorderne, disse træder i Stedet for Dyrtidstillægget.

Trustrup

har faaet oprettet en lokal Priskurant med A/S De jyske Kalkværker indeholdende Akkordforbedringer, og endvidere, at der til Akkorderne gives et Dyrtidstillæg af 1 Kr. pr. Uge

Nørre Sundby A.

opnaede paa et Mæglingsmøde at faa oprettet en lokal Priskurant med Hvorupgaard og Nørre Uttrup Teglværker, der er opnaaet Akkordforbedringer og Timelønnen er hævet fra henholdsvis 30 og 35 Øre til 41 Øre, mod at Dyrtidstillægget saavel til Akkord- som Timelønsarbejdere bortfalder.

Silkeborg A.

har faaet Overenskomst med Firmaet Kjær og Høyer, Timelønnen er ved denne Lejlighed hævet fra 42 til 45 Øre, og endvidere ydes der et Dyrtidstillæg af 4 Øre pr. Time.

Viborg A.

har paa Gasværket faaet ordnet nogle Uoverensstemmelser angaaende Lønnen og har ved samme Lejlighed opnaaet, at der er givet Arbejderne et Dyrtidstillæg, svarende til det Dyrtidstillæg andre Brancher i Viborg har opnaaet.

Frederikssund

har faaet hævet Dyrtidstillægget paa Larsens Jernstøberi med 2 Kr. pr. Uge.

Møen

ved Forhandling med Havnens Arbejdsgivere har man faaet hævet Timelønnen fra 50 til 55 Øre, endvidere har man opnaaet Akkordforbedringer.

Auning

Murermestrene er indgaaet paa at betale en Timeløn af 50 Øre.

Kallundborg

har oprettet Overenskomst med Sukkerfabrikken »Vestsjælland« angaaende Losning og Ladning og har foruden at faa Akkordforbedringer faaet Timelønnen hævet fra 50 til 60 Øre.

Nykøbing Falster

har faaet Overenskomst med Sukkerfabrikken, hvorefter Timelønnen er hævet fra 39 til 42 a 45 Øre + 5Øre i Dyrtidstillæg til alle timelønnede Arbejdere, desuden er der opnaaet Akkordforbedringer.

Svendborg

har faaet Garver Frandsen til at indgaa paa, at den almindelige Overenskomst i Læderindustrien, ogsaa er gældende for hans Virksomhed. Arbejdsmændenes Timeløn er hermed hævet med 4 Øre.

Vejle F.

har ved Forhandling faaet Jærnfabrikkerne til at betale 1 Kr. ekstra i Dyrtidstillæg og fra 1. November 2 Kr. ekstra.

Holstebro St.

har formaet Brd. Birns Støberier til at give hver Mand et Dyrtidstillæg af 30 Kr.

Nyborg

har faaet hævet Timelønnen hos A/S Nyborg Jernstøberier fra 39 til 40 Øre.

Fredericia F.

har faaet det overenskomstmæssige Dyrtidstillæg af 2 Kr. pr. Uge hævet med 50 a 200 Øre pr. Uge paa Voss' Fabrik.

Stilling

har faaet Overenskomst med Bygningshaandværkerne, Timelønnen er ved denne Lejlighed fastsat til 45 Øre, endvidere er der opnaaet flere andre Fordele.

Jyderup

har faaet oprettet Overenskomst med Holbæk Amts Landhaandværkerforening, hvorved Timelønnen er hævet til 45 Øre straks og til 48 Øre næste Aar.

Lem-Lihme

har faaet oprettet en Akkordpriskurant med Gyldahls Teglværk, hvorved de forskellige Akkorder er blevet forhøjet.

Gørlev

har faaet Ekstraarbejdernes Timeløn ved Banen hævet fra 35 til 45 Øre.

Rønne

har opnaaet Overenskomst med »Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866«, hvorved Over- og Natarbejdsbetalingen er hævet, ligesom man har faaet indført bestemte Spisetider.

Kolding

har ved Forhandling med Støberiet i Laasbygade opnaaet, at hver Arbejder faar et Dyrtidstillæg af 20 Kr.

Stubbekøbing

har ved Forhandling med Maskinfabrikken faaet hævet Timelønnen til 40 Øre med Bibeholdelse af det overenskomstmæssige Dyrtidstillæg.

Frederiksværk

har ved Forhandlinger faaet afsluttet en Priskurant paa Heegaards Emailleværksted.

Kuskene, Kbh.,

Lønforbedringer i Foraaret 1916.

Brauche — Firma	Ugelønnen hævet		Overarbejde hævet	
	fra	til	fra	til
Møllerkuskene	27	31½	35	75
Flyttearb.	42	(80-90) 48 à 54		
Chokolade m. m. . .	24 à 26	32		75
Jernindustrien	24 à 26	32		75
Levin & Sønner . . .	26	32		75
Pianofabrikant.	27	31		75
C. S. Schou	32½	37½		
Styhr & Kjær	28	32	70	75
Otto Madsen	28	32	70	75
Emil Andersen	28	34		
Evers & Co.	26	32	70	75
Brdr. Justesen	25	32		

De opnaaede Forbedringer andrager ialt ca. 1½ Mill. Kr. i den 2aarige Overenskomstperiode til ialt 1882 Mand. Andre afsluttede Kuske-Sager er refereret andet Sted.

Middelfart

har ved Forhandling med Kabelfabrikken faaet hævet Timelønnen for de Arbejdere, der til Stadighed beskæftiges ved Timelønsarbejde med 3 a 4 Øre. —

Nykøbing Sj.

har faaet oprettet en Overenskomst vedrørende Aflesning af Gaskul m. m. Akkordpriserne er ved denne Lejlighed betydeligt forhøjede.

Møen

har faaet oprettet en Akkordpriskurant med Sukkerfabrikken, ogsaa her er Akkordpriserne betydeligt forhøjede. — Akkordfortjenesten giver nu ca. 50 pCt. til Timelønnen.

Nørre Sundby

har ved Forhandling med »Dansk Betonbjælkekomp.« faaet en Efterbetaling af 190 Kr.

Nyborg

har faaet ny Overenskomst med Byraadet angaaende Renovationsarbejdet. Fra 1. Oktober i Aar er Ugelønnen hævet fra 25 til 29 Kr., skønt Overenskomsten i og for sig først udløber 1. April 1917.

Ebeltoft

har faaet ny Overenskomst med Akts. Lundbergs Maltfabrik. Ugelønnen er ved denne Lejlighed hævet til 26 a 27 Kr., for Nattevagten til 29 a 30 Kr.

Viborg

har faaet hævet Timelønnen for Isningsarbejde fra 60 til 65 Øre pr. Time.

Silkeborg St.

har faaet hævet Timelønnen paa Maskinfabrikken med 2 a 3 Øre plus 50 Øre i ugentlig Dyrtidstillæg.

Assens, Fyen,

har faaet oprettet en Overenskomst med D. F. D. S., hvorved der er opnaaet adskillige Forbedringer.

Faxe

har faaet oprettet Overenskomst med Savværket »Lyk-ketykkerne« og opnaaet betydelige Forbedringer.

Havnearb., Kbh.,

har sluttet Overenskomst med Tømmerhandlerforeningen, der giver et Tillæg af 75 Øre pr. Mand pr. faabegyndt Arbejdsdag (= ca. 10 pCt.).

Endvidere har vor Havnearb. Afdeling faaet oprettet Overenskomst med Kulimportørerne, Akkorderne er hævet med 20 pCt., Daglønnen er hævet fra 4,50 a 4,80 til 6 Kr. Lempning er hævet fra 1 Kr. til 1,20 Kr., Mindstebetalingen, der før kun var 2 Kr., er hævet til 5 Kr., og Arbejdstiden er nedsat med 1 Time.

Brænderiarb., Kbh.,

har faaet Spiritusfabrikanterne til at yde fra 7 til 10 Kr. pr. Mand i Dyrtidstillæg pr. Maaned.

Garveriarb., Kbh.,

har sluttet Overenskomst med »Dansk Chromlæderfabrik«, hvorved der opnaaes en Lønforhøjelse af 9 Øre pr. Time.

Lager- og Pakhusarb., Kbh.,

har sluttet Overenskomst med Brdr. Dahl. Lønnen er hævet med fra 6 til 10 Kr. Overarbejdsbetalingen er hævet fra 75 til 85 a 100 Øre pr. Time.

Endvidere har samme Afdeling sluttet Overenskomst med Firmaet Bech-Jørgensen, her er Ugelønnen hævet fra 26 til 30 Kr., og der er opnaaet en Del yderligere Tillæg for Specialarb., Overarbejdsbetalingen, der før var 60 Øre, er 80 a 100 Øre pr. Time.

Med »Nordisk Benzinkomp.« har Lager- og Pakhusarb.s Afdeling ogsaa faaet oprettet en Overenskomst, Ugelønnen er ved denne Lejlighed hævet fra 27 til 31 Kr. og 28 til 33 Kr., desuden er der opnaaet adskillige andre Forbedringer.

Kastrup

har forlænget en Overenskomst med Københavns Margarinefabrik til 1. Februar 1918, og paa Jens Villadsens Fabrikker er det lykkedes at opnaa et Tillæg af 25 pCt. til Daglønnen for Natarbejde i kontinuerlig Drift. Tillæget giver en Merfortjeneste af 7 Kr. pr. Uge, og det har tilbagevirkende Kraft til 1. Juli 1916.

Tagpaparb.

har ved Forhandling med Fabrikant Villadsen faaet Grundprisen for Tækning med 60 cm Ruller hævet fra

25 til 27 Øre pr. m², hvilket giver en meget betydelig Forhøjelse. Vor Fortolkning af Bestemmelsen »Dækning af Buetage« fik vi Ret i, og det har ogsaa medført en ret betydelig Forhøjelse for vore Medlemmer.

Jernbanearbejdernes Afd. B.

havde truet Statsbanerne med ikke at ville udføre Over- og Søndagsarbejde for den hidtidige Betaling, dette medførte, at Betalingen for Over- og Søndagsarbejde nu er hævet fra 67 til 81 Øre pr. Time.

Kbh. Banegaards prv. Arb. Afdeling

har ved Forhandling med Entreprenør Balslev faaet et Dyrtidstillæg af 60 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1. Juni.

Jord- og Betonarb. Afd.

meddeler, at Havnevæsnet nu maa afregne Folk med 9½ Time i Stedet for 9 Timer, og at alle Folk, selv om de kun arbejder en kortere Tid, faar Dyrtidstillæg. Nattevagter med 7 Nætters Vagt, faar 1/7 mere i Dyrtidstillæg, og baade Lønnen og Dyrtidstillæget skal lægges til Grund for Beregningen af pCt.-Tillæget.

Endvidere meddeler Afdelingen, at Havnevæsnet fra 1. Oktober har indvilliget i at hæve Timelønnen, der før var 44 + 10 Øre til 50 Øre + 8 Øre i Dyrtidstillæg.

Helsingør S.

har ved Forhandling med Skibsværftet opnaaet at faa 6 Kr. pr. Mand pr. Maaned i Dyrtidstillæg under Forudsætning af, at man lader Priskuranten løbe til 1. Juni.

Kuskene, Kbh.,

har sluttet Overenskomst med Akts. »Schouw & Co.«, og har ved denne Lejlighed faaet hævet Ugelønnen med 4 Kr. foruden andre Forbedringer.

Endvidere har samme Afdeling sluttet Overenskomst med Fabrikant Lange, »De danske Eddikebryggerier«. Kuskene, der ikke før har været organiserede, har efter, at de har meldt sig ind i Organisationen, ved denne Lejlighed opnaaet betydelige Forbedringer.

Frederiksberg Kom.

har faaet Over-, Søn- og Helligdagsarbejde paa Forbrændingsanstalten hævet fra 70 til 89 Øre pr. Time.

Garveri-, Hud- og Skindarb.

Her havde Arbejderne hos Firmaet »Marcus & Co.« udmeldt sig af Fagforeningen og indgaaet paa Enkeltmandskontrakter, det vilde naturligvis hverken vor Afdeling eller Forbundet finde sig i, og de Modforanstaltninger, der blev bragt til Anvendelse, har nu ogsaa medført, at Enkeltmandskontrakterne er kommet ud af Verden, og Arbejderne kommet ind i Fagforeningen igen.

Teglværksarb.

har forhandlet med »Frederiksholms-, Tjørnegaardens- og Dyssegaardens Teglværker«, og har ved disse Forhandlinger opnaaet ganske betydelige Akkordforbedringer.

Jord- og Betonarb., Kbhvn.

Nordre Birks Entreprenørforening har tiltraadt Overenskomsten af 2. Juni mellem Brolægningseentreprenørforeningen og vor Jord- og Betonarbejder Afdeling.

Bloustrød.

har faaet oprettet Priskurant med Allerød Teglværk, hvorved Akkordpriserne er hævet med indtil 10 %.

Hillerød

har faaet oprettet Akkordpriskurant med Entreprenørforeningen og Murermestrene. Der er her opnaaet betydelige Akkordforbedringer.

Flostrup

har ligeledes faaet oprettet ny Akkordpriskurant indeholdende adskillige Forhøjelser.

Svendborg.

har faaet oprettet en Overenskomst med Entreprenør Emil Petersen, Ugelønnen er hævet fra 23 til 26½ Kr. De maanedslønnede Arbejdere har ogsaa opnaaet Forbedringer, endvidere er der tegnet en Ulykkesforsikring fra den første Dag da Ulykken indtræffer.

I Henhold til Overenskomsten med Foreningen af Læderfabrikanter har Roskilde faaet hævet Timelønnen til 46, Fredericia til 44, Aarhus 46, endvidere ydes der til Timelønningerne et Dyrtidstillæg af 3 Øre.

Vejle F.

har ved Forhandling med Bøgeager Teglværk oprettet en lokal Priskurant, der er sket Forhøjelse paa adskillige Satser, og de akkordlønnede Arbejdere bibeholder de 2 Kr. ugentlig i Dyrtidstillæg.

Holbæk

har oprettet Overenskomst med Cementfabrikken, Timelønnen er hævet fra 41 til 48 Øre, Akkorderne er hævet saaledes, at de giver en Merfortjeneste af ca. 1 Kr. pr. Dag.

Hasle, Bornholm,

har opnaaet Overenskomst med Klinker- og Shamottestensfabrikkerne, Timelønnen er hævet fra 33 Øre til 37 Øre.

Stenstrup

har faaet oprettet lokale Priskuranter ved forskellige Teglværker. Forbedringerne andrager fra 10 til 20 %.

Aalborg A.

har oprettet Akkordpriskurant med Murermestrene indeholdende adskillige Forbedringer, endvidere har samme Afdeling oprettet Overenskomst med Entreprenørerne. Timelønnen, der før var 42 Øre, er hævet til 45 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg, der er desuden opnaaet adskillige Akkordforbedringer.

Voldby

har faaet oprettet Overenskomst med den lokale Murermesterforening. Timelønnen er hævet fra 38 til 48 Øre og fra 1. Januar 1917 til 45 Øre, desuden er der opnaaet Akkordforbedringer.

Kuskene, Kbhvn.,

har oprettet Overenskomst med Foreningen af Danske Oliemøller, Ugelønnen, der før var 28 Kr., er hævet til 32 Kr., og endvidere ydes der Betaling for Pasning af Heste om Søndagen.

De samme Lønninger er opnaaet af de Kuske, der er beskæftigede paa Olsens Enkes Oliemølle.

Hos Otto Mønsted er Ugelønnen hævet fra 28 til 33 Kr.

Odder

har oprettet Overenskomst med Murermestrene, Timelønnen er hævet fra 41 til 49 Øre.

Ringkøbing

har ved Overenskomst med Murermestrene faaet hæ-

vet Timelønnen fra 43 til 46 Øre + 4 Øre i Dyrtidstillæg, desuden er der oprettet en lokal Priskurant indeholdende adskillige Akkordforbedringer.

Rudkøbing

har oprettet Overenskomst med Garver Larsson, Timelønnen er hævet fra 41 til 44 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg.

Horsens A.

har oprettet Overenskomst med Bygholm Teglværk, Timelønnen er hævet fra 35 Øre til 40 a 45 Øre, desuden er der opnaaet Akkordforbedring.

Aalborg A.

har oprettet Overenskomst med Kommunen, Timelønnen er hævet fra 42 til 47 Øre + 8 Øre i Dyrtidstillæg, Ugelønnen er hævet fra 26 a 27 Kr. til henholdsvis 28,20 og 29,20 Kr. + 4,80 Kr. Dyrtidstillæg, i Vintermaanederne er Ugelønnen dog kun 22 Kr. 56 Øre + 3,84 Kr. i Dyrtidstillæg.

Samme Afdeling

har oprettet Overenskomst med Svovlsyrefabrikken Kridtbrud, Timelønnen er hævet fra 42 til 49 Øre. Endvidere er der opnaaet adskillige Akkordforbedringer.

Kuskene, Kbhvn.,

har sluttet Overenskomst med Kristiansholms Fabrikker, Ugelønnen er hævet fra 28 til 33 Kr.

Samme Afdeling

har sluttet Overenskomst med Tømmerhandlerne, Ugelønnen er hævet fra 27 til 32 Kr.

Overenskomsten med Maskinsnedkerierne og Savværkerne har hævet Kuskenes Ugeløn fra 27 til 32 Kr. de samme Lønninger er blevet gældende i Overenskomsten med Teglværksforeningen.

Odense K.

har oprettet Overenskomst med Vognmændene, hvorved Ugelønnen er hævet fra 21 a 22 Kr. til 26 Kr. + 1½ Kr. i Dyrtidstillæg.

Endvidere ydes der for Pasning af Hestene 2 Kr. om Ugen.

Glostrup

har sluttet Overenskomst med Vognmændene, Ugelønnen er hævet fra 24 til 28 Kr., Overarbejdet er fastsat til 60 Øre pr. Time, for Afbæring af Sække ydes der 3 Øre Tillæg.

Horsens

har sluttet Overenskomst med Fabrikant Møller, Timelønnen er hævet fra 37 a 40 Øre til 40 a 43 Øre + 3 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg baade til Akkord- og timelønnede Arbejdere, endvidere er Akkorderne hævet med 8 %.

Køge Gummiarb.

har foruden Timelønsforhøjelser, Dyrtidstillæg osv., nu opnaaet at faa en Akkordpriskurant indeholdende flere gode Forbedringer.

Møen

har sluttet Overenskomst med Stege Handelsforening, Timelønnen er hævet fra 44 til 48 Øre, og der er desuden opnaaet adskillige Akkordforbedringer.

Nyborg

har sluttet Overenskomst med Gasværket, hvorved Ugelønnen er hævet fra 25 Kr. til 28 a 29 Kr., endvidere er der opnaaet adskillige andre Fordele.

Hobro

har oprettet Overenskomst med D. F. D. S., Timelønnen er fastsat til 50 Øre + 3 Øre i Dyrtidstillæg, Overarbejdet betales med 70 Øre pr. Time, Nat- og Søndagsarbejde med 80 Øre pr. Time. Det hidtil anvendte Antagelses-System efter Løbenummer er afskaffet, Overenskomsten faar tilbagevirkende Kraft for Over- og Natarbejde fra 1. April d. A.

Onsild

har ved Forhandling med Statsbanerne faaet hævet Timelønnen for de Arbejdere, der er beskæftiget ved Sporforstærkningen og i Handest Grusgrav fra 42 til 44 Øre.

Skovarbejderne

har sluttet Overenskomst med Rosenvolds Skovdistrikt hvorved adskillige Forbedringer en indførte.

Frederikssund

har sluttet Overenskomst med Andersens Baadebyggeri, Timelønnen er hævet fra 35 til 43 Øre, endvidere ydes der 1 Kr. i ugentlig Dyrtidstillæg.

Nørre Aaby

har sluttet Overenskomst med Cyklefabrikken »Grand« om at den almindelige Overenskomst i Jernindustrien skal være gældende, endvidere skal der optages lokal Forhandling om Akkorder og Specialtillæg.

Samme Afdeling

har sluttet Overenskomst med Cementvarefabrikken, Timelønnen er hævet fra 30 a 35 til 42 Øre a 45 Øre, desuden er der opnaaet adskillige Akkordforbedringer.

Roskilde.

har oprettet Overenskomst med Vognmændene, Ugelønnen er hævet fra 22 a 25 Kr. til 24½ a 27 Kr. De Kuske, der er paa Maanedsløn har faaet hævet denne fra 42 Kr. til 53 Kr., endvidere ydes der dem Kost og Logi.

Aars

har oprettet Overenskomst med Hvalpsund Mergelleje, Timelønnen er hævet fra 46 til 50 Øre endvidere er der opnaaet Akkordforbedringer.

Roskilde

har ved Forhandling med Murermester Sørensen faaet denne til at indgaa paa at betale sine Kuske efter Overenskomsten med Vognmandsforeningen, Ugelønnen er ved denne Lejlighed hævet fra 22 til 24 a 27 Kr.

Viborg

har truffet Aftale med Gasværket om, at Lygtetændernes Løn fastsættes til 12 Kr. pr. Uge, endvidere har Lygtetænderne Ret til at faa Koks til samme Priser som de øvrige Gasværksarbejdere.

Nykøbing Sj.

har sluttet Overenskomst med Det danske Hedeselskab og har ved denne Lejlighed opnaaet gode Akkordpriser.

Frederikssund

har sluttet Overenskomst med Vognmændene, hvorved Ugelønnen er hævet fra 20 a 22 til 28 Kr. Maanedsløn, Kost- og Logisystemet er samtidig ophævet.

Viby Jyll.

har faaet hævet Timelønnen for Arbejderne i Kolonne 178 fra 48 til 50 Øre.

Thisted

har oprettet Overenskomst med Gasværket, Ugelønnen

er hævet fra 22 a 25 til 26 a 28½ Kr., endvidere ydes der Arbejderne 5 Kr. maanedlig i Dyrtidstillæg. Imod at forhøje Ugelønnen 1 Kr. har Gasværket Ret til at kræve Overenskomsten forlænget med 1 Aar.

Øl- og Mineralvandsarbejderne

har sluttet Overenskomst med Ølhandlerforeningen, Lønnen for unge Mennesker er hævet med 1 Kr. pr. Uge, og Kuskenes Løn, der før var 23 a 28 Kr., er hævet med 4 Kr. pr. Uge, endvidere ydes der Dyrtidstillæg.

Assens Fyen

har sluttet Overenskomst med Firmaet P. C. Harder, vedrørende Havnearbejdet, Timelønnen er hævet fra 45 Øre til 50 a 60 Øre, endvidere er der opnaaet betydelige Akkordforbedringer.

Samme Afdeling

har opnaaet at faa oprettet Overenskomst med Lods Pedersen, indeholdende de samme Lønninger, som hos Firmaet P. C. Harder.

Holeby

har sluttet Overenskomst med De Lolland-Falsterske Jernbaner, hvorved Timelønnen er hævet fra 35 til 44 Øre plus et 3 Øres Tillæg for Arbejderne i Smedien, endvidere er Selskabet indgaaet paa, at hvis den lokale Forening i Maribo opnaar at faa en højere Timeløn inden Overenskomsten med Jernbaneselskabet udløber, skal Jernbanearbejderne have forhøjet deres Timeløn i samme Forhold.

Kerteminde

har sluttet Overenskomst med Entreprenørerne, hvorved Timelønnen er hævet fra 38 til 48 Øre, endvidere er der sket Akkordforbedringer.

Aalborg F.

har sluttet Overenskomst med Vejgaard Gasværk, Ugelønnen er hævet fra 29 til 32 Kr.

Skelskør

har sluttet Overenskomst med Byraadet, Timelønnen er hævet fra 42 a 45 til 48 a 55 Øre.

Støberiarb.

har sluttet Overenskomst med Forening af Leverandører i Bygningsstøbegods, hvorved 47 Mand gennemsnitlig har faaet et Tillæg af 5 til 8 Kr. pr. Uge.

Korsør

har sluttet Overenskomst med Mathiasens Planteskole hvorved Timelønnen er hævet fra 35 til 38 Øre.

Frederikssund

har sluttet Overenskomst med Firmaet H. R. Lange, Timelønnen er hævet fra 40 til 46 Øre, endvidere er der opnaaet adskillige Akkordforbedringer.

Aars

har ved Forhandling med De danske Statsbaner faaet hævet Timelønnen fra 40 til 50 Øre.

I Januar 1915 havde Arbejderne ved De danske Statsbaner i Aars kun 30 Øre i Timen

Frederikssund

har faaet oprettet en Overenskomst angaaende Arbejdet ved Havneudvidelsen, Timelønnen er hævet fra 48 til 60 Øre.

Slagelse A.

har faaet oprettet Overenskomst med Slagelse Cirkelrørreri, Timelønnen er hævet fra 48 a 50 Øre til 50 a 53 Øre, endvidere er der opnaaet Dyrtidstillæg og Akkordforbedringer.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra Hovedkassererkontoret kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 4 Kr. 25 Øre.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 3 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Kassebøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 60 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepuder til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 1 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 25 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 15 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 10 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker, Sølvaale, med vort Forbunds Symbol og smaa Rosetter til en Pris a 30 Øre pr. Stk.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter, paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn.

Disse sidste Ting vil blive sendt Afdelingerne direkte fra vor Bogtrykker mod Postopkrævning.

Prisen for Papir og Konvolutter med Tryk:

	Papir ¼-Ark:	Konvolutter:
500 Stk.	Kr. 5,35	Kr. 3,25
400 —	— 4,60	— 2,83
300 —	— 3,85	— 2,41
200 —	— 3,10	— 2,00
100 —	— 2,30	— 1,65

Johs Sørensen,
Hovedkasserer.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central 2140.
Hovedkassererkontoret	— 11414.
Det københavnske Kontor	— 5978.
Arbejdsløshedskassen	— 9961.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløshedskontrollen og Arbejdsanvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen for de Arbejdsløse finder Sted for Afd. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløshedskontrollen.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 23 Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annøncer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tilf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asfaltarbejdernes Klub. Formand: Chr. Caspersen, Henrik Ibsensvej 20, 2. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevesenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik-, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagf. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggensgade 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B., 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnearbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6 Mandag, Onsdag og Fredag til Kl. 8.

Bestyrelsen holder Møde hver 3. Lørdag.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftenen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11 Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adresse er: Norgesgade 4, St., S.

Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr. Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværkarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregår hver Dag fra 10—11 Form. Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toftegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaneden paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm. Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskens Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbanehotellet. Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned. Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages. Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften i Forsamlingshuset. Bestyrelsen.

Viborg

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den første Onsdag og sidste Torsdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravenes«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«. Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag, Kl. 7. Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, t., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9 fra 1. April til 1. Oktober fra Kl. 7—8 Lørdag. Aften Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, Tlf. 308. Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned, paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned. Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen. Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsemøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6—9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmand

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Redigeret af M. C. Lyngsø

December 1916

25. Aargang. Nr. 12

Hvad er Jærnbeton?

Vi har tidligere meddelt, dels ved Cirkulære og dels ved en Artikel i Fagbladet, hvilke Arbejder, der kom ind under Begrebet »Jærnbeton«. Da den Kendelse, som Hr. Professor E. Suenson afsagde, desangaaende, ikke omtalte, og vel heller ikke kunde omtale, alle de Tilfælde, der kunde indtræffe, hvor der kunde rejse sig Tvilsspørgsmaal om, hvorvidt dette eller hint Arbejde faldt ind under Begrebet Jærnbeton og derfor skulde betales med et 10 Øres Tillæg, maatte Voldgiftretten behandle et Par opstaaede Uoverensstemmelser, om hvorvidt det omhandlede Arbejde kunde karakteriseres som Jærnbeton.

Det første Spørgsmaal, der rejstes, kom fra Svendborg, her var der støbt nogle Fundamenter og i den øverste Del nedlagt Jærn. Spørgsmaalet blev saa: »er hele Fundamentet Jærnbeton eller kun en Del deraf?«

Voldgiftsretten afgjorde Sagen paa følgende Maade:

»Som Jærnbeton skal betales den Beton, der ligger indtil 25 cm over og under Jernenes Akse og indtil 25 cm udover Jernenes Endepunkter.

I Randers var der opstaaet Strid om, hvorvidt, »Nedtagning af Flager og Forskalling fra Jærnbeton og Rensning heraf faldt ind under Begrebet Jærnbeton.«

En Voldgiftsret, der i den Anledning blev nedsat, behandlede Sagen og Opmanden, Hr. Bygningsinspektør Kr. Møller, har, inden han afsagde Kendelsen, stillet Hr. Professor Suenson følgende Spørgsmaal:

- 1) Er Nedtagning af den Forskalling, som har været benyttet ved Udførelsen af en Jærnbetonkonstruktion, efter Deres Mening at betragte som Arbejde ved Jærnbeton?
  - 2) og skal i bekræftende Fald den Tid, som medgaar til Forskallingsmaterialernes Rensning (for Søm o. l.), ogsaa medregnes som saadant Arbejde?
- Herpaa svarede Hr. Professor Suenson følgende:

»Hr. Bygningsinspektør Kristian Møller, Aarhus.

I Henhold til min Kendelse af 7. August 1916 falder begge i Deres Brev af 5. ds. nævnte Arbejder ind under »Arbejde ved Jærnbeton«.

For denne Besvarelse ønsker jeg intet Honorar.

Ærbødigst

(sign.) E. Suenson.

Efter at have modtaget denne Skrivelse, der maa betragtes som en Fuldstændiggørelse af Professorens Kendelse af 7. August f. A., afgives følgende

Kendelse:

Det i § 3, i »Overenskomst mellem Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund af 6. April 1916«, nævnte Tillæg af 10 Øre i Timen for Arbejde ved Jærnbeton skal betales ogsaa for de Timer, som medgaar til Nedtagning af Forskallingsmateriale og dettes Rensning.

Udgiften til Opmandens Foretagelse i Sagen sættes til 25 Kr. — fem og tyve Kroner — og da Murermesterens Vægning ved at betale de 10 Øres Tillæg ses ikke at have manglet Begrundelse, idet det ikke fremgik med fuld Tydelighed af Kendelsen af 7. August f. A., at det omhandlede Arbejde skal medregnes til Jærnbetonarbejde, bør Udgiften deles lige mellem begge Organisationer.

Aarhus, den 10. Januar 1917.

(sign.) Kristian Møller,
Bygningsinspektør.

Herefter skal vore Medlemmer, der beskæftiges ved Jærnbetonarbejde, altsaa have det 10 Øres Tillæg betalt for:

Støbning af al Beton, der er forstærket ved Jærndlæg, selv om Mesteren eller en Svend udlægger Betonen og holder Jærnet i Stilling.

Det 10 Øres Tillæg skal ogsaa betales: For de Timer, der medgaar til **Transport af Jærnet, Bøjning, Henlægning og Binding.**

Endvidere skal det 10 Øres Tillæg betales: For de Timer, der medgaar til **Forskalling til Jærnbeton, herunder ogsaa Transport af Materialerne.**

Ved Transport, Henlægning og Tilpasning ved Vedderlagene af Hulsten og Bremerlofter og isvrigt med, hvad dertil hører, skal der ligeledes betales 10 Øres Tillæg.

Endvidere skal det 10 Øres Tillæg betales for de Timer, der medgaar til Nedtagning af Forskallingsmaterialier og dettes Rensning.

I W. C. er eller andre Rum, hvor der f. Eks. udspændes det saakaldte »Hønsenet« i Betonen, henregnes dette ogsaa til Jærnbeton.

I Betonmasser, hvor hele Betonmassen ikke er

Jærnbeton skal den Beton, der ligger indtil 25 cm. over og under Jærnenes Akse og indtil 25 cm. udover Jærnenes Endepunkter betales som Jærnbeton.

Vi forudsætter, at vore Medlemmer herefter er klar over, naar Tillæget for Jærnbeton skal betales, og at de ikke undlade at gøre deres Ret gældende.

I vort Forbunds Hovedledelse.

FORRETNINGSUDVALGSMØDE

den 4.—5. Oktober 1916.

Dagsorden:

1. Sanktionsbegæring.
2. Løbende Sager.
3. Afsluttede Sager.
4. Forskellige Sager.
5. Jærn- og Metalindustrien.
6. Agitationen.
7. Understøttelsessager.
8. Retssager.
9. Optagelser og Udmeldelser.

ad. 1.

Fra efternævnte Afdelinger forelaa der Anmodning om Sanktion til at opsigte Overenskomster og stille Lønkrav.

Roskilde overfor Muremester L. Sørensen vedrørende hans Kuske.

Skjelskør overfor Havnens Arbejdsgivere.

Slagelse F. overfor Margarinefabrikken.

Støberiarb., Kbh., overfor Foreningen af Leverandører af Bygningsstøbegods.

Viborg overfor Gasværket. Her ønskes ogsaa Sanktion til at erklære Strejke.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn., overfor Fiskehandler Bang, Fiskehandlerforeningen, Vilh. Colding og A. V. Colding.

Grindsted overfor Entreprenørfirmaet Hoffmann & Sønner.

Auning overfor Kartoffelfabrikken.

Voldum overfor Entreprenør H. J. Henriksen.

Kallundborg overfor Handelsforeningen.

Lemvig overfor Vandbygningsvæsenet.

Middelfart overfor Gasværket.

Horsens H. overfor Havnens Arbejdsgivere.

Aarhus A. overfor Akts. Aarhus elektriske Sporveje.

Holbæk overfor Statsbanerne.

Skibe K. overfor Vognmændene.

Hobro overfor Vognmændene.

Korsør overfor Mathisens Planteskole.

Lemvig overfor Kloak- og Brolægningsentreprenører-ne.

Jyderup overfor Sprængstoffabrikken.

Farum overfor Muremestene.

Stubbekøbing overfor Købmændene, Gasmaalerfabrikken, Savværket og Oure Teglværk.

Fredericia F. overfor Saltværket.

Frederikssund overfor Købmand H. R. Lange.

Vordingborg ønsker Sanktion til Strejke overfor Muremestrene, da disse nægter at give Overenskomsten tilbagevirkende Kraft.

Viby overfor Statsbanerne.

Nyborg overfor Søfartsinspektøren.

Sparkær overfor Statsbanerne.

Fabrikarb., Kbhvn., overfor Blaunfeldt og Tvede.

Frederikshavn overfor den lokale Arbejdsgiverfore.

Jod- og Betonarb., Kbhvn., overfor de københavnske Sporveje.

Aars overfor Statsbanerne.

Viby, Jylland, overfor Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger.

Lyngø overfor Sten- og Gruskompagniet.

Nykøbing Jyll. A. overfor Entreprenørfirmaet Bach & Dalgaard.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn., overfor Vilh. Hansen & Co. og Galle og Jessen.

Vordingborg overfor Imprægneringsanstalten.

Støberiarb., Kbhvn., overfor Københavns Sporveje ang. Remissearb.

Remissearb. Fællesaid. overfor Statsbanerne.

Samtlige Sanktionsbegæring behandledes og afgjordes.

ad. 2. Løbende Sager.

Her forelaa 36 løbende Sager angaaende planlagte Forhandlinger og disses Fortsættelse.

Den Sag, der havde mere end almindelig Interesse, var Frihavnssagen, men da den nu er gaaet i Orden med et godt Resultat, og da den endvidere var Genstand for en intensiv Behandling paa Kongressen, skal vi ikke her referere den.

De øvrige Sager under dette vedrørende nærmest rent lokale Sager. De store Lønsager, der har mere end lokal Interesse, var jo afgjort ved de store Forhandlinger i Foraaret.

ad. 3. Afsluttede Sager.

Er refereret i Rubrikken »Siden sidst«.

ad. 4. Forskellige Sager.

Er som sædvanlig det mest omfangsrige Punkt paa Forretningsudvalgets Dagsorden. Denne Gang forelaa der ikke mindre end 148 Sager.

Alle disse mange Sager var, som Punktet ogsaa angiver, højst forskellige. En stor Del af dem angik Begæring om Mægling. Møde mellem Organisationernes Bestyrelse eller Begæring om Voldgift for at faa klaret opstaaede Uoverensstemmelser ang. den eller hin Overenskomst; Fastsættelse af saadanne Møder, Anmodning om Kontingentfrihed, Korrespondance med forskellige Arbejdsgivere og Arbejdsgiverorganisationer, om højst forskellige Forhold, Forespørgsler fra Afdelingerne af forskellig Art osv., men at angive alle disse Sager vilde sikkert trætte Læserne og optage Pladsen for de Artikler, som skal i Fagbladet, inden det nu skal opføre at udkomme. Vi skal derfor kun kort anføre en Del af dem, der har almen Interesse.

Arméingeniørkommandoens Henvendelse til Forbundet om Arbejdskraft ved Mobilisering, er resulteret i en Overenskomst, hvorefter Forbundet skal medvirke til at stille 10,000 Arbejdsmænd paa visse Pladser ved Mobilisering. — Daglønnen er fastsat til 8 Kr. for Hverdage og 10 Kr. for Søndage.

Horsens H. indberetter, at Sagen angaaende Spørgsmaalet om Betalingen for et Losningsarbejde for Ste-

vedor Andersen nu er ordnet, idet Stevedoren indgik paa Arbejdernes Krav.

Vejle A. Arbejdsgiverforeningen klager over, at Arbejderne ved et Losningsarbejde for Det forenede Dampskibsselskab har krævet højere Priser end de fastsatte, hvilket saa blev betalt, men mod Protest. — Sagen har været sendt til Afdelingens Erklæring.

Hjørring. I Anledning af, at der er oprettet et kommunalt Arbejdsanvisningskontor, spørger Afdelingen, om dens Medlemmer er pligtig til at tage Arbejde til en Timeløn, der ligger under Byens overenskomstmæssige Timeløn.

Hovedkontoret har svaret, at de ikke var pligtig til arbejde under de overenskomstmæssige eller kotumemæssige Timelønninger.

Svendborg spørger, om de er pligtig til at tage Mægling paa en opstaaet Uoverensstemmelse hos Firmaet Petersen og Jensen.

Hovedkontoret har svaret, at i Følge Regler for Behandling af faglig Strid er de pligtig til at tage en begæret Mægling.

Kolding klager over, at Mestrene ved et Asfalteringsarbejde kun vil betale de 10 Øres Tillæg til den almindelige Timeløn, men vil ikke give noget Dyrtidstillæg.

Hovedkontoret har tilskrevet Afdelingen, at den skal gaa op til Mesterforeningen og hævde, at dette Standpunkt er forkert.

Assens, Jyll. anmoder om at faa Mægling afholdt i Anledning af, at Kongsdal fradrager en Mands Ugeløn fra Akkordsummen, fordi der ingen er til at passe Lerslemmen.

Der var et resultatløst Mæglingsmøde, hvorefter Sagen gik til Behandling mellem Organisationernes Bestyrelse, hvor der opnaaedes Enighed om, at Fabrikken kun skal fradrage Halvdelen af een Mands Part, naar Lerslemmen ikke gaar. — Ordningen fik tilbagevirkende Kraft i den Tid, Lerslemmen har været standset.

Aalborg C. klager over, at Cementfabrikken »Norden« ikke vil betale de som Kuske beskæftigede Arbejdere med Kuskenes Timeløn (49 Øre), men kun med Fabrikkens Timeløn.

Mæglingsmøde og Mødet mellem Bestyrelserne blev resultatløst, og Sagen gik til Voldgiftskendelse. — Denne gik Arbejderne imod, idet Fabrikken fik Ret i deres Aflønningsmaade.

Odense A. indberetter, at de ved Forhandling med Sukkerfabrikken ikke har kunnet opnaa Enighed om hvilket Arbejde, der skal lønnes efter Entreprenøroverenskomsten, og hvilket efter Sukkerfabrikkens Overenskomst.

Hovedkontoret har svaret, at det Arbejde, der ikke hører til den daglige Drift, skal betales efter Entreprenøroverenskomsten. — Vil Fabrikken ikke anerkende dette, maa der jo tages Mægling.

Sagen er senere gaaet i Orden.

Hedehusene spørger om der ikke tilkommer Brænderne paa Teglværker mere end $\frac{1}{2}$ Fridag hver 14. Dag.

Hovedkontoret har svaret, at i Henhold til Loven skal Arbejderne enten have hveranden Søndag helt fri, eller ogsaa fri hver Søndag den halve Dag.

Byfogden i Middelfart anmoder Forbundet om nogle Oplysninger i Anledning af, at der er fundet et Lig i et Mosehul. Paa Liget fandtes en Medlemsbog fra D. A. F. Hovedkontoret har indhentet Oplysninger og ladet dem gaa videre til Byfogden.

Kolding klager over, at en Arbejdsgiver ved Overarbejde i Havnen ikke vilde give det i Overenskomsten omhandlede Tillæg af 5 Øre. — Hovedkontoret raadede Afdelingen til at forfølge Sagen jfr. Normen.

Afdelingen indberetter senere, at en afsagt Voldgiftskendelse har givet dem Ret.

Skanderborg A. klager over, at Vognmand J. Jensen ikke vil betale en Kusk Overarbejdstillæg.

Efter at Hovedkontoret havde tilskrevet Vognmanden 2 Gange, sidste Gang med Trusel om Blokade, betalte Vognmanden for Overarbejde jfr. Overenskomsten.

Teknologisk Institut har udsendt et Opraab om Tilskud til den nye Bygning.

Henvistes til Hovedbestyrelsen — med anbefaling af, at der bevilgedes et Beløb.

Norge. De samvirkende Fagforbund har udsendt et Cirkulære om de løbende Konflikter i Norge. D. S. F. har af Forskudsfondet sendt 25,000 Kr. og vedtaget at paaligne i Ekstrakontingent 25 Øre ugl. pr. heltbetalende Medlem. — Senere meddeler D. S. F., at Stor-Konflikten i Norge er afsluttet, men at der dog endnu maa indbetales Ekstrakontingent i 4 Uger til Dækning af de i Foraaret ydede Understøttelser til Konflikter her i Danmark.

Ribe klager over, at Formerforbundet har optaget 8 som Brædt- og Maskinformere beskæftigede Medlemmer, skønt de paagældende stod til Restance med Ekstrakontingent.

Efter Korrespondance frem og tilbage om dette Ekstrakontingent (ialt 37 Kr. 50 Øre) indbetalte Formerforbundet Beløbet.

Knabstrup klager over, at Teglværket fradrager Dyrtidstillægget for Søndage.

Efter at Forbundet havde henvendt sig til Teglværksforeningen blev Forholdet rettet.

Aarhus K. Der var opstaaet Uenighed med Vognmand Dyhr angaaende Aflønningen for Postkuskene. — Ved en Voldgiftskendelse fik Arbejderne pure Ret, og Vognmændene blev paalagt alle Omkostningerne. — Samme Afdeling. Vognmand Isaksen nægtede at betale et Medlem hans Tilgodehavende 58 Kr. 20 Øre, men da Afdelingen truede Vognmanden med Blokade, blev han bange og betalte det vedkommende Medlem hele hans Tilgodehavende. — Samme Afdeling kunde ikke faa Vognmand Dyhr til at betale Flyttearbejde efter Overenskomsten. — Sagen gik til Voldgift, og Kendelsen lød paa, at Dyhr ikke alene skulde betale den overenskomstmæssige Timeløn for selve Flyttearbejdet, men ogsaa for den Tid, der gik med at hente og bringe Flyttevognene. — Omkostningerne blev delt paa begge Parter.

Jyderup foreslaar, at der finder et Samarbejde Sted mellem Afdelingerne i Holbæk Amt for at faa oprettet en Overenskomst med Amtets Landhaandværkerforening.

Hovedkontoret gav Ideen sin Tilslutning, Samarbejdet blev saa etableret, der kom Forhandlinger i Stand

med Haandværkerforeningen, og de resulterede i en Overenskomst.

Aalborg A. havde i længere Tid uden Resultat forhandlet med Entreprenørfirmaet Denver & Rasmussen om en Akkordpris for et større Bolværksarbejde, i hvilken Anledning Afdelingen anmodede om at faa fremsendt Strejkevarsel. — I det store Strejkevarsel blev denne Sag medtaget, og det medførte en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen, hvor der opnaaedes et Forlig. — Dette Forlig fortolkede Firmaet imidlertid paa den Maade, at det havde frit Valg mellem at give Akkord efter Københavns Priskurant minus 10 pCt., eller at betale Arbejdet med Timeløn plus 10 Øre. — Da Arbejderne hævdede, at der var givet udtrykkeligt Løfte om en Akkord blev der afholdt et Mæglingssmøde, hvor den lokale Entreprenørforening lod møde i Stedet for Denver & Rasmussen, og hvor Entreprenørforeningen gav Arbejderne Medhold i deres Standpunkt. — Der blev derefter den 24. August afsagt en Voldgiftskendelse gaaende ud paa, at Arbejdet skal betales efter Københavns Priskurant minus 10 pCt.

Næstved indberetter, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse med Købmændene vedr. Lossepris for Indbæring af Cement. Købmændene vil have Uoverensstemmelsen forelagt en Voldgift, hvilket Afdelingen mener ikke at kunne indlade sig paa.

Hovedkontoret havde svaret Afdelingen, at den ikke jfv. Norm for Behandling af faglig Strid kan nægte at lade den opstaaende Uoverensstemmelse behandle i H. til Reglerne for faglig Strid.

Centralforeningerne kontra os. Forligsmanden indkalder det i hans Mæglingssforslag i Murmestersagen omtalte Udvalg til Møde den 3. Oktober efter Begæring af Arbejdsgiverforeningen.

Sagen drejer sig om, at Murmestrene for Betonblanding kun vil betale efter den gamle københavnske Jord- og Betonpriskurant minus 10 pCt., medens Forbundet kræver Betaling efter den nye Priskurant minus 10 pCt. — Forligsmanden gav os Ret i vort Standpunkt.

Svendborg klager over, at Murmestrene Andersen, Hansen og Rasmussen ved et Nedbrydningsarbejde nægter at betale Arbejdsmændene de 5 Øres Tillæg, idet Mestrene skyder sig ind under, at de selv har foretaget selve Nedbrydningen.

Ved en Voldgiftsret i Randers blev Mestrene dømt til at betale de 5 Øres Tillæg.

Randers M. Der var opstaaet et Stridsspørgsmaal med Murermester R. P. Jensen angaaende Betalingen for Opbrækning af et Betonfundament. Den øvrige Bygning var iflg. den lokale Overenskomst nedbrudt i Akkord, hvorimod Fundament skulde opbrækkes paa Timeløn. — Arbejderne krævede her det stipulerede 5 Øres Tillæg for Nedbrydning, hvilket Murmesteren nægtede at betale.

Ved Voldgiftskendelse af 19. September blev Murmesteren dømt til at betale de 5 Øres Tillæg.

Foranlediget ved Klager fra flere Afdelinger om, at Murmestrene søger at komme uden om Bestemmelsen om Betaling af de 10 Øres Tillæg for Jernbeton, begærede Forbundet Spørgsmaalet om, hvad der skulde forstaas ved Jernbeton fremmet.

Det afholdte Mæglingssmøde blev resultatløst, og Sagen gik derefter til Voldgift med Professor Suenson som Opmand.

Den afsagte Voldgiftskendelse gav Forbundet Medhold i dets Syn paa Rækkevidden af det omhandlede Arbejde. — Kendelsen blev meddelt Murarbejdsmandsafdelingerne i Cirkulære Nr. 32/1916. (Se iøvrigt Artiklen her i Bladet).

Vordingborg indberetter, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse med Murmester Chr. Johansen angaaende Betalingen for et »Skurearbejde« ved en Staldbygning. Svendene tjente 144 Kr. 70 Øre, hvorimod Arbejdsmanden kun fik 14 Kr.

Hovedkontoret har svaret, at hvis der med »Skurearbejde« menes »Berapningsarbejde«, har Arbejdsmanden Krav paa 25 pCt. af Svendenes Fortjeneste, altsaa 36 Kr. 17 Øre, og hvis han er forlangt til at »øre op«, har han desuden Krav paa 4 pCt. eller 5 Kr. 78 Øre.

Randers M. Den 2. April indberetter Forretningsfører Drejer, at Bygningsfagene i Randers har vedtaget ikke at arbejde for Murermester Niels Jensen ved dennes Arbejde for Snedkerfirmaet Østergaard og Thaarsthi. — Derefter indklager Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening os for Den faste Voldgiftsret, og ved dennes Kendelse af 30. August blev Afdelingen ikendt en Bøde af 400 Kr. samt Sagens Omkostninger — 100 Kr.

Snedkerforbundet foreslaar herefter, at Snedkerfirmaet Østergaard & Thaarsthi offentlig blokeres. Dette sendtes til vor Afdelings Erklæring med Paabud, at uanset hvad andre gør, maa de respektere Kendelsen.

De samvirkende Fagforbund meddeler saa, at Forretningsudvalget har vedtaget at bistaa Forbundene i deres Kamp med de kristelige Svende og spørger, om Dansk Arbejdsmands Forbund kan gaa med til at varsle Blokade. — Vi svarede herpaa, at vi kunde tænke os, det vilde resultere i en ny Dom, og foreslog hellere at behandle Sagen i den lokale Presse. Paany meddeler D. s. F., at Forretningsudvalget atter har behandlet Sagen og er kommet til det Resultat, at der alligevel bør varsles Blokade. Anmoder atter om D. A. F.s Tilslutning. Herefter svarer vi, at vi godt kan gaa med dertil, naar vi bliver holdt fri for juridiske og økonomiske Følger.

Derefter har D. s. F. udsendt 1ste og 2det Blokadevarsel, og Arbejdsgiverforeningen har protesteret.

Arbejdsgiverforeningen indankede saa igen Sagen for den faste Voldgiftsret, og her fik vi desto værre Ret i vor Opfattelse af Sagen, idet den faste Voldgiftsret afsagde en Kendelse, hvorefter Blokaden var ulovlig, og De samv. Fagforbund blev paa de interesserede Fags Vegne idømt Bod osv.

Nykøbing Sj. sender den Korrespondance, der har været ført med Justitsministeriet i Anledning af, at Sindssygeanstalten ikke vil efterbetale jfr. Forligsmandens Forslag. Da Afdelingen nu er kørt fast, anmoder den Forbundet om at give den »et Ord med paa Vejen«.

Hovedkontoret har svaret, at vi ikke godt kan gribe ind i Sagen, naar de selv har begyndt, men de kan jo i en Rykkerskrivelse til Ministeriet sige, at de ikke i

Længden kan garantere for rolige og solide Forhold, hvis Sagen ikke ordnes.

Gummiarbejderne. I Følge Indberetninger fra Køge G. og Fabrikarbejderne, Kbh., har Syndikalisternes Forsøg paa at faa dannet et »Gummiarbejderforbund« været en ren Fiasko og maa betragtes som totalt mislykket.

Roskilde klager over, at Kromlæderfabrikken kun vil give 1 Øres Tillæg til Timelønsarbejde, selv om en Mand kun arbejder i Akkord i den halve Uge. Afdelingen mener, at naar det drejer sig om mere end ganske enkelte Timers Arbejde paa Timeløn, skal hele Dyrtdstillægget betales. — Endvidere beregner Fabrikken Overarbejdstillægget af Timelønnen alene, uden at tage det af Timeløn plus Dyrtdstillæg.

Efter Korrespondance med Læderfabrikantforeningen gik Spørgsmaalet om Dyrtdstillægget i Orden, idet Foreningen gav Arbejderne Ret. Spørgsmaalet om Overarbejdstillægget er der begæret Mægling paa, og Jens Larsen er anmeldt som Mæglingsmand.

Tilst og Tranbjerg anmoder om at faa Mægling afholdt i Anledning af et opstaaet Stridsspørgsmaal om Brændernes Frivagter.

Ved et Mæglingmøde den 28. September opnaaedes Enighed om, at Brænderne faar de i Fabrikloven hjemlede Fridage uden Afdrag i den overenskomstsmæssige Løn. — Afløsningsbrænderne aflønnes med almindelig Timeløn samt Overarbejdstillæg.

Viby, Jyll. har anmodet om Sanktion til at opsigte Overenskomsten med Fællesforeningen straks i Stedet for til 1. Jan. 1917. — Hovedkontoret anmodede om yderligere Oplysninger, men modtog i Stedet for Afskrift af Arbejdernes Opsigelse af deres Pladser. — Fællesforeningen protesterer imod Opsigelsen, og Forbundet svarer herpaa, at vi er enig i, at Opsigelsen er ulovlig. — Hovedkontoret raader Afdelingen til at tage Opsigelsen tilbage, men Afdelingen fastholder den, hvorefter Fællesforeningen indsender Klage til Den faste Voldgiftsret. — Opsigelsen bliver derefter paa Forbundets Foranledning taget tilbage, og samtidig med at Fællesforeningen meddeles dette, begærer vi afholdt en Forhandling om yderligere Dyrtdstillæg. —

Fællesforeningen meddeler derefter, at den har vedtaget at yde i Brændselshjælp: 50 Kr. til gifte og 25 Kr. til ugifte, under Forudsætning af, at den tilvebragte Arbejdsro opretholdes.

Frederikshavn. De københavnske Skibsværftsarbejdere har været deroppe og forsøgt at danne en Afd., overstemplet Forbundets Medlemsbøger og inkassee-rede Kontingent. Lyngsø har været i Frederikshavn og der blev da udfærdiget en Anmeldelse til Politiet, hvorefter Skibsværftsarbejderne maatte erstatte de ødelagte Medlemsbøger og indbetale det tilbageholdte Kontingent. Derefter har Afdelingen ved en Generalforsamling ekskluderet Ophavsmændene til Splittelsen, i hvilken Anledning Skibsværftsarbejderne i København har bebudet Sagsanlæg.

ad. 5. Jærn- og Metalindustrien.

Her forelaa 22 Sager; men da den Sag, der har mest Interesse, nemlig: »Færdiggørelsen af Overenskomsten med Jærnindustrien«, blev udførlig omtalt paa Kongressen, der ogsaa tog Stilling til den, skal

vi undlade at omtale den her. De andre Sager vedrørte nærmest lokale Forhold.

ad. 6. Agitationen

omfattede 40 Sager, og det fremgaar af disse mange Agitationssager, at der er Liv og Virksomhed for at gøre vort Forbund saa stort og stærkt som muligt.

ad. 7. Understøttelsessager.

Her forelaa 4, der behandledes og afgjordes jvf. Lovene.

ad. 8. Retssager.

Her forelaa 2 Sager, dog kun af ren lokal Interesse. Det, der var foretaget i disse Sager, godkendtes.

ad. 9. Optagelser og Udmeldelser.

Der forelaa Anmodning fra en Del Byer om Optagelse af de stedlige Arbejdsmandsorganisationer.

Efter at Lovene var godkendt vedtoges det at optage de paagældende Foreninger.

Mødet hævet.

Georg Hansen,
Sekretær.

SAMLET HOVEDBESTYRELSESMØDE

den 19. og 20. December 1916.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Regnskab og Restanceliste.
3. Eventuelt.

Dirigent Jens Larsen.

Udenfor Dagsordenen vedtoges det at deltage i saa stor Udstrækning som mulig i Otto Schmidt's Begravelse — i hvilken Anledning det vedtoges at suspendere Mødet den 20. i Tiden fra 12—3.

Formanden aflagde derefter Beretning fra 9. August til Dato.

Der var givet Sanktion i 66 Sager vedrørende 2259 Mand. Af disse omtalte Formanden nærmere Sagen med Foreningen af Leverandører af Bygningsstøbegods. Der havde her været erklæret Strejke — og Arbejdsgiverforeningen havde protesteret mod dennes Lovlighed.

Sagen var imidlertid gaaet i Orden ved Afslutning af en Overenskomst, der havde budt de vedrørende Arbejdere adskillige Fordele.

Der var afsluttet 134 Sager vedrørende 3542 Mand. Af disse omtalte Formanden nærmere Jord- og Betonarbejdernes Strejke i Nordre Birk, overfor Bro-lægningsentreprenørerne. Sagen var nu afsluttet med et tilfredsstillende Resultat.

Formanden omtalte dernæst Gummiarbejdernes Overenskomstforhold i Køge, Støberiarbejdernes afsluttede Sager i forskellige Virksomheder, saavel i København som i Provinsen.

Kuskene i København havde ligeledes afsluttet en Del gode Overenskomster, f. Eks. paa Schous Sæbefabrik var Lønnen hævet fra 32½ Kr. ugentlig til 37 Kr.

Paa Middelfart Kabelfabrik var Timelønnen hævet med 3 Øre pr. Time.

I Kjørteminde var det lykkedes at faa hævet Time-lønnen hos Entreprenørerne med 10 Øre pr. Time.

I Frederikssund var der ogsaa opnaaet gode Løn-vilkaar for Arbejds mændene. Ligeledes havde Ar-bejds mændene i Læderindustrien opnaaet gode Løn-forhold.

Der var løbende Sager for 3182 Mand. Af disse om-talte Formanden nærmere Sagen hos Glud og Mar-strand angaaende Arbejderfondet, der var ordnet paa en tilfredsstillende Maade.

Formanden omtalte dernæst de løbende Sager med Jærindustrien. Sagerne var bragt frem til Voldgift og procederet færdig, og vi ventede nu kun paa, at Opmanden skulde afsige Kendelsen.

Spørgsmaalet angaaende Betaling efter andre Fags Priskuranter maatte Hovedbestyrelsen tage Stilling til.

Overenskomsterne med Jærindustrien var nu ud-arbejdet og forelaa færdig.

I de samvirkende Fagforbund havde der været for-handlet angaaende vor Stilling til Formernes Optræden overfor os.

Der var endnu ikke forhandlet færdig.

Af forskellige Sager nævnedes Formanden Blokaden overfor Østergaard og Taasti, der var endt i den faste Voldgiftsret, med en Kendelse, der gik ud paa, at Blokaden var ulovlig og Arbejderne var idømt en Bøde af 400 Kr. Fællesorganisationen i Randers havde lovet at betale denne.

Oliemøllerne ønskede afgivet Strejkevarsel fordi Øl-stuen skulde lukkes ved Fyraften. Hovedbestyrelsen maatte tage Stilling til denne Anmodning.

Firmaet Denver og Rasmussen var ved flere Vold-gifter klappet alvorligt af.

Nykøbing Sj. anmodede om at faa et Forlig angaa-ende Afvikling af dens Gæld.

Det samme gjaldt for Holstebro Kuske.

Her maatte Hovedbestyrelsen ogsaa tage Stilling.

Hovedbestyrelsen maatte ogsaa tage Stilling til Østersarbejdernes Anmodning om at danne en særlig Afdeling.

Havneforholdene i Odense var nu ordnet paa den Maade, at Havnelauget var ophævet og alle Havne-arbejderne var nu Medlemmer af Forbundet. Efter 1. Februar kunde der optages Forhandling om Lønvil-kaarene.

Ekstraarbejderne ved Statsbanerne havde havt Sen-demandsmøde om at faa en særlig Afdeling. J. P. Johannessen havde deltaget — og ønskede at man drøftede denne Sag paa Hovedbestyrelsesmødet.

Formanden gik derefter over til at omtale alle de Voldgiftssager vi havde haft med Centralforeningen for Murer- og Tømrermestre.

Formanden omtalte dernæst Randers Murarbejds-mænds Anmodning om, at Forbundet anmodede Cen-tralforeningerne om at faa et ekstra Dyrtdstillæg paa 5 Øre.

Spørgsmaalet bliver om Forbundet skal fremsætte denne Anmodning.

Hovedbestyrelsen maatte ogsaa tage Stilling til Paa-ligningen til de samvirkende Fagforbund og til Norge, jvf. Gensidighedsoverenskomsten.

Vi har haft Strejke i 11 Tilfælde og der var udbe-talt 1818 Kr. 64 Øre.

Agitationskredsene havde faaet et Tilskud af 705 Kr. 55 Øre.

Der var udarbejdet 2685 Skrivelser og 6 Cirkulærer. Hermed afsluttede Formanden sin Beretning.

Hans Nielsen omtalte Sagen med Aalborg Kom-mune, den var afsluttet i April. Forespurgte hvorfor der ikke var udsendt Referat af Forretningsudvalgets Møde i lang Tid.

Henstillede at man foranledigede, at Opmanden i Jærindustriens Sager snart afgav sin Kendelse; efter Talerens Mening havde han ligget med Sager i fire Maanedes.

Taleren kritiserede Formernes Optræden overfor Arbejds mændene, og skænkede Sagen fra Randers ny Jærnstøberi en nærmere Omtale; han omtalte dernæst Sagen mod Denver og Rasmussen. Arbejderne havde ved Voldgiftsrettens Afgørelse faaet en Fortjeneste af 96 Øre i Timen.

Formanden replicerede til Hans Nielsen angaa-ende Denver og Rasmussen. Omtalte dernæst nær-mere de Sager vi havde med Formerne angaaende Overflytning af vore Medlemmer.

Chr. Sørensen: Naar vi ikke har udsendt Re-feraterne, skyldtes det at vi ikke har faaet dem fra Bogtrykkeren, han havde iøvrigt meget travlt med Trykning af Forbundets Sager.

Opmanden i Jærindustrien havde kun haft Sa-gerne i cirka 14 Dage.

Drejere synes nærmest, at Resultatet, der nu fore-laa angaaende Overenskomsten i Jærindustrien ikke var tilfredsstillende.

Han lyste efter Sagen om Arbejdstiden i de forskel-lige Virksomheder, der havde den anden Arbejdstid end den, der var fastsat i Overenskomsten.

Ligger Sagen endnu paa det samme Stadium, som da Forretningsudvalget for en Maaned siden behand-lede den?

Omtalte nærmere Sagen med Denver og Rasmussen.

Chr. Sørensen mente, at man, efter Kongressens Vedtagelse angaaende Sagerne med Jærindustrien, kun havde pareret Ordre.

P. Johansen omtalte Formernes Stilling overfor Arbejds mændene og de Forhandlinger, der havde væ-ret ført i de samvirkende Fagforbund angaaende denne Sag, anbefalede at der blev taget alvorligt fat, han oplyste, at Smedeforbundet nu ogsaa — saavidt han vidste — vilde agitere for, at Arbejds mændene gik over i Smedeforbundet.

Henstillede, at Spørgsmaalet om den forkortede Ar-bejdstid blev henvist til særlig Behandling, omtalte iøvrigt nærmere Sagen; henstillede, at vi ved Sagens voldgiftsretslige Behandling holdt paa, at Arbejdstiden skulde være den i Overenskomsten fastsatte.

P. Mikkelsen omtalte nærmere Forholdene paa Soyakagefabrikken og det dermed forbundne Ølspørgs-maal. Sagen var næsten gaaet i Orden. Han henstil-lede, at Forretningsudvalget fik Bemyndigelse i denne Sag.

Chr. Sørensen gav forskellige Oplysninger an-gaaende de verserende Sager, med Jær- og Metal-industrien, Forhandlingerne med Formerne og Ten-

denserne fra disses Side for at faa Arbejdsmændene over i Formerforbundet.

Man skred derefter til Specialbehand.

1) Ekstraarbejderne ved Jærnbannerne.

J. P. Johannessens Beretning oplæstes.

J. P. Johannessen gav nærmere Oplysninger om Forhandlingerne paa Ekstraarbejdernes Sendemandsmøde og meddelte, at der var Mulighed for at faa disse Arbejdere ind i Forbundet, forsaavidt man kunde tiltræde, at Ekstraarbejderne fik Sanktion til at danne en selvstændig landsomfattende Organisation, Taleren havde paa Sendemandsmødet taget Afstand fra denne Tanke, men foreslog at man forhandlede videre med Ekstraarbejderne og hertil valgtes et 3 Mands Udvalg.

Drejer: I de fleste Tilfælde havde disse Arbejdere udmærket Adgang til at komme ind i vore stedlige Afdelinger.

Hans Nielsen sluttede sig til Drejer. Han havde ikke noget imod, at der blev nedsat et Udvalg til nærmere Undersøgelse af Sagen.

P. Mikkelsen gav nærmere Oplysninger om Forholdene i København og hvorledes man havde behandlet Sagen her. Stillingen var den, at da vore Medlemmer havde faaet Lønforhøjelse, havde Ekstraarbejderne i Kraft heraf, ogsaa faaet et tilsvarende Løntillæg, han fandt det underligt, at han ikke havde været taget med paa Raad, inden der var sendt en Repræsentant til deres Sendemandsmøde. Han sluttede sig iøvrigt til Drejer.

Abrahamsen sluttede sig til Drejer. — I Horsens stod Ekstraarbejderne i Arbejdsmændenes Afdeling.

Lyngsø oplyste, hvorledes Sagen var fremkommen for Forbundet. Med Hensyn til selve Sagen mente Formanden, at man skulde sige til Ekstraarbejderne, at de havde mest Gavn af, paa de forskellige Pladser at indmelde sig i vore respektive Afdelinger, og iøvrigt anmode København og Omegn samt andre store Byer, om at drive et energisk Agitationsarbejde blandt disse Folk.

Endnu havde Chr. Mikkelsen, Jens Larsen, J. P. Johannessen Ordet, hvorefter det vedtoges at tilstille Ekstraarbejderne Meddelelse om, at de ikke kunde blive optaget som selvstændigt Landsforbund.

Det vedtoges imidlertid at nedsætte et 3 Mands Udvalg.

Hertil valgtes J. P. Johannessen, Jærnbanearb. Afd. B.s Formand, Petersen og Forretningsfører P. Mikkelsen.

Det næste Punkt man behandlede var Sagen med Jærnindustrien, angaaende Betaling efter andre Fags Priskuranter.

Skrivelsen af 10. Oktober som vi havde sendt Jærnindustriens Sammenslutning, og som indeholdt vort Forslag om en Ordning, oplæstes.

Den 7. December fik vi Svar fra Sammenslutningen. Svaret oplæstes og gik ud paa, at Sammenslutningen ikke kunde tiltræde vort Forslag om en Ordning af denne Sag. Sammenslutningen var imidlertid ikke uvillig til at forhandle om Sagen.

Formanden redegjorde nærmere for Sagen og Spørgsmaalet bliver, hvad skal vi nu gøre? — han mente, at vi skulde fastholde vort Forslag og at dette blev

meddelt Sammenslutningen. At forhandle efter det Svar, vi havde faaet, fra Sammensl., førte sikkert ikke til noget Resultat i Retning af en Ordning, der kunde tilfredsstillende os.

Chr. Mikkelsen delte Formandens Opfattelse af, at vi meddelte Sammensl., at vi fastholdt vort Forslag af 10. Oktober, han beklagede, at dette Spørgsmaal ikke var afgjort allerede. Fandt ikke at Overenskomsten med Sammensl., saaledes som den forelaa udarbejdet, havde bragt Sagen videre, end den hele Tiden havde været.

Drejer delte ogsaa Formandens Anskuelse om, at vi ikke skulde deltage i en Forhandling med Sammensl., det vilde næppe føre til et for os tilfredsstillende Resultat. Han anbefalede Mikkelsen, Svendborg, at han sagde til sine Medlemmer, at de skulde nægte at arbejde ved f. Eks. Lossearbejde, uden samtidig at erholde det for dette Arbejde fastsatte Betaling.

Chr. Sørensen: Overenskomsten, saaledes som den nu forelaa udarbejdet, var jo sket i Henhold til Kongressens Beslutning; var iøvrigt enig med de foregaaende Talere om, hvorledes vor Stilling skulde være i Spørgsmaalet om Betaling efter andre Fags Priskuranter.

P. Johansen: I København var det lykkedes at faa forskellige Arbejder, der laa udenfor det almindelige Arbejde i Jærnindustrien, betalt med den for disse Arbejder gældende Betaling. Taleren mente ikke Sammensl. vilde forbyde deres enkelte Medlemmer at betale det vi forlangte. Sammensl. vilde kun ikke gaa ind paa en formelig Overenskomst med os angaaende dette Spørgsmaal. Anbefalede, at vi gav vore Medlemmer Besked om, at naar de var beskæftiget ved Arbejde, der faldt ind under andre Fags Priskuranter, skulde de forlange disse overholdt.

Endnu havde Hans Nielsen, Chr. Mikkelsen, P. Johansen og Formanden Ordet, hvorefter det vedtoges at meddele Sammensl., at vi maatte fastholde vort Forslag af 10. Oktober, og at vi ikke kunde deltage i en Forhandling, men vilde støtte vore Medlemmer i deres Bestræbelser for at faa Arbejde, der faldt ind under andre Fags Priskuranter, betalt efter disse. Angaaende Affattelsen af Skrivelsen fik Formanden og Hovedkontoret Bemyndigelse.

Man skred derefter til at behandle Nykøbing Sj. Restanceforhold.

Efter Udtalelser af Jens Larsen m. fl. vedtoges det at indgaa paa at modtage Afdelingens Tilbud, om at betale 50 Kr. mdl. Afdrag, paa deres Gæld, under den Forudsætning, at Afdelingen stadig betalte sit Kontingent rettidigt.

Holstebro Kuske-Afdelings Tilbud om at ordne deres Restanceforhold vedtoges.

Nykøbing Jylland. Østersarbejdernes Anmodning om at faa Sanktion til at danne en særlig Afdeling behandlede og det vedtoges, efter Udtalelser af Hans Nielsen, Drejer og Chr. Sørensen at henholde sig til den tidligere Vedtagelse om, at man ikke kunde give Sanktion til at danne en særlig Afdeling.

Randers M.s Anmodning om at indgaa med et Andragende til Centralforeningerne om at erholde et ekstra Dyrtidstillæg behandlede, men af Hensyn til

forskellige Omstændigheder vedtoges det ikke at fremsende Andragendet.

Man gik derefter over til at behandle Paaligningen til de samvirkende Fagforbund.

Cirkulæret fra de samvirkende Fagforbund oplæstes og Formanden redegjorde nærmere for Sagen, herunder vore Gensidighedsforpligtelser overfor Norge.

Efter Udtalelser af Hans Nielsen og Formanden vedtoges det med 9 Stemmer at betale de samvirkende Fagforbund Pengene. Endvidere vedtoges det at betale Norge vor Part, jvf. Gensidighedsoverenskomsten.

Hermed godkendtes Beretningen enstemmig.

ad 2.

Regnskabet og Restancelisten toges til Efterretning uden Omtale.

Angaaende Restancelisten havde Sophus Mortensen og Carl Drejer Ordet, hvorefter det vedtoges at sende en kraftig Rykkerskrivelse ud til de 3 Afdelinger, der stod til Restance.

ad 3.

Eventuelt.

Jens Larsen redegjorde for de unge Menneskers Lønninger og omtalte den Stilling Forretningsudvalget havde taget til Lønforhøjelsen.

Det vedtoges at give Viggo Petersen 2000 Kr. Fuirendal 1700 Kr. og Fogh 1400 Kr. aarlig.

Det vedtoges, at Lønningerne traadte i Kraft den 1. Oktober, med tilbagevirkende 50 pCt. af Løntillæg som Dyrtidstillæg.

Nye tilkommende Funktionærers Lønninger overlodes det til Forretningsudvalget at fastsætte.

Hans Nielsen rettede Forespørgsel angaaende nogle Forhold i Arbejdsløsheds-kassen.

Efter Udtalelser af Jens Larsen, Drejer og Hans Nielsen toges Spørgsmaalet til Efterretning.

Drejer fandt Anledning til, nu da J. N. Abrahamson forlod Hovedbestyrelsen, at bringe ham en Tak for det Arbejde, han i 27 Aar havde udført for Arbejdsmandenes Sag.

Abrahamson takkede for godt Samarbejde for Aarene, der var gaaet.

Protokollen oplæst og godkendt.

Mødet hævet.

GEORG HANSEN.
Sekretær.

SAMLET HOVEDBESTYRELSESMØDE

den 20. December 1916.

Dagsorden:

1. Forretningsudvalgets Konstituering.

I Formandens Fraværelse (paa Grund af Sygdom) aabnede Forretningsfører Jens Larsen Mødet og bød de nyvalgte Hovedbestyrelsesmedlemmer Velkommen og udtalte Ønsket om et godt Samarbejde til Gavn for Arbejdsmandenes Sag.

Som Dirigent valgtes Jens Larsen.

Jens Larsen foreslog, at man valgtes Chr. Sø-

rensen som det syvende Medlem af Forretningsudvalget.

P. Mikkelsen anbefalede Sophus Mortensen til Genvalg som Medlem af Forretningsudvalget.

Drejer sluttede sig til Jens Larsen og anbefalede Chr. Sørensen.

J. P. Johannessen fandt Anledning til at udtale, at den Sekretær, der skulde føre vore Referater paa Forretningsudvalgs-møder og Hovedbestyrelses-møder, skulde være en af de Sekretærer, der ikke var Medlem af Forretningsudvalg eller Hovedbestyrelse.

Endnu havde Jens Larsen, P. Mikkelsen, Drejer, J. P. Johannessen og Hans Nielsen Ordet, hvorefter man skred til Afstemning.

Sophus Mortensen genvalgtes som Medlem af Forretningsudvalget med 9 Stemmer, Chr. Sørensen 5, Stemmer 1.

Protokollen oplæst og godkendt.

Mødet hævet.

Georg Hansen,
Sekretær.

FORBUNDETS TELEFONER ER:

Hovedkontoret	Central 2140.
Hovedkassererkontoret	— 11414.
Det københavnske Kontor	— 5978.
Arbejdsløsheds-kassen	— 9961.

FESTSKRIFT ved Socialdemokratisk Ungdomsforbunds 10-Aars Bestaaen.

Indhold: Ungdomsbevægelsens Historie gennem 44 Aar, samt flere Artikler. Talrige Illustrationer.

2. Oplag. — 56 Sider. — 50 Øre

— Faas i Socialdemokratisk Ungdomsforening. —

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

I Aalborg er Arbejdsløsheds-kontrollen og Arbejds-anvisningen i St. Hansgade 3 aaben fra 9—12 Form. og fra Kl. 2½—3 Eftm.

Kontrollen for de Arbejdsløse finder Sted for Ald. A. Kl. 10 og for de øvrige Afdelinger Kl. 11.

Forretningsudvalget for Arbejdsløsheds-kontrollen.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser, Januar. 1917.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 1., N. Telf. Nora 141 Form. J. P. Johannessen, Bopæl ved Kontoret. Kasserer Ch. Christensen, Vald. Holmersgade 25, 2. Str.

Brandfolkernes Organisation, Frederiksberg. Form. G. Petersen, Ved Grænsen 68, Vanløse, Frederiksberg. Kasserer J. Merling, Lollandsvej 30, 3., F.

Brønderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Knaibrostræde 20, 1. K.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Petersen Nansensgade 36, St. K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. H. M. Andreasen, Torvegade 14 C, Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Sophus Mortensen, Kontor, Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Privat Nora 3212. Kasserer O. Jespersen, sammesteds.

Film- & Biografteknikerernes Org. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass. H. P. Petersen, Turesensgade 35 St, Telf. Byen 5535 y.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 10, St., F. Kass. N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Fuglebakkevej 49, F. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Kontor: Dr. Tværgade 40, St. Telf. Palæ 282. Form. Chr. Nielsen Zinngade 3, 4 Sal, Ø. Kasserer Thomas Nielsen, Borgergade 69, St., K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Anth. Jensen, Classensvej 25 C. Ø. Kasserer S. Petersen, Godsbanegade 14, 1. B.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1., C. Telf. Byen 425 y. Form. H. Sjøgren, Holmbladsgade 75, S. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Form. R. Andersen, Østre Fasanvej 2, 3., F. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Axel Olsen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Ny Gade 2, 2. th. ved Tycho Brahesallé. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. Hans Jacobsen, P. Knudsensgade 30, V. Kass. W. Nielsen, P. Knudsensgade 26, St., V.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. J. P. C. Jørgensen, Nordmarksvej 51, Kastrup, Amager. Telf. Kastrup 91. Kass. Johannes Schach, Italiensvej 4, 4. S.

Kuskenes Fællesforbund. Form. A. H. Kalhauge, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Privath. Villa »Lassen«, Enghavevej V. Telf. Valby 479. Kass. N. Olsen, Drogdengade 4, 1.

Københavns Banegaardens priv. Arbejderes Afdl. Form. Julius Jessen, Møllegade 27 B, 3., N. Kass. Jens Hansen, Hedebygade 5, 1., tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, Solitudevej 12, St., N. Telf. C. 10,147. Kass. C. Larsen, Cypersvej 26, 1., S.

Marmor- og Granitlibernes Fagforening. Form. Carl Nielsen, Hillerødgade 10, St., L. Kass. J. Jensen, Baldersgade 11 A, 1., L.

Mælkearbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56. F. Telf. Taga 68 x. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Natvægternes Afdl. Form. V. Kalkerup, Rørholmegade 16, Kld. Tlf. Byen 1638 y. Kass. L. J. Valdemar Aalborggade 24, 4. Ø.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80 4. Ø. Telf. Byen 454 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kass. C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. N. Hansen, Venusvej 4, 1., S. Kass. J. Madsen, Ø. Fasanvej 241, 1., Haveh. L.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johannessen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Bruun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Form. J. V. Johannessen, Jerichausgade 39, V. Kass. Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. G. Jeppesen, Oehlen-schlägersgade 26, B. Telf. Vester 1530 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Form. Aug. Hansen, Frederiksholms Teglværk. Kass. L. F. Larsen, Haderslevgade 29, St., B.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Valhals Allé 4, St., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. P. C. Madsen, Østerbrogade 57 N. 11, 1., Ø. Telf. Øbro 221 u. Kass. O. Dehn, Valborg Alle 9, 1. Valby.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1. K. Telf. 5978.

JYLLAND OG FYN:

Aalborg A. H. P. Mortensen, Paul Paghsgade 29, 1. Telf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Mortensen, Christiansg. 5, 2. Telf. 331.

Aalborg H. P. Frost, Østerbro 22, 3.

Aalborg K. Thomas Nielsen, Dannebrogsgade 13, 1. Telf. 2380.

Aarhus A. Søren Nielsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073.

Aarhus C. S. A. G. Andersen, Gyldenløvsgade 7.

Aarhus H. Vald. Petersen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8. Telf. 1948.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus Kom. Bernt Jensen, Gl. Munkegade 4, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Fiskergade 100, 2. Telf. 3278.

Aarhus M. Chr. Friis, Heybergsgade 28, 4.

Aarhus St. Jens Jensen, Skovvejen 125, 2.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Aidt' Henrik Petersen, Vidstrup pr. Ulstrup.

Arden. Jens P. Nielsen, Mylenberg Teglv., pr. Arden.

Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.

Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.

Avning. Niels Mogensen, Avning St.

Beder-Malling. N. H. Hansen, Malling.

Bogense. Jens Andersen, Forstaden 2.

Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.

Brahetrolleborg*. Jens Christensen, Vester Aaby pr. Vester Skærninge.

Bramminge. Jakob Sørensen, Bramminge.

Brande. Chr. Olsen, Grarupvej.

Brønderslev. Johs. Ingversen, Brønderslev.

Brørup. L. Gaarde, Brørup St.

Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov.

Bøgeager — (P.). Jens Hansen, Højgaard Teglværk, Grejsdalen, Vejle.

Ebeltoft. Form. O. Olsen, Overgade.

Esbjerg. J. H. Ravn, Skolegade 41. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.

Faaborg. N. C. Rasmussen, Kalkovej 80 B.

Faarup. Niels Madsen, Faarup St. Jylland.

Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.

Fredericia F. H. J. Hansen, Søndermarken.

Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.

Fredericia K. Ole Sørensen, Søndervoldgade 7.

Frederikshavn. Chr. Mortensen, Glerupvej 4.

Glamsbjerg. Harald Hvid, Glamsbjerg.

Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.

Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.

Grindsted. Chr. Nielsen, Sdr Ommevej.

Hadsten*. Peder Hansen, Klamlose pr. Hadsten.

Hasle, Jyll.* L. Rasmussen, Hasle pr. Aarhus.

Herning. Troels Troelsen, Bethaniagade.

Hinnerup*. Julius Nielsen, Sandby pr. Hinnerup.

Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.

Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4.

Hobro. A. Kristensen, Vestergade 23.

Holstebro A. Chr. Strømvig, Schauborgvej.

Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St. V. Madum, Vestergade.
Hornslet. Chr. Hansen, Hornslet.
Horsens A. A. C. Jensen, Badstuegyde 10.
Horsens H. Rasmus Rasmussen, Aaboulevard 104.
Horsens K. Anton Johansen, Frederiksgade 35 A, 2.
Hvornum. Chr. Petersen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Conrad M. Conradsen, Almtoft pr. Kjellerup.
Kolding. P. Sørensen, Lindegade.
Kolind. Marius Knudsen, Kolind.
Kolinsund. K. Kristensen, Fannerup pr. Ørum.
Kvissel. L. Chr. Petersen, Aasted pr. Kvissel.
Langaa. Jens Johan Pedersen, Gl. Langaa. Langaa St.
Laurberg. Chr. Jensen Scheldal, Laurberg.
Lem. Thomas Baunsgaard, Sønderhede, Lihme pr. Skive.
Lemvig. Marinar Christensen, Frederiksgade 16. Tlf. 263.
Lysbro. Kristian Lund, Lysbro, Silkeborg.
Løgstor. N. Petersen, Fjordgade.
Løsning. Rasmus Skov Løsning.
Mariager. John Sørensen, Mariager.
Middelfart. P. Madsen, Assensvej 8 aa.
Moselund. Jørgen Bøjlesen, Refshalen pr. Engesvang.
Mønsted. Martin Mortensen, Sparkær St.
Mørke*. Edv. M. Christensen, Mørke St.
Nyborg. C. Larsen, Frisengaardsvej 3.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Peter Jensen, Kligenbergsg.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Agerholm, Skovgade 6.
Nørre Aaby. Oskar Dolleris, Gadstrup Mark, Nørre Aaby.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Østergade 57, B. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Niels Kristoffersen, Godthaabsv. 6.
Odder. P. B. Mogensen, Kildegade.
Odense A. Carl Larsen, Dronningensgade 63.
Odense F. P. Mathiesen, Østre Stationsvej 15.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvvej 2, 1. St. Hans Landsogn.
Odense H. A. Poulsen, Sct. Hansgade 47.
Odense Kom. Lars Andersen, Palnatokevej. Telf. 2935.
Odense K. Peter Jensen, Jens Bengtssonsgade 10, 1.
Odense M. Chr. Jensen, Jens Bengtssonsgade 17, St.
Odense S. J. P. Hansen, Skovalleen, Fruens Bøge.
Odense St. Rasmus Nielsen, Nødergade 7.
Onsild. C. Nørgaard, Holmegaard, pr. Hobro.
Ormslev. Rasmus Nielsen, Koldt pr. Hasselager.
Pindstrup. Jens P. Jensen, Pindstrup St.
Randers A. H. C. Essenbæk, Møllestræde 11. Tlf. 1067.
Randers F. M. C. Lyngesen, Raadmandsgade 11, St.
Randers J. Marius Frandsen, Nørrebrogade 29.
Randers K. P. C. Nielsen, Burchesgade 1. Tlf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Ladegaardsgade 18.
Ribe. J. P. Gram, Ribe.
Ringkøbing. Bertel Mogensen, Enighedsvvej 9.
Rudkøbing. Johs. Jæger, Ramsherredsgade.
Rønbjerg. M. Chr. Nielsen, Rønbjerg St.
Sall* J. P. Jensen, Urbakken, Hammel.
Seest*. Iver Bøgebjerg, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Niels Nielsen, Ryesgade 5.
Silkeborg St. Niels Aagaard, Toldbodgade 9.
Sindal. Senius Kristensen, Sindal.
Skaade. Chr. Mikkelsen, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. N. P. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Hans Pedersen, Vesterskovvej.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skive A. Frands Frandsen, Braarupvej.
Skive K. Th. Thomsen, Godthaabsvej 2.
Skjød*. J. A. Jensen, Brundt Mk. pr. Hinnerup.
Skovarbejderne*. Jens J. Rytter, Nebel pr. Raarup.
Sparkær. P. Risom, Sparkær St.
Stenstrup. Anton Petersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stevn. S. Sørensen, Vive pr. Hadsund.
Stilling. Anders Andersen, Stilling.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 39. Telf. 361.
Tandrup*. Niels M. Mikkelsen, Lund St.
Thisted. Chr. Iversen, Østergade 11.
Tilst. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundeistrup.
Tinning*. Chr. Hansen, Tinning pr. Hinnerup.
Tranbjerg. Rasmus Sørensen, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Jørgen Jensen, Lund pr. Trustrup.
Tørring. P. Th. Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.

Ulstrup. Chr. Jespersen, Hvorslev pr. Ulstrup.
Varde. Klemen Petersen, Torvet.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. M. Th. Madsen, »Skrænten«, Grejsdalsvej 35.
Vejle F. J. A. Dahl, Gormsgade 9, 2.
Vejle K. Søren A. Winther, Skovgade 19.
Vejle M. Chr. Pedersen, Koldingvej 16.
Viborg. M. Mikkelsen, Sjællandsgade 11.
Viby, Jyll. H. C. Schrøder, Viby, Jylland. Telf. Viby 40.
Voldby*. N. C. Christensen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Anthon Nielsen, Aarslev, Randers.
Vraa. A. Störmer, Vraa St.
Værum-Ørum. Th. Thomassen, Værum pr. Randers.
Ølgod*. Niels Kr. Sørensen, Østbæk pr. Ølgod.
Ørting — (P.) Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Ballerup. Peter Petersen, Ballerup.
Birkerød. Chr. Poulsen, Kildehøjsvej.
Bloustrød. Lars Frandsen, Ludserød pr. Birkerød.
Borup. Georg Lassen, Nørre Dalby pr. Borup.
Farum*. Carl Jensen, Farum Mark, pr. Farum.
Faxe. Chr. Johansen, Rønedevej.
Faxe Ladeplads. Niels Olsen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fensmark*. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Martin Jørgensen, Frederiksborggade.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej, Telf. 166.
Gadevang. Peter Nielsen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. Niels J. Nielsen, Taastrup Valby, pr. Taastrup St. Tlf. Taastrup 182.
Gørlev. Carl Jensen, Gørlev.
Hasle, Bornholm. A. P. Johansen, Teknisk Skole.
Haslev. Martin Mortensen, Snagen, Haslev.
Hedehusene. Ole Poulsen, Hedehusene.
Helsingør A. Peter C. Zappe, J. L. Tvedesvej, Bethesda
Helsingør F. H. F. Petersen, Kongevejen, Helsingør.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge*. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Køge.
Hillerød. H. P. Jensen, Carlsberg, Tlf. 312.
Holbæk. Ant. Hansen, Godthaabsvej 12. Telf. 132.
Holeby*. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby.
Hvalsø. Chr. Andreasen, Skovhastrup pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve. O. M. Christensen, Hørve St.
Jyderup. Rud. Rasmussen, Jyderup. Telf. 138.
Kallundborg. Peter Jensen, Lyngen, Kallundborg.
Knabstrup. Vilh. Johansen, Bakkerup pr. Mørkø.
Korsør. Chr. Jørgensen, Møllebjergvej 21.
Køge Gummiarb. Jens Feigh, St. Møllevej 20.
Langebæk*. Frederik Rasmussen, Langebæk.
Lynge. Jens Larsen, Badstrup pr. Lynge.
Møen. Kr. Hansen, Storegade 18, Stege.
Mørdrup. Chr. Christensen, Kongevejen v. Nøjsomhed pr. Helsingør.
Nexø. Nikolaj Johansen, Kirkestræde.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Slethen, Humlebæk.
Nykøbing F. Peter Jespersen, Overgade 3. Tlf. 681.
Nykøbing Sj. Elias Nielsen, Kirkestræde 19.
Nysted. R. C. Jensen, Østergade 13.
Næstved. H. P. Andersen, Brandtsgade, Tlf. 562.
Nørre Alslev. Rs. Nielsen, Eskildstrup St. Fl.
Præstø*. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 109.
Refsnæs. A. Godthardt, Ellede pr. Kallundborg.
Ringsted. Vilh. Andersen, St. Knudsgade 23.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Rønne. Jens Jørgensen, Møllegade 57.
Sierslev*. Niels P. Larsen, Sierslev, St. Hedinge.
Skelskør. Hans Andreasen, Skovvej.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Brødgade 44.
Slagelse F. Hans Nielsen, Afholdshotellet II., Valdemarsgade.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Strøby. Mads P. Madsen, Holtug pr. St. Hedinge.
Stubbekøbing. H. P. Hansen, Nykøbingvej 37.
Svaneke. Carl Kofod, Wigen, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg. Niels Jørgensen, Svendstrup pr. Korsør.
Tølløse. Johs. Daugaard, Tølløse St.
Vemmetofte*. Anders Pedersen, Snerup pr. Karise.
Viskinge. Jac. Jørgensen, Jullesminde pr. Vårslev St.
Villingebæk. Oluf Petersen, Villingebæk pr. Dronningmølle.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade.
Værløse. Svend Hansen, Lille Værløse Braadre, Værløse.
Væggerløse. A. Tværnø, Væggerløse.

Hver enkelt Afdeling bedes kontrollere, om den er rigtig optjort paa Fortegnelsen.
Møtte Retteiser bedes omgaende sendt til Hovedkontoret.

TIL DE ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND I JYLLAND OG FYN

Meld Eder ind i Begravelseskassen. Medlemsantallet er lidt over 2000. Udbetalingen er 200 Kr. Enhver, der opfylder den Betingelse at være Medlem af en Lokalforening, der er indordnet under Arbejdsmandenes Forbund for Jylland og Fyn, kan optages som Medlem af Begravelseskassen alene eller tillige med sin Hustru, saafremt Vedkommende ikke er over 45 Aar gammel. Denne sidste Betingelse skal dog ikke gælde i det Tilfælde, at nye Afdelinger indordner sig under Forbundet og søger Optagelse i Begravelseskassen inden 6 Uger. Efter Indmeldelsen i saa Tilfælde tages intet Hensyn til hans eller hendes Alder. Efter Forløbet af disse Uger gælder de almindelige Betingelser.

Øvrige Oplysninger gives af Forretningsfører N. Hansen, Afholdshotellet, Sønderallé 11, Aarhus.

NB. Paa Generalforsamlingen d. 23 Juli blev det vedtaget, at fra 1. Januar 1908 optages ingen nye Medlemmer, som er over 40 Aar.

Forenings-Annønceer: København.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 7½ paa Kontoret, Kapelvej 55. Tlf. 3496.

Kontoret er aabent hver Søndag fra 5—8 Aft., Lørdag fra 5—9, samt Mandag, Tirsdag, Fredag og Lørdag Form fra 8—10.

Til efternævnte under Afdelingen staaende Brancheklubber modtager Afdelingskassereren Indmeldelser og Kontingent.

Asiatarbejdernes Klub. Formand: Chr. Caspersen, Henrik Ibsensvej 20, 2. Bestyrelsesmøde afholdes den 3die Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Medlemsmødet afholdes den 1ste Mandag i hver Maaned, Kl. 8 Aft., i Lokalet Nylandsvej 26 (Røjkjær).

Brolægningsarbejdernes Klub. Formand: M. E. Løfberg, Holger Danskesvej 26, St., træffes hver Onsdag Aften Kl. 7—8 paa Kontoret. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Cementarbejdernes Klub. Formand: N. P. Andersen, Hedebygade 5, 3., træffes paa Kontoret den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned, Kl. 7—9 Aften. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften paa Afdelingens Kontor.

Havnevæsenets Arb. Klub. Formand: N. Andersen, Silkeborggade 2, 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Fredag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Café »Kommunen«, Gothersgade 155.

Mosaik-, Terrazzo- og Linotolarbejdernes Klub.

Formand (presidente): A. Ferrarin, Sct. Nicolajvej 5 A., 3. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Fagl. Kontor, Kapelvej 55. (Le sedute del consiglio si tengono il primo mercoledì di ogni mese alle ore 8 sera nella cancellaria Kapelvej 55).

Nedbrydningsarbejdernes Klub. Formand: Adolf Jensen, Baggesensgade 28 C., 4. Medlemsmøde afholdes den 1. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, Jagtvejen 69, Kælderen.

Sporvejsarbejdernes Klub. Formand: P. Petersen, Bille Brahesvej 7 B., 4. Bestyrelsesmøde afholdes den 2. Tirsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afdelingens Kontor.

Jord- og Betonarbejdernes faglige Klub. Kontor: Korsgade 49, St. o. G. Indmeldelser og Kontingent modtages den 1ste og 3die Fredag i hver Maaned, Kl. 6—8½ Aften. Bestyrelsen.

Havnarbejdernes Fællesforbund.

Dr. Tværgade 40, St. Palæ 282.

Kontoret er aabent for Indbetaling af Kontingent Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 12—3 samt Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 5—8 Aften.

Formanden eller Sekretæren træffes i Reglen hver Søndag fra Kl. 10—12 og 3—6 Mandag, Onsdag og Fredag til Kl. 8.

Bestyrelsen holder Møde hver 3. Lørdag.

Frederiksberg komm. Arbejdsmands Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdes ordinært den 1ste Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i Café »Bjørnstad«, Smallegade 48.

Kassererens Adresse er: N. P. Jensen, Nylandsvej 59, 3., F., træffes 2den og 4de Fredag i hver Maaned fra Kl. 7—9 Aften, hvor Kontingent betales.

Formandens Adresse er: N. P. Rasmussen, Munkensvej 8, St. tv., L. Formanden eller Sekretæren er som Regel tilstede hos Kassereren Indbetalingsaftener. Bestyrelsen.

Arbejdsmandenes Fagforening for Støberier og Maskinfabriker.

Kontor: Admiralgade 22, 1. Telefon 517.

Bestyrelsen holder ordinært Møde paa Kontoret den 1ste Torsdag og 3die Onsdag, Kl. 8 Aften, i hver Maaned.

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser paa Kontoret hver Søndags Form. mellem Kl. 9—11 Mandag, Tirsdag og Onsdag Em. fra Kl. 6—8½. Fredag og Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 9—11 Form. og 6—7½ Eftm. Lørdag fra Kl. 5—10 Aften.

Trælagerarbejdernes Fagforening.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Tirsdag fra 8—9 Aften og hver Fredag fra 7—9 Aften, Rømersgade 22, Kld. Formanden træffes samme Sted hver Tirsdag Aften fra 8—9.

Kassererens Adresse er: Norgesgade 4, St., S. Formandens Adr. er: Østerbrogade 57, N. 11, 1., Ø. Vor Arbejdsanvisning finder Sted pr Telefon Øbro 221 u hver Aften fra 6½—8.

Teglværkarbejdernes Afdeling.

Kontor: Haderslevgade 29, Stuen, aabent Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Mandag Aften fra Kl. 7—10.

Formandens Adresse er: A. C. Andersen, Saxogade 23, 1., V.

Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastruplundsgade 11. Telefon Kastrup 18 og Kastrup 91.

Kontortid fra 10—12 Form. og Tirsdag og Fredag 6—8 Aften. Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser Tirsdag og Fredag fra 6—8 Aften. Kontrol for Arbejdsløse foregaar hver Dag fra 10—11 Form.

Bestyrelsesmøde afholdes den 2den Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Jylland og Fyn.

Hjørring.

Medlemsmøde afholdes den første Fredag i hver Maaned og Bestyrelsesmøde den sidste Mandag i hver Maaned i Lokalet, Skolegade 2.

Kassereren, Ditlev Christensen, Toffegade 19 B, træffes bedst mellem 12½—1 og 6½—7.

Hornslet.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Tirsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, hos Formanden. Medlemsmøde den 4de Søndag i Maaned paa Hornslet Gæstgivergaard, Kl. 3 Eftm. Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den første Torsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, paa Afholdshotellet »Fremad«. Bestyrelsen.

Kuskenes Klub holder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 9, paa Jernbaneshotellet. Klubbestyrelsen.

Langaa.

Arbejdsmændenes Fagforening for Langaa og Omegn afholder Generalforsamling den første Fredag i hver Maaned, Kl. 7½ præcis, i Fagforeningens Lokaler, hvor alle Foreningens Medlemmer bedes give Møde, samt nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Vejen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vejen og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Hverdag i hver Maaned, Aften Kl. 8 pr., paa Hansens Hotel, hvortil Medlemmerne bedes møde.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den 1. Lørdag i hver Maaned og Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned. Formanden.

Horsens K.

afholder ordinært Møde Kl. 8 Aften den første Torsdag i hver Maaned paa »Lille Hejmdal«, hvor Indmeldelser og Kontingent modtages. Bestyrelsen.

Vejle K.

holder ordinært Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned, Kl. 9 Aften i Forsamlingshuset. Bestyrelsen.

Viborg

Arbejdsmændenes Fagforening for Viborg og Omegn afholder Medlemsmøde den første Onsdag og sidste Torsdag i hver Maaned i Afholdshotellet »Gravene«. Bestyrelsen.

Kolind Fagforening.

Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 3 Eftermiddag. — Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Sjælland og Øerne.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn holder Bestyrelsesmøde den anden Tirsdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, i »Folkets Hus«. Bestyrelsen.

Jyderup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Jyderup afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Jyderup Afholdshjem. Bestyrelsesmøde samme Dag, Kl. 7. Bestyrelsen.

Korsør Afdeling.

Bestyrelsen afholder Møde den 2. Mandag i hver Maaned. Kassereren modtager Kontingent Halvskovvej 11, 1., Søndag Form. fra 9—11 samt i den søndre Bydel hos Jørgen M. Jørgensen, Baggade 7; fra 1. Oktbr. til 1. April fra Kl. 8—9 fra 1. April til 1. Oktober fra Kl. 7—8 Lørdag, Aften Formandens Adr. er: P. Petersen, Skovvejen 41, Tlf. 308. Bestyrelsen.

Knabstrup.

Fagforeningen for Knabstrup og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned* og Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned, paa Hotel Skovly, Knabstrup St.

Lynge Afdeling.

Medlemmerne erindres om selv at bringe deres Kontingent til Bestyrelsen den 4. Fredag i hver Maaned, Husk ingen Restance.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Forsamlingsbygningen. Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Gadevang og Omegn.

Bestyrelsesmøde afholdes den første Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften, for Sommertiden dog først Kl. 8 Aften, i Gadevang Forsamlingshus.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Ringsted og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den første Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Stubbekøbing F.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Maanedsmøde anden Lørdag i hver Maaned, Kl. 7½ Aften, paa Fortunen. Bestyrelsen.

Sorø.

Arbejdsmændenes Forbund for Sorø og Omegn afholder Bestyrelsesmøde første Lørdag i hver Maaned, Kl. 8, i Hotel Klubben, Sorø.

Villingebæk Afdeling.

Kassereren modtager Kontingent hver Fredag Aften fra Kl. 6—9.

Værløse.

Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.